

ΣΗΜΕΡΑ

Ο ΟΖΕΡΣΑΪ ΣΤΗΝ «Κ»

Βαρύσι με τη λύση, ξεχάστε χάρτη Ανάν

Σε περίπτωση που καθεί και η παρούσα συγκυρία για λύση, θα αναλάβει ο διεθνής παράγοντας τη σκυτάλη, τροποποιώντας ενδεχομένως τη διαδικασία, σημειώνει ο Τ/κ διαπραγματευτής. Ακόμη, αφήνει να διαφανεί ότι στο εδαφικό θα πρέπει να αναμένονται λιγότερα από αυτά που περιλαμβάνει ο χάρτης του Σχεδίου Ανάν. Όσο για το Βαρύσι ξεκαθαρίζει ότι δεν ανήκει στα ΜΟΕ και θα το συζητήσει στο πλαίσιο του εδαφικού, ενώ και για το φυσικό αέριο είναι σαφές, λέγοντας ότι υπό τις υφιστάμενες συνθήκες, δεν συμβάλει στη λύση. **Σελ. 12**

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ

Δέχτηκα απειλές και «υποδείξεις»

Ο πρόεδρος του ΕΥΡΩΚΟ απαντά στα ερωτήματα για τις λίστες που πέρασαν από την Επιτροπή Θεσμών και τον σάλο που ξέσπασε με τη δημοσιοποίηση, καθώς και για τα όσα θα πρέπει να αλλάξουν στην Ε.Ε. **Σελ. 7**

CYTA

Αποκρατικοποίηση μέσω Αθηνών

Στη Cyta, φαίνεται να έχουν ιεραρχήσει τις προτεραιότητες εκείνες που θα καταστήσουν τον τηλεπικοινωνιακό οργανισμό πανέτοιμο, όταν ο Επίτροπος θα μπει στα βαθιά της όλης διαδικασίας. **Σελ. 13**

Κύπριοι «ξεκούρευαν» Ρώσους

Κοντά στην άκρη του νήματος, με συνεργούς στην Ελβετία να έχουν εντοπιστεί

Σε χιονοσβάδα εξελίσσεται η πληροφόρηση σχετικά με την υπόθεση που αφορά στο «ξεκούρεμα» καταθέσεων στην Τρ. Κύπρου, κατά την περίοδο μεταξύ του καλοκαιριού και του Δεκέμβρη του 2013. Σε αντίθεση με τις λίστες που δίνονται στη δημοσιότητα,

στη συγκεκριμένη κομπινα, εξ ορισμού αποδεικνύεται δόλος και ποινικές ευθύνες. Πλέον στην επιφάνεια βγαίνουν και περιπτώσεις στις οποίες το ξεκούρεμα υπήρξε ανεπιτυχές, με την πιο εκκωφαντική εκείνη Ρώσου επιχειρηματία με 300 εκατ. ευρώ που είχαν οι

δύο του εταιρείες στην Κύπρο. Το κλειδί του εντοπισμού των συναλλαγών βρίσκεται στο σύστημα TARGET που διαχειρίζεται τις διασυνοριακές συναλλαγές και τα αρχεία του οποίου είναι σχεδόν βέβαιο πως δεν μπορεί να «πειραχτούν». **Οικονομική, σελ. 3**

Πλήρη για το Οβάλ Γραφείο

Όλοι δουλεύουν για την υποψηφιότητα της Χίλαρι Κλίντον για την αμερικανική προεδρία το 2016. Η κόρη της, Τσέλι Κλίντον, είναι έγκυος και θα την κάνει σύντομα γιαγιά. Η θρυλική ερωμένη του συζύγου της, Μόνικα Λουίνσκι, αποφάσισε να σπάσει τώρα τη σιωπή της για το μεγάλο σκάνδαλο και όλες οι δημοσκοπήσεις εμφανίζουν την πρώην πρώτη κυρία των ΗΠΑ και τέως ΥΠΕΞ της χώρας να επικρατεί άνετα όλων των εν δυνάμει αντιπάλων της. **Σελ. 23**

Υψηλή δυσaréσκεια για τη Γιωρκάτζη

Ανυπολόγιστη η ζημιά

Ο αντίκτυπος από τη δημοσιοποίηση της λίστας των εκροών κατά την κλειστή περίοδο των τραπεζών προκαλεί έντονο προβληματισμό στην κυβέρνηση, κύκλοι της οποίας διατυπώνουν έντονες επικρίσεις για τους χειρισμούς που έγιναν από πλευράς της διοικήτριας της Κεντρικής Τράπεζας, Χρυστάλλας Γιωρκάτζη. Στο μάτι του κυκλώνα βρίσκεται και ο Δημήτρης Συλλούρης. **Σελ. 5**

Τι θα ζητήσει η Τρόικα

Δεν αναμένονται εκπλήξεις

Ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση μη εξυπηρετούμενων δανείων, με παρεμβάσεις για τις εκποιήσεις και την αποφυγή εικονικών πτωχεύσεων, αναμένεται να αφήσει πίσω της η τέταρτη αξιολόγηση της Τρόικας. Το νέο πλαίσιο δείχνει να απέφυγε αρκετά από τις προτάσεις που έχουν καταθέσει τα κόμματα για την προστασία της πρώτης κατοικίας. **Οικονομική, σελ. 4**

«Καταλύτης» είναι οι εκλογές

Οι σχεδιασμοί Σαμαρά, τα εκλογικά διλήμματα, οι δημοσκοπήσεις

Σε «κουτί» της Πανδώρας για τις περαιτέρω εξελίξεις μπορεί να εξελιχθούν οι επερχόμενες «δίδυμες» κάλπες για την τοπική αυτοδιοίκηση και το ευρωκοινοβούλιο, καθώς το εκλογικό δίλημμα που έθεσε αιφνίως το ΠΑΣΟΚ περί αποχώρησης από την κυβέρνηση σε περίπτωση αποδοκμασίας της «Ελιάς», πρόσθεσε μια νέα κρίσιμη μετα-

βλητή στην πολιτική εξίσωση της 26ης Μαΐου. Ν.Δ. και ΣΥΡΙΖΑ εμφανίζονται στην τελική ευθεία, στις δημοσκοπήσεις αλλά και στις ποιοτικές μετρήσεις. Σε κάποιες καταγράφεται οριακό προβάδισμα της Ν.Δ., ενώ από άλλες προκύπτει υπεροχή του ΣΥΡΙΖΑ της τάξης των δύο περίπου ποσοστίων μονάδων. **Σελ. 18**

Τι θα γίνει όταν γεράσω

Ο Δημήτρης Παπαϊωάννου μιλάει στην «Κ» για απώλειες και ωριμότητα, για την κρίση και τις νέες ευκαιρίες. **Τέχνες, σελ. 1**

Κιεβο: Φόβοι για «βοσνιοποίηση»

Το πύρινο δημοψήφισμα

Το σημερινό δημοψήφισμα των αυτονομιστών απειλεί να εκτροχιάσει τις εκλογές της 25ης Μαΐου και να βαθύνει τον εθνικό διχασμό. Παράλληλα, μη αναγνωρίζοντας το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος, ο Ρώσος πρόεδρος διατηρεί τη δυνατότητα να παρεμβαίνει ως εξωτερικός μεσολαβητής στην ουκρανική κρίση, χωρίς να έχει περάσει τις κόκκινες γραμμές. Πάντως, ο πολεμικός πυρετός στην Ουκρανία δεν πέφτει κάτω από το κόκκινο... **Σελ. 21**

ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΟΡΝΕΙΑ

Ένα στα πέντε παιδιά βρίσκεται σε κίνδυνο

Συνέντευξη με τη Στέλλα Κυριακίδου

Παρεμβάσεις από Επίτροπο Προστασίας του Παιδιού και Υπηρεσία Κοινωνικής Ευημερίας. **Σελ. 14**

ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Οι κλυδωνισμοί των δύο μεγάλων

Χωρίς μεγάλο άγχος οι μικροί

Η συμμετοχή στις ευρωεκλογές σε ιστορικό χαμηλό προσγειώνει τον ΔΗΣΥ και απειλεί τη 2η έδρα του ΑΚΕΛ. **Σελ. 6**

ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Από συμπληγάδες οι περιουσίες

Υλικό για πάρε-δώσε

Οι προτάσεις που κατατέθηκαν, οι αποφάσεις του ΕΔΑΔ και τα δικαιώματα ιδιοκτητών και χρηστών. **Σελ. 4**

Να επανενώσουμε την Ευρώπη και την Κύπρο

✓ Άρθρο του Ζαν Κλοντ Γιουνκέρ για την «Κ». **Σελ. 4**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Υπάρχει σχέδιο

Μία ολιγότερο επιδερμική ανάλυση του ατοπήματος της Κεντρικής Τράπεζας να ρίξει αβασάνιστα και χωρίς ενδελεχή έλεγχο στην αρένα των λεόντων μία λίστα που περιείχε νομότυπες συναλλαγές και νομοταγείς εταιρείες μπορεί να σημαίνει πολλά, τόσο για την αξιοπιστία της κυπριακής οικονομίας όσο και για τη σοβαρότητα του κράτους. Είναι και στους αφελείς πλέον σαφές ότι υπάρχει συγκεκριμένο σχέδιο απόκρυψης κάτω από το χαλί των άνομων πράξεων καταλήστευσης του κυπριακού λαού και εκφυλισμού της προσπάθειας για κάθαρση. Ένα τέτοιο σχέδιο δεν μπορεί και δεν πρέπει να αφεθεί να τελεσφορήσει. Πρέπει οσονούπω οι ανακριτικές αρχές να προχωρήσουν στην ουσία των πραγμάτων με διερεύνηση και αποκάλυψη των προχρονολογημένων πράξεων και να ακθούν ενώπιον της δικαιοσύνης οι αυτοσυρροί, διότι, απλά, χωρίς κάθαρση σωτηρία της Κύπρου δεν μπορεί να υπάρξει...

Ζάχαρη & Αλεύρι

Σελ. 24

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΜΑΪΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ K SPORTS

ΑΕΛ-ΑΠΟΕΛ

Όταν το φινάλε γίνεται θρίλερ

Η φρενιή θα είναι μόλις η τρίτη φορά μετά την Ανεξαρτησία που το πρωτάθλημα κρίνεται σε αγώνα μεταξύ των δύο διεκδικητών, στην τελευταία αγωνιστική.

ΠΕΤΕΦ-ΔΩΝΗΣ

Κοντά στην έξοδο οι δύο προπονητές

Βίοι παράλληλοι για τους προπονητές της ΑΕΛ και του ΑΠΟΕΛ, οι οποίοι παρά τη μάχη για τον τίτλο, βρέθηκαν ένα βήμα πριν από την εξώπορτα.

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Το πλάνο της εταιρείας

Από την 1η Ιουνίου τίθεται σε ισχύ η ποδοσφαιρική εταιρεία που θα διαχειρίζεται το ποδοσφαιρικό τμήμα της Ανόρθωσης.

ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΕΛΛΗΝΑΣ

Η ώρα της δικαίωσης

Ο Ευτύχιος Έλληνας κάνει αυτό το Σαββατοκύριακο το ντεμπούτο του στο πρωτάθλημα του GP2 κόντρα στην αδράνεια της πολιτείας μας.

5 - 23 Μαΐου

Όλοι μαζί
ανοίγουμε μια πόρτα
στην ελπίδα.

Έρνος Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού
«Από Πόρτα σε Πόρτα»

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**Το έσχατο
στοίχημα

Μόνο ένας αφελής θα πίστευε ότι οι Αρχές δεν είδαν και δεν άκουσαν οτιδήποτε σχετικά με το Κόλπο Γκρόσο που εξυφαινόταν από τα τέλη της περσινής άνοιξης και λίγο μετά το βαθύ κούρεμα που υπέστησαν οι καταθέτες των κυπριακών τραπεζών, άμα εμείς οι δημοσιογράφοι ακούγαμε δεξιά κι αριστερά να γίνεται λόγος για τη «σπουδαία δουλειά του ξεκουρέματος». Για να πάρουν χαμπάρι όμως οι λεγόμενες αρχές το οτιδήποτε θα πρέπει να θέλουν ή θα πρέπει κάποιον να κανονίσουν τις δουλειές τους και μετά να δώσουν οδηγίες ή και να δώσουν οδηγίες, όταν φτάσει ο κόμπος στο χτένι. Στην προκειμένη περίπτωση συνέβη το τελευταίο. Εμείς ως δημοσιογράφοι το ψάχναμε αλλά ήταν αδύνατο να βρεθεί ένας επιχειρηματίας που αγόρασε «ξεκούρεμα» να μας το πει, όταν ακόμα και «η μαριδά» δύσκολα, πολύ δύσκολα μιλούσε. Μας πήρε λοιπόν τρία τέρμινα για να μαζέψουμε τις ψηφίδες και να αρχίσουμε να βρίσκουμε τις θέσεις τους, τη μία μετά την άλλη. Εξάλλου ήταν σίγουροι ότι το παραμικρό λάθος θα γινόταν μπουμερανγκ εναντίον της εφημερίδας, των συναδέλφων που το έψαχναν και κυρίως της υπόθεσης της πραγματικής κάθαρσης που είναι ο αντικειμενικός στόχος κάθε έντιμου δημοσιογράφου αλλά και κοινωνικού παράγοντα και πολιτικού προσώπου. Το υπογραμμίζω αυτό, διότι είναι πλέον πλέον φανερό ότι η ακινησία των Αρχών, και το προπέτασμα καπνού που δημιουργήθηκε με διάφορες λίστες να «αποκαλύπτονται» και να «συνταράζουν» την κοινή γνώμη, αποτελούν τους βασικούς λεβιές ενός σχεδίου συγκάλυψης της πραγματικής ληστείας που συντελέστηκε εναντίον του λαού, η αποκάλυψη του οποίου δεν θα αφήσει χώρο στο φως της ημέρας

εκεινών που το επινόσαν και το εφαρμόζουν. Διότι κατά τη λαϊκή ρήση «ο Θεός αγαπά τον κλέφτη, αλλά αγαπά και τον νοικοκύρη» και στην περίπτωση αυτή, όσο καλά κι αν κρύφτηκαν οι πηκοί αυτουργοί αλλά και οι άλλοι συντελεστές του εγκλήματος, η Ελβετία έχει κι ένα σύστημα, το TARGET, που διαχειρίζεται τις διασυνοριακές συναλλαγές και τα αρχεία του οποίου είναι βέβαιο πως δεν μπορεί να διαγραφούν. Αυτό όμως, όπως και η δημοσιογραφική έρευνα, δεν αρκούν για να επέλθει η κάθαρση και η τιμωρία. Χρειάζεται η στράτευση όλων των συνισταμένων της κυπριακής πολιτείας για να φτάσουν οι ένοχοι ενώπιον της δικαιοσύνης. Δεν φτάνει μόνο η διακινδυνευμένη, διά των προκτεσινών σχετικών δηλώσεων, πρόθεση του γενικού εισαγγελέα. Είναι ανάγκη όλοι, από τον λόφο του Προεδρικού, μέχρι τα υψηλά δώματα των κομμάτων, οι σχετικές υπηρεσίες πληροφοριών – αλήθεια τόσους μήνες οι υπηρεσίες αυτές δεν είδαν και δεν άκουσαν οτιδήποτε; – μέχρι τα αρμόδια υπουργεία να συστρατευθούν σε μία κοινή προσπάθεια για την αποκάλυψη της κομπίνας του «ξεκουρέματος». Διαφορετικά ουδείς θα μπορεί να μαζέψει τα κομμάτια αυτού του ταλαίπωρου τόπου. Εμείς θα προχωρήσουμε στην έρευνά μας η οποία δεν υπάρχει περίπτωση να μην αποδώσει. Όμως θα πρόκειται για μερικά δείγματα των πράξεων που έγιναν. Δεν μπορεί να αποδώσει ολόκληρη την εικόνα και το κυριότερο δεν μπορεί να αποδώσει δικαιοσύνη. Δικαιοσύνη μπορεί να αποδώσει μόνο μία συντεταγμένη πολιτεία. Αυτό είναι κατά την αντιληψή μας και το έσχατο στοίχημα της πολιτικής ηγεσίας με τον εαυτό της και η πρώτη δόση από αυτά που κρωστά προς τις επόμενες γενιές.

paraschos@kathimerini.com.cy

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ / Γράφει ο **ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑΣ**

Ο Τιμωρός Συλλούρης

Κοίτα πίσω σου τιμωρέ με τη ρομφαία, τη σπάθα, την... πένα!

χε αποφασίσει να μη δημοσιεύσει ούτε να γλυτώσουμε ακόμη ένα ρεζίλι, να χαριστείς στους βέβηλους και τους αμαρτωλούς. Αρκεί οι ψηφοφόροι της πρώτης αγάπης σου, του ΔΗΣΥ, να βλέπουν τον ηρωισμό γραμμένο στο μεγάλο σου μέτωπο και αρκεί η κάμερα να σε παίρνει από τη σωστή γωνία. Αλήθεια: το ΕΥΡΩΚΟ, δεν το βρίσκεις κανείς ούτε στα αρχεία του ΕΔΡ, του Ευρωπαϊκού Δημοκρατικού Κόμματος και πόσο ωραία σου πάει η ανακαινισμένη Νίκη στο πλάι του προσώπου!

Όχι, εσύ δεν είσαι ακόμη ένας πολιτικός. Είσαι η ρομφαία που εμπνέει τη δικαίη οργή του λαού ο οποίος αρέσκειται σε κινήσεις εντυπωσιασμού, οπότε είσαι σίγουρος ότι πρώτων, τον άφησες με ανοιχτό το στόμα χάρη στην επίδειξη της λίπτας με τα ονόματα που σύσσωμη η επιτροπή (εσύ πού ήσουν); εί-

και δεύτερον, να βλέπει ο Πρόεδρος σου, ο Νίκος Αναστασιάδης, τι μάχιμο πνεύμα παραμένεις ακόμη και πόσο κολλάς σαν το μπιζέλι στο καρτό, στην πρώτη γραμμή του ΔΗΣΥ. Και όλοι αυτοί που βγήκαν και σου είπαν, ρε Συλλούρη, τι λες; Να τα έγγραφα, να οι αποδείξεις, νόμιμα τα βγάλαμε, τι είναι αυτά που λες;

Εταιρείες που έχουν αποδείξει εδώ και χρόνια την πίστη τους στην Κύπρο που δεν τους πιστεύει και δεν τους βοήθησε αλλά την έκαναν πενήτη με τα επιτεύγματά τους, είδανε εσένα, τον άνευ μάσκας εκδικητή, να τους κάνεις ρόμπα, διωντας στη δημοσιότητα τα τραπεζικά τους δεδομένα. Κι ως έπρεπε να γίνει πρώτα μια στοιχειώδης έρευνα. Κι ως έπρεπε να πάνε πρώτα τα στοιχεία στον γενικό εισαγγελέα. Μα αν είχαν γίνει όλα ήρεμα, νηφάλια, χωρίς εγώ μπαμ, εγώ

μπομ συμπεριφορές, τότε βέβαια, δεν θα σε είχε πάρει η κάμερα από τη σωστή γωνία. Δίκιο. Ω! Κουρήτες, αφελείς και αγνοούντες, αδαείς και μωροί, που κάνατε φασαρία, χτυπώντας τα πόδια σας, ενώ ένα απλό σκίσιμο ενός φακέλου, ήταν αρκετό. Άραγε έχει sequel –ένα Syllouris Reloaded– αυτή η παράτα ώστε να τρέξω να βγάλω εισιτήριο;

Να ξαναδώ ακόμη μία φορά τον άγγελο-τιμωρό να κάνει χίλια κομμάτια με τη σπάθα, τη ρομφαία ή το νεροπίστολο, τα κεφάλια των βέβηλων και των αμαρτωλών που κατάρτησαν εμάς τους ευκολόπιστους που πιστεύουμε στα μάτια μας. Αν και καλά θα κάναμε να μην πιστεύουμε ειδικά στα μάτια και στα αφτιά μας με όσα βλέπουμε να συμβαίνουν.

tsikalasm@sppmedia.com

Σχέδιο Cashback American Express®

Επιστροφή μετρητών στον λογαριασμό σας από το πρώτο ευρώ που ξοδεύετε στην Κύπρο

800 00 800
www.bankofcyprus.com.cy

AMERICAN EXPRESS

ΚΟΙΝΟ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Τράπεζα Κύπρου

Η Αγία Σοφία στο μάτι του πολιτικού κυκλώνα

Εκ του σύνεγγυς παρακολουθούν οι ΗΠΑ, ενώ ο Πατριάρχης καλλιεργεί τις συμμαχίες του

Του **ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ**

Όσο πλησιάζει η επέτειος της άλωσης, τόσο πιο φορτισμένη γίνεται η συζήτηση στη Τουρκία σε σχέση με το μέλλον της Αγίας Σοφίας. Την περασμένη εβδομάδα, το σχέδιο που συζητείται μήνες στους κύκλους των συντηρητικών μουσουλμάνων, για τη μετατροπή του σημαντικότερου βυζαντινού μνημείου εκ νέου σε τέμενος, ενεπλάκη στο μύλο της αντιπαράθεσης του Ερντογάν με τον Φετουλάχ Γκιουλέν και τους οπαδούς του. Αφορμή, ήταν η πρόταση νόμου που κατέθεσε στην Εθνοσυνέλευση ο ανεξάρτητος βουλευτής Χασάν Γιλντιρίμ, με αίτημα την επαναλειτουργία της Αγίας Σοφίας ως τεμένους. Η ημερομηνία που επέλεξε να το κάνει αυτό ήταν εξόχως συμβολική, την 2α Μαΐου, 80ή επέτειο από την απόφαση του Κεμάλ, να μετατρέψει την Αγία Σοφία σε μουσείο. Την πρότασή του συνόδευσε μια βροχή αναρτήσεων στα κοινωνικά δίκτυα, με το ίδιο αίτημα. Ούτες ή άλλως και ενόψει των προεδρικών εκλογών του Αυγούστου, το σχέδιο μετατροπής της Αγίας Σοφίας σε τέμενος, που έχει τεράστια απήχηση στους συντηρητικούς μουσουλμάνους –την εκλογική βάση του ΑΚΡ– συζητείται και με διαρροές από το πρωθυπουργικό περιβάλλον. Στα τέλη Απριλίου, η εφημερίδα «Radical» έγραψε ότι στο πλά-

Το σχέδιο Ερντογάν είναι η λειτουργία της Αγίας Σοφίας μέχρι το μεσημέρι ως μουσείου (πολύ προσοδοφόρος ως προορισμός) και το απόγευμα να χρησιμοποιείται ως τέμενος.

σιο της επετειακής εβδομάδας για την άλωση, ο Ερντογάν θα λειτουργήσει στην Αγία Σοφία στις 29 Μαΐου με ομάδα μουσουλμάνων θρησκευτικών ηγετών. Η κίνηση θα συνοδεύεται από ένα νέο «μεταρρυθμιστικό πακέτο», που θα περιλαμβάνει την επαναλειτουργία της Χάλκνης (ως αντιμέτρο στις διεθνείς αντιδράσεις) και την επίσημη αναγνώριση των αλεβιτικών Τζεμεβί ως χώρων λατρείας.

Στο ΑΚΡ θεώρησαν ότι η πρόταση του Γιλντιρίμ θέλει να φέρει σε δύσκολη θέση τον Ερντογάν, να δείξει ότι δεν τοιάμ. Πάντως, ο αναπλη-

ρωτής πρωθυπουργός Μπουλέντ Αρίντς επικείμενος να υποβαθμίσει το θέμα, λέγοντας ότι «η κυβέρνηση δεν είναι πιθανόν να λάβει τόσο σοβαρές αποφάσεις, μόνο στη βάση μιας εκστρατείας στα κοινωνικά δίκτυα».

Την Πέμπτη πάντως ο φιλοκυβερνητική «Γενί Σαφάκ», έβαλε το πολιτικό πλαίσιο, κατηγορώντας την «Παράλληλη Δομή», δηλαδή τους Γκιουλενιστές, ότι προσπαθούν να υπονομεύσουν το κυβερνητικό σχέδιο επαναλειτουργίας της Αγίας Σοφίας ως τεμένους. Σύμφωνα με την εφημερίδα, το κυβερνητικό σχέδιο ήταν

να διατηρηθεί η λειτουργία της Αγίας Σοφίας ως μουσείου ως το μεσημέρι και το απόγευμα να χρησιμοποιείται ως τέμενος, (όπως το Μπλε Τζαμί).

Οι κινήσεις Βαρθολομαίου

Το δημοσίευμα της «Γενί Σαφάκ» πιθανόν να σηματοδοτεί μια αναδιπλώση, η οποία πάντως δεν καθιστά σαφές τις Χριστιανικές Εκκλησίες και τη διεθνή κοινή γνώμη. Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος παρενέβη την Κυριακή της Ορθοδοξίας, λέγοντας ότι «αν είναι να επαναλειτουργήσει η Αγία Σοφία ως χώρος λατρείας, θα πρέπει να λειτουργήσει ως Ορθόδοξη εκκλησία». Σε πρόσφατη συνέντευξή του στο πρακτορείο Associated δεν επανέληθε ευθέως στο θέμα, ζήτησε ωστόσο την επαναλειτουργία της Χάλκνης. Στο επίμαχο, το Πατριαρχείο τηρεί χαμηλούς τόνους. Ο κ. Βαρθολομαίος καλλιεργεί τις συμμαχίες του. Το Σάββατο επισκέπτεται τη Γερμανία, ενώ στις 25 Μαΐου θα συναντηθεί με τον Πάπα στην Ιερουσαλήμ. Εννοείται, ότι το Βατικανό παρακολουθεί στενά το ζήτημα, όπως και η Ουάσινγκτον, που θεωρεί ότι η ενδεχόμενη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τέμενος θα ήταν ένα πλήγμα για το κύρος του Πατριαρχείου. Οι ΗΠΑ, θεωρούν το Πατριαρχείο καίριας σημασίας αντίπαρο στην επηρροή του Πατριαρχείου Μόσχας.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗΣ • Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ • Αρχισυντάκτης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Υπεύθυνος Οικονομικού: ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ • Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΥ • Υπεύθυνος Αιετιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκομη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΠΛΗΡΟΦΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ • Διευθύνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ • ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ • ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΝΤΕΛΛΑΣ

Όλοι
μαζί
ανοίγουμε
μια πόρτα
στην
ελπίδα.

Όταν κάποιοι άνθρωποι στη ζωή τους βρίσκουν συνεχώς την πόρτα κλειστή, με τι κουράγιο να τη χτυπήσουν; Κάποιος άλλος θα πρέπει να το κάνει γι' αυτούς.

Ο Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός, η μεγαλύτερη ανθρωπιστική οργάνωση της Κύπρου βρίσκεται ανελλιπώς από το 1950 στο πλευρό κάθε συνανθρώπου μας που υποφέρει και έχει ανάγκη στήριξης.

Από τις 5 έως τις 23 Μαΐου ανοίγουμε την πόρτα μας στον έρανο του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού «Από Πόρτα σε Πόρτα». Άνοιγμα ανθρωπιάς, άνοιγμα ελπίδας.

Η Τράπεζα Πειραιώς (Κύπρου) γίνεται κρίκος αυτής της αλυσίδας αλληλεγγύης υποστηρίζοντας το έργο του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού.

Άνοιγμα ανθρωπιάς, άνοιγμα ελπίδας
redcross.org.cy

5 - 23 Μαΐου

Περνούν από συμπληγάδες οι περιουσίες

Οι προτάσεις που κατατέθηκαν, οι αποφάσεις του ΕΔΑΔ, τα δικαιώματα ιδιοκτητών και χρηστών και η αναζήτηση πολιτικών λύσεων

Του **ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ**

Η βαριά σκιά αποφάσεων του ΕΔΑΔ, που αλλάζουν τις μέχρι τώρα νομικές ισορροπίες μεταξύ των δικαιωμάτων του αρχικού ιδιοκτήτη και των υποχρεώσεων του σημερινού χρήστη, διαπνέει τις προτάσεις για το περιουσιακό που κατατέθηκαν στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης. Οι Τ/κ διαμορφώνουν θέσεις με βάση την ευνοϊκή για αυτούς, απόφαση του ευρωπαϊκού δικαστηρίου «Δημόπουλος κατά Τουρκίας» του Μαρτίου 2010. Επιστρέφουν ουσιαστικά στις προτάσεις για το περιουσιακό που είχαν υποβάλει τον Σεπτέμβριο του ίδιου χρόνου με κάποιες αλλαγές. Οι Ε/κ σε αυτό το στάδιο κρατούν χαρακτηριστή και υποστηρίζουν ότι τα

Η ε/κ πλευρά κρατά χαρακτηριστή, αλλά αναγνωρίζει κι ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο να διατηρήσουν εκτοπισμένοι δεύτερης ή τρίτης γενιάς τον πρώτο λόγο για την ιδιοκτησία που κληρονομούν.

Την Τρίτη, στην επόμενη συνάντηση Μαυρογιάννη - Οζερσάι η ε/κ πλευρά θα καταθέσει το δεύτερο μέρος των εγγράφων της για το περιουσιακό και η τ/κ θα δώσει έγγραφο για τις εξωτερικές σχέσεις των κρατιδίων.

Υλικό για πάρε-δώσε

Ο τρόπος που τοποθετούν τα θέματα οι πλευρές στο τραπέζι του β' γύρου δείχνουν και την προτεραιότητα που δίνει η καθεμία στις διαφορετικές πτυχές του Κυπριακού. Η ε/κ πλευρά συνόδεψε τις προτάσεις στο περιουσιακό με έγγραφο για τις αρμοδιότητες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, ενώ συνέδεσε τις περιουσίες με το έδαφος. Λέει στην ουσία στους Τ/κ ότι αν πάρω εκεί που έχω αδικηθεί, θα δώσω σε ό,τι αφορά τις αρμοδιότητες της ομοσπονδίας έναντι των κρατιδίων. Ανάλογη είναι η πρόθεση των Τ/κ οι οποίοι συνόδευσαν τις δικές τους προτάσεις για τις περιουσίες με τις διεκδικήσεις τους για συμμετοχή στην ομοσπονδιακή δημόσια υπηρεσία. Την Τρίτη, στην επόμενη συνάντηση Μαυρογιάννη - Οζερσάι η ε/κ πλευρά θα καταθέσει το δεύτερο μέρος των εγγράφων της για το περιουσιακό και η τ/κ θα δώσει έγγραφο για τις εξωτερικές σχέσεις των κρατιδίων.

όσα αποφαίνεται το ΕΔΑΔ στη συγκεκριμένη υπόθεση δεν επηρεάζουν την πτυχική των περιουσιών. Στην πραγματικότητα, όμως, γνωρίζουν ότι σαράντα χρόνια μετά την εισβολή το δικαίωμα του αρχικού ιδιοκτήτη σε αποκατάσταση δεν είναι απόλυτο. Γνωρίζουν ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο να διατηρήσουν εκτοπισμένοι Ε/κ δεύτερης ή τρίτης γενιάς τον πρώτο λόγο για την ιδιοκτησία που κληρονομούν. Ο χρόνος, οι δικαστικές αποφάσεις και η εντατική ανάπτυξη ε/κ γης στα Κατεχόμενα μετά το 2004 επηρεάζουν τη διαδικασία γεφύρωσης διαφορών αλλά και το τελικό πάρε-δώσε. Προτάσσουν την ανάγκη εξεύρεσης πολιτικών λύσεων παρά νομικών θεραπειών στα ζητήματα-φωτιά του Κυπριακού. Αρχίζει να γίνεται αντιληπτό στις διαπραγματευτικές ομάδες ότι το δούνα και λαβείν δεν είναι σχήμα λόγου. Για να υπάρξει διευθέτηση, θα πρέπει να εκατέρωθεν ανταλλάγματα στο συνταγματικό, το εδαφικό, τις περιουσίες, την ασφάλεια και τις εγγυήσεις να δημιουργηθούν δεδομένα που θα επιτρέπουν πραγματικά υπερψήφισμα μιας συμφωνίας σε δημοψηφίσματα και στις δύο πλευρές της πράσινης γραμμής.

Οι θέσεις της ε/κ πλευράς

Την περασμένη Τρίτη η Ανδρέας Μαυρογιάννης υπέβαλε στο τραπέζι

τρία ξεχωριστά έγγραφα για το περιουσιακό και δύο για τις αρμοδιότητες της κεντρικής κυβέρνησης. Τα κείμενα του περιουσιακού περιλάμβαναν:

- Εισήγηση για τον τρόπο προσέγγισης της διαπραγμάτευσης των περιουσιών.
- Γενικό περίγραμμα θέσεων με τις βασικές αρχές, τα κριτήρια και τις εξαιρέσεις και
- Πρόταση για σύγκριση ε/κ -τ/κ εγγράφων και υλικού του κτηματολογίου για το Βαρώσι.

Συγκεκριμένα, στα έγγραφα της ε/κ πλευράς τονίζονται και τα εξής:

- Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην υπόθεση «Δημόπουλος κατά Τουρκίας» δεν αλλάζει την κατάσταση του περιουσιακού.
- Βασικά κριτήρια ρύθμισης της πτυχής είναι η αποκατάσταση, η αποζημίωση και η ανταλλαγή περιουσιών με αυτή τη σειρά προτεραιότητας.
- Ο αρχικός ιδιοκτήτης έχει τον πρώτο λόγο για τη διαχείριση της περιουσίας του εκτός κι αν η περίπτωση εμπίπτει σε αποδεκτές εξαιρέσεις, όπως η σημαντική βελτίωση της περιουσίας από το σημερινό χρήστη. Εξέλιξη αυτού του είδους δίνει έμφαση στην αποζημίωση κι όχι στην αποκατάσταση.
- Στις εξαιρέσεις συγκαταλέγον-

ται και περιουσίες επί των οποίων κτίστηκαν, για παράδειγμα, νοσοκομεία ή στεγάσματα κοινωφελείς υπηρεσίες.

- Δημιουργείται Συμβούλιο Περιουσιών που θα διαχειρίζεται όλα τα ζητήματα με έμφαση τις ατομικές κι όχι ομαδικές ρυθμίσεις.
- Συστήνεται Ειδικό Δικαστήριο Περιουσιών για αμφισβητούμενες περιπτώσεις.

Σε σχέση με τις απόλυτες θέσεις που εκφράζονται στα ε/κ έγγραφα γίνονται οι ακόλουθες παραδοχές:

- Η σκληρή γραμμή σε σχέση με την υπόθεση «Δημόπουλος» είναι πολύ δύσκολο να τηχει υπεράσπισης και να διατηρηθεί.
- Στην ουσία η αρχική στάση εξυπηρετεί ως διαπραγματευτικό χαρτί, αφού η ε/κ γνωρίζει ότι με τη συγκεκριμένη απόφαση «νερώνεται» το δικαίωμα του αρχικού ιδιοκτήτη να αποφασίζει κατά απόλυτο τρόπο για την περιουσία του.
- Στη «Δημόπουλος» τονίζεται για πρώτη φορά σε νομικό έγγραφο του Κυπριακού ότι η περιουσία είναι ένα αγαθό που μπορεί να αποζημιωθεί, ενισχύοντας την τουρκική ερμηνεία των σχετικών κριτηρίων.
- Αναφέρεται επίσης ότι εκτοπισμένοι που υποχρεώθηκαν να αφήσουν σε νεαρή ηλικία (για παράδειγμα 10 ετών) την περιουσία που κληρονομήσαν και έχουν ζήσει

το μεγαλύτερο μέρος της ζωής τους αλλού δεν είναι συνδεδεμένοι, όπως ήταν οι γονείς τους, με τη συγκεκριμένη ιδιοκτησία. Αφήνεται ανοιχτό το ενδεχόμενο ο σημερινός χρήστης περιουσίας να έχει πιο ισχυρό λόγο από πρόσφυγα δεύτερης ή και τρίτης γενιάς.

- Επιπλέον στις προτάσεις της ε/κ πλευράς δεν καθορίζεται ο χειρισμός της εκκλησιαστικής περιουσίας ούτε της ιδιοκτησίας των Βακουφίων.
- Δεν αγγίζεται, επίσης, κατά ουσιαστικό τρόπο και το καυτό θέμα αποκατάστασης τ/κ περιουσιών στις ελεύθερες περιοχές.
- Στο περίγραμμα θέσεων που υπέβαλε η ομάδα του Νίκου Αναστασιάδη γίνεται σαφής διασύνδεση του περιουσιακού με το εδαφικό:
- Προτείνεται η επιστροφή τουλάχιστον του 60% του πληθυσμού του 1974 (περίπου 90 με 100 χιλιάδες άνθρωποι) σε εδάφη υπό ε/κ διοίκηση.
- Ουσιαστικός στόχος είναι να επιστραφούν περιοχές όπου υπήρχε μεγάλη συγκέντρωση ε/κ πληθυσμού πριν από την εισβολή. Κάτι που εκτιμάται πως θα έχει θετικό αντίκτυπο στα δημοψηφίσματα.
- Προφορικά στο τραπέζι τονίζεται ότι με αυτή τη ρύθμιση ελάττωστοι Ε/κ θα θηλήσουν να επιστρέψουν σε εδάφη υπό τ/κ διοίκηση.

Το γεγονός εξυπηρετεί το στόχο της τ/κ πλευράς για πλειοψηφία πληθυσμού και γεωκτημοσύνης στην τ/κ ομόσπονδη πολιτεία ή κρατίδιο.

Οι θέσεις της τ/κ πλευράς

Η ομάδα του Ντερβίς Έρογλου κατέθεσε έγγραφο για το περιουσιακό που ουσιαστικά παραπέμπει σε προτάσεις που είχαν κατατεθεί στο τραπέζι τον Σεπτέμβριο του 2010, μετά την απόφαση του ΕΔΑΔ στην υπόθεση «Δημόπουλος». Στο παραρτηματικό του εγγράφου, μάλιστα, αναφέρεται ότι θα πρέπει να διαβαστεί με γνώμονα τις προαναφερθείσες προτάσεις. Στις θέσεις που παρουσίασε ο Κουντρέτ Οζερσάι περιλαμβάνονται και τα εξής:

- Ίδρύεται Εταιρεία Ανάπτυξης Περιουσιών που βρίσκονται τόσο στον βορρά όσο και στον νότο. Στόχος του αναπτυξιακού πλάνου να εξευρεθούν χρήματα για αποζημιώσεις περιουσιών που δεν θα επιστραφούν.
- Οι περιουσίες αντιμετωπίζονται ως μπλοκ, με βάση το ότι πολλοί Τ/κ έδωσαν τους τίτλους ιδιοκτησίας των περιουσιών τους στον νότο στο καθεστώς Ντενκτάς κι έλαβαν «τίτλους» για ε/κ περιουσίες στον βορρά. Η διαφωνία της ε/κ πλευράς εδώ έγκειται στο ότι η ρύθμιση των περιουσιών θα πρέπει να γίνεται σε ατομικό επίπεδο κι όχι ως μπλοκ

δαπό τότε η περιουσία μένει στον αγοραστή (ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή). Εδώ γίνεται προσπάθεια χειρισμού ε/κ περιουσιών στο βορρά που αναπτύχθηκαν και στη συνέχεια πωλήθηκαν σε αλλοδαπούς ή Τούρκους εποίκους.

- Περιουσίες που δεν χρησιμοποιούνται επιστρέφονται καθώς και οι περισσότερες εκτάσεις που είναι τώρα στρατόπεδα και εμπίπτουν στις εδαφικές αναπροσαρμογές που θα συμφωνηθούν.
- Επιπλέον ε/κ γη επί της οποίας έχουν κτιστεί νοσοκομεία, ή άλλα «κυβερνητικά» κτήρια ή κτήρια οργανισμών κοινής ωφελείας δεν επιστρέφονται αλλά αποζημιώνονται.
- Γη επί της οποίας έχουν κτιστεί ξενοδοχεία επίσης δεν επιστρέφεται, αλλά αποζημιώνεται. Εδώ υπάρχει και παλαιότερη πρόταση της ε/κ πλευράς να δίδεται η δυνατότητα στον αρχικό ιδιοκτήτη να λαμβάνει αποζημίωση υπό τη μορφή μετοχών της ανάπτυξης, μιας ξενοδοχειακής μονάδας για παράδειγμα.
- Οι προτάσεις της τ/κ πλευράς επιχειρούν να καταστήσουν κυρίαρχη την ανταλλαγή περιουσιών και κατά δεύτερο λόγο τις αποζημιώσεις περιουσιών στο ελάχιστο την αποκατάσταση. Στόχος είναι η δημιουργία ενός κρατιδίου που θα είναι «καθαρό» σε ό,τι αφορά τον πληθυσμό και την ιδιοκτησία γης.

ΑΡΘΡΟ / Του ΖΑΝ ΚΛΟΝΤ ΓΙΟΥΝΚΕΡ

Πρέπει να επανενώσουμε την Ευρώπη και την Κύπρο

Οι εκλογές της 25ης Μαΐου σηματοδοτούν την έναρξη μιας διαδικασίας αλλαγών, όχι μόνο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αλλά και σε θέσεις κλειδιά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και στην προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Μας δίνει τη δυνατότητα να κάνουμε μια νέα αρχή, να εκπονήσουμε και να εφαρμόσουμε πολιτικές που βελτιώνουν την καθημερινή ζωή των πολιτών, σε όλες τις χώρες μέλη της Ε.Ε. Είναι ανάγκη να εξαλείψουμε το χάσμα μεταξύ ευρωπαϊκού βορρά και νότου, το οποίο έχει διευρυνθεί τα τελευταία χρόνια λόγω της οξυτάτης οικονομικής κρίσης.

Ως υποψήφιος του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος για την προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έχω υποστηρίξει σε διάφορες περιπτώσεις, ότι ο καλύτερος τρόπος για την επανένωση της Ευρώπης είναι να επαναφέρουμε την ανάπτυξη στις εθνικές οικονομίες και να δημιουργήσουμε νέες θέσεις εργασίας για τους λαούς μας. Είναι ώρα να χτίσουμε γέφυρες, να επαναπροσδιορίσουμε την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη, να καταστήσουμε πιο αποτελεσματικούς τους ευρωπαϊκούς θεσμούς, ανάμεσά τους και την Ευρωπαϊκή

Επιτροπή. Είναι καιρός να διασφαλίσουμε ότι οι ευρωπαϊκοί θεσμοί θα διοικούνται από έμπειρους πολίτες κι όχι από πρόσωπα που τοποθετούνται σε κρίσιμα αξιώματα στα πλαίσια πολιτικών συμβιβασμών.

Η οικονομική ανάκαμψη δεν θα επιτευχθεί εκτός κι αν εφαρμόσουμε κατά γράμμα μια απλή πραγματικότητα: ότι «δεν μπορούμε να ξεδοούμε, περισσότερα απ' όσα παράγουμε». Τα δημοσιονομικά κάθε χώρας μέλους πρέπει να είναι ισοσκελισμένα. Θα πρέπει να βρίσκονται σε λειτουργία συνταξιοδοτικά συστήματα και συστήματα υγείας, που θα καλύπτουν τις βασικές ανάγκες όλων των πολιτών. Η πρόσφατη εμπειρία μάς έχει δείξει ότι οι τράπεζες χρειάζονται καλύτερη ρύθμιση, επαρκές κεφάλαιο και αποτελεσματική εποπτεία. Η διαφάνεια στον δημόσιο τομέα θα πρέπει να είναι ο κανόνας. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες πρέπει να επενδύσουν σημαντικά στη γνώση, τη δημιουργικότητα, την καινοτομία και το ανθρώπινο δυναμικό. Τα πιο πάνω είναι μόνο μερικά στοιχεία που μπορούν να βοηθήσουν τους Ευρωπαίους πολίτες, ειδικά τους νέους, να δουν το μέλλον με αυτοπεποίθηση, να τους πείσουν ότι η Ευρώπη είναι

η λύση κι όχι η αιτία της σημερινής κρίσης.

Επισκέφθηκα την Κύπρο στις 3-4 Μαΐου, προσκεκλημένος του Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ο ΔΗΣΥ ήταν μεταξύ των κομμάτων - μελών του ΕΛΚ που στήριξαν πλήρως και από την αρχή την υποψηφιότητά μου, κάτι που εκτιμώ ιδιαίτερα. Εποκέπτομαι το νησί σε μια περίοδο μεγάλων προκλήσεων, οι οποίες θα μπορούσαν να μετατραπούν σε μεγάλες ευκαιρίες. Η κυπριακή κυβέρνηση λαμβάνει από παντού επαίνους για τους χειρισμούς της στην οικονομία και τη σταθερή εφαρμογή των προνοιών του μνημονίου που συμφώνησε με την Ε.Ε., την ΕΚΤ και το ΔΝΤ. Κατάγομαι από το Λουξεμβούργο, μια μικρή χώρα η οποία, όπως και η Κύπρος, βασίζει την οικονομία της σε ένα ισχυρό τομέα υπηρεσιών.

Ως εκ τούτου, έχω πλήρη αντίληψη των βασικών πτυχών της κυπριακής οικονομίας. Μάλιστα, ως Πρόεδρος του Ευρωγρούπ μέχρι τον Ιανουάριο 2013, προσπάθησα να πείσω την προηγούμενη κυβέρνηση να κινηθεί ταχύτερα και να εφαρμόσει το πρόγραμμα διάσωσης της οικονομίας, που πρότειναν οι διεθνείς

δανειστές. Αν είχαν δράσει εγκαίρως, η κυπριακή οικονομία θα ήταν σήμερα σε πολύ διαφορετική κατάσταση και το κομμάτι των καταθέσεων θα είχε αποφευχθεί. Όλα αυτά, βέβαια, ανήκουν στο παρελθόν και σήμερα βλέπουμε την κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη να ενεργεί δυναμικά, για την επαναφορά της κυπριακής οικονομίας σε τροχιά ανάκαμψης. Φυσικά, έχετε να διανύσετε πολύ δρόμο ακόμα πριν ξεπεραστούν οι σημερινές δυσκολίες. Έχει όμως ήδη εξασφαλιστεί θετικές αξιολογήσεις, γεγονός που επαναφέρει σταδιακά την αναγκαία εμπιστοσύνη προς την Κύπρο και τις δυνατότητές της.

Πρόσφατα, έχει αρχίσει μια νέα διαδικασία λύσης του Κυπριακού. Στήριζω πλήρως τις προσπάθειες της κυβέρνησης για διευθέτηση του προβλήματος και αν εκλεγώ στην προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα διασφαλίσω ότι η οποία συμφωνημένη λύση θα συνάδει με το κοινοτικό κεκτημένο και τις αξίες της Ε.Ε. Πιστεύω πως τώρα είναι η ώρα για όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές να θέσουν στο περιθώριο τις διαφορές που παρελθόντος και να αναζητήσουν με ειλικρίνεια ένα συμβιβασμό αποδεκτό τόσο από τους

Ελληνοκύπριους όσο και από τους Τουρκοκύπριους. Σε αυτό το πλαίσιο, η Ευρώπη είναι πρόθυμη να βοηθήσει τα Ηνωμένα Έθνη και τις δύο πλευρές στην προσπάθεια επίτευξης μιας βιώσιμης και διαρκούς λύσης. Η Τουρκία έχει ένα σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει στη διαδικασία επανένωσης του νησιού. Πρέπει να κάνει όλα τα αναγκαία βήματα για να συμβάλει στη διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος.

Έχω ενθαρρυνθεί από τα θετικά σημάδια που εκπέμπουν η πολιτική και η θρησκευτική ηγεσία, καθώς και η επιχειρηματική κοινότητα. Τον περασμένο μήνα, επιχειρηματικοί παράγοντες και εργοδότες των δύο κοινοτήτων συναντήθηκαν για να υποστηρίξουν τις πολιτικές προσπάθειες και για να προετοιμάσουν την Κύπρο για την επόμενη ημέρα της επανένωσης. Θέλουν να επενδύσουν «στο μέρημα της ειρήνης» ή το οικονομικό όφελος μιας λύσης στο Κυπριακό. Με μια ειρηνική διευθέτηση, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (GDP) του νησιού θα μπορούσε να αυξηθεί με ένα ετήσιο μέσο όρο πέραν των 2 δις. ευρώ, στα πρώτα 5 χρόνια και κατά 5 πενήντα δις. ευρώ μέσα στα πρώτα 10 χρόνια. Αυτό σημαίνει ότι η ειρήνη

θα μπορούσε να επιφέρει στους Κυπρίους ένα πρόσθετο ετήσιο εισόδημα της τάξης των 1.700 ευρώ κατά τα πρώτα 5 χρόνια και ένα ετήσιο εισόδημα της τάξης των 3.800 ευρώ μέσα στα πρώτα 10 χρόνια. Σκεφτείτε τα πρόσθετα ποσά που θα αποφέρει οφέλη για την οικονομία από το επιπρόσθετο εισόδημα που θα επιφέρει μια λύση.

Τόσο εγώ όσο και το ΕΛΚ, θεωρούμε ότι η Κύπρος μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου. Ενόψει και της ανακάμψης σημαντικών αποθεμάτων φυσικού αερίου στην περιοχή, η Κύπρος θα έχει αναπόφευκτα να διαδραματίσει ένα κεντρικό ρόλο στην πολυπόθητη ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας της Ε.Ε. Όραμά μου είναι να δω μια επανενωμένη, ευημερούσα Κύπρο που θα μπορούσε πραγματικά να καταστεί το ευρωπαϊκό θεμέλιο σταθερότητας σε ολόκληρη την περιοχή και να καθιερωθεί ως μια αποτελεσματική οικονομική και πολιτική γέφυρα μεταξύ της Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής.

Ο Ζαν Κλοντ Γιουνκέρ είναι υποψήφιος του ΕΛΚ για την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στο μάτι του κυκλώνα Συλλούρης - Γιωρκάτζη

Ανυπολόγιστη η ζημιά από τη δημοσιοποίηση της λίστας

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Το μπάχαλο που προκλήθηκε με τη δημοσιοποίηση μιας λίστας συναλλαγών της κλειστής περιόδου των τραπεζών τον Μάρτιο του 2013 επανέφερε τον προβληματισμό, αλλά και το σκεπτικισμό για τον ρόλο ανακριτή που κατά καιρούς προσπαθεί να αποκτήσει η Βουλή σε καυτά κοινωνικά ζη-

Σε δύσκολη θέση η επικεφαλής της Κεντρικής Τράπεζας για την έλλειψη στοιχείων για τις συναλλαγές, που παρουσιάζονται να έγιναν μεταξύ 16 και 27 Μαρτίου 2013.

τήματα, όπως αυτό την οικονομίας στην παρούσα φάση ή του Μαρί παλαιότερα. Ένα ρόλο, που, με βάση την εμπειρία του πρόσφατου παρελθόντος, δεν μπόρεσε να δραματίσει ούτε αυτή η Ερευνητική Επιτροπή Πικκή, που συστάθηκε με αντικειμενικό σκοπό να ρίξει περισσότερο φως. Οι φωνές

διαμαρτυρίας που ακολούθησαν της δημοσιοποίησης συναλλαγών χωρίς επαρκή στοιχεία στράφηκαν προς τον πρόεδρο της Επιτροπής Θεσμών Δημήτρη Συλλούρη, ο οποίος ουσιαστικά πήρε πάνω του το θέμα της δημοσιοποίησης, αλλά και της διοίκησης της Κεντρικής Τράπεζας Χρυστάλλας Γιωρκάτζη, η οποία παρέδωσε στην Επιτροπή Θεσμών, χωρίς να ελέγξει αν το είδος των συναλλαγών που έγιναν την περίοδο 16 - 27 Μαρτίου 2013 εμπίπτει στο αντικείμενο των ερευνών της Επιτροπής προς εντοπισμό όσων φυγάδευσαν κεφάλαια στο εξωτερικό σε μία περίοδο που ο τραπεζικός τομέας είχε μπει στον γύψο. Δεν είναι λίγες οι φωνές εκείνες που υποστηρίζουν ότι εκτός από ενδεχόμενη ζημιά στις ποινικές έρευνες που διεξάγονται, προβλήματα θα παρουσιαστούν στην οικονομία τόσο από την αντίδραση εταιρειών που συμπεριλαμβάνονται στη λίστα και δεν έχουν σχέση με τα όσα αναζητούσε η Επιτροπή Θεσμών, αλλά και από το γενικότερο κλίμα που εικάζεται ότι θα δημιουργηθεί σε μία περίοδο που η Κύπρος αναζητεί επενδυτές και ζεστό χρήμα.

Σφοδρές επικρίσεις δέχονται Δημήτρης Συλλούρης και Χρυστάλλα Γιωρκάτζη για τη δημοσιοποίηση της λίστας με τις εκροές κεφαλαίων την κλειστή περίοδο των τραπεζών.

Η Βουλή ξεπέρασε τα όριά της

Ο πρώτος που δέχθηκε καταγισμό επικριτικών σχολίων ήταν ο Δημήτρης Συλλούρης για τον προσωπικό χειρισμό του αποτελέσματος του 18μηνου έργου της Επιτροπής Θεσμών. Δημοσιοποίηση, η οποία προέκυψε μετά και την απόφαση της πλειοψηφίας των μελών της Επιτροπής Θεσμών να τη μεταθέσει χρονικά για τα τέλη Ιουνίου. Σε πολιτικό επίπεδο ο κ. Συλλούρης επικρίθηκε για μικροκομματική προσέγγιση του όλου θέματος. Εκεί όμως όπου υπήρξαν σφοδρές αντιδράσεις ήταν από οργανωμένα σύνολα, αλλά και τι-

Ο πρόεδρος της Επιτροπής Θεσμών δέχεται πολιτικές επικρίσεις για μικροκομματική εκμετάλλευση ενός τόσο σοβαρού θέματος.

γόμενες εταιρείες. Σε νομικό επίπεδο εκφράστηκαν και εκφράζονται φόβοι ότι ο χειρισμός που έτυχε το όλο θέμα αντί να συμβάλει στις ποινικές έρευνες θα προκαλέσει

προβλήματα. Στο σημείο αυτό καταγράφονται απόψεις που απορρίπτουν την πρακτική η Βουλή υπό το μανδύα ελέγχου κρατικών υπηρεσιών να αναλαμβάνει ρόλο ποινικού ανακριτή.

Νομικοί κύκλοι έλεγαν στην «Κ» ότι θεμιτό αλλά και υποβοηθητικό θα ήταν η Βουλή να περιοριζόταν σε τέτοια ζητήματα μόνο στη διαπίστωση των γεγονότων. Δεν μπορεί όμως, μας τόνιζαν, να προχωρά, να εξάγει συμπεράσματα ή να υποδεικνύει κατηγορούμενους κάτι που είναι έργο των ανακριτικών αρχών.

Βαρύ κλίμα και για τη Γιωρκάτζη

Η Κεντρική Τράπεζα βρίσκεται και πάλι στο μάτι του κυκλώνα από την ενέργεια της Χρυστάλλας Γιωρκάτζη να παραδώσει τη λίστα στην Επιτροπή Θεσμών, χωρίς προηγουμένως να έχει ελέγξει αν πράγματι υπάρχουν στοιχεία που να δείχνουν ότι υπάρχει κάτι το ύποπτο σε συναλλαγές που έγιναν με την έγκριση της Κεντρικής την κλειστή περίοδο. Πέρα από ενδεχόμενη παραβίαση του τραπεζικού απορρήτου, που, όπως αποκάλυψε την περασμένη Κυριακή στην «Κ» ότι θα διερευνήσει ο γενικός εισαγγελέας, η Κεντρική Τράπεζα επικρίνεται και για δημιουργία λανθασμένων εντυπώσεων, ενώ κάποιες εταιρείες απείλησαν ακόμα και με λήψη νομικών μέτρων. Βαρύ είναι το κλίμα για την κ. Γιωρκάτζη και σε κυβερνητικό επίπεδο αφού το όλο θέμα προκάλεσε αντιδράσεις και εκτός Κύπρου, τη στιγμή μάλιστα που η Κύπρος αναζητεί εταιρείες να εμπιστευτούν την οικονομία του τόπου. Όπως είχε αποκαλύψει η «Κ» στην ηλεκτρονική της έκδοση, γερμανικές εταιρείες εξέφρασαν έντονα παράπονα για τη δημοσιοποίηση στοιχείων ενέργεια που όπως τονίστηκε του εξέθεσε διεθνώς. Πληροφορίες της «Κ» λένε ότι η δημοσιοποίηση της λίστας προκάλεσε αλγινές εντυπώσεις και στη Γερμανία κατά την επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας. Κύκλοι του Προεδρικού εξέφρασαν την ενόχλησή τους για τον χειρισμό του όλου θέματος από πλευράς της κ. Γιωρκάτζη. Φόβοι για πιθανές επιπτώσεις εκφράστηκαν και σε επιχειρηματικό επίπεδο.

Για να μπορεί η καθημερινότητα να τρέχει καλά

Νέος Τρεχούμενος Μισθοδοσίας

Καταθέτοντας τον μισθό σας στην Τράπεζα Κύπρου σας δίνεται:

- Δυνατότητα ανάληψης μέχρι και 3 μισθούς (μέγιστο όριο €10,000)
- Δωρεάν συνδρομή American Express για τον πρώτο χρόνο
- Άμεση ενημέρωση μέσω sms για τις συναλλαγές σας
- Δωρεάν το πρώτο βιβλιόριο επιταγών

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε επισκεφθείτε τα καταστήματά μας ή την ιστοσελίδα μας www.bankofcyprus.com.cy ή καλέστε στο 800 00 800

Bank of Cyprus

Η αποχή κρίνει τη μάχη για την έκτη έδρα

Η συμμετοχή στις ευρωεκλογές σε ιστορικό χαμηλό προσγειώνει τον ΔΗΣΥ και απειλεί τη δεύτερη έδρα του ΑΚΕΛ

Του **ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ**

Πρωτόγνωρη είναι αυτή η σύντομη εκστρατεία για τις ευρωεκλογές και για τα δύο μεγάλα κόμματα της Κύπρου. Επιτελεία και δημοσκόποι αναμένουν ότι το ποσοστό αποχής θα σπάσει ακόμα και το ρεκόρ της προηγούμενης αναμέτρησης για την Ευρωβουλή, όπου το 45% το εκλογικό σώμα είχε προτιμήσει οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα από την προσέλευση στη κάλπη. Θεωρείται περίπου δεδομένο ότι στις 25 Μαΐου η αποχή θα ξεπερά-

«Η ηγεσία του ΔΗΣΥ κάνει ό,τι μπορεί για να πείσει ότι στο εξής θα πορευτεί με γνώμονα τη συνέπεια και την ειλικρίνεια».

σει το 50%. Αν μάλιστα συνεχιστεί μέχρι τέλους η τάση που διαμορφώθηκε μετά τα δημοσιεύματα για οικονομικές εισφορές ύψους 2 δισ. ευρώ της εταιρείας Focus σε ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ, τότε παίζεται η δεύτερη έδρα για το κόμμα της Αριστεράς και η μεγάλη πλειοψηφία για τον Συναγερμό.

Και οι δύο παρατάξεις έχουν φύγει από την πεπατημένη της σκληρής αντιπαράθεσης μεταξύ τους και δίνουν μάχη να πείσουν τους δικούς τους ψηφοφόρους ότι παραμένουν ειλικρίνεις στις προθέσεις και αξιόπιστοι στην πολιτική γραμμή. Τα δεδομένα έχουν αλλάξει. Η κατάρρευση της οικονομίας έδειξε στους πολίτες την ανεπάρκεια όχι μόνο του χρηματοοικονομικού αλλά και του πολιτικού συστήματος, ενώ υπόθεση Focus, δικαίως ή αδικώς, επιβεβαίωσε παθογόνες και μαύρισε υπολήψεις. Τα κόμματα βρίσκουν μπροστά τους αυτή την πραγματικότητα σε προεκλογικές συγκεντρώσεις στα σπίτια, σε σεμινάρια, σε καφετέριες. Είναι γεγονός ότι το αρνητικό περιβάλλον δεν τους αποθαρρύνει. Αντίθετα τους ωθεί να βρουν τρόπους μερικής ανάκτησης της εμπιστοσύνης. Ο Συναγερμός παραδέχθηκε ότι έλαβε 50.000 (όχι μισό εκατ.) από τη Focus και ποντάρε στην ειλικρίνεια, ενώ το ΑΚΕΛ προχώρησε σε αγωγή λιβέλου κατά του «Πολίτη» που δημοσίευσε το θέμα.

Ουδείς πιστεύει ότι η αποχή θα κατανεμηθεί ισομερώς μεταξύ των

Αβέρωφ Νεοφύτου και Άντρος Κυπριανού διασταύρωσαν τα ζήτη τους σε μία τετ α τετ δημόσια συζήτηση, την Πέμπτη στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, με συντονιστή τον διευθυντή της Καθημερινής, Ανδρέα Παράσκο.

κομμάτων, ενδεχόμενο που θα τους επέτρεπε να διατηρήσουν ποσοστά ανάλογα με τα σημερινά, αφού το πλήγμα θα ήταν ίδιο για όλες τις δυνάμεις. Το μεγάλο ερώτημα επομένως είναι ποια παράταξη θα υποστεί τη μεγαλύτερη απώλεια παραδοσιακών υποστηρικτών του. Στον ΔΗΣΥ είναι σίγουροι ότι η κεραιαπόλα της Focus θα τους χτυπήσει, αλλά ελπίζουν ότι το πλήγμα δεν θα είναι σημαντικό. Στο ΑΚΕΛ ανα-

γνωρίζουν ότι ένα μεγάλο ποσοστό αποχής ενδέχεται να τους στοιχίσει τη δεύτερη έδρα, μία προοπτική που προκαλεί κατάθλιψη και τρομάζει την ηγεσία. Με βάση τα μέχρι τώρα στοιχεία μία έδρα δεν θεωρείται σίγουρη. ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ έχουν τις τέσσερις και το ΑΚΕΛ σίγουρα την πέμπτη. Η αποχή, επομένως, κρίνει την έκτη έδρα η οποία αναμένεται να πάει είτε στο ΑΚΕΛ, είτε στη Συμμαχία Πολιτών,

ή ακόμα και στον ΔΗΣΥ με αυτή τη σειρά προτεραιότητας

ΔΗΣΥ

Ο πρόεδρος και τα στελέχη του Δημοκρατικού Συναγερμού καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για να ανακάμψουν από τη ρετινιά της Focus και να γυρίσουν την όλη υπόθεση υπέρ τους. Είναι γεγονός ότι αντέδρασαν γρήγορα, προχώρησαν σε ανοικτή παραδοχή ότι πήραν

χρήματα και προσπαθούν τώρα να πείσουν ότι διδάχθηκαν όχι μόνο από αυτή την υπόθεση αλλά κι από άλλα λάθη του παρελθόντος.

Κεντρικό μήνυμα της ηγεσίας είναι ότι ο ΔΗΣΥ στο εξής θα πορευτεί με γνώμονα την ειλικρίνεια και τη συνέπεια. Είναι τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που επλήθυναν τις τελευταίες εβδομάδες και η προβολή τους αποτελεί και αναγνώριση του προβλήματος.

• Το κόμμα έσπευσε να επιστρέψει τις 50.000 ευρώ που αποδεδειγμένα προέρχονται από δάνεια της Λαϊκής.

• Η αποκάλυψη του θέματος από την εφημερίδα «Πολίτης» έκοψε τη δυναμική του ΔΗΣΥ. Με δεδομένο πως δεν υπάρχει χρόνος για να αναστραφεί η τάση, μάλλον σβήνει το όνειρο του 41+ και μιας τρίτης έδρας στην Ευρωβουλή.

• Παρ' όλα αυτά οι συνεργάτες του Αβέρωφ Νεοφύτου θεωρούν ότι το πλήγμα για το κόμμα δεν θα είναι συντριπτικό κι ότι ένα ποσοστό λίγο πάνω ή λίγο κάτω από το 36% είναι

«Επιθετικά βγήκε το ΑΚΕΛ στην υπόθεση Focus με αγωγή λιβέλου κατά του «Πολίτη» που δημοσίευσε το θέμα».

ακόμα εφικτό.

• Τα συναγερμικά στελέχη βγαίνουν ήδη ενορχοποιημένα στα πάνελ για θέσουν το δίλημμα αν θα επιστρέψει το πολιτικό σύστημα στον λαϊκισμό και τις παλιές πρακτικές ή αν θα προχωρήσει μπροστά, μιλώντας ειλικρίνεια για τα προβληματικά ζητήματα.

• Την τελευταία εβδομάδα, οι εκτιμήσεις είναι λίγο πιο θετικές από την προηγούμενη. Θεωρούν ότι η επιτυχηθείσ επισκεπή Αναστασιάδη στη Γερμανία έδωσε πόντους στο κόμμα, ενώ θετικά αποτιμήθηκε και η παρουσία του υποψηφίου του ΕΛΚ για την προεδρία της Κομισιόν, Ζαν Κλοντ Γιούνκερ στο έκτακτο συνέδριο του ΔΗΣΥ την περασμένη Κυριακή.

Συγκεκριμένα προγνωστικά (με ποσοστά) για τις εσωτερικές μετρήσεις της απόδοσης και αποδοχής των υποψηφίων ευρωβουλευτών του ΔΗΣΥ δεν είναι γνωστά. Εκτιμάται πάντως ότι η Ελένη Θεοκάρους προηγείται με κάποια σχετική διαφορά από τον Χρίστο Στυλιανίδη. Ακολουθεί όχι και πολύ μακριά, ο Λευτέρης Χριστοφόρου. Ενδιαφέρον έχει και το αν θα κοστίζει και πόσο στον Δημήτρη Συλλούρη η απόφασή του να δημοσιοποιήσει τη λίστα εκροών από τις τράπεζες κατά την κλειστή περίοδο του Μαρτίου 2013. Θετικές γνώμες και όχι μόνο από συναγερμικό ακροατήριο αποσπών ο Σταύρος Ζένιος και η Ρένα Χόπλιαρου, αλλά δεν αναμένεται να ποσοστά τους να δημιουργήσουν ανατροπές.

ΑΚΕΛ: Παιζουν δυνατό κατενάτσιο

Το ΑΚΕΛ δίνει τη μάχη στο εσωτερικό του για να κρατήσει τον κόσμο του και τη δεύτερη έδρα στην Ευρωβουλή. Δεν αναμένει ότι οι ψηφοφόροι του θα στρίψουν άλλο κόμμα και θέλει να διασφαλίσει ότι το μεγάλο πλήγμα που δέχθηκε από την υπόθεση της Focus δεν θα απομακρύνει ΑΚΕΛικούς από τις κάλπες. Όπως και να έχουν τα πράγματα το πρέσινγκ της ηγεσίας του ΑΚΕΛ προς τα μέλη και υποστηρικτές του κόμματος είναι ασφυκτικό.

• Τους τελευταίους μήνες, πριν από τη Focus, το ΑΚΕΛ θεωρούσε πως είχε ανακτήσει κάποια στήριξη. Η θετική στάση του στο Κυπριακό είχε ευεργετική επίδραση στην κάθετη πτώση δημοτικότητας που είχε προκαλέσει η προηγούμενη διακυβέρνηση και η επιμονή του ΑΚΕΛ να στηρίζει με απόλυτο τρόπο όλες τις επιλογές του Δ. Χριστόφια.

• Η υπόθεση Focus τους αναστάτωσε πολύ, αφού τη βρίσκουν μπροστά τους σε κάθε κοινοτική συγκέντρωση μικρή ή μεγάλη. Για τον λόγο αυτό, το ΑΚΕΛ κατέθεσε την Παρασκευή

«Η έκτη έδρα αναμένεται να πάει είτε στο ΑΚΕΛ, είτε στη Συμμαχία Πολιτών, ή στον ΔΗΣΥ (απομακρυσμένο ενδεχόμενο) με αυτή τη σειρά προτεραιότητας».

αγωγή λιβέλου κατά του «Πολίτη», τονίζοντας ότι τα δημοσιεύματά του για τη Focus ήταν ατεκμηρίωτα και έπληξαν δραστηρικά την εικόνα του κόμματος της Αριστεράς.

• Η ηγεσία του κόμματος ελπίζει ότι επιθετική στάση, η αγωγή λιβέλου και η πλήρης άρνηση για αποδοχή εισφορών 1,5 εκατ. ευρώ από τη Focus, θα έχει θετικό αντίκτυπο και στην προεκλογική εκστρατεία.

• Η δουλειά και οι επαφές με τον κόσμο και τους εν δυνάμει υποστηρικτές του κόμματος είναι συνεχής. Εκτός από συγκεντρώσεις σε σπίτια και σε άλλους μικρούς ή μεγάλους χώ-

ρους, η ηγεσία του κόμματος προσεγγίζει απευθείας πολίτες στους χώρους που συχνάζουν.

• Ο γ.γ. Άντρος Κυπριανού και στελέχη που θεωρούνται αδιάφοροι, όπως ο Στέφανος Στεφάνου και ο Άριστος Δαμιανού, βγαίνουν μπροστά. Συνοδεύουν τους υποψήφιους ευρωβουλευτές στους οποίους, ως γνωστόν, συγκαταλέγεται και βαρύ πυροβολικό, όπως ο Σταύρος Ευαγόρου, ο Νεοκλής Συλικιώτης και ο νυν ευρωβουλευτής Τάκης Χατζηγεωργίου. Στόχος και αισιόδοξη εκτίμηση είναι να κινηθεί το ΑΚΕΛ κοντά στο 26%, ποσοστό που μάλλον σιγουρεύει τη δεύτερη έδρα.

Από τις μέχρι τώρα εκτιμήσεις και εσωτερικές μετρήσεις φαίνεται ότι ο Τάκης Χατζηγεωργίου και η εκπλήξη των τελευταίων εσωκομματικών ευρωβουλευτών. Αν τελικά το ΑΚΕΛ διατηρήσει δύο έδρες στην Ευρωβουλή, η μάχη θα δοθεί μεταξύ των προαναφερθέντων στελεχών. Οι υπόλοιποι τρεις υποψήφιοι δεν έχουν πιθανότητες εκλογής, αλλά εγγράφουν προθέσεις για το μέλλον.

Χωρίς άγχος ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, Οικολόγοι

Συμμαχία Πολιτών και η «Ελπίδα» του Στέλιου Πλατιή ελπίζουν στην έκπληξη

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Στην πορεία προς την κάλπη για τις ευρωεκλογές το ΔΗΚΟ όπως και η συνεργασία ΕΔΕΚ-Οικολόγων φαίνεται να ενδιαφέρονται περισσότερο για τα εκλογικά ποσοστά, παρά για το τελικό ζήτημα, που είναι η διαμόρφωση των συσχετισμών εντός Ευρωβουλής. Και στα δύο επιτελεία θεωρείται βέβαιο ότι το αποτέλεσμα της κάλπης θα τους επιτρέψει να συνεχίσουν να δηλώνουν παρών στα ευρωπαϊκά κοινοβουλευτικά δρώμενα.

Οι εκλογές της 25ης Μαΐου αποτελούν ουσιαστικά το βάπτισμα του πυρός για τη νέα ηγεσία του ΔΗΚΟ και η προσπάθεια που καταβάλλεται έχει να κάνει με τον ίδιο τον κόσμο του κόμματος και τη συμπεριφορά που θα επιδείξει στην κάλπη, ένεκα και της εσωκομματικής κόντρας. Με τα εσωκομματικά του κόμματος να διηγούν περίοδο ανήσυχης νηνεμίας, ο Νικόλας Παπαδόπουλος έχει στρέψει την προσοχή του στη συγκράτηση διαφαινόμενων διαφορών των ΔΗΚΟϊκών –κυρίως προς τα δεξιά– από τη μία και από την άλλη στην επιβεβαίωση των εκλογικών ποσοστών του ΔΗΚΟ στις ευρωεκλογές του 2009 (12,28%). Όπως έλεγαν στην «Κ» πηγές μέσα από το κόμμα, μία τέτοια εξέλιξη, που θεωρείται πιθανή αλλά και εφικτή, θα ισχυροποιήσει τον ίδιο τον πρόεδρο του κόμματος έναντι των εσω-

Στην επαναβεβαίωση των εκλογικών του ποσοστών στοχεύει το ΔΗΚΟ και στον περιορισμό των διαρροών ένεκα της εσωκομματικής αντιπαλοπάτας.

Δεν βλέπουν μεταβολή των σημερινών συσχετισμών τους στην Ευρωβουλή ΔΗΚΟ και η συνεργασία ΕΔΕΚ και Οικολόγων. Μάχη για να κάνει πράξη τις όποιες ελπίδες για τη μία έδρα δίνει η Συμμαχία Πολιτών.

κομματικών του αντιπάλων, οι οποίοι αναμένουν το πρώτο στραβοπάτημα από μια ενδεχόμενη υποχώρηση των εκλογικών ποσοστών. Μετά την «τρικυμία» που προκλήθηκε με τους πρώην ΔΗΚΟϊκούς υπουργούς –επιφανειακά τουλάχιστον– το ΔΗΚΟ στα εντός εμφανίζει εικόνα ηρεμίας, με τον Νικόλα Παπαδόπουλο να έχει στρέψει την προσοχή του στη βάση του κόμματος, εκεί όπου φαίνεται να υπάρχουν ακόμα έπιες αντιδράσεις. Σύμμαχος στην προσπάθεια προσέγγισης των ΔΗΚΟϊκών

φαίνεται να είναι και οι τελευταίες αποκαλύψεις για χρηματοδοτήσεις των δύο μεγάλων κομμάτων από τη Focus. Στα συν συγκαταλέγεται και η στάση που τηρεί ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΚΟ Μάρκος Κυπριανού, ο οποίος αν και διαφοροποιείται στο προσκήνιο και στο παρασκήνιο με τους χειρισμούς των έγιναν τόσο στο θέμα των τριών τένις υπουργών όσο και στο γενικότερο ζήτημα της σχέσης με το Προεδρικό, εντούτοις αυτή την περίοδο δεν τηρεί αποστασιοποιείται από την προεκλογική εκστρατεία του κόμματος.

Η μάχη του σταυρού

Με πρώτο ζητούμενο το εκλογικό ποσοστό, το δεύτερο που συγκεντρώνει το τεράστιο ενδιαφέρον των ΔΗΚΟϊκών και έχει την δική του αξία είναι το πρόσωπο που θα εκπροσωπήσει το κόμμα στη νέα Ευρωβουλή. Με βάση το ψηφοδέλτιο, τα φαβορί είναι δύο: Η νυν ευρωβουλευτής Αντιγόνη Παπαδοπούλου και η εκπλήξη των τελευταίων εσωκομματικών εκλογικών διαδικασιών για τη θέση του αναπληρωτή προέδρου Κώστα Μαυριδίου, ο οποίος τοποθετείται στη σφαίρα επιρροής του Νικόλα Παπαδόπουλου.

Μέσα από το ΔΗΚΟ οι εκτιμήσεις που υπάρχουν θέλουν τους δύο υποψηφίους να δίνουν μέχρι την τελευταία στιγμή σκληρή μάχη για τη θέση στο Ευρωκοινοβούλιο.

Τα ποσοστά κρίνουν τη συνεργασία

Δύο εβδομάδες πριν από το άνοιγμα της κάλπης, ΕΔΕΚ και Οικολόγοι χαμογελούν με τα μηνύματα που λαμβάνουν, τα οποία μεταφράζουν σε διψήφιο νούμερο ποσοστών, που είναι και ο αντικειμενικός στόχος της συνεργασίας. Στο εκλογικό επιτελείο σοσιαλιστών και οικολόγων θεωρούν απίθανη την απώλεια της έδρας και ως εκ τούτου η μάχη εστιάζεται στους σταυρούς και την τελική κατάταξη, κάτι που ενδιαφέρει περισσότερο τους Πράσινους. Με τα σημερινά δεδομένα κύκλοι της συνεργασίας θεωρούν απίθανο έως αδύνατο να υπάρξουν εκπλήξεις ως προς το πρόσωπο που θα πάει στις Βρυξέλλες. Ωστόσο, οι Οικολόγοι θέτουν ως στόχο την κατάληψη της δεύτερης θέσης σε σταυρούς προτίμησης, ελπίζοντας σε κάτι καλύτερο, εάν και εφόσον υπάρξουν ανακατατάξεις, όπως συνέβη με την παραιτήση Κούλη Μαυρονικόλα. Πάντως, όπως τονίζεται τόσο από την ΕΔΕΚ όσο και από τους Οικολόγους, το αποτέλεσμα της κάλπης θα λειτουργήσει καταλυτικά για το μέλλον της συνεργασίας και ενδεχόμενη επέκτασή της.

Οι μνηστές της μιας έδρας

Τα σενάρια και οι εκτιμήσεις που θέλουν μία έδρα από τις έξι της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Ευρωκοινοβούλιο να αναζητεί κάτοχο έχουν φουντώσει τις ελπίδες στη Συμμαχία Πολιτών για παρθενική συμμετοχή στα της Ε.Ε. Στο επιτελείο της Συμμαχίας θεωρούν ότι κάτω από προϋποθέσεις υπάρχουν βάσιμες ελπίδες για την έκπληξη, κάτι που θα την ισχυροποιήσει και στο εσωτερικό πολιτικό σκηνικό. Και επειδή γίνεται λόγος περί εκπλήξεων, ιδιαίτερη αίσθηση προκαλούν τα μηνύματα αποδοχής του Στέλιου Πλατιή, υποψηφίου που δεν ανεξάρτητο συνδυασμό «Μηνύμα Ελπίδας», ο οποίος φαίνεται να συγκεντρώνει κομματικά αποστασιοποιημένους ψηφοφόρους απ' όλους τους χώρους.

Δημήτρης Συλλούρης, υποψήφιος ευρωβουλευτής, πρόεδρος ΕΥΡΩΚΟ

Δέχτηκα απειλές αλλά και «υποδείξεις»

Συνέντευξη στον **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟ**

–Το ζητούμενο σήμερα, όπως το εισπράττουμε από την κοινή γνώμη, είναι ποια Ευρώπη θέλουμε ή και αν θέλουμε Ευρώπη...

–Αναγνωρίζω ότι οι συμπολίτες μας, απογοητευμένοι, νιώθουν ότι αυτές οι ευρωεκλογές δεν τους αφορούν. Ένα χρόνο μετά τις οδυνηρές αποφάσεις του Eurogroup, στους κόλπους της κυπριακής κοινωνίας αναπτύσσεται ένας έντονος ευρωσκεπτικισμός. Όμως παρά την απογοήτευση η Ευρώπη εξακολουθεί να είναι ο φυσικός μας χώρος, εκεί ανήκουμε, και εκεί διακυβεύεται το μέλλον μας. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να μπει σε κίνδυνο η ευρωπαϊκή μας προοπτική, διότι τότε θα βρεθούμε χωρίς ισχυρές συμμαχίες σε μία περιοχική κοσμογονικών αλλαγών. Ο σημερινός κόσμος, όσο ποτέ πριν, χρειάζεται την Ευρώπη και τις αρετές, τις αρχές και τις αξίες που αντιπροσωπεύει. Την αυτοκριτική της, την αυτεξέταση, τη δημοκρατία, την αλληλεγγύη, τις ελευθερίες, τα δικαιώματα, την πίστη στη δυνατότητα να βρεθούν καλύτεροι τρόποι συμβίωσης των ανθρώπων και την αφοσίωση στο ηθικό και την αλήθεια. Από την άλλη η ίδια η Ευρώπη χρειάζεται τις δικές μας αντιστάσεις, των Ευρωπαίων πολιτών για να διεκδικήσουμε από την κλυδωνιζόμενη Ευρώπη την Ευρώπη των αρχών και αξιών στην οποία πιστεύουμε.

–Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να απαντήσετε νομίζω και το ερώτημα ποια είναι η ευρωπαϊκή Κύπρος που πρέπει να δημιουργήσουμε.

–Δέκα χρόνια μετά την ένταξη μας στην Ε.Ε. και μετά τα όσα οδυνηρά έχουν συμβεί στην πατρίδα μας τους τελευταίους μήνες, νομίζω ότι ήρθε η ώρα να πάρουμε τολμηρές

αποφάσεις για να φτιάξουμε ένα έντιμο, ευέλικτο, οικονομικό κράτος που να παράγει υπεραξίες, να είναι ελκυστικό σε επενδύσεις και να δημιουργεί θέσεις εργασίας. Προηγουμένως όμως πρέπει πρώτα να ξεριζώσουμε τη διαπλοκή και τη διαφθορά από το σώμα της κοινωνίας μας και να αξιοποιήσουμε τις δυνατότητες της συμμετοχής μας στην Ε.Ε. αναζητώντας πρότυπα, οδηγίες, καλές πρακτικές και κανονισμούς, για να βοηθήσουμε στη μεταρρύθμιση των θεσμών, της οικονομίας και του κράτους μας.

–Τα πυρά στράφηκαν εναντίον σας τις τελευταίες μέρες λόγω των δημοσιοποιήσεων της λίστας των εκροών κατά την κλειστή

Υπάρχει κανένας από τους επικριτές μου που βάζει το χέρι του στη φωτιά ότι δεν έγιναν και άλλες πράξεις κατά την κλειστή περίοδο; Εγώ δεν το βάζω.

περίοδο, με επιχειρήματα, ότι αυτό προκάλεσε πλήγμα στην αξιοπιστία της Κύπρου.

–Σας λέω με βεβαιότητα ότι την αξιοπιστία της Κύπρου δεν την έπληξε η δημοσιοποίηση της επίμαχης λίστας. Η αξιοπιστία αλλά και η ίδια η οικονομία της Κύπρου είχε κυριολεκτικά τιναχτεί στον αέρα προ πολλού, λόγω της διαπλοκής, της διαφθοράς και της ανικανότητας του σάπιου πολιτικού και οικονομικού κατεστημένου του τόπου. Για τη λίστα που με ρωτάτε θα επαναλάβω και σε εσάς ότι αυτή αφορά μόνο στην κλειστή περίοδο και ότι όλες οι εν λόγω πράξεις είναι

«Όλοι όσοι εργαστήκαμε στην Επιτροπή Θεσμών περάσαμε μέσα από συμπληγάδες. Κάποιοι προσπάθησαν να μας παραπλανήσουν κι άλλοι να μας σταματήσουν να μην προχωρήσουμε», δηλώνει στην «Κ» ο Δημήτρης Συλλούρης.

νόμιμες. Όμως προκύπτουν κάποια ερωτήματα. Αφού φαίνεται ότι κατά την κλειστή περίοδο και με κάποια διαδικασία ένας καταθέτης μπορούσε να προβεί σε τραπεζικές πράξεις, γιατί δεν έγιναν ευρέως γνωστές αυτές οι εξαιρέσεις; Εγώ βάζω το χέρι μου στη φωτιά ότι αυτές οι λίστες από την ΚΤ δεν ετοιμάστηκαν από προηγουμένως και ούτε δόθηκαν από τη σημερινή διοίκηση της ΚΤ για προπέτασμα καπνού. Υπάρχει κανένας από τους επικριτές μου που βάζει το χέρι του στη φωτιά ότι δεν έγιναν και άλλες πράξεις κατά την κλειστή περίοδο; Εγώ δεν το βάζω. Από την πρώτη στιγμή

που ανέλαβα την πρωτοβουλία να κάνει η Επιτροπή Θεσμών την έρευνα για την καταστροφή του τραπεζικού μας τομέα, γνώριζα ότι θα βρεθώ αντιμέτωπος με κατεστημένα και ισχυρά συμφέροντα. Είχα χωρίς συμπόνηση με την ιδέα ότι ο δρόμος για την ολοκλήρωση της έρευνας δεν ήταν στρωμένος με ροδοπέταλα, αλλά με αγκάθια και ότι σε αυτή την πορεία θα με κλειδούσαν, θα με κατηγόρησαν, θα με ειρωνευτούν και θα με υποσκάψουν. Παραδέχομαι ότι δέχτηκα απειλές και «φιλικές υποδείξεις». Δεν σκέφτηκα ούτε στιγμή να τα παρατήσω. Καταφέραμε να φτάσουμε στο τέλος. Τώρα

είναι η ώρα της δικαιοσύνης και των δικαστηρίων. Νιώθω ήσυχος με τη συνείδηση μου που έπραξα το καθήκον μου.

–Κυκλοφόρησε έντονα, ιδιαίτερα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ότι η λίστα των εκροών δόθηκε στη δημοσιότητα από εσάς στο πλαίσιο της προεκλογικής σας εκστρατείας ώστε να εμφανιστείτε ως ο πρωταγωνιστής της επιζητούμενης κάθαρσης.

–Πρωταγωνιστής της επιζητούμενης κάθαρσης είναι ο θυμωμένος και απογοητευμένος Κύπριος πολίτης και όχι εγώ. Η λίστα δόθηκε στη δημοσιότητα στο πλαίσιο της ενημέρωσης της κοινής γνώμης, γιατί αφορά πράξεις που έγιναν νόμιμα. Δεν έδωσα τη λίστα για να εκθέσω όσους αυτή περιλαμβάνει. Εξάλλου δεν πιστεύω και δεν υπηρετώ την ιδέα να στήνουμε λαϊκά δικαστήρια και να γεμίζουμε με αίμα την αρένα προκειμένου να αποδώσουμε δικαιοσύνη. Δικαιοσύνη θα αποδώσουν τα δικαστήρια και όχι εγώ. Αυτοί που αναπαράγουν τα όσα μου μεταφέρετε, πρέπει να γνωρίζουν ότι με πολύ προσωπικό και πολιτικό κόστος συντόνισα την όλη προσπάθεια της έρευνας. Πρέπει να γνωρίζουν ότι όλοι όσοι εργαστήκαμε στην Επιτροπή Θεσμών περάσαμε μέσα από συμπληγάδες και πολλές δυσκολίες. Κάποιοι προσπάθησαν να μας παραπλανήσουν κι άλλοι να μας σταματήσουν να μην προχωρήσουμε. Όμως έγινε ομαδική δουλειά και ίσως για πρώτη φορά για τόσο σημαντικό θέμα, υπάρχει ένα ομόφωνο πόρισμα έρευνας που όλοι ζητούν την αξιοποίησή του. Με την ευκαιρία που μου δίνεται θέλω να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους βουλευτές, μέλη της Επιτροπής, το προσωπικό της Βουλής και όλη την ομάδα που δουλέψαμε μαζί όλους αυτούς τους μήνες.

–Αν εκλεγείτε ποιος θα είναι ο άξονας δουλειάς σας στο περιβάλλον του Ευρωκοινοβουλίου και ποια είναι τα τρία πιο βασικά ζητήματα που θα κυνηγήσετε, με στόχο να βελτιωθεί η ζωή των πολιτών αυτού του νησιού;

–Η ανάκαμψη της οικονομίας, η ευρωπαϊκή δημοκρατική λύση του κυπριακού και η εμπλοκή της Ε.Ε. στο θέμα των κυπριακών υδρογονανθράκων είναι τρία κορυφαία ζητήματα που θα αναδείξω άμεσα. Συγκεκριμένα θα αναζητήσω άμεσους τρόπους για να βοηθήσω στην ανάκαμψη της οικονομίας. Νομίζω ότι ήρθε η ώρα να διεκδικήσουμε περαιτέρω βοήθεια από την Ε.Ε. στο πλαίσιο ενός ευρωκυπριακού μνημονίου ανάπτυξης το οποίο να χρηματοδοτηθεί από κοινοτικούς πόρους. Το δικαιούμαστε, γιατί η Κύπρος αποδεδειγμένα έχει υποστεί ζημιά από τους λανθασμένους χειρισμούς που έγιναν από μέρους της Ε.Ε. στο πρόβλημά μας. Ειδικότερα στοχεύω να αξιοποιήσω την απόφαση των Βρυξελλών να αναγνωριστεί η Κύπρος ως ένας μελλοντικός νέος πάροχος φυσικού αερίου για τις χώρες της Ε.Ε. και με τη βοήθεια του φίλου Σόλωνα Κασίμη που στηρίζει την υποψηφιότητά μου θα εργαστούμε για την εμπλοκή της Ε.Ε. στο θέμα των υδρογονανθράκων. Τα κυπριακά κοιτάσματα είναι και ευρωπαϊκά και η Ε.Ε. μπορεί να βοηθήσει στην ασφαλή εκμετάλλευσή τους. Ιδιαίτερα όμως πρώτιστο μέλημα μου θα είναι η Ευρωβουλή να καταστεί μοχλός πίεσης στην Άγκυρα για να εγκαταλείψει την αδιαλλαξία και να συνεργαστεί στο Κυπριακό. Επίσης το Ευρωκοινοβούλιο μπορεί να υπάρξει και ως επόπτης των διαπραγματεύσεων που δύναται να βοηθήσει ώστε το περιεχόμενο της λύσης να εδράζεται στις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες.

TOYOTA

ALWAYS A BETTER WAY

Νέο Corolla

Δωρεάν 7τάχτο αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων

Yaris

Νέο Auris

Νέο RAV4

από €22.900 μόνο

Yaris Hybrid

Δωρεάν καύσιμα για 30.000 km*

Νέο Auris Hybrid

Toyota Show 2014. Το show των αισθήσεων.

Δείτε την Toyota, όπως ποτέ ξανά. Όλα τα μοντέλα σε μοναδικές τιμές και extras**. Ελάτε να κάνετε test drive στο μοντέλο που σας αρέσει και μπειτε αυτόματα στην κλήρωση. 3 από εσάς θα πάρετε όποιο μοντέλο Toyota σας αρέσει και θα το οδηγήσετε μέχρι το χωριό Καλοπαναγιώτη, όπου σας περιμένει για να δώο και διαμονή για ένα βράδυ, στο ξενοδοχείο Casale Panayiotis. **Ελάτε στα showrooms της Λευκωσίας και της Λεμεσού, στις 17 Μαΐου**, δροσιστείτε με ένα Perrier και φέρτε τα παιδιά σας να διασκεδάσουν με πρωτότυπες δραστηριότητες από το Early Learning Centre. Αυτό το Toyota Show δεν τρέπεται να το χάσετε. Από 12 μέχρι 17 Μαΐου, σε όλες τις πόλεις.

*Ο αριθμός δωρεάν χιλιομέτρων έχει υπολογιστεί με βάση τη μέση μικτή κατανάλωση που δίνει ο κατασκευαστής, και με βάση την τιμή καυσίμου €1.40/λ.
**Οι προσφορές ισχύουν αναλόγως διαθεσιμότητας.

**TOYOTA SHOW 2014
ΩΡΑΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ:**

12 – 16 Μαΐου 2014:
Καθημερινές: 8:15 – 13:00, 14:30 – 20:00

17 Μαΐου 2014:
Σάββατο: 9:30 – 13:00, 15:00 – 19:00

Κατανάλωση καυσίμων: 3,5 – 5,9 λ/100χλμ. Εκπομπή CO₂: 79 – 138 γρ/χλμ.

ΔΙΚΡΑΝ ΟΥΖΟΥΝΙΑΝ & ΣΙΑ ΛΤΔ
 ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΤΗΛ. 22 400000 | ΛΕΜΕΣΟΣ: ΤΗΛ. 25 713000 | ΛΑΡΝΑΚΑ: ΤΗΛ. 24 636488 | ΠΑΦΟΣ: ΤΗΛ. 26 960600 | ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ: ΤΗΛ. 23 740200
www.toyota.com.cy info@toyota-cyprus.com

Ο βήχας και ο γερμανικός έρωτας δεν κρύβονται

Φλερτ και έρωας

Άρχισε σαν ένα επίμονο φλερτ αλλά εξελίσσεται σε δυνατό έρωτα. Μιλάμε βέβαια για σχέση που χτίζει η κυβέρνηση με την Deutsche Bank. Η γνωριμία χρονολογείται. Για πρώτη φορά εκπρόσωποι του γερμανικού τραπεζικού κολοσσού ήλθαν να δουν τον Νίκο Αναστασιάδη πέρυσι τον Μάιο. Του μίλησαν για χειραίοι τερματικό υγροποίησης φυσικού αερίου και πρότειναν να βοηθήσει η τράπεζα, να βρει χρηματοδότες ώστε να πάρει το έργο σάρκα και οστά, όταν βέβαια προκύψουν και τα αποθέματα. Το ραντεβού έγινε μετά την αναμνηστική των Eurogroup, του κουρέματος καταθέσεων, της κατάρρευσης ενός ολόκληρου συστήματος. Τότε, λοιπόν, ο Νίκος Αναστασιάδης και οι στενοί συνεργάτες του, μπαφιασμένοι από τα απανωτά χτυπήματα, δεν είχαν το κουράγιο ίσως ούτε και την όρεξη, να προσέξουν τι τους έλεγαν οι Γερμανοί. Πρόσφατα, όμως, πριν από δεκαπέντε ημέρες η Deutsche Bank ξανάβη και τότε η σχέση πήρε φωτιά. Περιπτώ σε σας πω ότι το θέμα με ενδιαφέρει άμεσα και το έψαξα απ' όλες τις πλευρές. Σας επιφυλάσσω μάλιστα πλήρες ρεπορτάζ, σε επόμενη έκδοση της Καθημερινής. Για την ώρα μπορώ σας πω ότι η συνεννόηση μεταξύ των πλευρών είναι ικανοποιητική και τα αισθήματα θερμά.

Μεγάλο μαγαζί

Μπορώ επίσης να σας αποκαλύψω ότι η Deutsche Bank ενδιαφέρεται και για άλλους τομείς της κυπριακής οικονομίας. Οι πηγές μου με δεσμεύουν, αλλά εγώ δεν αντέχω να μην σας το ξεφουρνίσω. Η ενέργεια είναι ένα θέμα, η Cyta και η αποκρατικοποίηση της είναι άλλο, ενώ οι της Deutsche ενδιαφέρονται και για το καζίνο. Περισσότερα προσεχώς. Άλλωστε δεν είναι μόνο η κυβέρνηση που θα υπογράψει συμφωνία εμπιστευτικότητας με τη γερμανική τράπεζα...

Με ευχές από Άγκελα

Για την εκκολλημένη σχέση με τους Γερμανούς τραπεζίτες έκανε λόγο, έτσι στο πόδι, ο Νίκος Αναστασιάδης όταν έπαιρνε το γεύμα του με την Άγκελα Μέρκελ, την Τρίτη στην καγκελάριο του Βερολίνου. Θα προσέξτε φαντάζομαι στις φωτογραφίες ότι η κ. Μέρκελ κρατούσε ένα ποτήρι με διαφανές υγρό, που πιθανολογώ ότι ήταν νερό. Κακεντρεχής συνάδελφος είπε ότι θα μπορούσε να είναι και βότκα, αλλά δεν πιστεύω ότι η καγκελάριος πέφτει από το μεσημέρι στα σκληρά. Ο Πρόεδρος είπε να πει ένα κρασάκι λευκό για να βρει το κουράγιο να ζητή-

Θα προσέξτε φαντάζομαι στις φωτογραφίες ότι η κ. Μέρκελ κρατούσε ένα ποτήρι με διαφανές υγρό, που πιθανολογώ ότι ήταν νερό. Κακεντρεχής συνάδελφος είπε ότι θα μπορούσε να είναι και βότκα, αλλά δεν πιστεύω ότι η καγκελάριος πέφτει από το μεσημέρι στα σκληρά.

σει μερικές χάρες από τη σιδηρά κυρία της Ευρώπης. Εκείνη του είπε πως είναι ενήμερη των επιδιώξεων της Deutsche Bank στην Κύπρο. Εξέφρασε την προσδοκία να βρεθεί άκρη με τους τραπεζίτες και έδωσε και στις δύο πλευρές την ευχή της.

Τι έδωσε το Βερολίνο

Μπορεί η Άγκελα Μέρκελ να μην έδωσε στον Νίκο Αναστασιάδη την τράπεζα στο πιάτο. Του έδωσε όμως δωρεάν εμπειρογνώμονες και προγράμματα για τη δημόσια υγεία, τη δημόσια διοίκηση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Αυτοί που καταλαβαίνουν λένε πως η αξία της συγκεκριμένης χειρονομίας ανέρχεται σε εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ. Όταν μου το είπε η πηγή μου, δεν μπόρεσα να μη διερωτηθώ τι είδους αντάλλαγμα ζήτησε ή θα ζητήσει η Άγκελα. Να κλείσω όμως το ρεπορτάζ από το γεύμα του Βερολίνου με μία θετική παρατήρηση. Η κυπριακή αποστολή και ο ίδιος ο Πρόεδρος εντυπωσιάστηκαν από την απλότητα της οικο-

δέσποινας. Δεν είχε ύφος, ούτε τουπέ και απύθνη ερωτήσεις σε όλα τα μέλη της κυπριακής αντιπροσωπείας. Και βέβαια, ήταν αναποφύεκτη η σύγκριση με το δικό μας χωριό που αν κάτσει κανείς σε καρέκλα, ακόμα και μεσαία, νιώθει ότι έπιανε τον τράγο απ' τα κέρατα (για να το θέσω κόσμια).

Ερώτηση μισού εκατομμυρίου

Ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ κ. Αβέρωφ Νεοφύτου μάς είπε ότι το κόμμα του επέστρεψε τις 50.000 ευρώ που πήρε σαν χορηγία από τη Focus, γιατί τα λεφτά αυτά προήλθαν από δανεισμό της εταιρείας που σήμερα είναι μη εξυπηρετούμενο, και συνέβαλε στην καταστροφή της Λαϊκής Τράπεζας και κατά συνέπεια στην καταστροφή της κυπριακής οικονομίας. Η απορία του Ιανού είναι, εάν σήμερα, ο κ. Λεπτός, που είναι γνωστό και δημοσιευμένο ότι έχει ένα τεράστιο και περίεργα αποκτημένο, το 2012, μη εξυπηρετούμενο δάνειο 300 εκατ., πρόσφερε μία εισφορά στον ΔΗΣΥ για χρηματοδότηση της προεκλο-

γικής των ευρωεκλογών, ο κ. Αβέρωφ θα δεχόταν ή θα απέρριπτε αυτή την εισφορά;

Έχει ο καιρός γυρίσματα.

Όταν τον Ιούλιο, γινόταν συζήτηση για τον διαχωρισμό της Τρ. Κύπρου σε «καλή» και «κακή» ή Εμπορική και Κτηματική, είδαμε μαζικές αντιδράσεις από τις πολιτικές ηγεσίες, που έβλεπαν «ξεπούλημα» και κάθεται πώση των τιμών των ακινήτων. Σχεδόν ένα ολόκληρο χρόνο μετά, χωρίς να υπάρξει ουσιαστική μεταβολή των δεδομένων των δανείων των επιχειρηματιών ανάπτυξης της, φαίνεται πως προχωρούν οι σχεδιασμοί για τον διαχωρισμό, αυτή τη φορά σε Εμπορική και Τράπεζα Αναπτυξιακή (η «καλή» και καλύτερη). Μήπως είναι ακόμα μία φορά που η καθυστέρηση δράσης από την πολιτική μας ηγεσία, από αδράνεια ή από προσπάθεια προστασίας των επιχειρηματιών ανάπτυξης της, θα στοιχίσει δικαστομυρία στον τόπο; Μήπως λέω...

ΑΜΕΡΩΤΑ / Γράφει ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ Μ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Καφές και ψήφος

Είμαστε πίσω σε πολλά. Κανείς δεν το αμφισβητεί αυτό. Είμαστε βήματα πίσω σε τομείς που λογικά δεν θα έπρεπε να είμαστε, και ακόμα πιο πίσω από χώρες που θα έπρεπε να είμαστε πολύ μπροστά.

Αφορμή για το σημερινό μου άρθρο είναι η συζήτηση, την περασμένη Πέμπτη, στο Πανεπιστήμιο Κύπρου μεταξύ των αρχηγών των δύο μεγάλων κομμάτων Αβέρωφ Νεοφύτου και Άντρου Κυπριανού. Όταν ο συντονιστής Ανδρέας Παράσχος ρώτησε γιατί ακόμα να χρειάζεται κάποιος το εκλογικό βιβλιάριο για να ψηφίζει και επίσης να πρέπει να εγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο με επιπλέον διαδικασία, ο Αβέρωφ Νεοφύτου απάντησε πως ο ίδιος και το κόμμα του είναι ακόμα ένα βήμα πιο μπροστά και πέραν της αυτόματης εγγραφής και της ψηφοφορίας με ταυτότητα, και εισήγησή του είναι η εισαγωγή της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, δίνοντας τη δυνατότητα στον ψηφοφόρο να ψηφίζει από το κινητό του, την ώρα που θα είναι σε μια καφετέρια. Ο Άντρος Κυπριανού και μερίδα παρευρισκόμενων ερμηνεύσαν την τοποθέτηση Αβέρωφ πως επιδιώκει την αποστασιοποίηση των νέων και τη στρόφη τους στις καφετέριες.

Ο καθένας μπορεί να ερμηνεύσει βεβαίως τη κάθε δήλωση όπως θέλει και όπως τον βολεύει. Η ουσία όμως είναι πως ο τρόπος διεξαγωγής των εκλογών σήμερα δυσχεραίνει τους πολίτες και τους ψηφοφόρους από το να πάνε να ψηφίσουν. Πρακτικά, αν έχεις εγγραφείς στον εκλογικό κατάλογο, θα πρέπει να ψάξεις και να βρεις εγκαίρως το βιβλιάρειό σου, που το χρησιμοποιείς τρεις φορές στην πενταετία, για να πας στο σκο-

λείο που πήγαινες μικρός την Κυριακή των εκλογών. Αν έχεις εγγραφεί. Αν δεν έχεις, και έχεις περάσει τα 24 και θέλεις να ψηφίσεις, θα πρέπει να ανακριθείς για τον λόγο που δεν το έκανες τόσο χρόνια και αν ικανοποιήσεις πριν σου σπάσουν τα νεύρα και παρατήσεις τη διαδικασία στη μέση ίσως να πάρεις βιβλιάρειο. Στις 25 του μήνα θα μετρήσουμε την αποχή και όλοι θα συμφωνήσουμε πως θα είναι τεράστια. Και να σκεφτείτε πως δεν αντικατοπτρίζει την πλήρη εικόνα. Δεν προσμετρά όλα όσα δεν γράφτηκαν ποτέ στον εκλογικό κατάλογο. Και δεν είναι λίγοι.

Οι λύσεις σίγουρα δεν είναι άσπρο ή μαύρο. Αν ως Πολιτεία αποφασίσουμε στρατηγικά πως θέλουμε να ισοθετήσουμε την ηλεκτρονική ψηφοφορία αυτό θα πρέπει να γίνει σταδιακά και με σοβαρότητα. Θα πρέπει να δούμε τι κάνουν άλλες χώρες, τι προβλήματα αντιμετώπισαν, πώς τα έλυσαν και κυρίως πώς αντιμετώπισαν την αμφισβήτηση εκλογικών αποτελεσμάτων. Και προβλήματα υπάρχουν και αμφισβήτηση υπάρχει. Θα πρέπει να ξεκινήσει πιλοτικά και σίγουρα όχι από πολιτικές εκλογές. Ίσως, όταν καταλήξουμε στον

Η ηλεκτρονική ψηφοφορία δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ουτοπία. Εύκολα εγχειρήματα άλλωστε δεν υπάρχουν.

τρόπο και τον μηχανισμό να ξεκινήσουμε από εκλογές λιγότερης πολιτικής σημασίας και σε σώματα που είναι έτοιμα να υιοθετήσουν την ηλεκτρονική ψηφοφορία. Για παράδειγμα στον Σύνδεσμο Καθηγητών Πληροφορικής ή στο ΕΤΕΚ.

Σίγουρα η εικόνα, όπως της περιέγραψε ο Αβέρωφ Νεοφύτου, ενός νέου να ψηφίζει από το κινητό του σε καφετέρια, να ακούγεται ουτοπική για πολλούς. Δύσκολο εγχείρημα με τρύπες στη διαδικασία για τους όσους δεν γράφτηκαν ποτέ στον εκλογικό κατάλογο. Δύσκολο εγχείρημα με τρύπες στη διαδικασία για τους πιο συντηρητικούς, είναι αδύνατον θα μας πούνε όσοι θέλουν να κρύψουν τα προβλήματα του Αρχείου Πληθυσμού κάτω από το χαλί. Αλήθεια, υπάρχουν εύκολα εγχειρήματα; Προφανώς και δεν υπάρχουν. Σήμερα όμως γίνονται με ασφάλεια πληρωμές και μεταφορές εκατομμυρίων ηλεκτρονικά. Αλλά πριν πάμε στην ψηφοφορία από την καφετέρια, θα πρέπει να δούμε γιατί στο αρχείο πληθυσμού υπάρχουν εξήντα χιλιάδες αποθανόντες, και να μας εξηγήσουν γιατί χρειάζεται να δημιουργούμε γραφειοκρατία για να έχουμε εκλογικό βιβλιάρειο. Εκεί είναι το κλειδί. Θέληση χρειάζεται και πολιτική απόφαση. Σήμερα, που για να επικοινωνήσεις χρήσιμα, εύκολα, ακόμα και αναγκαία προϊόντα και υπηρεσίες, χρειάζεται να πας να βρεις τους νέους και όχι μόνο, στους χώρους που συναντούν, δεν μπορείς να περιμένεις από τους ίδιους νέους να πάνε να ψηφίσουν με τον τρόπο που ψήφισαν πριν από εξήντα χρόνια. Ο εκσυγχρονισμός δεν μπορεί να συνεχίσει να είναι λόγια παχιά και άδyla. Πρέπει να μετατραπεί σε πράξεις χειροπιαστές. Και γρήγορα πριν να είναι πολύ αργά.

www.dmdemetriou.wordpress.com

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ

Οι νύκτες της καταστροφής

«Μωραίνε Κύριος ον βούλεται απολέσαι» λέει το ρητό και φαίνεται ότι ο Θεός τρέλανε τους ηγέτες του τόπου. Σε τρεις μοιραίες νύκτες, «την ώρα που γβαιίνουν τα φαντάσματα», ήρθε ο οικονομικό καταστροφή της Κύπρου. Τρεις τραγικές στιγμές ανέτρεψαν κόπους δεκαετιών ή καλύτερα απάτες δεκαετιών, πληρώθηκαν σε τρία τραγικά βράδια. Όσοι είχαν την επιμονή και την υπομονή να διαβάσουν την πολυεπίδη έκθεση της Επιτροπής Θεσμών της Βουλής για την οικονομική τραγωδία, διαπιστώνουν απλά ότι το πολιτικοοικονομικό σύστημα, ήταν μπόχαλο. Παρανομίες, δωροδοκίες, παρατυπίες, εξωφρενικά μπόνους, αλαζονείες και κυρίως ύποπτο ραχάτι των χρυσοπληρωμένων εποπτικών αρχών.

Η αρχή του κακού ήταν όταν η Βουλή μεσάνυκτα και κάτι, ενέκρινε το 1,8 δισ. ευρώ από το χρεοκοπημένο κράτος, προς τη χρεοκοπημένη Λαϊκή. Και όλα αυτά, ενώ οι μεγαλοτραπεζίτες φώναζαν στο αίθριο του Κοινοβουλίου, γιατί οι βουλευτές ήθελαν να μειώσουν τα εξωφρενικά ωφελήματά τους. Οι φωνές βουλευτών για περαιτέρω μείωση του απήματος, για το ενδεχόμενο να αφαιρεθεί να χρεοκοπήσει η τράπεζα για να σωθεί ο τόπος, καταπνίγηκαν από τους «σοφούς» της κυβέρνησης και της Τράπεζας, οι οποίοι βιάζονταν να φορτώσουν τα χρέη στον φτωχόκοσμο.

Μεσάνυκτα και βάλε ο Δημήτρης Χριστόφιας, αποδέχθηκε το κούρεμα των ελληνικών ομολόγων, με κόστος σχεδόν 4 δισ. ευρώ προς τις Τράπεζες. Η πλάκα είναι ότι μπορούσε να ζητήσει το ίδιο βράδυ στήριξη για ανακεφαλαιοποίηση

των Τραπεζών, όπως έπραξε η κατεχόμενη Ελλάδα. Δηλαδή μία απλή «κουβέντα» στο τραπέζι των ισχυρών, θα γλύτωνε το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Όμως τότε Χριστόφιας και Ορφανίδης δεν μιλούσαν μεταξύ τους, ενώ κάποιες πιο ψυχραιμες φωνές καταπνίγηκαν στον δόθεν εθνικό στόχο της στήριξης της μητέρας πατρίδας. Λίγο πριν από το ξημέρωμα ο Νίκος Αναστασιάδης αποδέχθηκε την πώληση των παραρτημάτων των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα, με ζημιές πέραν των 3,5 δισ. ευρώ. Οι τρεις Τράπεζες, χωρίς προσφορές και με άγνωστες φόρμουλες, κατέληξαν στον τράπεζα Πειραιώς, η οποία ανακοίνωσε λίγο αργότερα κέρδη 3,5 δισ. ευρώ. Καλά δεν θα μπορούσαν να πωληθούν με λογικές και νόμιμες διαδικασίες και να προσκληθούν Τράπεζες από όλο τον κόσμο να εκδηλώσουν ενδιαφέρον.

Πριν από μερικά χρόνια, σε ανάλογη τραγική θέση με την Κύπρο βρέθη-

Οι τρεις Τράπεζες, χωρίς προσφορές και με άγνωστες φόρμουλες, κατέληξαν στην Τράπεζα Πειραιώς, η οποία ανακοίνωσε λίγο αργότερα κέρδη 3,5 δισ. ευρώ.

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Άντρος Κυπριανού

Μόλις εξακριβώσε ότι η Abendaile ουδεμία σχέση έχει με το ΑΚΕΛ έβαλε να δέσουν νομικά την υπόθεση για να πάρει το αίμα του κόμματος πίσω και πάει τον «Πολίτη» στα δικαστήρια για την υπόθεση της FOCUS. Το ερώτημα, σύμφωνα με άλλο ισχυρό σύντροφο είναι, «αφού δεν είχε στοιχεία η εφημερίδα, γιατί το έκανε;». Σωτηράκη τι γίνεται παιδί μου;

Ο άρχοντας των «λίστιών»

Στο debate που έγινε μεταξύ Αβέρωφ Νεοφύτου και Άντρου Κυπριανού την Πέμπτη οι αρχηγοί των μεγαλύτερων κομμάτων σε ένα από τα σπάνια περιστατικά ομοφωνίας, καταφέρθηκαν εναντίον της χωρίς καμιά επεξεργασία και φιληπάρισμα δημοσιοποίησης καταλόγων με συναλλαγές μεταφορές κεφαλαίων πριν από την «κλειστή περίοδο». Συγκεκριμένα, αναφέρθηκαν σε πράξη άκρατου λαϊκισμού για ψηφοθηρικούς σκοπούς. Μιλώντας για το θέμα ο κ. Άντρος Κυπριανού διερωτήθηκε «μα ποί είναι ο κ. Συλλογάρχης» που μέχρι και λίγα λεπτά πριν από τη δήλωση βρισκόταν στην αίθουσα. Ο Ιανός ευγενώς θα ήθελε να θυμίσει στον κ. Αβέρωφ ότι ο κ. Συλλογάρχης που παρά την ξεκάθαρη θέση του ΔΗΣΥ να μη δημοσιεύονται οι λίστες πριν τύχουν επεξεργασίας, για λόγους τραπεζικού απορρήτου αλλά και προστασίας από διασυρμό ανθρώπων και εταιρειών που νόμιμα συναλλάχθηκαν, αποτελεί εισήγηση του κόμματός του στο εκλογικό σώμα, για εκλογή στη θέση του ευρωβουλευτή. Κάποιος στο φουαγιέ της αίθουσας απολαμβάνοντας τον πολύ καλό μπουφέ είπε το εξής εύστοχο: «Είτε μας δουλεύουν είτε προσπαθούν να τον διώξουν από την Κύπρο, βολεύονται τον κάπου αλλού».

Γράφει Ο ΙΑΝΟΣ

www.dmdemetriou.wordpress.com

Προχειρότητα στη νιοστή

Του ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΑΙΝΗ

Το σέξι θέμα της εβδομάδας ήταν η «λίστα εκροών» από τις τράπεζες την περίοδο που ήταν κλειστές, τον Μάρτιο 2013. Εκείνες οι αποφράδες δεκαπέντε ημέρες ήταν το αποτέλεσμα χρόνων κακοδιαχείρισης, λανθασμένων ή και δόλιων αποφάσεων από τραπεζίτες.

Τα έκλεισαν τα μαγαζιά για να μην αδειάσουν πλήρως τα ταμεία. Και βέβαια, κανόνισαν τις πομπές τους να ξεπλύνουν οι καταθέτες, αλλά και οι υπόλοιποι εμείς που θα πληρώνουμε λογαριασμό για κάμποσα χρόνια ακόμα. Όποιος, λοιπόν, αποδεδειγμένα έβγαζε τότε χρήματα στο εξωτερικό, με αδικαιολόγητο ή παράνομο τρόπο θα έπρεπε να στιγματιστεί, αν όχι να σταλεί σε εναγές σωφρονιστήριο της πολιτείας.

Όταν, λοιπόν, ο πρόεδρος της επιτροπής Θεσμών της Βουλής, του Σώματος που δούλεψε για μήνες και εκπόνησε πολυσέλιδη μελέτη για την κατάρρευση της οικονομίας, έδωσε στη δημοσιότητα τη λίστα με τις εκροές (έτσι τις είπαν) της κλειστής περιόδου, θεωρήσα πως ήξερε τι έκανε. Θεώρησα, όπως άλλωστε είχε ειπωθεί, ότι είχε ελέγξει τα ονόματα των φυσικών προσώπων και των εταιρειών που περιείχε η λίστα. Γνώριζε δηλαδή τους λόγους που είχαν σταλεί τα χρήματα στο εξωτερικό και είχε αποδείξει ότι οι ενέργειες αυτές ήταν παράνομες ή, τέλος πάντων, αδικαιολόγητες. Δυστυχώς, έκανα λάθος, είχα υπερεκτιμήσει τη σοβαρότητα του κ. Δημήτρη Συλλούρη.

Η σωρεία αντιδράσεων από πρόσωπα και εταιρείες που αναφέρονταν στη λίστα έφερε στο προσκήνιο κάποια απτά γεγονότα. Όλες οι «εκροές» είχαν γίνει με την άδεια της Κεντρικής Τράπεζας, είχαν εγκριθεί από ανεξάρτητο θεσμικό όργανο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Κάποιες από αυτές ήταν ουσιαστικά εμβάσματα για να γίνουν απόλυτα αναγκαίες πληρωμές στο εξωτερικό. Ορισμένες μάλιστα από τις εγγραφές δεν ήταν «εκροές» αλλά εισροές κεφαλαίων. Για τέτοια ακριβώς στη συλλογή και επεξεργασία στοιχείων μιλάμε. Να διευκρινίσω ότι πράξεις που περιέχονται στον κατάλογο μπορεί να είναι επιλήψιμες. Ενδέχεται να φταίει και η Κεντρική Τράπεζα γι' αυτό. Είναι, όμως, δυνατόν να μην μπορεί κανείς σε θέση ευθύνης να χωρίσει ένα μάτσο άκυρα; Τόσο δύσκολο ήταν να αφαιρεθούν οι αθώοι –ή και αμέτοχοι– από τη «λίστα εκροών»; Και δεν μιλάω για τη Βουλή ή τον κ. Συλλούρη. Αυτοί έχουν από καιρό απολέσει την αξιοπιστία τους. Αναφέρομαι στην Κεντρική Τράπεζα, που έστειλε, χωρίς να έχει ελέγξει, καταλόγους στην επιτροπή Θεσμών, γνωρίζοντας ότι η διαρροή τους ήταν ζητήμα χρόνου.

Η προχειρότητα και μάλιστα στη νιοστή είναι βασικό χαρακτηριστικό πολλών πολιτικών προσώπων στην Κύπρο. Δυστυχώς από αυτή την κατάρα δεν γλυτώνουν ούτε οι κυβερνήσεις, συμπεριλαμβανομένης και της σημερινής. Είναι να απορεί κανείς. Δεν σκέφθηκαν, ο κ. Συλλούρης και όσοι στήριξαν ενέργειά του, ότι η δημοσιοποίηση προσώπων και εταιρειών, χωρίς στοιχεία, με την υπόθεση και μόνο ότι έβγαλαν με παράτυπο τρόπο χρήματα έξω, συνιστά λιβελλο; Δεν ήξεραν ότι εταιρείες που επενδύουν και κάνουν δουλειές στην Κύπρο αποφεύγουν τη δημοσιότητα όπως ο διάβολος το λιβάδι; Κι ότι όταν αδικαιολόγητα τις βγάζει κανείς στη φόρα μαζεύουν ταμπογάκια τους, κλείνουν γραφεία και λογαριασμούς, και φεύγουν;

Όχι μόνο δεν ήξεραν, όχι μόνο δεν ρώτησαν πριν εκθέσουν τον τόπο τους και υποβαθμίσουν τη δουλειά που οι ίδιοι έκαναν τόσους μήνες στην επιτροπή Θεσμών, αλλά ζήτησαν και τον λόγο από πάνω. Μάλιστα, ο βουλευτής των Οικολόγων, Γιώργος Πετρίδης, είπε το αμίμητο πως η λίστα έπρεπε να βγει ως είχε, χωρίς έρευνα, και όσοι είχαν αντίρρηση, όσοι πίστευαν πως δεν έφταγαν, να βγάλουν ανακοινώσεις και να υπερασπίσουν εαυτούς και υπολήψεις. Τα σχόλια περιττεύουν. Θα ήθελα μόνο να δω τι θα έλεγε ο κ. Πετρίδης αν τον έδιναν βορά στα θηρία χωρίς να φταίει.

Προχειρότητα, απουσία ψυχραιμίας και λογικής σκέψης ήταν τα κύρια χαρακτηριστικά ενεργειών βουλευτών και σε άλλες πιο κρίσιμες στιγμές για το κράτος. Η δημοσιοποίηση της «λίστας εκροών» δεν είναι τίποτα μπροστά στην απόρριψη του πρώτου κουρέματος τον Μάρτιο του 2013. Απόφαση που ουσιαστικά έφερε το κράτος σε άτακτη χρεοκοπία, κούρεψε καταθέσεις, καταχρέωσε την Κύπρο, έκλεισε μία τράπεζα και παραλίγο να φάει άλλα μία. Προχειρότητα έδειξαν και το φθινόπωρο του '13 όταν παραλίγο να εξαφανισαν τον Συνεργατισμό κι έτρεχαν ασθμαίνοντες μετά να διορθώσουν το λάθος. Βλέπουμε τώρα πολιτικούς, που έχουν κάνει την προχειρότητα σημαία, να διεκδικούν έδρα στην Ευρωβουλή. Και το ωραίο είναι πως ένας από αυτούς ενδέχεται να τα καταφέρει.

adilinis@gmail.com

Μόνο ένα αποτυχημένο πολιτικό σύστημα θα αφηνόταν να γίνει βορά στα νύχια του νομικό-οικονομικού και τραπεζικού κατεστημένου και μιας κούφιας ισχυρών οικογενειών, οδηγώντας έναν ολόκληρο λαό στην καταστροφή.

Η άλλη ανάγνωση

Της Δρος ΜΕΛΑΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Σε ένα δημοκρατικό και ευνομούμενο κράτος, το πολιτικό σύστημα έχει την απόλυτη ευθύνη έναντι πάντων να διασφαλίζει την ασφάλεια των πολιτών του από εσωτερικούς και εξωτερικούς κινδύνους, να τους παρέχει τα πανανθρώπινα αγαθά της υγείας, της παιδείας, της αξιοπρεπούς διαβίωσης και ευμαρίας τους και να παραμένει ο εγγυητής για τήρηση των αρχών και αξιών της ισότητας, της ισονομίας και της ισοπολιτείας από και έναντι όλων. Ένα τέτοιο πλαίσιο δράσης και συνυπαρξής αποτελεί άλλωστε το θεμέλιο για διατήρηση της κοινωνικής ειρήνης και συνοχής. Το πολιτικό σύστημα δεν είναι ένας απρόσωπος μηχανισμός.

Η λειτουργία του στηρίζεται σε συγκροτημένους κρατικούς θεσμούς όπως είναι η κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο που έχουν ως βασικό άδραση ενεργοποίησής τους τα πολιτικά κόμματα. Σε κάθε όμως περίπτωση, η σύσταση και λειτουργία του συστήματος και των θεσμών που το στηρίζουν, εξαρτάται και συνυπάρχει με την ανθρώπινη βούληση σε μια σχέση αλληλεπίδρασης. Συνεπώς, η αναφορά σε σύστημα δεν αποπροσωποποιεί το ίδιο ή τους επιμέρους θεσμούς / μηχανισμούς που το στηρίζουν, αλλά υποδηλώνει τη δυναμική που αυτό αναπτύσσει για την επιβίωση του σε μια δυσημοκράτη σχέση με την ανθρώπινη βούληση.

Η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, μια καθόλα αξιόλογη προσπάθεια, η οποία όμως αναμένουμε να ολοκληρωθεί με τη δημοσιοποίηση και των εμπλεκόμενων σε εκροές καταθέσεων κατά τις υπό εξέταση κρίσιμες περιόδους, καταγράφει αίτια και αιτιατά που οδήγησαν το κυπριακό κράτος και, κατ' επέκταση, τους πολίτες στον οικονομικό όλεθρο. Η δε κριτική που αναπτύσσεται για μη απονομή πολιτικών ευθυνών στο υπό αναφορά έγκλημα είναι κατά μία έννοια αναλγηθής.

Αποτελεί γεγονός πως στην ογκώδη Έκθεση της Επιτροπής δεν υπάρχει μία συγκεκριμένη πρόταση που να καταλογίζει σαφείς πολιτικές ευθύνες προς συγκεκριμένους αξιωματούχους/κόμματα/κυβερνήσεις κατά ένα τρόπο «υπέπτο» και «εύχρηστο» για πολλούς. Όμως μία βαθύτερη κατανόηση των όσων καταγράφονται εκείνο που αναδεικνύεται είναι η απόλυτη αποτυχία του κυπριακού πολιτικού συστήματος. Γιατί μόνο ένα αποτυχημένο πολιτικό σύστημα θα αφηνόταν να γίνει βορά στα νύχια του νομικό-οικονομικού και τραπεζικού κατεστημένου και μιας κούφιας ισχυρών οικογενειών, οδηγώντας έναν ολόκληρο λαό στην καταστροφή. Μόνο ένα αποτυχημένο πολιτικό σύστημα θα αναίρουσε κάθε έννοια ευθύνης που το βαρύνει έναντι

των πολιτών του και θα κατέλυε το κοινωνικό συμβόλαιο που το συνδέει με αυτούς.

Η χρεοκοπία του κυπριακού πολιτικού συστήματος δεν προέκυψε από τη μία ημέρα στην άλλη. Ήταν αποτέλεσμα μιας μακρόχρονης και μακρόσυρτης διαδικασίας, την οποία εξέθρεψαν φαινόμενα όπως η αδιαφάνεια, η αναξιοκρατία, η ιδιοτέλεια, η διαφθορά και η διαπλοκή, αλλά και ένα άλλο φαινόμενο που αναπτύχθηκε ως κυρίακή ιδιαιτερότητα, αυτό της κομματοκρατίας.

Όσο σκληρές και αν είναι οι πραγματικότητες οφείλουμε να τις αναγνωρίσουμε και να τις αποδεχτούμε. Αυτή είναι μία αναγκαία διεργασία στην πορεία για ίαση, αν και δεν επιφέρει την ίδια την ίαση. Διαχρονικά, η ανθρωπότητα έχει επιβιώσει ανειπώνων συμφορών και έχει εξελιχθεί είτε μαθαίνοντας μέσα από τα λάθη και τις παραλείψεις της, είτε γιατί η όποια καταστροφή ενέχει ταυτόχρονα και το στοιχείο της γέννησης, αφού σχεδόν νομοτελειακά, η καταστροφή δημιουργεί και τις ιστορικές ευκαιρίες για τομές και ρήξεις με το παρελθόν.

Η αποθεραπεία του κυπριακού πολιτικού συστήματος από τις παθογένειες που ανέπτυξε θα επέλθει αν όντως μάθει από τα λάθη του και αν προχωρήσει στις αναγκαίες ριζικές αλλαγές από αντιλήψεις, νοοτροπίες και πρακτικές του παρελθόντος. Η ευθύνη όμως για να προχωρήσουν ανάλογες διεργασίες βαρύνει τους ίδιους τους πολίτες. Όχι απορρίπτοντας το πολιτικό σύστημα, αλλά στηρίζοντάς το. Όχι γκρεμίζοντάς το, αλλά θεμελιώνοντάς το, μέσα από τη διεκδίκηση για περισσότερους και ισχυρότερους μηχανισμούς ελέγχου, λογοδοσίας και διαφάνειας του πολιτικού συστήματος, αλλά και ενεργότερης και αμεσότερης εμπλοκής της ίδιας της κοινωνίας στη διαμόρφωση της πολιτικής.

Αν αντί της θετικής δράσης επιλέξουμε την αρνητική αντίδραση, αντί της θέσης την αντίθεση και αντί της σύνθεσης την αποσύνθεση, αν, δηλαδή, οι πολίτες στρέψουν την πλάτη στο πολιτικό σύστημα δεν θα επιτύχουν ούτε την αποθεραπεία του, ούτε καν την επιβαλλόμενη τιμωρία όσων αθέτησαν τις ευθύνες που είχαν απέναντί τους. Η άρνηση το μόνο που θα επιτύχει είναι τη δημιουργία ενός πολιτικού κενού. Θα πρέπει όμως να γνωρίζουμε πως ένα τέτοιο κενό θα αποτελέσει την τέλεια συνταγή να γίνει η χώρα και στην Κύπρο ακραίες συμπεριφορές από την ενίσχυση ακραίων σχημάτων και κινήματων.

Η Μέλανη Αντωνίου έχει διδακτορικό στις διεθνείς σχέσεις και μεταδιδακτορική έρευνα σε νέα συστήματα παγκόσμιας διακυβέρνησης.

Δεν θα υπάρξει λύση χωρίς κάθαρση

Του ΑΛΕΞΗ ΓΑΛΑΝΟΥ

Μετά το πρωτοφανές και τιμωρητικό σοκ που βιώσαμε ως χώρα και ως κοινωνία τον Μάρτιο του 2013, όλοι σχεδόν –ακόμη και οι πλέον κυνικοί– πιστέψαμε ότι το κτύπημα ήταν αρκετό για να συνέλθουμε, να αναζητήσουμε και να τιμωρήσουμε όσους μας οδήγησαν στη χρεοκοπία και την καταστροφή και να αρχίσουμε να διορθώνουμε τα κακώς έχοντα στον τόπο μας. Δεκατέσσερις μήνες μετά, ελάχιστοι έχουν απομείνει –ίσως από ρομαντισμό ή και αφέλεια– να ελπίζουν ότι θα επέλθει πραγματική κάθαρση και αλλαγή νοοτροπίας και ότι ο τόπος θα βαδίσει σε καλύτερα, πιο αισιόδοξα και σίγουρα μονοπάτια. Οι πολίτες παρακολουθούν αμήχανοι, απογοητευμένοι και οργισμένοι τους πολιτικούς να συνεχίζουν να πολιτεύονται όπως ακριβώς πολιτεύονταν και πριν από την κρίση. Με τις ίδιες πέτρινες νοοτροπίες, τις ίδιες ιδεοληψίες και τις ίδιες ιδιοτελείς προτεραιότητες. Τα κόμματα συνεχίζουν να «αλληλοστρώγουνται», αλλά και υπόγεια να αποτελούν μια πολιτική συμμαχία συμφερόντων, με μοναδικό γνώμονα τη διατήρηση των ποσοστών τους στην επόμενη εκλογική αναμέτρηση, ασχέτως αν ένα πρωτοφανές για τα κυπριακά δεδομένα ποσοστό πολιτών τους γυρίζει την πλάτη με απαξίωση. Όσοι πλούτισαν σε βάρος του τόπου και των πολιτών του, όχι μόνο δεν κινήθηκαν οι μηχανισμοί για να τιμωρηθούν, όχι μόνο δεν λούφραξαν, αλλά συνεχίζουν να προκαλούν επιδεικνύοντας και περιφέροντας με θράσος τον κλεμμένο πλούτο και επιμένοντας να καθορίζουν –παρασκηνιακά και ενίοτε με πολιτικές πλάτες– τις αποφάσεις και επιλογές για το μέλλον του τόπου, και ουσιαστικά ακόμα να ελέγχουν τον τόπο.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα σκανδάλων, αποσύνθεσης και ατιμωρησίας, κάποιοι ελπίζουν ότι η διεξόδος θα μπορούσε να ήταν η λύση του Κυπριακού. Ίσως γιατί δεν βλέπουν από πού αλλού θα μπορούσαν να κρατηθούν για να δώσουν προοπτική στους πολίτες. Ίσως, πάλι, να θεωρούν ότι η πιθανή ευφορία που θα δημιουργήσει μια προοπτική λύσης θα είναι αρκετή για να διαγράψει τα σκάνδαλα και το αμαρτωλό τους παρελθόν. Όμως, υπό τις σημερινές συνθήκες απαξίωσης και εξευτελισμού, είναι ουτοπία να πιστεύουμε ότι κάποιοι θα ασχοληθούν σοβαρά με το Κυπριακό. Κανένας δεν θα μας υπολογίζει και κανένας δεν θα μας λαμβάνει σοβαρά υπόψη, όσο δεν καθάρσουμε τον Στάβλο του Αυγεία. Στην πραγματικότητα, η εσωτερική μας κατάσταση ενθαρρύνει και αποθαρρύνει την Τουρκία και το καθεστώς Έργολου, να προωθούν ταίβανοποίησης της Κύπρου ή και προσάρτηση των κατεχομένων στην Τουρκία.

Δεν αντιλαμβανόμαστε, δυστυχώς, ότι κατέρρευσε το πολιτικό, κομματικό, νομικό και ηθικό μας σύστημα και μαζί του καταρρέει και η προοπτική της λύσης. Ότι δεν μπορούν να ληφθούν σοβαρές αποφάσεις, αν δεν διορθώσουμε πρώτα τα του οίκου μας. Διερωτηθήκαμε αλήθεια, τι κράτος έχουμε και πόσο περήφανοι είμαστε γι' αυτό; Πόσο δίκαιο είναι το κράτος μας και πόσο δίκαιος ο καθένας από εμάς έναντι των υπολοίπων, ώστε να νομιμοποιήσουμε τα διεκδικούμε πολιτικά δικαιώματα της χώρας μας από την Τουρκία και τον διεθνή παράγοντα; Μέχρι ποιου σημείου θεωρούν οι ταχυδακτυλουργοί των εντυπώσεων και οι μικρομεγάλοι «σκληροί και αδέκατοι λαϊκιστές» ότι θα συνεχίσουν την κοροϊδία και την επίρριψη στάχτης στα μάτια της λαβωμένης κοινής γνώμης; Εναποθέτουμε τις ελπίδες μας στους πολυδιαφημιζόμενους ξένους επενδυτές. Πιστεύουμε, αφελώς, ότι μπορεί να ενδιαφερθούν για τους ημικατεχόμενους από τις συντεχνίες ημικρατικούς μας οργανισμούς και για τα υποθηκευμένα φιλάτα μας στη Λεμεσό και την Πάφο. Διερωτηθήκαμε γιατί να ενδιαφερθούν, όταν βλέπουν το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα να συνεχίζει να κρέμεται από μια κλωστή και τα χρεωκοπημένα κατεστημένα που μας οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση να συνεχίζουν να έχουν τη δύναμη να παρεμποδίζουν τη λήψη των ενδελεγειμένων αποφάσεων;

Οι πολίτες είναι σε απόγνωση. Θλιβονται, γιατί ζουν σε ένα εξευτελισμένο κράτος, με ένα πλήρως απαξιωμένο και σαθρό πολιτικό και κομματικό σύστημα και με ένα θεσμό της Δικαιοσύνης αποδυναμωμένο και αλωμένο.

Βρισκόμαστε σε οριακό σημείο. Μπορεί η Δικαιοσύνη και πρωτίστως η Νομική Υπηρεσία να σηκώσει το βάρος; Μπορεί να γίνει αντιληπτό ότι το βαρύνδυμο ύψος της Εισαγγελίας δεν μπορεί να υποκαταστήσει την πολιτική και νομική βούληση και το απαραίτητο ψυχικό σθένος για να προχωρήσουν εναντίον μεγάλων και τρανών, δυστυχώς κλεφτών; Μπορεί να πάψει να χρησιμοποιείται ως άλλοθι συγκάλυψης και να προχωρήσει αποστρατευματικά; Μπορούμε, έστω και τώρα, να αλλάξουμε νοοτροπία; Αν να, ίσως μπορούμε ακόμα να ελπίζουμε. Όμως μπορούμε; Θέλουμε;

Ο κ. Αλέξης Γαλανός είναι δήμαρχος Αμμοχώστου.

elenixenou11@gmail.com

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

Να σοβαρευτεί ποιος κ. Συλλούρης;

Αν τα νεύρα μας ήταν σε πιο καλή κατάσταση θα εκλαμβάναμε την προτροπή του προέδρου της Επιτροπής Θεσμών και υποψήφιου ευρωβουλευτή κ. Συλλούρη «να σοβαρευτούμε επιτέλους» σαν το τελευταίο ανέκδοτο που κυκλοφορεί στην πολιτική πιάτσα. Επειδή όμως τα νεύρα μας δεν είναι καθόλου καλά (και υπάρχουν πολλοί λόγοι για να μην είναι καθόλου καλά) ούτε να μειδιάσουμε δεν μας επιτρέπεται από τη φοβερή αυτή ατάκα που εκστόμισε ο κ. Συλλούρης. Γι' αυτό καλό θα ήταν πριν ο σοβαρός κ. Συλλούρης σπεύσει σε αυτές τις βαρύνουσες προτροπές, να μας πείσει πρώτα για τον βαθμό σοβαρότητας των δικών του δηλώσεων και πράξεων. Συγκεκριμένα:

Πού ακριβώς κ. Συλλούρη βρίσκεται η σοβαρότητα στη δήλωσή σας ότι αποφα-

σίσατε τελικά να δώσετε τον «καυτό» κατάλογο στη δημοσιότητα για να «κλείσετε τα στόματα όσων έλεγαν ότι κρύβετε ονόματα»;

Τι ακριβώς εννοείτε με αυτή τη «σοβαρή» σας δήλωση; Ότι προκειμένου να σωπάσουν μερικοί «κατήγοροι» σας, αποφασίσατε να διασύρετε ανθρώπους και εταιρείες οι οποίες μπορεί νόμιμα να έβγαλαν τα λεφτά τους στο εξωτερικό; Κι αυτό να υποθέσω ότι εσείς το θεωρείτε σοβαρότητα ενός πολιτικού ο οποίος προεδρεύει και της Επιτροπής Θεσμών;

Πόσο σοβαρό είναι κ. Συλλούρη εσείς ο ίδιος να παραδέχεστε ότι αυτά τα ονόματα που δώσατε στη δημοσιότητα «για να κλείσετε στόματα», εκ πρώτης όψεως δεν συνδέονται με οποιαδήποτε μεμπτή πράξη και ότι υπάρχουν και πάρα πολλά λάθη; Με ποια σοβαρότητα δημοσιοποίησατε, λοιπόν, έναν κατάλογο (τον οποίο πριν

από λίγες εβδομάδες εσείς ο ίδιος λέγατε ότι δεν πρέπει ακόμα να δημοσιοποιηθεί) στον οποίο δεν αποκαλύπτεται ούτε η απαιτεωνιά, ούτε η λαογιά ούτε οι ύποπτες συναλλαγές, ενώ γνωρίζετε πολύ καλά πως το αίτημα της κοινής γνώμης (και το δικό σας πολιτικό χρέος) είναι να αποκαλυφθεί και η απαιτεωνιά και η λαογιά και οι ύποπτες συναλλαγές.

Πόσο σοβαρότητα περιέχει κ. Συλλούρη η παραδοχή σας ότι εδώ και έναν χρόνο που ερευνάτε και ξαναερευνάτε τις λίστες και τους καταλόγους, το μόνο αποτέλεσμα της έρευνάς σας ήταν να μας πετάξετε στη μούρη μια λίστα όπου δεν ξεχωρίζουν τα κλωρά από τα ξερά;

Πόσο σοβαρός κ. Συλλούρη μπορεί να είναι ένας πολιτικός ο οποίος από τη μία βγάζει στη φόρα ονόματα για να κλείσει στόματα και από την άλλη δηλώνει μπροστά στις κάμερες ότι δεν πρέπει να στήνονται

λαϊκά δικαστήρια και ούτε να τιμωρείται κάποιος για χάριν του λαϊκού αισθήματος;

Πόσο σοβαρός μπορεί να είστε κ. Συλλούρη όταν δηλώνετε κάθε τρεις και λίγο την επιτακτική ανάγκη να αποδοθεί δικαιοσύνη, ενώ την ίδια ώρα γνωρίζετε πως στο πόρισμα της Επιτροπής που προεδρεύετε δεν συμπεριλαμβάνονται οι πολιτικές ευθύνες; Πόσο σοβαρός μπορεί να είστε κ. Συλλούρη αν πιστεύετε ότι για τη σημερινή μας κατάσταση δεν υπάρχουν πολιτικές ευθύνες; Κι αν πιστεύετε ότι υπάρχουν πολιτικές ευθύνες, πόσο σοβαρός είστε κ. Συλλούρη όταν δέχεστε και ανέχεστε να μην περιλαμβάνονται αυτές στο πόρισμα;

Και τέλος πόσο σοβαρός είστε κ. Συλλούρη όταν, ενώ κόπτεστε τόσο πολύ για την απονομή της δικαιοσύνης και την τιμωρία των ενόχων της οικονομικής μας καταστροφής, την ίδια ώρα είστε έτοιμος να φτιάξετε τη βαλίτσα σας για το Βέλγιο,

αφήνοντας πίσω τους άλλους να βγάλουν το φίδι από την τρύπα;

Είναι αυτή τη σοβαρότητα που θέλετε να έχουμε ως παράδειγμα κ. Συλλούρη όταν μας προτρέπετε να «σοβαρευτούμε»; Τη δική σας σοβαρότητα; Που προκειμένου να εξασφαλίσετε μια θέση στα έδρανα της Ευρωβουλής αλλάξατε κουστούμι διαγράφοντας όλα όσα σούρνατε στο κόμμα που τώρα σας υποστηρίζει; Αυτή είναι η σοβαρότητα που στην οποία πρέπει εμείς οι αδαείς να παραδειγματιστούμε;

Λυπάμαι κ. Συλλούρη αλλά αυτή η σοβαρότητα δεν είναι προς παραδειγματισμό. Αυτή είναι η «σοβαρότητα» της αβάσταχτης αφαρρότητας ενός πολιτικού που βγάζει στη φόρα ονόματα για να κλείνει στόματα και για να κτίζει προεκλογικές καμπάνιες εις βάρος της δικής μας νομοσύνης.

Έχουμε έλλειμμα Κράτους

Του Δρα ΒΑΣΙΛΗ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Παρακολουθώ τους πολιτικούς να «συζητούν» και διερωτώμαι: ζούμε στον ίδιο τόπο; Σίγουρα δεν είμαστε του ίδιου κόσμου. «Συζητούν» και «μοιράζουν» ευθύνες ως εάν εμείς που έχουμε υποστεί τις συνέπειες της πολιτικής τους να μην τους ακούμε. Ως εάν εμείς να μη ζούσαμε στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια. Η αναφορά σε πολιτικούς κανένα κόμμα δεν εξαιρεί. Το μεγαλύτερο μας πρόβλημα σε αυτόν τον τόπο δεν είναι αυτό ή εκείνο το οικονομικό σκάνδαλο. Τέτοια σκάνδαλα αντέξαμε πολλά και δεν καταρρέσαμε. Το πρόβλημα του κράτους μας είναι το έλλειμμα κράτους. Αυτό μας οδήγησε εδώ, μισό βήμα πριν από το χάος, η απουσία θεσμών και την ευθύνη την φέρουν όλοι. Όλοι χέρι, χέρι κράτησαν το κράτος μας μακριά από τα σύγχρονα ευρωπαϊκά, δημοκρατικά, κράτη. Εάν υπήρχε ευνομούμενο, με θετικούς κράτος, δεν θα παρακολουθούσαμε και πάλι τους συνένοχους πολιτικούς να μοιράζουν ευθύνες σε όλους πλην των ιδίων των ενόχων. Παρά τις κατά καιρούς πολιτικές μας θέσεις και τις εκάστοτε πολιτικές επιλογές μας είχαμε εδώ και τριάντα χρόνια ζητήσει με επιμονή διαφάνεια στα οικονομικά των κομμάτων, πόθεν έσχες των πολιτικών προσώπων, των υψηλόβαθμων κρατικών αξιωματούχων για να αποφευχθεί, όσο είναι δυνατόν, ο χρηματισμός κομμάτων και πολιτικών προσώπων. Τι έγινε από αυτά ΤΙΠΟΤΕ...! Και ερχόμαστε στο γιατί δεν έγινε τίποτε.

Οι απαντήσεις έχουν ήδη δοθεί από την ίδια την πολιτική ζωή. Μαύρο κρήμα με διαδρομές ύποπτες με καταλήξεις ύποπτες. Και πώς έγινε το έγκλημα ενάντια στο κράτος και όλων των; Οι κύριοι των κομμάτων έκαναν ό,τι μπορούσαν για να μην έχουμε κράτος δικαίου. Τα θεσμικά πρόσωπα ήταν και είναι καλύτερα των θεσμών που κλήθηκαν να υπηρετήσουν. Η αστυνομία εξακολουθεί να είναι των κρατούντων και όχι του κράτους. Αυτούς υπηρετεί αντί να υπηρετεί τον πολίτη. Ένα απλό παράδειγμα, αυτή η γελία «αντίδραση» κατά του κ. Χριστοδούλου. Δείτε τον χειρισμό της υπόθεσης με τη FOCUS. Πήγαν με ένταλμα στον κ. Χριστοδούλου δύο χρόνια μετά...! Μετά από αυτή τη «ρήγηση» κίνηση, των δύο χρόνων, υπάρχει κανείς σοβαρός άνθρωπος που πιστεύει ότι θα αγγίξει πολιτικά πρόσωπα και κόμματα; Η απουσία θεσμών στην οποία πρωτοστάτησαν οι κομματάρχες καλύπτει τους ίδιους οι οποίοι αποθρασύνονται ακόμα περισσότερο. Σαν θλιβερά παραδείγματα έχουμε το παραλήρημα του Προέδρου της Δημοκρατίας για τα ΜΜΕ, που μόνο την προσωπική του ενοχή ενίσχυσε. Τον κ. Άντρο Κυπριανού με τα ... εν τζιε και τον κ. Αβέρωφ με την γνωστή πατέντα... «επιστρέφουμε το κάτι τις και καθαρίσαμε». Και το έγκλημα που έγινε ... ξεγίνεται. Τέτοια νομοσύνη είναι κρίμα να την κρατούμε για την Κύπρο μόνο. Ή μήπως είναι θρασύτητα κ. Αβέρωφ; (Και τα άλλα κόμματα, παρά τα καμώματα «ευθιξίας» τους, ζούσαν με άδελφους πόρους. Γνωρίζουν οι παροικούντες στην Ιερουσαλήμ... Και να μην καμώνονται τους αδιάφορους στο κράτος της διαφθοράς, το οποίο μαζί με τους άλλους, έστψαν. Το αμαρτωλό ΧΑΚ, με το κλεπτο-θεσμικό σύστημα που δημιούργησαν, με τις εταιρείες ντροπής, τους ακυρανθρώπους, τα αφορολόγητα του εγκλήματος και οι ιδιωτικές τοποθετήσεις δεν είναι μακριά μας). Τώρα, σε εμένα γίνεται πλήρως κατανοητό και τρέμω για τη συνέχεια, εάν αφήσουμε αυτούς τους ανθρώπους στις θέσεις τους, γιατί φτάσαμε στο Κυπριακό εδώ που φτάσαμε.

Οι δικαιολογίες τους, για τα εγκλήματα που βαρύνονται, δείχνει ανθρώπους με περιορισμένη νομοσύνη, λόγω υπερτροφικού ναρκισσισμού και λόγω περιορισμένων συναισθηματικών νομοσύνων, που αγγίζει επικίνδυνα χαμηλά επίπεδα. Δεν είναι ότι μας έσυραν στη φτώχεια και την οικονομική εξαθλίωση, δεν είναι ότι μας διέσυραν διεθνώς σαν κράτος ανυπόλητο, είναι κυρίως επικίνδυνοι για την επιβίωση μας σαν Κυπριακής Δημοκρατίας. Μικρά και αδύναμα κράτη, όπως η Κύπρος, δεν έχουν την πολυτέλεια να έχουν ανυπόλητους ηγέτες...

Ο δρ Βασίλης Χριστοδούλου είναι υποψήφιος ευρωβουλευτής με το «Μήνυμα Ελπίδας».

Από την πρώτη στιγμή που ξεκίνησε η κρίση στην Ουκρανία είχα διατυπώσει τη θέση πως η Ρωσία δεν στοχεύει στη διάσπαση της χώρας. Το κεντρικό ζητούμενο ήταν και παραμένει για τη Μόσχα η αποτροπή της επέκτασης της γεωπολιτικής επιρροής της Ε.Ε. και του ΝΑΤΟ στο ουκρανικό έδαφος. Ο μόνος εφικτός τρόπος για να γίνει αυτό είναι η ομοσπονδοποίηση της Ουκρανίας. Τυχόν διάσπασή της θα προκαλέσει το αντίθετο αποτέλεσμα. Θα φέρει το ΝΑΤΟ και την Ε.Ε. ακόμα πιο κοντά στα ρωσικά σύνορα. Η απορρόφηση της Κριμαίας αποτελεί ειδική περίπτωση και δεν συγκρούεται με αυτή την εκτίμηση. Κρίθηκε αναγκαία από τη Μόσχα ώστε να διασφαλιστούν μακροπρόθεσμα οι εκεί υποδομές του ρωσικού στόλου. Οι συνεχείς μεταστρώσεις της ουκρανικής ηγεσίας την είχαν καταστήσει αφερέγγυα στα μάτια της Μόσχας.

Ο φόβος για καταγγελία της σχετικής συνθήκης που αφορούσε τη χρήση του ναυστάθμου στη Σεβαστούπολη της Κριμαίας είχε κυριεύσει τη Ρωσία. Επιπροσθέτως, αξιοποιώντας το αίσθημα της πλειοψηφίας του πληθυσμού της Κριμαίας ο Πούτιν προχώρησε και σε διόρθωση του ιστορικού λάθους του 1954. Τότε ήταν που η κερσόνησος της Κριμαίας δόθηκε στην Ουκρανία χωρίς να ρωτηθεί ο λαός της. Αλλά και το κίνημα για επιστροφή στη Ρωσία που δημιουργήθηκε κατά τη διάλυση της Σ. Ένωσής είχε υποχρεωθεί σε συμβιβασμό και αποδοχή αυτονομίας εντός του ουκρανικού κράτους. Την απορρόφηση της Κριμαίας ακολουθούσε η συστηματική αποσταθεροποίηση των ανατολικών και νότιων επαρχιών της Ουκρανίας από την πλευρά της Μόσχας και των οργάνων της περιλαμβανόμενων και ένοπλων ομάδων ρωσοφώνων

ASSOCIATED PRESS

και ρωσόφιλων κατοίκων των επαρχιών αυτών. Αντιτρέφοντας τις τακτικές των εξεγερμένων της πλειοψηφίας Μεντάν η Μόσχα ενθάρρυνε την κατάληψη από τους διαδηλωτές των κρατικών κτηρίων στις πόλεις των νοτιών και ανατολικών επαρχιών.

Παράλληλα κινητοποιήσε χιλιάδες στρατεύματα και απείλησε με επέμβαση ώστε να αποτρέψει τη δυναμική ανακατάληψη τους από τις δυνάμεις ασφαλείας που ελέγχει η κυβέρνηση στο Κιέβνο. Τα πράγματα πήραν μία θετική στροφή με τον πολιτικό συμβιβασμό που επιτεύχθηκε στη Γενεύη τον περασμένο Απρίλιο. Οι πλευρές συμφώνησαν σε αποκλιμάκωση με αφοσίωση όλων των ομάδων σε ολόκληρη τη χώρα. Ταυτόχρονα, έγινε δεκτό το πολιτικό αίτημα της Μόσχας για συνταγματική μεταρρύθμιση. Όμως όλα αυτά καταγράφηκαν στη συμφωνία κατά τρόπο

ασαφή, με αρκετά κενά και σίγουρα χωρίς χρονοδιάγραμμα εφαρμογής. Αυτό επέτρεψε και στις δύο πλευρές να δώσουν τις δικές τους ερμηνείες. Η κυβέρνηση του Κιέβου έθεσε ως προτεραιότητά της τον αφοπλισμό των ρωσόφιλων και τον πλήρη φυσικό έλεγχο των εξεγερθέντων επαρχιών. Ταυτόχρονα επιμένει ότι του εθνικού διαλόγου για τη συνταγματική μεταρρύθμιση προηγούνται οι εκλογές για νέο Πρόεδρο. Αυτές αναμένεται να λάβουν χώρα στις 25 Μαΐου.

Οι αντιπάλαι της μεσοπρόθεσμης Μόσχας αντίθετα επιμένουν να προηγηθεί ο εθνικός διάλογος και να αναβληθούν οι εκλογές. Στην προσπάθειά τους να το πετύχουν δεν παραδίδουν τα όπλα και κλιμακώνουν τις αποχιτιστικές ένοπλες πλέον ενέργειες τους. Στόχος τους η ματαίωση των εκλογών. Προχώρησαν σε ένα ακόμα βήμα προ-

κρούσσοντας δημοψήφισμα για τις 11 του μήνα. Η Γερμανία από την πλευρά της προτείνει επανάληψη των διαπραγματεύσεων στη Γενεύη. Η ένοπλη αντίδραση του Κιέβου έχει οδηγήσει τα πράγματα σε οριακό σημείο και στην ουσία απαντάει με βία στη ρωσική μπλόφα περί εισβολής. Η Μόσχα παρά τις δεκάδες θύματα αποφεύγει συνειδητά την ανοικτή στρατιωτική εμπλοκή. Αντιλαμβάνεται ότι αυτό θα της κοστίσει πολύ πολιτικά και οικονομικά. Επέλεγε μέχρι πριν από λίγες ημέρες να θέσει ως όρο για την επανάληψη της διάσκεψης στη Γενεύη την αναβολή των εκλογών της 25ης Μαΐου και τη συμμετοχή σε αυτή των εκπροσώπων των εξεγερμένων. Στο πρώτο συνηγορούσε και εκπρόσωπος του ΟΗΕ. Απλάδι ότι είναι πολύ δύσκολο ως και αδύνατο να διεξαχθούν σήμερα ομαλά ελεύθερες εκλογές στις νότιες και τις ανατολικές επαρχίες.

Μπροστά στο αδιέξοδο ο Πρόεδρος Πούτιν προχώρησε σε μία τακτική υποχώρηση. Διήλωσε ότι απόσυρτα στρατεύματά του από τα σύνορα και κάλεσε από τους αποσχιστές να αναβάλουν το δημοψήφισμα. Δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι οι ουκρανοί πολίτες ακόμα και στις νοτιοανατολικές επαρχίες επιλέγουν την ενότητα της χώρας τους. Έτσι εξηγείται και η αναπάντεχη στήριξη του Πούτιν στις προεδρικές εκλογές της 25ης Μαΐου. Φαίνεται ότι η Μόσχα έχει φτάσει στα όρια της δυναμικής παρέμβασής της. Αν αυτή η στροφή επιβεβαιωθεί τις επόμενες μέρες τότε θα υπάρξουν πραγματικές ελπίδες για ένα εθνικό πολιτικό συμβιβασμό που θα περιλαμβάνει την αποκέντρωση του ουκρανικού κράτους όπως επίσης και την ουδετερότητά του.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος.

Δέκα χρόνια στο παρά πέντε

Του ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ

Σε έναν τόπο που οι έννοιες έχουν χάσει προ πολλού το νόημά τους, είναι δύσκολο να κατανοήσει κανείς ανακοινώσεις ή κορώνες που συνδέονται με τη συμπλήρωση δέκα χρόνων από την ένταξη της νήσου στην Ε.Ε. Έτσι οι περισσότεροι απορούν γιατί η Ε.Ε. δεν έλυσε το Κυπριακό, γιατί δεν εφάρμοσε το κεκτημένο και στην κατεχόμενη Κύπρο, γιατί δεν επέβαλε «ευρωπαϊκή λύση», γιατί δεν απαίτησε από την Τουρκία να κάνει αυτό ή εκείνο. Αυτό συμβαίνει γιατί λίγοι έχουν κατανοήσει πώς πραγματικά δουλεύει το σύστημα της Ε.Ε., λίγοι παρακολούθησαν το πώς κατακτήθηκαν οι επιτυχίες στα δύσκολα χρόνια πριν από την ένταξη, αλλά πολύ περισσότεροι έχουν λόγους να αποκρύπτουν τις δικές τους ευθύνες, παραπέμποντας με σχετικά άνεση και χαρακτηριστική υποκρισία στην Ε.Ε.

Παράδειγμα: Η Κύπρος είναι υποψήφιος μέλος και η Ε.Ε. όρισε τον Σερζ Αμπό παρατηρητή στο Κυπριακό με απόφαση Ζακ Ντελόρ. Δέκα χρόνια μέλος (2004-2014) ούτε αυτό δεν καταφέραμε να επαναλάβουμε. Οι κυβερνήσεις αδιαφόρησαν, δεν αξιοποίησαν εκείνη την εμπειρία, δεν είπαν «ας ρωτήσω να μάθω

κάτι από όσα άφησε πίσω του ο Κραντιέντς». Το επόμενο βήμα, με την πλήρη ένταξη στην Ε.Ε., θα μπορούσε να ήταν πως ο παρατηρητής έκλεισε τον κύκλο του, στόχος τώρα ο συντονιστής της Ε.Ε. στο Κυπριακό.

Παράδειγμα: Στο Ελσίνκι τον Δεκέμβριο του 1999 η ΕΟΚ των 15 αποδέχθηκε το αίτημα της Αθήνας για αποσύνδεση της ένταξης από την προηγούμενη λύση στην Κύπρο, ενώ τον Ιούνιο του ίδιου έτους οι 14 υιοθετούσαν το αντίθετο. Στο Ελσίνκι άλλαξε η μοίρα της νήσου και η Λευκωσία πήρε πλήρες εισιτήριο για ένταξη. Οι κυπριακές κυβερνήσεις αδιαφόρησαν, δεν αξιοποίησαν εκείνη την εμπειρία, δεν είπαν «ας μιλήσω με τον Κ. Σημίτη να μας πει τι σκέψεις του πώς έγινε αυτό, πώς άλλαξαν οι συσχετισμοί, πώς λειτουργεί το σύστημα».

Ας είμαστε ρεαλιστές: Ζήτησε κανένας ευθύνη γιατί για δέκα χρόνια αποτύχαμε πανηγυρικά να κάνουμε πράξη τον κεντρικό στόχο της ένταξης; Ρώτησε κανένας γιατί πετάξαμε στον γκρεμό την πιο σημαντική στιγμή της Κύπρου, δωρίζοντας την έναρξη ένταξης στην κατοχική δύναμη στις 3 Οκτωβρίου 2005; Ρώτησε κανένας αν

υπάρχει άλλο κράτος στον κόσμο που έδωσε πράσινο φως στον εισβολέα χωρίς να αξιοποιήσει τα πολιτικά πλεονεκτήματα που του προσέφερε η ιδιότητα του πλήρους μέλους;

Είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν για δέκα χρόνια βρήκαμε έναν (!) σημαντικό κοινοτικό αξιωματικό που να κατάλαβε τι ακριβώς θέλουμε, πώς θα το κερδίσουμε και με ποιον τρόπο θα κινητοποιήσουμε το συνταγματικό πλαίσιο της Ε.Ε. για να επιτύχουμε έναν μείζονος σημασίας ευρωπαϊκό στόχο όπως η επίλυση του Κυπριακού. Έτσι η δεκαετία από την ένταξη πέρασε με διάφορες αντιφατικές εμπνεύσεις, καθώς όχι μόνο δεν πετύχαμε να κάνουμε συμβαχίες αλλά και αυτοί που έβλεπαν την κυπριακή περίπτωση με συμπάθεια, έκαναν πίσω ή και ακόμα άλλαξαν τραπέζι για να μην ακούσουν προχειρότητες της στιγμής.

Το κρίσιμο θέμα της ασφάλειας στην επίλυση του κυπριακού συνδέεται με τις διατάξεις της Συνθήκης της Λισαβόνας και ειδικότερα του άρθρου 42. Γίναμε μέλος για να τις αξιοποιήσουμε. Το ζήτημα της ανοικοδόμησης της Αιμοχόστου μπορούσε να συνδέεται με τον κοινοτικό προϋπολογισμό. Το θέμα

έκλεισε, ο προϋπολογισμός εγκρίθηκε και εμείς θα ρωτούμε κάποια στιγμή τι θα γίνει αν προκύψει μία καλή εξέλιξη. Αν η Λευκωσία επεξεργάζοταν μαζί με την Ε.Ε. μία «βόρεια πολιτική» για την τ/κ κοινότητα, διαφορετικά θα αντιμετώπιζοταν το αίτημά της για διορισμό σημαντικών πολιτικών προσωπικότητας ως Συντονιστή της Ε.Ε. στο Κυπριακό.

Συχνά βαφτίζουμε τη δημαγωγία «αγώνα», την παραποίηση των πραγμάτων «ηρωισμό», την εξαγωγή της ευθύνης «πατριωτισμό», ενώ τα τετελεμένα της εισβολής εδραιώνονται εν μέσω της τεχνητής πίστης ότι στην πολιτική είναι αρκετό που «φταίνει οι άλλοι», συνεπώς «απροκαθήσει μαχητικά στην επόμενη δεκαετία. Σήμερα η αγωνία να πετάξουμε το μπαλάκι σε άλλους είναι πέρα από εμφανές. Είναι το τελευταίο καταφύγιο της αντίληψης που κυριαρχούσε στην ελίτ στη Λευκωσία ότι με την ηρωική περιχαράκωση στο Κυπριακό θα περιοχίσει κατεστημένα προνομία της στο οικονομικό πεδίο. Η οικονομική κρίση, ωστόσο, δούλεψε διαφορετικά και δεν έδειξε κανένα σεβασμό στις προσδοκίες της.

www.larkoslarkou.org.cy

Η σοσιαλδημοκρατία του λαϊκισμού και της μιζέριας

Του ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΥΛΑΔΡΟΥ

Είναι η ώρα οι πολίτες να αφήσουν την κριτική του καναπέ και να देंξουν διά της ψήφου τους ότι μπορούν να τοποθετηθούν πολιτικά. Είμαστε η μόνη χώρα στην Ε.Ε. όπου δεν παρατηρείται μαζική μετακίνηση ψηφοφόρων, λόγω της άκριτης οπαδιστικής λογικής, η οποία εξέθρεψε τον διπολισμό που μας οδήγησε στα σημερινά χάλια. Ο πολίτης θα πρέπει να τιμωρήσει αυτούς που τον οδήγησαν στην καταστροφή. Να επιβραβεύσει τις πολιτικές που τον υπερασπίζονται όλα αυτά τα χρόνια. Κανένας δεν έχει το δικαίωμα να απουσιάζει». Με τον τρόπο αυτό ο Δημήτρης Παπαδάκης σχολίασε τελευταία δημοσκοπήσει που έφερε τα δύο μεγάλα κόμματα να διατηρούν τα ποσοστά τους, καθώς και τα μεγάλα ποσοστά αποχής, λέγοντας στην ουσία ότι από μόνος του ο διπολισμός ευθύνεται για τα σημερινά χάλια, πως η άκριτη οπαδιστική πολιτική κρατά χαμηλά την ΕΔΕΚ και πως πολιτικά τοποθετούνται μόνο όσοι ψηφίζουν ΕΔΕΚ και σίγουρα όχι αυτοί που απέχουν. Κινούμενος στη λογική του προέδρου του κόμματος, ο οποίος λίγες μέρες πριν είχε χαρακτηρίσει την αποχή

ως συνενοχή. Κατ' αρχάς η ΕΔΕΚ κάνει κάτι το αδιανόητο. Εξαιρεί τον εαυτό της από ένα σύστημα του οποίου αποτελεί μέρος εδώ και 44 χρόνια. Την στιγμή μάλιστα που συμμετείχε σε όλες τις μεγάλες αποφάσεις που οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση. Καταψήφισε την πρώτη συμφωνία του Ευρογρουπ που έφερε την πολύ χειρότερη δεύτερη, στήριξε την απόφαση οικονομικής βοήθειας προς τη Λαϊκή με 1,8 δις., εξέλεξε τον Δ. Χριστόφια, στον οποίο σήμερα προσαίπει την οικονομική καταστροφή, στην προεδρία. Πώς λοιπόν μπορεί να παρουσιάζεται ως η δύναμη εκτός συστήματος και να δηλώνει ότι δεν φέρει καμιά ευθύνη; Με ποιον τρόπο οι πολιτικές της υπερασπίστηκαν τον πολίτη; Ο Δημήτρης Παπαδάκης ζητά από τον κόσμο να τοποθετηθεί πολιτικά. Πότε ο ίδιος και το κόμμα του τοποθετήθηκαν με τέτοιο τρόπο; Πότε οι ενέργειες ή παρεμβάσεις τους είχαν να κάνουν με παραγωγή πολιτικής; Πότε μίλησαν για πλάνο λύσης του Κυπριακού ή για τρόπους εξόδου από την κρίση; Πώς μπορείς να ζητάς από τον κόσμο να λειτουργήσει πολιτικά, όταν εσύ δεν το έκανες ποτέ; Και πως μπορείς

να δηλώνεις ότι στήριξη ενός πολιτικού κόμματος που ουδέποτε λειτουργήσε πολιτικά είναι πολιτική πράξη; Ο υποψήφιος ευρωβουλευτής είχε δικαίο σε κάτι. Είναι όντως εκπληκτικό το γεγονός ότι παρά το ότι απέτυχαν να λειτουργήσουν σωστά και ηθικά, ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ δεν φαίνεται να τιμωρούνται. Παρουσιάζουν απώλειες πολύ μικρότερες απ' ό,τι θα ανέμενε κάποιος και απ' ό,τι θα έπρεπε ίσως σε μία δημοκρατία που λειτουργεί σωστά. Ο λόγος όμως είναι η ίδια η ΕΔΕΚ που—όπως και το λεγόμενο κέντρο στο σύνολό του— έχει αποτύχει να δώσει εναλλακτική στον κόσμο, διέξοδο και προοπτική. Ακόμα και αν η σημερινή ηγεσία της δεν έπαγε (όπως υποστηρίζουν τα στελέχη της), αυτό δεν μπορεί από μόνο του να αποτελέσει επιχείρημα ώστε κάποιος να την ψηφίσει (γιατί θα πρέπει δηλ. να επιλέξει μεταξύ ενός «απατεώνα» και μιας «πολιτικής απάτης»;) Η ΕΔΕΚ ουδέποτε διαδραμάτισε ουσιαστικό ρόλο στον πολιτικό διάλογο. Ποτέ δεν πλειοδότησε σε θέματα πολιτικής. Έκπαισε όλη της την πολιτική στον φόβο, την πατριδοκαμπλία, σε φανταστικούς αγώνες. Και πρωταγωνίστησε σε

μία ρητορική που κατέστησε τον Κύπριο τον πιο μίζερο λαό. Αγνοώντας ότι η πολιτική πρέπει πρώτιστα να δίνει ελπίδα.

Αυτό πληρώνει σήμερα—τη διαχρονική απουσία της από τον πολιτικό διάλογο. Αυτό πλήρωσε πάντα με τα χαμηλά ποσοστά. Που οδήγησαν τον Βάσο Λυσσαράκη να δηλώσει το γνωστό «πολλοί μας ερωτεύονται αλλά δεν μας παντρεύονται». Διότι ο γάμος, τουλάχιστον για ένα σοβαρό άνθρωπο, προϋποθέτει πολύ περισσότερα από ένα φλερτ. Για να σε παντρευτεί κάποιος θα πρέπει να μπορεί σε πάρει και στα σοβαρά.

Δεν μπορεί π.χ. να προβάλεις την καταδικητική της κατοχής ως διαχείριση του Κυπριακού, να λες ότι θα πρέπει να προχωρήσουμε σε αλλαγές στην οικονομία χωρίς να επηρεάζεται κανένας βολεμένος ή ότι εκλογή σου θα τερματίσει τις πολιτικές λιτότητας στην Ευρώπη. Να απορρίπτεις—πανηγυρίζοντας—την πρώτη συμφωνία, και να επιμένεις (ενώ τα αποτελέσματα είναι εκεί) ότι η θέση που πήραμε ήταν ορθή. Να καταψηφίζεις τον προϋπολογισμό, νομιζοντας ότι περνά από τους υπόλοιπους, και στη συνέχεια να το

υπερηφάνιζε. Αντί, λοιπόν, στην ΕΔΕΚ να ισχυρίζεται ότι όποιος δεν τους στήριζει είναι ανεύθυνος, κομματόσκυλο, πλιθιος και δεν ξέρω τι, καλό θα ήταν να διερωτηθούν γιατί ενώ στο εξωτερικό τα κομμουνιστικά κόμματα έκαναν χώρο στη σοσιαλδημοκρατία, στην Κύπρο, αυτό ποτέ δεν έγινε. Γιατί ενώ μία σημαντική μερίδα του κόσμου δεν την εκφράζει ούτε η δεξιά ούτε η παλαιά αριστερά, γιατί ενώ αρκετοί αυτοπροδιορίζονται ως σοσιαλιστές, η ΕΔΕΚ δεν αποδέχεται γι' αυτούς ποτέ επιλογή. Τότε και ο κ. Παπαδάκης θα καταλάβει γιατί ο κόσμος δεν μετακινείται ή δεν φεύγει από την αποχή.

Και ο κ. Ομήρου θα αντιληφθεί ότι για τη σημερινή κατάσταση συνένοχο δεν είναι η κοινωνία αλλά η ΕΔΕΚ. Ότι δεν είναι αυτοί του θύμα ενός άκριτου κομματισμού όπως λένε, αλλά ο κόσμος, τον οποίο ένα κομματικό κατεστημένο του χαμηλότερου επιπέδου έχει οδηγήσει στην απόλυτη απογοήτευση, αναξιοπρέπεια και μιζέρια. Και τον έχει αφήσει, χωρίς επιλογή, στην αποχή.

antopoly@cytanet.com.cy

Βέρα Πολυκάρπου, υποψήφια ευρωβουλευτής ΑΚΕΛ

Για μία Ε.Ε. με περισσότερο κοινωνικό κράτος

Συνέντευξη στον **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟ**

«Έχοντας συμπληρώσει 10 χρόνια ως μέλος της Ε.Ε. η Κύπρος έχει ανάγκη από περισσότερη Ευρώπη ή μήπως δεν υπάρχει πλέον ανάγκη να είμαστε μέλος μιας Ευρώπης των εκατομμυρίων ανέργων, του Βορρά και του Νότου, των μνημονίων και της ανέχειας;

«Θα έλεγα πως μάλλον η Ε.Ε. χρειάζεται περισσότερη Ευρώπη, χρειάζεται να προσεγγίσει και να θυμηθεί τις αρχές της αλληλεγγύης και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τις οποίες η ίδια διακηρύσσει. Τις τελευταίες δύο δεκαετίες η Ε.Ε., ανάμεσα στα άλλα, πήρε μια πορεία βαθέματος της εσωτερικής αγοράς της που στο

Ναι, υπάρχει διαφθορά στις Βρυξέλλες. Πριν από έναν χρόνο αναγκάστηκε σε παραίτηση Επίτροπος για διαπλοκή.

επίκεντρο έθεσε τα συμφέροντα του κεφαλαίου και όχι των λαών. Πορεία που συνοδεύτηκε με την εφαρμογή και επιβολή νεοφιλελεύθερων πολιτικών που πάνε χέρι-χέρι με ιδιωτικοποιήσεις και συρρίκνωση του δημοσίου τομέα, επίθεσης κατά του κοινωνικού κράτους. Η παγκόσμια οικονομική κρίση μαζί με την ασυδοσία των τραπεζών επιδείνωσε την κατάσταση και χρησιμοποιήθηκε ως πρόσχημα για εντατικοποίηση αυτής της πορείας. Το πού οδήγησαν αυτές οι πολιτικές το γνωρίζουμε πολύ καλά και στην Κύπρο. Είκοσι έξι εκατομμύρια άνθρωποι στην ανεργία, φτωχοποίηση και περιθωριοποίηση. Αυτή την Ε.Ε. φυσικά και δεν τη θέλουμε. Τασσόμαστε

ενάντια στις οδηγίες για την Τραπεζική Ένωση, τον χρόνο εργασίας, την αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης, της τοποθέτησης εργαζομένων, στην κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων και καταστρατήγηση των συνδικαλιστικών ελευθεριών που μας παίρνουν ολοταχώς στον εργασιακό μεσαίωνα. Εμείς εργαζόμαστε για μία Ε.Ε. όπου ο άνθρωπος θα βρίσκεται στο επίκεντρο, όπου περισσότερη Ευρώπη θα σημαίνει περισσότερο κράτος, κοινωνικό κράτος, με απασχόληση, ανάπτυξη και προοπτική για τους νέους.

«Υπάρχει διαφθορά, γραφειοκρατία και αναξιοκρατία στις Βρυξέλλες ή βρίσκονται σε ένα πολύ πιο καλό επίπεδο απ' ό,τι οι πλείστες χώρες μέλη, σε αυτά τα ζητήματα.

«Χωρίς να κάνω σύγκριση, γιατί στο κάθε κράτος-μέλος είναι διαφορετικά, θα έλεγα το εξής: Γραφειοκρατία υπάρχει μπόλικη στις Βρυξέλλες, ιδιαίτερα αφού και με τη Συνθήκη της Λισαβόνας η κατεύθυνση είναι για ενίσχυση των θεσμών της Ένωσης αλλά και τη δημιουργία νέων, όπως την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης – το «υπερ-υπουργείο Εξωτερικών». Κατ'ερίδας αυτή η Υπηρεσία δεν θα έπρεπε να είχε δημιουργηθεί, γιατί βασικά αποτελεί τη δομή για τη στρατικοποίηση της Ε.Ε. και σύζευξη της με το ΝΑΤΟ, ενώ σταθερά τείνει να αντικαταστήσει τις Πρεσβείες και Υπουργεία Εξωτερικών των κρατών-μελών. Σε ό,τι αφορά στη διαφθορά, ναι, υπάρχει. Πριν από έναν χρόνο αναγκάστηκε σε παραίτηση Επίτροπος για διαπλοκή, ενώ πριν από 2-3 χρόνια αποκαλύφθηκε χρηματισμός ευρωβουλευτών με αντάλλαγμα την κατάθεση τροπολογιών υπέρ βιομηχανιών. Οι ομάδες συμφερόντων, τα γνωστά Λόμπι, είναι

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, το «υπερ-υπουργείο Εξωτερικών», δεν θα έπρεπε να είχε δημιουργηθεί, γιατί βασικά αποτελεί τη δομή για τη στρατικοποίηση της Ε.Ε. και σύζευξη της με το ΝΑΤΟ, ενώ σταθερά τείνει να αντικαταστήσει τις Πρεσβείες και Υπουργεία Εξωτερικών των κρατών-μελών.

πολύ γνωστά και πολλοί εκπρόσωποι τους είναι διαπιστευμένοι τόσο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και στην Επιτροπή. Γνωστό, επίσης, πως ορισμένοι «συγγραφείς» οδηγίες και κανονισμούς στα μέτρα τους και τα παραδίδουν για προώθηση στους τεχνοκράτες, ενώ ασκούν συνεχώς πιέσεις σε ευρωβουλευτές και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να περάσουν οι θέσεις τους. Στην τελευταία Ολομέλεια σε αυτή τη θητεία του ΕΚ, ψηφίστηκε έκθεση αναφορικά με την εγγραφή των ομάδων συμφερόντων. Στόχος η επίτευξη πλήρους διαφάνειας. Αν όντως προχωρήσει και εφαρμοστεί αυστηρά τότε ναι, θα μπορούσε να είναι μπροστά

από κάποια κράτη-μέλη.

«**Με μία θητεία 10 χρόνων δουλειάς στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έχετε εντοπίσει και τρωτά που δεν είναι ορατά διά γυμνού οφθαλμού ίσως και χρήζουν άμεσων αλλαγών έτσι ώστε το κοινοβουλευτικό έργο να φτάνει μέχρι και τον τελευταίο πολίτη της Ε.Ε.;**

«Όντως το τι γίνεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παραμένει πολύ μακριά από τους πολίτες. Δεν έχει γίνει ακόμα κατανοητή η άμεση σύνδεση των αποφάσεων στις Βρυξέλλες – όπου αποφασίζεται σχεδόν το 80% των νόμων που στη συνέχεια έρχονται στα εθνικά κοινοβούλια

για να εναρμονίσουν στην εθνική νομοθεσία – με την καθημερινή ζωή των λαών στα κράτη-μέλη. Πιστεύω πως μόνο αν από τη μία η πλειοψηφία των ευρωβουλευτών μεταφέρουν στο ΕΚ τις θέσεις, τις έγνοιες και τη φωνή των πολιτών και των λαών, και από την άλλη οι κυρίαρχες πολιτικές αλλάζουν πορεία και έχουν στην έγνοια τους τον άνθρωπο και όχι το κεφάλαιο, θα υπάρξει ενδιαφέρον για το κοινοβουλευτικό έργο. Το έλλειμμα δημοκρατίας από το οποίο υποφέρει η Ε.Ε. γενικά, απομακρύνει τους πολίτες των κρατών-μελών.

«**Η κοινοτική ζωή διέρχεται περίοδο μεγάλης απαξίωσης. Πώς μπορεί να ανακτήσει το κύρος της ή μήπως η ζημιά είναι μη αναστρέψιμη;**

«Σε ένα βαθμό η απαξίωση της κοινοτικής ζωής προκλήθηκε από συμπεριφορές και ενέργειες πολιτικών που δεν αρμόζουν σε δημόσια πρόσωπα. Συμπεριφορές που ορισμένες φορές ήταν και προκλητικές, τη στιγμή μάλιστα που δεν υπάρχει οικογένεια που να μην έχει κτυπηθεί από την οικονομική κρίση. Ο κόσμος βλέπει και κρίνει. Όμως υπήρξαν και περιπτώσεις που στάθηκαν υποθέσεις με στόχο να ισοπεδώσουν τα πάντα, και που δημιούργησαν, με τη συμμετοχή και των ΜΜΕ, την εντύπωση στον κόσμο πως όλοι οι πολιτικοί και τα κόμματα είναι οι ίδιοι. Όσοι συμμετείχαν και συμμετέχουν σε αυτό το παιχνίδι έχουν και ευθύνη για την απαξίωση που εκφράζει ο κόσμος. Σε μεγάλο βαθμό η απαξίωση προκλήθηκε και από τη συμπεριφορά των τραπεζιτών και το κούρεμα των καταθέσεων. Πιστεύω πως είναι εν μέρει αναστρέψιμο, αν τα κόμματα εμμένουν να λάμψει η αλήθεια για το τι συνέβη με το κούρεμα και τις εκροές. Ας τιμωρηθούν όσοι παρανόμησαν. Η

ατιμωρία προκαλεί, γιατί ζήσαμε και το πραξικόπημα, ζήσαμε και τη φούσκα του χρηματιστηρίου, ζήσαμε και το σκάνδαλο με τους S 300. Για να ανακτηθεί το κύρος πρέπει να υπάρξει ειλικρίνεια και διαφάνεια από μέρους των κομμάτων, και τα ΜΜΕ να είναι πιστά στην αλήθεια. **–Σε κάποια ζητήματα, όπως το Σύμφωνο Συμβίωσης και η καύση των νεκρών κ.ά. η Κύπρος βρίσκεται μερικά βήματα πίσω από άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ποια είναι η θέση σας επί αυτών;**

«Σε ό,τι αφορά συγκεκριμένα στο Σύμφωνο Συμβίωσης, θεωρώ πως η κοινωνία μας είναι ώριμη και έτοιμη να το δεχτεί. Αποτελεί στην ουσία νομοθετική ρύθμιση μιας εναλλακτικής μορφής συμβίωσης που ήδη υπάρχει στη ζωή μας, τόσο για ετερόφυλα όσο και ομόφυλα ζευγάρια. Και η επιλογή αυτή πρέπει να είναι σεβαστή. Αναγνωρίζοντας αυτή την ανάγκη και υποχρέωση του κράτους, η Κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια ετοίμασε νομοσχέδιο το οποίο ενέκρινε στο Υπουργικό Συμβούλιο τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο 2013. Απέμεινε το νομοσχέδιο να σταλεί για νομοτεχνικό έλεγχο και να κατατεθεί στη Βουλή προς συζήτηση και έγκριση. Δυστυχώς και είναι κρίμα που 15 μήνες μετά και παρά τις υποσχέσεις η κυβέρνηση Αναστασιάδη δεν έχει προχωρήσει στην κατάθεση του νομοσχεδίου. Παρόμοια η κατάσταση και για την καύση των νεκρών. Η Κυβέρνηση Χριστόφια κατάθεσε σχετικό νομοσχέδιο στις 17 Ιανουαρίου 2013. Στις 20 Μαρτίου 2014 η κυβέρνηση Αναστασιάδη ζήτησε την απόσυρση του νομοσχεδίου υποσχόμενη εκ νέου κατάθεση. Η Επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής ακόμα περιμένει. Θεωρώ πως δεν χωρούν αυτές οι αδικαιολόγητες καθυστερήσεις που στο τέλος της μέρας μας οδηγούν προς τα πίσω.

από €59.500

www.porsche.com.cy
www.facebook.com/PorscheCyprus

Υπάρχουν τρεις τρόποι να απολαύσεις τη ζωή. Σήμερα. Εδώ. Και τώρα.

Νέο Porsche Macan. Ζωή, στο ζενίθ.

Η ζωή είναι καλύτερη όταν τη ζεις στο φουλ. Γι' αυτό δημιουργήσαμε αυτό που πάντα ξέρουμε να δημιουργούμε καλύτερα:

ένα Sport αυτοκίνητο αλλά και κάτι περισσότερο. Νέο Porsche Macan, το μοναδικό Sport SUV στον κόσμο!

5-πορτο. 5-θέσιο. Με την πιο πρόσφατη έκδοση του συστήματος μόνιμης τετρακίνησης Porsche Traction Management.

Το νέο Porsche Macan διατίθεται σε πετρελαιοκίνητους, βενζινοκίνητους V6 bi-turbo κινητήρες 3.0lt και κινητήρα bi-turbo 3.6lt

και καινοτόμες τεχνολογίες που έχουν δοκιμαστεί σε πίστες αγώνων. Για εξαιρετική ευελιξία και δυναμισμό.

Για να απολαμβάνεις κάθε δευτερόλεπτο, κάθε ημέρα.

Εξερεύνησέ το από κοντά και ανακάλυψε το... Θηρίο που κρύβει μέσα του με ένα test drive.

PORSCHE
A.I.MOTOKINISI GROUP

PORSCHE CENTRE CYPRUS
ΕΠΙΣΗΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ PORSCHE

Λευκωσία:
Μεγάρων 15, Τ.Κ. 12773, CY 2032 Στρόβολος
Τηλ.: 7777 1 911, Φαξ: 7777 2 911
E-mail: info@porsche.com.cy

Λεμεσός:
Λεωφ. Αγίου Αθανασίου 58, CY 4201
Τηλ.: 25828911, Φαξ: 25828910
E-mail: info@porsche.com.cy

Π ω λ ή σ ε ι ς • Σ υ ν ε ρ γ ε ί ο • Α ν τ α λ λ α κ τ ι κ ά • Α ξ ε σ ο υ ά ρ • T e q u i p m e n t • T r a v e l C l u b

Εκπομπές Ρύπων (Urban, Extra Urban): 164-159 g/km. Κατανάλωση Καυσίμου (Urban): 6.3 - 6.1 l/100km. (Extra Urban): 5.9-5.7 l/100km

Ο Τουρκοκύπριος διαπραγματευτής Κουντρέτ Οζερσάι στην «Κ»

Βαρῶσι με τη λύση, ξεχάστε τον χάρτη Ανάν

Λύση του Κυπριακού στη βάση νέου σχεδίου και νέου χάρτη και με σημείο εκκίνησης παραμέτρους του ΟΗΕ.

Συνέντευξη στον **ΝΙΚΟ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Ένα είναι σίγουρο με τον διαπραγματευτή της τουρκοκυπριακής πλευράς, Κουντρέτ Οζερσάι, δεν μασάει τα λόγια του. Μπαίνοντας στη νέα φάση των συνομιλιών λέει μάλιστα ότι δεν μπορεί να αποφευχθεί το πάρε-δώσε έστω κι αν η ε/κ πλευρά το απεχθάνεται. Στη συνέντευξή του στην «Κ»,

προειδοποιεί και θέτει σαφώς τις «κόκκινες γραμμές» του. Σημειώνει ότι το υφιστάμενο status quo δεν εξυπηρετεί τις δύο κοινότητες και πως σε περίπτωση που χαθεί και η παρούσα συγκυρία για λύση, θα αναλάβει ο διεθνής παράγοντας τη σκυτάλη, τροποποιώντας ενδεχομένως τη διαδικασία, γι' αυτό «η ε/κ πλευρά θα πρέπει να κατανοήσει τη σημασία

“

Σε περίπτωση που χαθεί και η παρούσα συγκυρία για λύση θα αναλάβει ο διεθνής παράγοντας τροποποιώντας τη διαδικασία.

αυτού του κινδύνου». Επί της διαδικασίας στέλνει το μήνυμα ότι «οι συγκλίσεις στις συνομιλίες δεν πρόκειται να φέρουν την ε/κ πλευρά αντιμέτωπη με τετελεσμένα γεγονότα και εκβιασμούς». Ωστόσο, εμμέσως πλην σαφώς αφήνει να διαφανεί ότι στο εδαφικό θα πρέπει να αναμένονται λιγότερα από αυτά που περιελάμβανε ο χάρτης του Σχεδίου Ανάν: «Εφόσον

δεν υφίσταται πλέον Σχέδιο Ανάν, τότε η νέα λύση θα βασίζεται σε ένα νέο σχέδιο και έναν νέο χάρτη». Όσο για το Βαρῶσι ξεκαθαρίζει ότι δεν είναι Μέτρο Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης (ΜΟΕ) και θα το συζητήσει στο πλαίσιο του εδαφικού, ενώ και για το φυσικό αέριο είναι σαφές λέγοντας ότι υπό τις υφιστάμενες συνθήκες, δεν συμβάλλει στη λύση.

–Το τελευταίο διάστημα πραγματοποιήσατε επισκέψεις στις ΗΠΑ και στη Νότια Αφρική, τι προέκυψε;

–Υπήρξαν εποικοδομητικές επισκέψεις. Στη Νότια Αφρική διαπίστωσα ότι οι δύο πλευρές δρομολόγησαν τις ιστορικές αλλαγές τη στιγμή που κατανόησαν ότι το status quo δεν εξυπηρετούσε τα συμφέροντά τους. Τότε αναζητήσαν out of the box λύσεις. Την ίδια περίοδο, η διεθνής κοινότητα επέβαλλε κυρώσεις στη Νότια Αφρική. Όπως στη Νότια Αφρική έτσι και στην Κύπρο το υφιστάμενο status quo δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα των δύο κοινοτήτων. Την επόμενη περίοδο, θα πρέπει να πραγματοποιηθούν βήματα έτσι ώστε οι Ελληνοκύπριοι πολιτικοί να κατανοήσουν τη σημασία αυτής της πραγματικότητας.

–Σε ποίο σημείο βρίσκονται σήμερα οι συνομιλίες;

–Στην προηγούμενη φάση του screening, εμείς ως τουρκοκυπριακή πλευρά καταβάλαμε προσπάθειες για να διαπιστώσουμε και να καταγράψουμε τις θέσεις της νέας ελληνοκυπριακής ηγεσίας στα ζητήματα, στα οποία μέχρι στιγμής δεν έχει επιτευχθεί συμφωνία. Η νέα φάση των συνομιλιών θα αποτελείται από προτάσεις, αντι-προτάσεις και γεφυρωτικές προτάσεις. Μπροστά μας έχουμε μια ευκαιρία για τη λύση. Ωστόσο, σε περίπτωση που χάσουμε αυτή την ευκαιρία και δεν εξασφαλίσουμε τη λύση, άλλοι, ξένοι παράγοντες θα εμπλακούν στις διαπραγματεύσεις. Σε μία τέτοια περίπτωση, θα βρεθούμε αντιμέτωποι με το αίτημα της τροποποίησης της διαδικασίας της επίλυσης του προβλήματος.

–Να σας υπενθυμίσω ότι ο διεθνής παράγοντας έχει ήδη εμπλακεί στην όλη διαδικασία...

–Μέχρι στιγμής, ο διεθνής παράγοντας υποστηρίζει τον διάλογο των δύο πλευρών. Σε περίπτωση όμως που χάσουμε τη νέα ευκαιρία, ο διεθνής παράγοντας θα εμπλακεί στη διαδικασία υπό διαφορετικούς όρους. Η ελληνοκυπριακή πλευρά θα πρέπει να κατανοήσει τη σημασία αυτού του κινδύνου. Οι δύο πλευρές θα πρέπει να κατανοήσουν ότι η καθυστερότητα της λύσης δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα των δύο κοινοτήτων.

–Αναφερθήκαμε στη σημασία της άμεσης λύσης. Ωστόσο, μέχρι στιγμής τα μνημόνια, τα οποία μας έρχονται από τις δύο ηγεσίες και το τραπέζι των συνομιλιών είναι αρνητικά και απαισιόδοξα. Για ποιο λόγο συμβαίνει αυτό; Βρισκόμαστε εκ νέου αντιμέτωποι με ένα νέο αδιέξοδο;

«Είμαι έτοιμος να προχωρήσω σε μία διαδικασία πάρε-δώσε δίχως να χρησιμοποιήσουμε τον συγκεκριμένο όρο, αφού η ε/κ πλευρά τον απεχθάνεται», διαμνύει σκωπτικά ο Κ. Οζερσάι.

–Γνωρίζουμε πολύ καλά την έλλειψη εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δύο ηγεσίες. Ως διαπραγματευτής δεν είναι που ενδιαφέρει είναι οι προτάσεις, οι οποίες κατατίθενται στο τραπέζι των συνομιλιών. Στη δεύτερη φάση των συνομιλιών, θα επικεντρώσουμε την προσοχή μας σε αυτές τις προτάσεις. Με βάση αυτές, θα σχηματίσουμε μία άποψη για την πορεία των συνομιλιών. Διαφορετικά, δεν είναι δυνατόν να σχηματίσουμε μία άποψη με βάση τις δηλώσεις των δύο ηγεσιών, οι οποίες έχουν ως σημείο εκκίνησης την προαναφερόμενη έλλειψη εμπιστοσύνης.

–Ωστόσο, τα αρνητικά μηνύματα είναι γεγονός. Οι προβληματισμοί των δύο πλευρών εξακολουθούν να λαμβάνουν νέες διαστάσεις.

–Θα ήθελα να μοιραστώ έναν προβληματισμό μου. Το τελευταίο διάστημα, η ε/κ πλευρά αναφέρεται σε ένα μεγάλο χάσμα, το οποίο χωρίζει τις δύο κοινότητες. Θα ήθελα να απευθύνω στην άλλη πλευρά το εξής ερώτημα: Δεν θα είχαμε λύσει

προ πολλού το πρόβλημα σε περίπτωση που δεν υπήρχε εδώ και δεκαετίες αυτό το χάσμα; Στη νέα περίοδο, η ε/κ πλευρά θα πρέπει να ξεπεράσει τον συγκεκριμένο προβληματισμό. Οι συγκλίσεις στις συνομιλίες δεν πρόκειται να φέρουν την ε/κ πλευρά αντιμέτωπη με τετελεσμένα γεγονότα και εκβιασμούς.

–Λίγους μήνες μετά το Κοινό Ανακινωθέν και την επανέναρξη των συνομιλιών, σε μία περίοδο που το ενδιαφέρον για το Κυπριακό έχει τονωθεί, το κλίμα δεν θα έπρεπε να είναι διαφορετικό;

–Ως τουρκοκυπριακή ηγεσία, παράλληλα με την επανέναρξη των συνομιλιών και το screening process προτεινάμε τη δρομολόγηση μιας διαδικασίας πάρε-δώσε. Επίσης, σε ό,τι αφορά το screening process, προτεινάμε τη δρομολόγηση ενός είδους shuttle diplomacy από τον ΟΗΕ. Αρχικά η ε/κ πλευρά αποδέχθηκε τις προτάσεις μας. Όμως στη

συνέχεια άλλαξε άποψη. Στο σημείο, το οποίο έχουμε φτάσει σήμερα, ο ρυθμός της διαδικασίας της επίλυσης του Κυπριακού είναι αργός. Αυτός είναι ο προβληματισμός μας. Αυτό τον προβληματισμό θα πρέπει να συμπεριστεί και η ε/κ πλευρά.

–Κατανοώ ότι αποδίδετε μεγάλη σημασία στη νέα φάση των συνομιλιών. Τι είδους εξελίξεις μας αναμένουν στη νέα περίοδο; Θα παρακολουθήσουμε μία διαδικασία πάρε-δώσε;

–Στην ε/κ πλευρά υπάρχει μία απέχθεια για τον όρο πάρε-δώσε. Ως τουρκοκυπριακή πλευρά, είμαι έτοιμος να προχωρήσω σε μία διαδικασία πάρε-δώσε δίχως να χρησιμοποιήσουμε τον συγκεκριμένο όρο. Από τη δική μου σκοπιά, αυτό που έχει ιδιαίτερη σημασία στη νέα φάση είναι η διαπραγμάτευση. Στη νέα φάση, θα πρέπει να κλείσουμε κάποια κεφάλαια και να γεφυρώσουμε το χάσμα σε άλλα ζητήματα.

–Η ε/κ πλευρά δεν προσεγγίζει θετικά και έναν άλλο όρο, το χρο-

“

Το υφιστάμενο status quo δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα των δύο κοινοτήτων γι' αυτό είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθούν ουσιαστικά βήματα την επόμενη περίοδο.

“

Οι συγκλίσεις στις συνομιλίες δεν πρόκειται να φέρουν την ε/κ πλευρά αντιμέτωπη με τετελεσμένα γεγονότα και εκβιασμούς.

νοδιάγραμμα. Στη νέα φάση θα θεθεί σε εφαρμογή κάποιο χρονοδιάγραμμα; Έχουμε έναν οδικό χάρτη; Στον ορίζοντα διακρίνονται ένα νέο σχέδιο και δύο δημοψηφίσματα;

–Structured and result oriented negotiations... Αυτός ο όρος συμπεριλήφθηκε στο κοινό ανακοινωθέν. Την προηγούμενη περίοδο, η τουρκοκυπριακή πλευρά πρότεινε στην ελληνοκυπριακή ηγεσία τη δημιουργία ενός προγράμματος για τις συνομιλίες, το οποίο αποτελούταν από διάφορες φάσεις. Μέχρι στιγμής, οι δύο πλευρές έχουν συμφωνήσει για τις πρώτες δύο φάσεις αυτού του προγράμματος. Ποια θα είναι η τρίτη φάση; Αυτό θα πρέπει να το ρωτήσετε στους Ελληνοκύπριους. Εμείς γνωρίζουμε το τι θέλουμε και θέσαμε υπόψη των Ελληνοκυπρίων συγκεκριμένες προτάσεις.

–Πριν από λίγο καιρό, στο πλαίσιο μιας τοποθέτησής σας, χρησιμοποιήσατε τον όρο «viable Turkish Cypriot State». Θα ήθελα να μου

περιγράψετε τις βασικές παραμέτρους του βιώσιμου ιδρυτικού τουρκοκυπριακού κρατίδιου στο πλαίσιο της τελικής λύσης του Κυπριακού.

–Στο πλαίσιο της συνολικής λύσης αναφερόμαστε στον όρο τουρκοκυπριακό κράτος (Kubrus Türk Devleti).

–Η ε/κ πλευρά δεν αποδέχεται αυτό τον όρο. Εκείνη αναφέρεται στον όρο «επαρχία (vilayet)»...

–Η ε/κ ηγεσία έχει αποδεχθεί τον όρο «constituent state». Δεν θα πρέπει να μεταφράζει τον συγκεκριμένο όρο ως «ιδρυτική επαρχία». Από την άλλη, η ε/κ πλευρά έχει αποδεχθεί τον όρο της διζωνικότητας. Στο πλαίσιο της τελικής λύσης, μία μερίδα των Ελληνοκυπρίων (πολιτών της ομόσπονδης δημοκρατίας) θα έχουν την δυνατότητα να επιστρέψουν στα εδάφη, τα οποία θα ελέγχονται από το ιδρυτικό τουρκοκυπριακό κράτος. Οι Ελληνοκύπριοι κάτοικοι του τουρκοκυπριακού κράτους θα ασκούν τα πολιτικά δικαιώματά τους στο ε/κ ιδρυτικό κράτος. Παράλληλα, η τουρκοκυπριακή πλευρά θα επιστρέψει κάποιες ελληνοκυπριακές περιουσίες. Αυτές είναι οι πραγματικότητες της λύσης. Από τη δική μου σκοπιά, αυτό που έχει σημασία είναι ο αριθμός των Ελληνοκυπρίων, οι οποίοι θα επιστρέψουν στο τουρκοκυπριακό κράτος καθώς και η ποσότητα των περιουσιών, οι οποίες θα επιστραφούν από το τουρκοκυπριακό κράτος στους Ελληνοκύπριους. Πώς θα μπορούμε να κάνουμε λόγο για ιδρυτικό τουρκοκυπριακό κράτος σε περίπτωση που ο μισός πληθυσμός του θα αποτελείται από τους Ελληνοκύπριους; Αυτό το κράτος δεν πρόκειται να είναι βιώσιμο.

–Πριν από λίγο καιρό ο «υπουργός εξωτερικών», Οζντίλ Ναμί δήλωσε ότι πλέον δεν υφίσταται οι πρόνοιες του Σχεδίου Ανάν για το εδαφικό. Συμμερίζετε αυτή την άποψη; Αυτή είναι η θέση της τ/κ ηγεσίας;

–Η ε/κ θεωρεί ότι το Σχέδιο Ανάν πλέον αποτελεί παρελθόν για την Κύπρο. Εφόσον δεν υφίσταται πλέον Σχέδιο Ανάν τότε δεν υπάρχει και ο χάρτης του συγκεκριμένου σχεδίου. Έτσι δεν είναι; Πρέπει να δημιουργήσουμε έναν νέο χάρτη και ένα νέο σχέδιο. Προσωπικά πιστεύω ότι δεν πρέπει να συγκρίνουμε τη σημερινή κατάσταση στο Κυπριακό με το παρελθόν και τα παλιά σχέδια. Οι συγκρίσεις με το παρελθόν ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τη διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού. Η νέα λύση θα βασίζεται σε ένα νέο σχέδιο και έναν νέο χάρτη, ο οποίος θα έχει ως σημείο εκκίνησης τον παραμέτρους του ΟΗΕ.

Η ε/κ πλευρά επιχειρεί να μας πιέσει μέσω κάποιων διαμεσολαβητών

–Όλοι μιλάνε πλέον για το Βαρῶσι. Θα δούμε εξελίξεις στη νέα φάση των συνομιλιών σχετικά με την κλειστή πόλη της Αμμοχώστου;

–Ένα ζήτημα για να αποτελέσει μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης θα πρέπει να θεωρηθεί μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης και από τις δύο πλευρές. Η τουρκοκυπριακή πλευρά δεν θεωρεί ότι η κλειστή πόλη της Αμμοχώστου αποτελεί μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Η ε/κ πλευρά επιχειρεί να μας πιέσει διά μέσου κάποιων διαμεσολαβητών. Η συγκεκριμένη στάση δεν συμβάλλει στην οικοδόμηση της εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δύο κοινότητες.

–Πότε οι δύο πλευρές θα συζητήσουν το Βαρῶσι; Στη δεύτερη φάση;

–Σε περίπτωση που η ελληνοκυπριακή πλευρά συμφωνήσει μαζί μας σε ό,τι αφορά το πρόγραμμα και τον οδικό χάρτη των συνομιλιών, τότε θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε και τον χάρτη της λύσης. Σε περίπτωση που εγώ, ως τουρκοκυπριακή πλευρά δεν βλέπω τη λύση στον ορίζοντα πώς να συζητήσω τον χάρτη; Στο πλαίσιο της λύσης του Κυπριακού, η τουρκοκυπριακή πλευρά θα επιστρέψει κάποια εδάφη.

–Κατανοώ ότι συσχετίζετε το Βαρῶσι με το εδαφικό, σε αντίθεση με την ε/κ πλευρά που το εντάσσει στα ΜΟΕ.

–Εμείς δεν συμερίζομαστε αυτή την άποψη. Μέχρι σήμερα το Βαρῶσι

Ο Κ. Οζερσάι λέει στον Ν. Στέλγια, ότι «υπό τις υφιστάμενες συνθήκες, το φυσικό αέριο δεν πρόκειται να συμβάλει στη λύση του Κυπριακού, καθώς η ε/κ πλευρά συνεχίζει τις ενέργειές της δίχως την έγκριση της τ/κ πλευράς».

“

Η τ/κ πλευρά δεν θεωρεί ότι το Βαρῶσι είναι ΜΟΕ και θα το συζητήσει στο πλαίσιο του εδαφικού.

υπήρχε κομμάτι της συνολικής λύσης και του εδαφικού. Από την άλλη, θα ήθελα να ρωτήσω το εξής: Η προτεραιότητα των δύο κοινοτήτων είναι το Βαρῶσι ή η λύση του Κυπριακού;

–Όπως στην πρώτη φάση των συνομιλιών έτσι και στο πεδίο του φυσικού αερίου τα μνημόνια από τις δύο πλευρές δεν είναι εν-

θαρρητικά. Υπήρξε εσχάτως της δικής σας συμφωνίας με την Τουρκία και το ζήτημα «καθορισμού των χωρικών υδάτων». Πιστεύετε ότι θα δικαιωνθεί το ψυχρό κλίμα σε αυτό το πεδίο;

–Το 2011, η τ/κ κυπριακή πλευρά υπέγραψε μία συμφωνία με την Τουρκία για τον καθορισμό των χωρικών υδάτων. Τότε, η ε/κ πλευρά ύψωσε τη φωνή της. Σήμερα δεν έχει αλλάξει τίποτα. Η Τουρκία προσέφυγε στον ΟΗΕ για να κατοχυρώσει τη συμφωνία του 2011. Η ε/κ πλευρά εξακολουθεί να διαμαρτυρείται. Υπό τις υφιστάμενες συνθήκες, το φυσικό αέριο δεν πρόκειται να συμβάλει στη λύση του Κυπριακού. Η ε/κ πλευρά συνεχίζει τις ενέργειές της δίχως την έγκριση της τ/κ πλευράς.

Η αποκρατικοποίηση της Cyta μέσω Αθηνών

Η θυγατρική στην Ελλάδα βαρόμετρο για την αξία πώλησης του οργανισμού

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Εν αναμονή του διορισμού Επιτρόπου Αποκρατικοποιήσεων τελούν στη Cyta, αλλά και στους υπολοίπους προς αλλαγή του ιδιοκτησιακού τους καθεστώτος ημικρατικούς οργανισμούς. Στη Cyta, τόσο οι διοικούντες όσο και οι εργαζόμενοι, φαίνεται να έχουν ιεραρχήσει τις προτεραιότητες εκείνες που θα καταστήσουν τον τηλεπικοινωνιακό οργανισμό πανέτοιμο, όταν ο Επίτροπος θα μπει στα βαθιά της όλης διαδικασίας. Από τους σχεδιασμούς που

Ενισχύεται το πακέτο προϊόντων της Cyta Hellas, η οποία σε συνεργασία με τη Vodafone μπαίνει δυναμικά και στην κινητή τηλεφωνία στην Ελλάδα.

γίνονται, εξάγεται το συμπέρασμα ότι διοίκηση και εργαζόμενοι αυτό που ιεραρχούν ψηλά στις προτεραιότητες είναι η ενδυνάμωση της αγοραστικής αξίας του οργανισμού με τα ανάλογα οικονομικά οφέλη, όταν θα έλθει το πλήρωμα του χρόνου με τον ιδιώτη ή ιδιώτες επενδυτές. Στη λογική αυτή κινούνται και οι στρατηγικές κινήσεις που γίνονται τόσο στην Κύπρο όσο και σε θυγατρικές του οργανισμού στο εξωτερικό. Δυνατό χαρτί στην όλη προσπάθεια θεωρείται ότι είναι η Cyta Hellas, η οποία, όπως εκτιμάται, από το

οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης αλλά και τους τεχνοκράτες του ημικρατικού οργανισμού, μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τη συνολική αξία του οργανισμού. Το άλλο πεδίο στο οποίο έχει επικεντρωθεί η διοίκηση αλλά και οι εργαζόμενοι, είναι στην Κύπρο και αφορά τη μείωση σε πρώτη βάση του λειτουργικού κόστους της μητρικής εταιρείας.

Είσοδος στην κινητή τηλεφωνία

Παρά τις ζημιές που εμφανίζει να καταγράφει η θυγατρική της Cyta στην Ελλάδα από συστάσεώς της, από τα τέλη του 2013 η διοίκηση του ημικρατικού οργανισμού έχει θέσει σε εφαρμογή μία νέα επιθετική εμπορική πολιτική, που στόχο έχει να ενδυναμώσει την Cyta Hellas στην ελλαδική αγορά ως παρόχου προσφερομένων ολοκληρωμένων τηλεπικοινωνιακών λύσεων.

Το μειονέκτημα στο πακέτο υπηρεσιών που διαθέτει στην ελλαδική αγορά μειώθηκε σημαντικά με την προσθήκη σε αυτό της τηλεόρασης μέσω Διαδικτύου. Η είσοδος της Cytavision στον ελλαδικό χώρο από τα τέλη του 2013 σμίκευσε την ψαλίδα που υπήρχε με άλλους ανταγωνιστές, αποφέροντας, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις στη Λευκωσία, ικανοποιητικά αποτελέσματα. Με βάση τις ολοκληρωμένες λύσεις Διαδικτύου, σταθερής τηλεφωνίας, αλλά και τηλεόρασης που ήδη προσφέρει, τους σχεδιασμούς που έχουν γίνει, θα ολοκληρώσει η κινητή τηλεφωνία. Από τον επόμενο μήνα, όπως προγραμματίζεται,

η Cyta Hellas μπαίνει δυναμικά και στον τομέα αυτό σε συνεργασία με τη Vodafone. Συνεργασία, που, όπως μας έλεχθη χαρακτηριστικά, θα επικεντρωθεί μόνο στην εξασφάλιση τεχνικών διευκολύνσεων και όχι κοινής εμπορικής δραστηριότητας.

Το Σχέδιο Εθελουσίας

Παράλληλα με την ενίσχυση του πακέτου υπηρεσιών της Cyta Hellas στη Λευκωσία, θα τρέχει το Σχέδιο Εθελουσίας Αποχώρησης 550 υπαλλήλων της μητρικής εταιρείας. Σχέδιο, το οποίο βρίσκεται στη φάση υποβολής αιτήσεων.

Έχοντας εξασφαλίσει το ναί από τη Βουλή για το κόστος του Σχεδίου, η διοίκηση υπολογίζει ότι η αποχώρηση των 550 υπαλλήλων θα έχει ολοκληρωθεί το πρώτο τρίμηνο του 2015, μειώνοντας έτσι σημαντικά τα λειτουργικά έξοδα του οργανισμού. Παρά το γεγονός ότι και στη Cyta τελούν εν αναμονή διορισμού του Επιτρόπου Αποκρατικοποιήσεων, σενάρια φαίνεται να έχουν γίνει και για το πρακτικό μέρος αποκρατικοποίησης του οργανισμού. Σύμφωνα με πηγές μέσα από τη Cyta, αφήνεται ανοικτό το ενδεχόμενο η θυγατρική στην Ελλάδα να αποκοπεί από τον μητρικό κορμό της όλης διαδικασίας. Αυτό όμως, όπως μας τονίσθηκε, θα εξαρτηθεί από τις εταιρείες που θα ενδιαφερθούν και κατά πόσο παραβιάζονται οι κανόνες ανταγωνισμού. Σενάριο, το οποίο έχει να κάνει περισσότερο με ενδεχόμενο ενδιάμεσων εταιρειών που έχουν παρουσία στην ελλαδική τηλεπικοινωνιακή αγορά.

Cyta Hellas και Σχέδιο Εθελουσίας Αποχώρησης 550 υπαλλήλων θα καθορίσουν την αξία του τηλεπικοινωνιακού οργανισμού, ενόψει της διαδικασίας αποκρατικοποίησης.

ΑΡΘΡΟ / Της ΡΕΝΑΣ ΧΟΠΛΑΡΟΥ

Παιδευμένοι σε ένα «παλαιό» κόσμο;

Τα πολιτικά κόμματα αποτελούν αναπόσπαστα, ζωτικής σημασίας στοιχεία για την αντιπροσωπευτική δημοκρατία. Ο ρόλος των κομμάτων είναι, μέσω του πολιτικού ανταγωνισμού, να επεξεργάζονται τις διάφορες συγκρούσεις (ταξικές, συμφερόντων, ιδεολογικές, πολιτιστικές) στη σφαίρα του πολιτικού, καταλλήγοντας (ιδανικά) σε βέλτιστες λύσεις και έντιμους συμβιβασμούς. Η λειτουργία των κυπριακών πολιτικών κομμάτων απέχει αρκετά από την προηγούμενη περιγραφή. Για λόγους ιστορικούς, πολιτιστικούς, αλλά και λόγω του μεγέθους του πληθυσμού μας, το βασικό μοτίβο της σχέσης των πολιτών με τα κόμματα (ιδίως με τα τέσσερα μεγαλύτερα) δεν είναι ταξικό ή ιδεολογικό (δixως αυτό να σημαίνει την απουσία τέτοιων χαρακτηριστικών). Φέρνει περισσότερο σε ένα μοντέλο «πολυεπίπεδης πατρωνίας», με τους πολίτες να συνδέονται με τα κόμματα μέσα από συμπλέγματα προσωπικών, οικογενειακών, τοπικών «υποχρεώσεων». Σε αυτή τη σχέση υπάρχουν πολλοί εξωκομματικοί θεσμοί που παίζουν ρόλο (π.χ. Εκκλησία, ποδοσφαιρικές ομάδες). Επίσης, είναι προφανές ότι όσοι βρίσκονται πιο κοντά στα κέντρα εξουσίας έχουν μεγαλύτερη και ευκολότερη πρόσβαση στα «αγαθά» της, από θέσεις σε κρατικούς και ημικρατικούς οργανισμούς, μέχρι «διευκολύνσεις». Αυτή η κατάσταση είναι ένας από τους παράγοντες που μας οδήγησε στη σημερινή αποτυχία του πολιτικού συστήματος να προβλέψει και να αντιμετωπίσει την κυπριακή κρίση πριν αυτή ξεσπάσει σε όλο της το «μεγαλείο» τον περσινό Μάρτη. Συγχρόνως όμως έδωσε και ένα μεγάλο χτύπημα σε αυτό το ίδιο το πολιτικό σύστημα, αφαιρώντας του τους πόρους με τους οποίους «κέρδιζε» τις ψήφους των πολιτών.

Η πρόκληση και οι κίνδυνοι που ανοίγονται μπροστά μας είναι μεγάλοι. Οι πολίτες, ιδίως οι νεότεροι σε ηλικία, νιώθοντας προδομένοι από το πολιτικό σύστημα που δεν τήρησε τις ρητές και άρρητες υποσχέσεις του, φέρονται να είναι έτοιμοι να το «τιμωρήσουν» με την αποχή τους ή την ψήφο τους σε αντιπολιτικά ή μετα-πολιτικά σχήματα. Μιλώ με αρκετούς νέους ανθρώπους που δηλώνουν ότι είναι έτοιμοι να ψηφίσουν ό,τι πιο ακραίο. Άλλοι νέοι άνεργοι πιτσιλικοί με υψηλές προσδοκίες για το μέλλον τους, όραμα και όρεξη για δουλειά μου λένε ότι θα απέχουν γιατί νιώθουν ότι η πολιτική διαδικασία,

όπως λειτουργεί σήμερα, είναι μακριά από τη ζωή τους. Τους στερεί την αξιοπρέπεια. Δεν τους εβέβαια. Δεν τους εκπροσωπεί. Νιώθουν αποκλεισμένοι από τις αποφάσεις που καθορίζουν τη ζωή τους, παιδευμένοι σε ένα κομματικό, «παλαιό» κόσμο».

Από τη μια μεριά η ευθύνη ανήκει σε εμάς, τις προηγούμενες γενιές, που δεν διδάξαμε (ως γονείς, εκπαιδευτικοί, Πολιτεία) την αξία της δημοκρατίας. Επίσης είναι δική μας πάλι ευθύνη ότι δανειστήκαμε σε βάρος τους, ότι κάναμε τα παιδιά μας «εκ γενετής οφειλέτες». Από την άλλη όμως, ένας ενήλικος, που έχει ολοκληρώσει μάλιστα την υποχρεωτική του εκπαίδευση, έχει δικαιώματα αλλά έχει και υποχρεώσεις. Και καθώς είναι η γενιά που θα πάρει σε λίγα χρόνια τη σκυτάλη, καλά θα κάνει να αντισταθεί στην απογοήτευση. Να ενημερωθεί, να διαμορφώσει κριτική άποψη, να επλέξει. Η απογοήτευση είναι κατανοητή. Δεν δικαιολογεί όμως την αποχή από μια δυνατότητα για την οποία άνθρωποι σε άλλα μέρη του κόσμου αγωνίζονται με κίνδυνο της ζωής τους. Οι κοινωνικές αλλαγές έρχονται μέσω των ατομικών και συλλογικών δράσεων, με κορυφαία διαδικασία αυτή των εκλογών. Η δημοκρατία είναι απαιτητικό σύστημα, χρειάζεται ενημερωμένους και κριτικούς πολίτες. Όποιος προτιμά την αποχή, δεν τιμωρεί το πολιτικό σύστημα. Τιμωρεί τον εαυτό του παραιτούμενος από τον έλεγχο που μπορεί να ασκήσει.

Η πρόκληση είναι να κάνουμε την κρίση ευκαιρία, και όχι να τη βαθύνουμε. Για αυτό το ζητούμενο είναι η «επιστροφή» της πολιτικής, με την καλή έννοια, όπως την όρισα στην πρώτη παράγραφο. Με ειλικρίνεια, χωρίς λαϊκισμούς, να καταθέτει η κάθε πολιτική δύναμη συγκεκριμένες και εφαρμόσιμες προτάσεις σχετικά με το τι πρέπει να γίνει. Σε αυτή τη διαδικασία, ο ρόλος και η ευθύνη των κομμάτων, και ειδικά των μεγαλύτερων, είναι τεράστια. Πρέπει να κερδίσουν/κερδίσουμε με πράξεις τη νέα γενιά του τόπου μας. Να τους ανοίξουν/ανοίξουμε διέξοδο γιατί όπως έγραψε και ένας σοφός μου φίλος πρόσφατα, ο Σταύρος Τσακυράκης, «εκείνοι που έχουν μπροστά τους το μεγαλύτερο μέρος της ζωής τους πρέπει να μπορούν να καθορίζουν τη τύχη τους». Ξεκινάει από μας. Αλλάζουμε ό,τι δεν αβίζει. Μόνη μας επιλογή να τα καταφέρουμε.

Η κ. Ρένα Χόπλαρου είναι υποψήφια ευρωβουλευτής του ΔΗ.ΣΥ - ΕΛΚ.

βραδιές
ενημέρωσης

Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και το Intercollege σας προσκαλούν σε βραδιές ενημέρωσης για:

- τα προγράμματα σπουδών του Πανεπιστημίου Λευκωσίας καθώς και του Intercollege
- τα ελληνόφωνα τμήματα/προγράμματα σπουδών
- τις υποτροφίες και κορηγίες
- τις δυνατότες εγγραφής, μετεγγραφής και συνέχισης σπουδών
- τα νέα προγράμματα σπουδών που ανταποκρίνονται στις σημερινές απαιτήσεις
- το μοναδικό έμπειρο τεστ επαγγελματικού προσανατολισμού «ΑΡΙΣΤΟΝ»

Λάρνακα

Τρίτη 13 Μαΐου, 18:00-21:00
Intercollege

Λευκωσία

Τετάρτη 14 Μαΐου, 18:00-21:00
Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

Λεμεσός

Πέμπτη 15 Μαΐου, 18:00-21:00
Ξενοδοχείο Four Seasons

Πάφος

Παρασκευή 16 Μαΐου, 18:00-21:00
Amathus Beach Hotel

Για περισσότερες πληροφορίες: τηλ. 22841528

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
www.unic.ac.cy

INTERCOLLEGE
ΛΕΥΚΩΣΙΑ | ΛΕΜΕΣΟΣ | ΛΑΡΝΑΚΑ

Ένα στα πέντε παιδιά θύμα σεξουαλικής κακοποίησης

Εγκληματική ολιγωρία στην εφαρμογή νομοσχεδίου για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Το πρόσφατο περιστατικό σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων, αποδεικνύει πως το έγκλημα της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών κτυπά και τη δική μας πόρτα. Ωστόσο, οι αρμόδιες αρχές δείχνουν μία τεράστια ολιγωρία στη λήψη μέτρων, που αγγίζει τα όρια της εγκληματικής αμέλειας. Την επιβεβαιώνει ανάγκη λήψης μέτρων τονίζει σε συνέντευξή της στην «Κ», η αντιπρόεδρος του ΔΗΣΥ και γενική εισηγήτρια για τα παιδιά στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ), βουλευτής Στέλλα Κυριακίδου.

«Το τελευταίο περιστατικό των δύο ανηλίκων αποτελεί ένα δυσάρεστο μεμονωμένο γεγονός ή επιβεβαιώνει πως η Κύπρος δεν αποτελεί εξαίρεση στην ύπαρξη υποθέσεων σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων;

«Θα πρέπει να σας πω ότι τέτοιες υποθέσεις απασχολούν πολλές χώρες στην Ε.Ε. Προσωπικά δεν θεωρώ ότι η Κύπρος αποτελεί εξαίρεση. Είναι στρουθοκαμηλισμός να πιστεύουμε ότι εμείς σαν κοινωνία δεν έχουμε προβλήματα σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης και πως αυτά συμβαίνουν αποκλειστικά σε άλλες χώρες. Είναι ένας τρόπος να αρνούμαστε την πραγματικότητα.

«Έχετε μιλήσει αρκετές φορές για την ανάγκη εφαρμογής της Σύμβασης Lanzarote. Τι ακριβώς προνοεί;

«Η Σύμβαση αυτή αποτελεί το λάβαρο των κρατών-μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης στην προσπάθειά τους να προστατεύσουν

τα παιδιά από κάθε μορφή σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης. Η σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση είναι ένα έγκλημα που αλλάζει συνεχώς μορφή. Η σύμβαση προσπαθεί να καλύψει όλες τις μορφές σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης. Προνοεί προληπτικά μέτρα, δηλαδή την εκπαίδευση και τον έλεγχο των ατόμων τα οποία εργάζονται με τα παιδιά όπως επίσης προϋποθέτει την ενημέρωση για το ποια άτομα εργοδο-

“

Η οικογένεια χρειάζεται στήριξη για μπορέσει να σταθεί δίπλα από το παιδί θύμα, αλλά και ταυτόχρονα επιβάλλεται η δημιουργία προγραμμάτων θεραπείας για τους θύτες,

τούνται σε χώρους που υπάρχουν παιδιά. Σημείο αναφοράς είναι η ενημέρωση των παιδιών στο να γνωρίζουν ποιοι είναι οι κίνδυνοι και πώς να προστατεύουν τον εαυτό τους.

«Για ποιο λόγο δεν εφαρμόστηκε ακόμα στην Κύπρο;

«Πραγματικά υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση. Σήμερα, εκατοντάδες παιδιά προσεγγίζονται μέσα και από τις σεξιδες κοινωνικής δικτύωσης. Εδώ και χρόνια προσπαθούμε να σπάσουμε τη σιωπή γύρω από αυτό το θέμα, να αλλάξουμε τις νοσηρότητες που συχνά αποδίδουν ευ-

θύνες ακόμη και στα ίδια τα παιδιά. Ένα στα πέντε παιδιά μάς έχουν ανάγκη – as μιν τα απογοητεύσουμε.

«Άρα το νομοθετικό μας σύστημα νοσεί στην καταπολέμηση της κακοποίησης ανηλίκων;

«Δυστυχώς, όσοι εργαζόμαστε χρόνια στην καταπολέμηση αυτού του εγκλήματος, έχουμε δει παιδιά που έχουν κακοποιηθεί σεξουαλικά να μην προστατεύονται ικανοποιητικά. Τα δικαστήριά μας δεν έχουν φιλικές προς τα παιδιά διαδικασίες, τα παιδιά συχνά επανατραυματίζονται για να δώσουν μαρτυρία. Έπρεπε να γίνουν διάφορα για να υιοθετήσουμε την Οδηγία και να κυρώσουμε τη Σύμβαση Lanzarote. Η προσπάθεια να σπάσουμε τη σιωπή γύρω από τη σεξουαλική κακοποίηση και παρενόχληση των παιδιών ξεκίνησε πριν από τουλάχιστον δύο με τρεις δεκαετίες.

Χρειάζονται ριζικές λύσεις

«Ωστόσο, αυτό που παρατηρήθηκε παρωρωπαϊκά ήταν ότι δεν υπήρχε ποτέ ένα ολοκληρωμένο κείμενο - πλαίσιο το οποίο να προστατεύει και να αντιμετωπίζει τη σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση παιδιών στην ολόκληρη αυτή του εγκλήματος. Οι αποσπασματικές δράσεις δεν προστατεύουν ικανοποιητικά τα παιδιά μας. Έπρεπε να προχωρήσουμε σ' ένα ενιαίο κείμενο που να καλύπτει από την πρόληψη μέχρι την προστασία και από τη δίωξη μέχρι την καταδίκη. Γι' αυτό το Συμβούλιο της Ευρώπης ετοίμασε τη Σύμβαση Lanzarote για την προστασία των παιδιών ενάντια στη σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση και ακολούθησε το 2011

«**Συντηρούμε** ένα έγκλημα με την καθυστέρηση εφαρμογής της Σύμβασης Lanzarote» επισημαίνει η Στέλλα Κυριακίδου.

και σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία. Για να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα πρέπει να εφαρμόσουμε προγράμματα πρόληψης με στόχο τη σωστή ενημέρωση παιδιών από τις πρώτες τάξεις του σχολείου, την εκπαίδευση όσων ασχολούνται με το θέμα αλλά και έρχονται σε επαφή με παιδιά. Χρειάζεται παράλληλα η δημιουργία προγραμμάτων θεραπείας και αποκατάστασης αλλά και η δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών ούτως ώστε τα παιδιά να νιώθουν ασφάλεια και εμπιστοσύνη. Επιβάλλεται ακόμη η δημιουργία ενός δικαστικού συστήματος, φιλικού προς τα παιδιά, ειδικά προσαρμοσμένες αίθουσες και διευκολύνσεις που να σεβονται την ηλικία αλλά και τις ανάγκες των παιδιών.

Η οικογένεια χρειάζεται στήριξη για μπορέσει να σταθεί δίπλα από το παιδί θύμα, αλλά και ταυτόχρονα

επιβάλλεται η δημιουργία προγραμμάτων θεραπειών για τους θύτες.

«Γίνονται κάποιες προσπάθειες ή εκστρατείες ενημέρωσης;

«Πραγματοποιείται η εκστρατεία «1 στα 5», η οποία ενημερώνει ότι ένα στα πέντε παιδιά στην Ε.Ε. έχουν την πιθανότητα να πέσουν θύματα σεξουαλικής κακοποίησης η εκμετάλλευσης κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Η εκστρατεία τρέχει και στην Κύπρο, ενώ από πέρυσι τον Οκτώβριο συγχρηματοδοτείται η Ευρωπαϊκή εκστρατεία από το Συμβούλιο της Ευρώπης και το Ίδρυμα Λεβέντη. Στόχος είναι να βάλουμε τις κατάλληλες δομές που θα οδηγήσουν στην κύρωση της σύμβασης. Είχαμε επαφές, με τον Αρχηγό Αστυνομίας για εκπαίδευση των αστυνομικών, τον Αρχιεπίσκοπο, τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Αξίζει να αναφερθεί και πως

“

Επιβάλλεται ακόμη η δημιουργία ενός δικαστικού συστήματος, φιλικού προς τα παιδιά, ειδικά προσαρμοσμένες αίθουσες και διευκολύνσεις που να σεβονται την ηλικία αλλά και τις ανάγκες των παιδιών.

για πρώτη φορά στην Κύπρο πραγματοποιείται έρευνα από το Πανεπιστήμιο Κύπρου που σκοπό έχει να καταγράψει –μέσα από συνεντεύξεις με έφηβους– την πραγματική διάσταση του προβλήματος στην Κύπρο. Μ' αυτό τον τρόπο θα ξέρουμε πού θα μπορούμε να στοχεύσουμε τις δράσεις μας.

«Είναι εύκολο, στη μικρή κοινωνία της Κύπρου, τα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης να μιλήσουν;

«Είναι πάρα πολύ δύσκολο να σπάσει τη σιωπή και τη σπασ μόνο αν και τα παιδιά θύματα και οι οικογένειες ξέρουν ότι υπάρχει ένα συγκεκριμένο πλαίσιο στήριξης. Θέλει πάρα πολλά δουλειά για να μας εμπιστευθούν τα παιδιά και οι οικογένειές τους. Ωστόσο, μπορεί να γίνει αν έχουμε τα κατάλληλα προγράμματα. Με τους κατάλληλους μηχανισμούς ένα παιδί θα μπορεί να καταγγείλει ακόμη και άτομα της εμπιστοσύνης του. Αν ακούγομαι έντονα, αναφορικά με το θέμα, είναι επειδή έχω τον περσίο τόσα πολλά χρόνια, έχω δει πολλά παιδιά θύματα σεξουαλικής κακοποίησης και θεωρώ ότι συντηρούμε ένα έγκλημα ενάντια στα παιδιά μας, με την καθυστέρηση της εφαρμογής της Σύμβασης και της σχετικής Οδηγίας. Αυτό μπορεί πραγματικά ν' αλλάξει τη ζωή των παιδιών μας, γι' αυτό και πρέπει να ενώσουμε όλοι τις δυνάμεις μας και να επιδείξουμε μηδενική ανοχή προς τους θύτες, να προστατεύσουμε τα θύματα, να κτίσουμε διαδικασίες φιλικές προς τα παιδιά. Με αυτό τον τρόπο θα μπορέσουμε έμπρακτα να κτίσουμε μια καλύτερη Ευρώπη για τα παιδιά μας.

Συναγερμός στις αρχές για εκπόρνευση παιδιών

Η πρόσφατη υπόθεση της Λάρνακας και η αμφίδρομη σχέση των ναρκωτικών και της σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ**

Η αδυναμία ελέγχου του διαδικτύου ανησυχεί έντονα τις Αρχές με αφορμή την αντιμετώπιση του κοινωνικού φαινομένου της παιδικής πορνείας. Η καθημερινή τριβή που έχουν οι νέοι και οι ανήλικοι με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι δυνατό να τους παρασύρουν και να βρεθούν στα δίκτυα επιτήδειων. Την ίδια ώρα η εμπειρία ακόμα και στην Κύπρο δείχνει ότι η σεξουαλική κακοποίηση οδηγεί στα ναρκωτικά. Η πρόσφατη υπόθεση σεξουαλικής εκμετάλλευσης δύο ανηλίκων κοριτσιών ηλικίας 14 και 15 ετών στη Λάρνακα έφερε στο φως το τεράστιο αυτό κοινωνικό φαινόμενο, το οποίο στην Κύπρο δεν είναι τόσο έντονο, όμως ανησυχεί τις αρμόδιες Αρχές.

Παρατηρούνται κενά στο νομοθετικό πλαίσιο με στόχο την επιβολή αποτρεπτικών ποινών.

Χαρακτηριστικές είναι οι τοποθετήσεις που δόθηκαν στην «Κ» από το γραφείο της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, Λήδας Κουρσογιού, σύμφωνα με τις οποίες, κυκλώματα παιδικής πορνείας αναπτύσσονται και λειτουργούν σε διαφορετικές χώρες και διαφορετικά πολιτισμικά και κοινωνικά περιβάλλοντα, με διαφορετικές μορφές και τρόπο οργάνωσης, σημειώνεται ωστόσο ότι: «Είναι αλήθεια ότι στην Κύπρο δεν έχει εντοπισθεί οποιοδήποτε εκτεταμένο δίκτυο παιδικής πορνείας. Αυτό όμως δεν πρέπει να μας εφησυχάζει».

Η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι τα κυκλώματα παιδικής πορνείας αναπτύσσονται στο αθέατο περιθώριο της κοινωνίας, εκμεταλλευόμενα ιδιαίτερα το ευάλωτο συγκεκριμένων ομάδων παιδιών όπως είναι τα παιδιά από οικονομικά και κοινωνικά εξηλωμένες οικογένειες, τα παιδιά μετανάστες και ιδιαίτερα όσα είναι αποκομμένα από την οικογένειά

Στην Κύπρο δεν έχει εντοπισθεί οποιοδήποτε εκτεταμένο δίκτυο παιδικής πορνείας σύμφωνα με το γραφείο της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού.

τους, τα παιδιά με αναπηρίες, τα παιδιά τα οποία έχουν προηγούμενη τραυματική εμπειρία οικογενειακής βίας ή/και σεξουαλικής βίας, τα παιδιά που αντιμετωπίζουν πρόβλημα εξάρτησης από ουσίες κ.λπ. Σημειώνεται η δυνατότητα διεοδους των εν λόγω κυκλωμάτων στις παιδικές παρέες και η εκμετάλλευση από μέρους τους των μέσων κοινωνικής δικτύωσης προς τον σκοπό αυτό.

Στο ερώτημα της «Κ» αν οι ανήλικες παρασύρονται λόγω της σύνδεσής τους με ναρκωτικές ουσίες, η απάντηση είναι καταφατική: «Τα παιδιά τα οποία αντιμετωπίζουν προβλήματα εξάρτησης από ναρκωτικές ουσίες, είναι μία από τις πλέον ευάλωτες ομάδες παιδιών και, κατά συνέπεια, εντάσσονται στις ομάδες υψηλότερου κινδύνου όσον αφορά τη σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκων. Ίσως χρειάζεται να αναφέρουμε ότι η σχέση σεξουαλικής κακοποίησης και εξάρτησης από ναρκωτικές ουσίες είναι αμφίδρομη. Σε πολλές

περιπτώσεις παιδιά που έχουν κακοποιηθεί οδηγούνται στην εξάρτηση ουσίων».

Κενά στο νομοθετικό πλαίσιο

Ένα σημαντικό ερώτημα στο οποίο απαντά η Επιτροπή Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού είναι αν οι ποινές που επιβάλλονται σε παιδοφίλους είναι αποτρεπτικές. «Δεν θα ήταν φρόνιμο να γενικεύσουμε, καθότι κάθε περίπτωση σεξουαλικής κακοποίησης και η διερεύνησή της παρουσιάζει τις δικές της ιδιομορφίες. Μέσα από τη μελέτη αριθμού καταγγελιών για σεξουαλική κακοποίηση ή/και εκμετάλλευση ανηλίκου, από τις οποίες κάποιες εξετάστηκαν από το δικαστήριο και κάποιες όχι, έχουν εντοπισθεί κενά και παραλείψεις, εντός του συστήματος δικαιοσύνης, οι οποίες δυσχεραίνουν την προσπάθεια για παραδειγματική τιμωρία όσων εμπλέκονται σε τέτοιες απεχθείς πράξεις. Αναμένεται ότι μία πιο διεξοδική διερεύνηση

θα μας επιτρέψει να έχουμε μία πλήρως ολοκληρωμένη εικόνα όλων αυτών. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι ακόμη και σήμερα το νομοθετικό πλαίσιο παρουσιάζει κενά όσον αφορά την ποινικοποίηση κάθε μορφής σεξουαλικής κακοποίησης. Από την άλλη, σε πολλές περιπτώσεις οι ακολουθούμενες διαδικασίες αδυνατούν να αναδείξουν και να τεκμηριώσουν αποτελεσματικά την ευάλωτη κατάσταση ενός παιδιού (για παράδειγμα εξηλωμένη οικονομική και κοινωνική κατάσταση της οικογένειας ή η εξάρτηση του παιδιού από ναρκωτικές ουσίες) ή/και ότι, ως αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης, δεν είναι δυνατόν, να γίνει αποδεκτό οποιοδήποτε επιχείρημα, συναινεστος του παιδιού στη σεξουαλική πράξη». Όπως ελέχθη στην «Κ» η Επιτροπή παρακολουθεί όλες τις υποθέσεις για τις οποίες δέχεται παράπονα και όσες βλέπουν το φως της δημοσιότητας, με πρωταρχικό στόχο τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εμπλεκόμενων παιδιών. Σημειώνεται ότι λόγω της απουσίας ενός κεντρικού συστήματος καταγραφής και παρακολούθησης δεν μπορεί να υπάρξει μία συνολική εικόνα του προβλήματος.

Ανησυχεί πολύ η Αστυνομία

Το φαινόμενο της παιδικής πορνείας ανησυχεί έντονα την Αστυνομία. Αστυνομικές πηγές ανέφεραν στην «Κ» ότι η παιδική πορνεία δεν μπορεί να εξετάζεται μεμονωμένα και αποσπασματικά καθότι το φαινόμενο απασχολεί τις Αρχές. Οι ίδιες πηγές είπαν ότι το Διαδίκτυο αποτελεί εύκολο μέσο αποπλάνησης ανηλίκων.

Την Τρίτη στο Κακουργιοδικείο

Σε μία άλλη εξέλιξη, την ερχόμενη Τρίτη η Αστυνομία Λάρνακας θα ζητήσει την παραπομπή σε δίκη ενώπιον του Κακουργιοδικείου Λάρνακας των δύο συλληφθέντων για την υπόθεση σεξουαλικής εκμετάλλευσης των δύο κοριτσιών. Πρόκειται για το φερόμενο ως ύποπτο 59χρονο επιχειρηματία Άκη Λευκαρίτη και τον 35χρονο φερόμενο συνεργό του οι οποίοι τελούν υπό εξαήμερη κράτηση.

Δεν υπάρχει πρόγραμμα ενάντια στα ναρκωτικά

Η «Κ» αποτάθηκε και στη διεύθυντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, Τούλα Κούλουμου, για το ίδιο ζήτημα. Όπως μας ελέχθη, «για περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ενημερώνονται συνήθως από την Αστυνομία. Ρόλος των Υπηρεσιών είναι η διερεύνηση του οικογενειακού περιβάλλοντος και η παροχή στήριξης, π.χ. κοινωνική ή/και οικονομική στήριξη, και η παραπομπή του παιδιού και της οικογένειας σε αρμόδιες υπηρεσίες, όπως για παράδειγμα στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας για σκοπούς ψυχολογικής στήριξης και κατάλληλης θεραπείας. Αν το οικογενειακό περιβάλλον κριθεί ακατάλληλο για το παιδί, γίνονται οι ανάλογες ενέργειες ώστε οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας αναλαμβάνουν την προστασία και φροντίδα του παιδιού. Στις περιπτώσεις παιδιών που εμπλέκονται με εξαρτησιογόνες ουσίες, οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν έχουν ακόμη προχωρήσει στη δημιουργία κατάλληλου κλειστού θεραπευτικού προγράμματος». Σημειώνεται ότι οι δύο ανήλικες ηλικίας 14 και 15 ετών, θύματα σεξουαλικής κακοποίησης στη Λάρνακα, τέθηκαν κάτω από τη φροντίδα του Γραφείου Ευημερίας.

Η Ευρώπη ψηφίζει!

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ΕΣΞΝΑ εκπροσωπεί!

Στο πλευρό της Κύπρου, με στόχο την ανάπτυξη

Η Κύπρος επηρεάστηκε βαθιά. Πρέπει να αντέξει στη δύσκολη οικονομική συγκυρία. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στέκεται δίπλα στον κυπριακό λαό, στην προσπάθειά του να επανέλθει στο δρόμο της ανάπτυξης.

- Υποστηρίζει την αποφασιστική υλοποίηση εθνικών μεταρρυθμίσεων
- Ζητεί έμπρακτη στήριξη της κυπριακής οικονομίας με την αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων της ΕΕ για ρευστότητα και στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- Προωθεί προγράμματα για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- Απαιτεί δημοκρατικότερο έλεγχο και περισσότερη λογοδοσία σε οποιαδήποτε μελλοντικές ενέργειες
- Έχει διερευνήσει σε βάθος τις συνθήκες κάτω από τις οποίες λήφθηκαν αποφάσεις από το Eurogroup και την Τρόικα. Το νέο ΕΚ θα αποφασίσει για το τι μέλλει γενέσθαι

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Κυπριακό

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπήρξε υπέρμαχος και πρωτοστάτης στη διαδικασία που οδήγησε στην ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ. Είναι συνεπής υποστηρικτής της επίλυσης του Κυπριακού στη βάση των ψηφισμάτων του ΟΗΕ και των αρχών πάνω στις οποίες εδράζεται η ΕΕ.

Η προσέγγισή του στο Κυπριακό δίνει κατευθύνση για τον τρόπο που το ίδιο θέλει να ενεργούν τα άλλα θεσμικά όργανα, το Συμβούλιο και η Επιτροπή. Οι θέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου λαμβάνονται σοβαρά υπόψη από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

- υποστηρίζει και πιέζει πολιτικά για την επιστροφή της Αμμώχστου ως μέτρου οικοδόμησης εμπιστοσύνης
- συζήτησε και απέρριψε σε επίπεδο Επιτροπής Νομικών την εφαρμογή του κανονισμού για το απευθείας εμπόριο
- στηρίζει έμπρακτα, πολιτικά και χρηματοδοτικά, τις προσπάθειες για διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων και τη διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ
ΕΚΛΟΓΕΣ
25 ΜΑΪΟΥ 2014**
WWW.EKLOGES2014.EU
#EP2014

**ΔΡΑΣΕ.
ΑΝΤΙΔΡΑΣΕ.
ΕΠΗΡΕΑΣΕ.**

Αστική τάξη της... δραχμής

Του ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

Αυτή η χώρα για να «σωθεί» πραγματικά και να προκόψει όσο της αρέζει πρέπει να αποκτήσει μια αστική τάξη που να αρμόζει στο ευρώ, και όχι στη δραχμή. Τώρα δυστυχώς διαθέτουμε μία αστική τάξη που σε μεγάλο βαθμό λειτουργεί κατά τρόπο που συνάδει περισσότερο με μία βαλκανική χώρα και η οποία νιώθει –έστω και αν δεν το καταλαβαίνει πολλές φορές– πιο άνετα σε ένα «δραχμικό», μη ευρωπαϊκό περιβάλλον. Πανεπιστημιακοί ταγού, επιχειρηματίες, μέσα ενημέρωσης και βεβαίως πολιτικοί θέλουν να διατηρήσουν το στάτους κβο και να παίξουν με τους όρους που έπαιξαν τις τελευταίες δεκαετίες και που μας χρεοκόπησαν. Η οξύτητα του δημόσιου λόγου, οι υπερβολές και οι ακρότητες, ο ανεξέλεγκτος νεοφιλοτισμός της δύναμης και του χρήματος ανήκουν περισσότερο σε μια παραδοσιακή ολιγαρχική δραχμική κοινωνία παρά σε μια ευρωπαϊκή.

Έχουμε ακόμη μια ειδική κατηγορία αστικής τάξης, την οποία συναντάμε κυρίως στον χώρο της πολιτικής. Πρόκειται για μια αμιγώς «διπολική» τάξη, η οποία μιλάει και σκέφτεται σαν να είναι αστική τάξη του ευρώ αλλά αποφοσιώνει και πράττει σαν να είναι αστική τάξη της δραχμής. Το φαινόμενο είναι κατανοητό, καμία χώρα δεν μπορεί να πάει από το σημείο Α στο σημείο Β χωρίς αντιφάσεις και ψωγωριόματα. Βρισκόμαστε, όμως, σε ένα πολύ κρίσιμο σημείο που θα καθόριζε την πορεία μας για πολλά χρόνια, αν όχι δεκαετίες. Το νόμισμα δεν είναι τοτέμ ούτε αυτοσκοπός. Η μεγάλη μάχη που δόθηκε για να παραμείνει η Ελλάδα στο ασφαλές λιμάνι του ευρώ έχει νόημα αν η χώρα πάει παρακάτω, αν αποκτήσει μια ανοικτή οικονομία χωρίς «φραγμούς εισόδου» και «διόδια», αν το πολιτικό της προσωπικό λειτουργεί επαγγελματικά και όχι σαν υπάλληλοι μικρών και μεγάλων ΚΕΠ. Θα είναι καταστροφή αν περάσει η κρίση, σταθεροποιηθεί η οικονομία και ξαναπέσουμε στα ίδια και τα ίδια. Και δυστυχώς το βλέπω το έργο να εξελίσσεται με αυτό τον τρόπο γιατί η πλειονότητα των πολιτικών, ασκέτως κόμματος, δεν έχουν καταλάβει τι πραγματικά άλλαξε από το 2009.

Λένε μερικοί «ε τώρα, αυτή είναι η Ελλάδα, αυτός είναι ο λαός». Πρέπει να ντρεπόμαστε να ζητάμε τα ρέστα από τον ελληνικό λαό. Όταν η αστική του τάξη, οι λέγονται ταγού, του φέρονται

σαν μια λούμπεν ομάδα, είναι θράσος να ζητάμε τα ρέστα από τον λαό. Αυτός είναι ο ρόλος μιας αστικής τάξης, να βάζει κανόνες που σέβεται πρώτα απ' όλα η ίδια, στόχους και οράματα που υπηρετεί η ίδια, ακόμη και σε βάρος των προσωπικών της επιδιώξεων. Το έχουμε ξαναπει ότι υπάρχουν τέτοιοι άνθρωποι στην Ελλάδα. Είναι αυτοί που την κρατάνε όρθια σε νοσοκομεία, πανεπιστήμια, στον ιδιωτικό τομέα, στην αστυνομία, στη δικαιοσύνη και οι οποίοι πλήρωσαν την κρίση περισσότερο από κάθε άλλον. Είναι όμως εκεί, αγαπάνε τον τόπο τους, τη δουλειά και κρατούν με το ζόρι αυτήν τη χώρα από το να γίνει Αίγυπτος ή failed state.

Αυτός ο τόπος θα μπορούσε να έχει ακολουθήσει την πορεία μιας τυπικής βαλκανικής χώρας. Δεν συνέβη αυτό γιατί έχουμε το δικό μας εξωστρεφές, δημιουργικό DNA, επιλέξαμε σε ιστορικές στιγμές ηγέτες με όραμα και τσαγανό, συμπαχώσαμε με τις σωστές παγκόσμιες δυνάμεις σε κάθε κρίσιμη συγκυρία και συνίλαθμε γρήγορα από κάθε αυτοκαταστροφικό επεισόδιο (εμφυλίου κ.λπ.).

Και μια και το έφερε η συζήτηση, θα μου επιτραπεί αντί μνημονίου στον Κωνσταντίνο Καραμανλή μια σχετική επώδυνος για τους λόγους που μας κάνουν... παλαιοκαραμανλικούς. Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής δεν ήταν ούτε από «τζάκι» ούτε μεγαλοσώτης. Εφερε όμως κοντά του ό,τι πιο δυναμικό και πρωτοποριακό είχε η Ελλάδα του '50 και του '60, από τον Πικιώνη μέχρι τον Τσάτσο και τον Παπαληγούρα. Χωρίς κόμπλεξ, με την αυτοπεποίθηση που αρμόζει σε μια πραγματική αστική τάξη βρήκε το καλύτερο, έβαλε τον πήδη και πήγε τη χώρα μπροστά, με όλους τους περιορισμούς και τις ανωμαλίες που του επέβαλε το ιστορικό πλαίσιο της εποχής. Και επειδή κατάλαβε μετά τη χούντα, την αποθέωση δηλαδή της μικροαστικής Ελλάδας της δραχμής, τους κινδύνους, μάς έβαλε με το ζόρι στην Ε.Ε. για να διασφαλίσει ότι το μέλλον μας θα είναι αυτό μιας ευρωπαϊκής Ελλάδας. Αν ζούσε σήμερα, αυτό που θα τον εννοχλούσε και θα τον ανησυχούσε περισσότερο ίσως στο νεοελληνικό μας φρενοκομείο είναι η απουσία μιας αστικής τάξης που μπορεί να διασφαλίσει μια Ελλάδα του ευρώ, και όχι της δραχμής...

Προς τέρψη των εθνών

Του ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗ

Βαδίζει σταθερά η χώρα προς πλήρη απορρύθμιση και του πολιτικού συστήματος. Η λυσσαλέα αντιπαράθεση της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΡΙΖΑ έχει υπονομεύσει κάθε προοπτική μετριασμού συμπεριφοράς μετά τις ευρωεκλογές της 25ης Μαΐου. Ούτως ή άλλως, οι ελπίδες ήταν εξαιρετικά περιορισμένες ή ανύπαρκτες. Συναινεση προκύπτει από τη συμπεριφορά των ηγετών, που αγωνιώντας «διά το μέλλον όλων μας», διακάζουν εγκληματικά την κοινωνία.

Η επόμενη ημέρα θα είναι η κρίσιμότερη στην ιστορία της Μεταπολίτευσης. Για την πολιτική έκπτωση που καθομολογείται πλέον δεν υπάρχουν αθώοι ή ανεύθυνοι. Βλάπτουν εξίσου όλοι την Ελλάδα. Το ποσοστό ευθύνης προοριζόταν διασφρακτικά, ανάλογα με τις πολιτικές προτιμήσεις του κάθε ψηφοφόρου.

Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, Ευάγγελος Βενιζέλος, αμφισβητείται πλέον ανοικτά από στελέχη και βουλευτές του κόμματός του. Φαινόμενο δίχως προηγούμενο στην ιστορία, δεδομένου ότι η κρίση εκδηλώθηκε πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών. Είναι το τίμημα της υπεροψίας, της αυταρέσκειας και της πολιτικής ανικανότητας, που χαρακτηρίζει την ηγεσία του κ. Βενιζέλου στο κόμμα το οποίο ίδρυσε ο Ανδρέας Παπανδρέου.

Αναλύτες καλών προθέσεων προβάλλουν την ανάγκη δημιουργίας ευρύτερου φορέα της Κεντροαριστεράς. Εύλογο το ενδιαφέρον, αλλά το γκεχίρημα δυσχερέστατο. Το Κέντρο, ως έκφραση πολιτική, συνελθίβη την περίοδο της Μεταπολίτευσης. Αυτό που σήμερα χαρακτηρίζεται ως Κεντροαριστερά ήταν η σταδιακή, βραδεία μετεξέλιξη του αρχικώς αρχέγονου σε «εκυγχρονιστικό» ΠΑΣΟΚ και αυτό ολοκλήρωσε τον βίο του.

Σήμερα πλέον, στο ευρύτερο φάσμα της Αριστεράς κυριαρχεί ο ΣΥΡΙΖΑ. Ο πρόεδρος του Αλέξης Τσίπρας και οι

ένθερμοι οπαδοί του έλκονται από την ιδέα μιας πανευρωπαϊκής επαναστάσεως για την ανατροπή του ευρωπαϊκού και ελλαδικού κατεστημένου. Ευτυχώς – για την ψυχική ηρεμία όλων μας – δεν είναι οργανωμένο κόμμα, ανάλογο εκείνου του ΠΑΣΟΚ των πρώτων χρόνων. Είναι ένα αριστερό «λεφούσι» και έχει την εντύπωση κανείς ότι βαδίζει πανευτυχώς προς τον κρημό, που δεν είναι άλλος από την κατάκτηση της εξουσίας. Εάν αποφάσισε να υιοθετήσει σήμα ηχητικό για τις προεκλογικές του συγκεκριμένες, θα επέλεγε τον ύμνο της Τρίτης Διεθνούς. Ζουν σε άλλο κόσμο, ως νέοι και άπειροι που είναι.

Σημεία αποδιοργανώσεως και νευρικότητας είναι εμφανή στη Νέα Δημοκρατία πλέον. Κάποιο «δυναμικό», νεοπροσχωρήσαν στέλεχος διακινδύνευσε την πρόβλεψη ότι εάν η διαφορά του ΣΥΡΙΖΑ από τη Ν.Δ. είναι 7% – ή κάτι τέτοιο εν πάση περιπτώσει – να ετιθετο αυτομάτως θέμα πολιτικό. Άλλοι μείωσαν το ποσοστό. Αμφισβητήσεις προσωπικών επιλογών του κ. Αντώνη Σαμαρά ως προς την «πολιτική φυσιογνωμία» της Ν.Δ. διατυπώνονται από τη δεξιά και την κεντρώα πτέρυγα του κόμματος. Όλα αυτά δημιουργούν μια νευρική κατάσταση στο Μέγαρο Μαξίμου, που τα πάνθ' ορά και ακούει, με αποτέλεσμα την πλήρη εκτραχύωση της προεκλογικής αναμετρήσεως. Ουδέποτε κυβέρνηση κατάφερε να αυτούπονομηθεί, πριν καν σπθθούν οι κάλπες, τόσο όσο η σημερινή.

Μέλος της κυβερνήσεως προερχόμενο από το ΠΑΣΟΚ προεξόφλησε ότι ένα αρνητικό εκλογικό αποτέλεσμα για τον συνασπισμό θα καταστήσει την Ελλάδα Ουκρανία. Έχει περιεργη αντίληψη των πολιτικών αναλογιών ο εν λόγω κύριος. Ας περιορισθεί σε θέματα αρμοδιότητάς του. Τσίρκο θεάματος ακατανόητου κατέστη η Ελλάς, προς το παρόν, προς τέρψη και απορία των εθνών. Ως προς αυτό είχε ο κανείς τη συμβολή του.

Μια άλλη Ελλάδα και οι ευρωεκλογές

Του ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ

Οι τοπικές εκλογές της ερχόμενης Κυριακής, καθώς και η εκλογή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 25 Μαΐου, θα δείξουν πόσο έχει αλλάξει η πολιτική σκηνή της Ελλάδας τα τελευταία πέντε χρόνια. Ενώ στις προηγούμενες ευρωεκλογές – το 2009 – ήταν φανερό ότι η Ελλάδα εισερχόταν σε μεγάλη οικονομική, πολιτική και κοινωνική θύελλα, δύσκολα θα μπορούσε να προβλέψει κανείς ότι πέντε χρόνια αργότερα και η ίδια η Ευρώπη θα αντιμετώπιζε έναν πολύ διαφορετικό κόσμο λόγω της κρίσης χρέους, της ανισότητας μεταξύ χωρών-μελών, της ανόδου ακροδεξιών κομμάτων, και λόγω μεγάλων γεωστρατηγικών αλλαγών. Οι εκλογές θα αναδείξουν τις πολιτικές τάσεις μέσα στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, και θα καθορίσουν την πορεία της χώρας και της Ένωσης. Βρισκόμαστε σε σημείο όπου όλα αλλάζουν, όπου απαιτείται σοβαρή συζήτηση για την Ε.Ε. και τη θέση μας μέσα της. Αυτή η συζήτηση ίσως αρχίζει τώρα.

Η χρεοκοπία της Ελλάδας και το πρόβλημα λιτότητας και μεταρρυθμίσεων που ακολούθησε οδήγησαν στην κατάρρευση του δικομαρτυικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1974. Ενώ πριν από την ένταξη της Ελλάδας

στην τότε ΕΟΚ, η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ είχαν αντίθετες θέσεις για την ένταξη στην Ευρώπη, μετά την εκλογή του το 1981, το ΠΑΣΟΚ άλλαξε στάση. Με την πτώση του σοβιετικού μπλοκ το 1989, και έως σήμερα, η Ν.Δ. και το ΠΑΣΟΚ ομοιοφώνως σαν αξιωματική αντιπολίτευση με συγκροτημένη θέση. Συνεχώς παρατηρούμε αντικρουόμενες τάσεις μεταξύ ομάδων, οι οποίες εκφράζονται και στο πρόγραμμα του. Ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ κατάγεται από τον Συνασπισμό και την «ευρωπαϊκή κομμουνιστική» αριστερά που ήταν σταθερά υπέρ της συμμετοχής της Ελλάδας στην Ε.Ε., σήμερα το κόμμα συμπεριλαμβάνει μια ισχυρή πτέρυγα που απηχεί πάγιες θέσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος, το οποίο ήταν πάντα εναντίον της Ε.Ε. Με άλλα λόγια, κυριαρχούν από το 1974. Ενώ η αξιωματική αντιπολίτευση δηλώνει προσπλω-

μένη στη συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωζώνη και στην Ε.Ε., αρκετά στελέχη δεν θεωρούν ταμπού τη συζήτηση για έξοδο από το ευρώ. «Εμείς θέλουμε να σώσουμε τη χώρα μέσα στο ευρώ και όχι, με πρόσχημα τη σωτηρία του ευρώ, να οδηγήσουμε τη χώρα σε καταστροφή», λέει η διακήρυξη για τις ευρωεκλογές που δημοσίευσε ο ΣΥΡΙΖΑ στις 25 Απριλίου. «Είμαστε έτοιμοι να αναμετρηθούμε με οποιαδήποτε εξέλιξη, βέβαιοι σε κάθε περίπτωση ότι ο ελληνικός λαός θα μας στηρίξει». Δηλαδή, παίζεται και η συμμετοχή της χώρας στο ευρώ.

Η διακήρυξη του ΣΥΡΙΖΑ συμπεριλαμβάνει το μανιφέστο του Κόμματος της Ευρωπαϊκής Αριστεράς, το οποίο έχει προτείνει στον πρόεδρο του ΣΥΡΙΖΑ, Αλέξη Τσίπρα, για πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αυτή είναι «ενσωμάτωση» στα ευρωπαϊκά δρώμενα. Το κείμενο, όμως, είναι εντόνως ελληνοκεντρικό και «ελληνοποιημένο», με εκφράσεις όπως «δεν πάει άλλο!», «ΦΥΓΕΤΕ!», «ΦΤΑΝΕΙ ΠΙΑ!». Αναλύει την Ε.Ε. μέσω της ελληνικής κρίσης.

Υστερα από πολλά χρόνια, το θέμα της Ευρώπης βρίσκεται στο επίκεντρο της εκλογικής εκστρατείας. Η Ν.Δ. φαίνεται να ικανοποιείται με το να είναι το κόμμα που οδήγησε την Ελλάδα στην ένταξη στην Ε.Ε. και με τη συμ-

μετοχή της στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα – δεν έχει διακηρύξει κάτι συγκεκριμένο γι' αυτές τις εκλογές. Ο ΣΥΡΙΖΑ αντανάκλα με σαφέστερο τρόπο τους σπιμερινούς προβληματισμούς. Επιτίθεται στην «Ευρώπη της γερμανικής κυριαρχίας και του ιμπεριαλισμού», καταγγέλλει τη «χωρίς προσχήματα στήριξη της Ε.Ε. στο νέο αντιδραστικό και φιλοφασιστικό καθεστώς της Ουκρανίας» και προτείνει «πανευρωπαϊκό σύστημα ασφαλείας και συνεργασίας με τη συμμετοχή και της Ρωσίας». Αυτά μοιάζουν απόκοι παλιών κομμουνιστικών θέσεων – μπορεί να είναι απλοϊκά σε επικίνδυνο σημείο, αλλά θέτουν σοβαρά ζητήματα για την Ευρώπη. Δείχνουν την έλξη που ασκεί ο Βλαντιμίρ Πούτιν στην Αριστερά (επειδή βρίσκεται σε κόντρα με τις ΗΠΑ και την Ε.Ε.) και στη Δεξιά, για τον συνδυασμό συντηρητικού χριστιανισμού και αυταρχικότητας.

Οι θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ εκφράζουν την ένταση ανάμεσα στις ευρωπαϊκές και εθνικές «ελίτ» και στους λαούς σε μια εποχή αυξανόμενης ανισότητας στην περιοχή με τις πιο ισόνομες κοινωνίες του κόσμου. Θέτουν σειρά ζητημάτων για την οικονομία, την πολιτική και την κοινωνία, τα οποία πρέπει να μας απασχολήσουν πολύ πέρα από τις εκλογές.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Διαχείριση της ζωής μας η ψήφος μας

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ

Η ψήφος να συνοψίζει σθένος ευθύνης, όχι διαβουκόληση.

Θα δέχονταν έλεγχο, εγγυημένα αμερόληπτο, των περιουσιακών στοιχείων κάθε πολυτεμένου: ποια ήταν η περιουσία του προτού αρχίσει να πολιτεύεται και ποια είναι σήμερα; Θα δέχονταν, όσοι επαγγελματίες της εξουσίας ζητάει τώρα «εθνική συνεννόηση», να αναθεωρηθεί (τουλάχιστον) το πασοκικό σύνταγμα της ντροπής, του 1985, να κατασφαλιστεί συνταγματικά η δημοκρατική λειτουργία των κομμάτων, να αποδεσφυνεί η συνειδηση του βουλευτή από την εξευτελιστική υποτέλεια στον αυθεντή κομματάρχη; Θα δέχονταν ότι κράτος λειτουργικό, με αξιοεξοβαστους θεομους και διεθνές κύρος, δεν είναι δυνατό να συγκροτηθεί, χωρίς να προηγηθεί «νέμεσις», να τιμωρηθεί ο «ύβρις»; Ότι, επομένως, αποκλείεται να τελεσφορήσει, έστω και το ιδιοφύεστερο, Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης, αν δεν κατασχεθούν οι περιουσίες των πολιτικών που υπέγραψαν τον εξωφρενικό υπερδανεισμό της χώρας για να «υπερανιπληρωθεί» η μειονεξία του αφελληνισμένου Βαλκανίου με τους «Ολυμπιακούς» ή, ωμά και κυδαία, να τραφεί ο αθηναίος Μιχάταυρος του πελαταιακού κράτους.

Όσοι προβάλλουν σαν «μίτο εξόδου από τον λαβύρινθο της κρίσης», γενικός και αριστικός, «τον ορθολογισμό, το μέτρο, τη

συναινεση, είναι φανερό και στον πιο ολιγοφρενή ότι απλώς και παιδαριωδώς πηλοκολούν. Όταν βγαίνουν στη δημοσιότητα για να προτείνουν χλιοειπαμένους κοινοτοπίες σαν «κορμό» ενός Εθνικού Σχεδίου Ανασυγκρότησης («να τα βρούμε μεταξύ μας», «να αναλάβουμε πρωτοβουλίες σε συνεργασία με ξένα ινστιτούτα αλλά και με σημαντικούς Έλληνες από ένα ευρύτατο πολιτικό φάσμα», «να συμφωνήσουμε στην αλλαγή παραγωγικού μοντέλου και στην προσέλκυση της εξουσίας ζητάει τώρα «εθνική συνεννόηση», να αναθεωρηθεί (τουλάχιστον) το πασοκικό σύνταγμα της ντροπής, του 1985, να κατασφαλιστεί συνταγματικά η δημοκρατική λειτουργία των κομμάτων, να αποδεσφυνεί η συνειδηση του βουλευτή από την εξευτελιστική υποτέλεια στον αυθεντή κομματάρχη; Θα δέχονταν ότι κράτος λειτουργικό, με αξιοεξοβαστους θεομους και διεθνές κύρος, δεν είναι δυνατό να συγκροτηθεί, χωρίς να προηγηθεί «νέμεσις», να τιμωρηθεί ο «ύβρις»; Ότι, επομένως, αποκλείεται να τελεσφορήσει, έστω και το ιδιοφύεστερο, Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης, αν δεν κατασχεθούν οι περιουσίες των πολιτικών που υπέγραψαν τον εξωφρενικό υπερδανεισμό της χώρας για να «υπερανιπληρωθεί» η μειονεξία του αφελληνισμένου Βαλκανίου με τους «Ολυμπιακούς» ή, ωμά και κυδαία, να τραφεί ο αθηναίος Μιχάταυρος του πελαταιακού κράτους.

Στην «Οικονομική Καθημερινή» (27.4.2014 - πρωτοσέλιδο) προσφέρθηκαν συγκριτικά στοιχεία της πολιτικής που ασκήθηκε σε τρεις επιτροπευόμενες από τους δανειστές χώρες: Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ελλάδα. Οι δύο πρώτες χρηματοδοτήθηκαν με εντυπωσιακά μικρότερα ποσά, εφάρμοσαν με συτακερήματα ανασυγκρότησης της οικονομίας τους και, σε τρία χρόνια η κάθε μια, στάθηκαν και πάλι στα πόδια τους. Μόνο στην Ελλάδα ναύαγησε το πρώτο πρόγραμμα οικονομικής εξοχίας, η χώρα σύρθηκε σε «κούρεμα» του χρέους (κυρίως σε «κούρεμα» των κεφαλών των ιθαγενών, λέει η «Κ») και μπήκε σε δεύτερο πρόγραμμα, αλλά η προσαρμογή και πάλι απέτυχε.

Γιατί απέτυχε δύο φορές η Ελλάδα και το μέλλον διαγρά-

φεται ζοφερό; Διότι «για να ανασυγκροτηθείς την οικονομία, πρέπει να μεταρρυθμίσεις το κράτος, τη Δικαιοσύνη, να πατάσεις τη διαφθορά, να προωθήσεις την έρευνα, να ανοίξεις τις κλειστές αγορές, να στηρίξεις μια νέα επιχειρηματικότητα, κόντρα στην κρατικοδίαιτη. Στην Ελλάδα η προσαρμογή απέτυχε, γιατί το βάρος έπεσε στη λιτότητα χωρίς μεταρρυθμίσεις». Η λιτότητα οδήγησε σε πρωτογενές πλεόνασμα, που το χρειάζονταν οι κυβερνώντες για να μοιράσουν ελεμμοσύνες ντροπής ως προεκλογική τους διαφήμιση, ενώ η χώρα βουλιάζει ακάθεκτα στην καταστροφή: «Μείωση του εθνικού εισοδήματος πάνω από 22%, ανεργία στο 27,3%, μείωση των επενδύσεων κατά 46%, μείωση δραματικής των εξαγωγών, άνοδος του χρέους από 130% σε 177% του εθνικού προϊόντος.

Η ελληνική κοινωνία, όσα εκατομμύρια ψυχές τη συγκροτούμε, ζούμε την αυτοκαταδίκη σε απόγνωση και πανικό. Αυτοκαταδίκη, γιατί με την ψήφο μας συνεχίζουμε να εκλέγουμε τους δημίους μας. Αντίσταση στον μονόδρομο της απάτης και του εμπαιγμού, δηλαδή της εμπειρομένης κομματοκρατίας, δεν υπάρχει. Κάθε θεός ή οργανωμένη μορφή συλλογικότητας (εταιρείες, επιστημονικές επιχειρήσεις, πανεπιστημιακές συλλογότητες, ηγεσία της Δικαιοσύνης και της Εθνικής Αμυνας, Ακαδημία, συνδικάτα, κινήματα νεολαίας) μοιάζει να έχει υποστεί «απογύμωση» της κοινωνικής του δυναμικής. Δεν διανοούνται ούτε καν να απαιτήσουν, στο όνομα του φιμωμένου κοινωνικού σώματος, να πάψει ο κ. Σαμαράς την αναιδέστατη καυκπολογία, ο κ. Τσίπρας την παραβλαπτική και κρυψίβουλη αοριστολογία και οι υπόλοιποι γραφικοί κομπάρσοι της εθνικής μας αυτοκρίσεως τη γλοιυώδιστα επιδείξει εξουσιολαγνείας.

Να θυμίζουμε οι πολίτες, ο ένας στον άλλο, ότι διαχειριζόμαστε μόνοι, με την ευθύνη της ψήφου μας, τη ζωή μας. Ότι από αυτή την ψήφο ή την άρνησή της εξαρτάται η επιβίωσή μας, η ποιότητα του κοινού μας βίου, η αξιοπρέπεια και ανθρωπιά μας.

* Εκ παραδρομής στο άρθρο της προηγούμενης Κυριακής η «υπόθεση Μπαλτάκου» αναφέρθηκε ως «υπόθεση Μπρατάκου».

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΖΙΜΑΤΗ

Μεγάλε Μπούκουρα, 'σ' ωραίος!

Είναι δυσάρεστο να παρακολουθείς τον παρατεταμένο εξευτελισμό του άλλου, όσο αντιπαθής και αν είναι αυτός — ως είναι και ο βουλευτής Μπούκουρας της Χρυσής Αυγής. Ωστόσο, το εμετικό του θεάματος, την περασμένη εβδομάδα στη Βουλή, αδυνατεί να σκεπάσει την κωμική διάσταση της παράστασης που έδωσε ο βουλευτής, ακριβώς επειδή, από πλευράς μου τουλάχιστον, η γνησιότητα των αισθημάτων που τον κατέκλυσαν δεν αμφισβητείται. Ολοφύρομενος ο Μπούκουρας, κέτευσε τους βουλευτές να τον λυπηθούν, επειδή εργάζεται από τα 15 του, όταν έμεινε ορφανός από πατέρα, και επειδή παραμένει επί 25 χρόνια νυμφευμένος με την ίδια γυναίκα. Το δε αποκορύφωμα της προσπάθειάς του να πείσει ότι δεν είναι φασίστας, αλλά ένας από εμάς, ήταν ο ισχυρισμός του: «εθνικιστή με έκανε ο Ανδρέας Παπανδρέου». Επικαλέσθηκε μάλιστα το ιστορικό σύνθημα «η Ελλάδα ανήκει στους Έλληνες».

Δεν αμφισβητώ ότι, όπως ισχυρίσθηκε, έτρεχε για το ΠΑΣΟΚ και σκαρφάλωνε στις κολώνες για να κρεμάει σημαίες με τον πράσινο ήλιο. Όμως, τα στοιχεία περί της πασοκικής πολιτικής καταγωγής του είναι προδήλως αντικρουόμενα. Πώς μπορεί να υποστηρίξει κάποιος, ο οποίος σεμνύνεται ότι εργάζεται αδιάκοπα από τα 15 του, ότι είναι ΠΑΣΟΚ; Αν κάτι πέτυχε το ΠΑΣΟΚ ήταν να νομιμοποιήσει ως δικαίωμα ανοικτό στον καθένα μας τη φιλοδοξία να παριστάνει ότι εργάζεται —που αλλού; στο Δημόσιο— και να πληρώνεται αδρά. (Κατά τούτο, ως σημειωθεί εν παρόδω, ο ελληνικός σοσιαλισμός υπερέχει του σοβιετικού, όπου οι μεν παρίσταναν ότι δούλευαν και οι δε παρίσταναν ότι τους πλήρω-

Οχι μόνον «και όμως, κυρία μου, κι οι άνδρες κλαίνε», που λέει και το γνωστό λαϊκό άσμα, αλλά οι άνδρες μπορούν να επιδεικνύουν και σπάνια αβρότητα, όπως ο εικονιζόμενος αριστερά βουλευτής, που τον βλέπουμε να αγγίζει με τόση τρυφερότητα το χέρι του δακρύοντος βουλευτή της Χ.Α. Χρήστου Μπούκουρα, μετά την απολογία του τελευταίου στη Βουλή.

van...). Επίσης, από πού κι ως πού μπορεί να θεωρείται πασόκος κάποιος ο οποίος παραμένει 25 χρόνια με την ίδια γυναίκα; Ξεκνάμε το υπέρλαμπρο παράδειγμα του ιδρυτή; Ξεκνάμε πως η λατρεία των οπαδών του για το πρόσωπό του εκτοξεύθηκε στα ουράνια μετά το περίφημο νεύμα στην σκάλα του αεροπλάνου;

Από την άλλη πλευρά, να του αναγνωρίσω ότι αρνούμενος την ατομική ευθύνη της πολιτικής επιλογής του (εθνικιστής) τεκμηριώνει την αυθεντικότητα της πολιτικής καταγωγής του, διότι η κατάργηση της ατομικής ευθύνης στον δημοσιο βίο και το κράτος είναι πράγματι ένα από τα «επιτεύγματα» του ΠΑΣΟΚ. («Εγώ απλώς προεδρεύω», δεν είχε πει κάποτε ο ιδρυτής του κινήματος;). Ο Μπούκουρας είναι,

λοιπόν, ΠΑΣΟΚ όταν υποστηρίζει ότι δεν έγινε εθνικιστής, αλλά τον έκανε ο Ανδρέας Παπανδρέου. Διεκδικεί το δικαίωμα η δική του ελεύθερη επιλογή να μη συνεπάγεται ευθύνες.

Αλλά για να σοβαρευτώ (όσο μου είναι δυνατόν...), ως διαχωρίσουμε δύο έννοιες διακριτές κατά τη δική μου αντίληψη: άλλο το ΠΑΣΟΚ και άλλο πράγμα η «πασοκαρία». Η δεύτερη, έστω και αν χρησιμοποιούμε έναν μεταγενέστερο όρο για να την ορίσουμε, προϋπήρχε. Η επιτυχία του ευφυούς, αμοραλιστή και αδιότακτου Ανδρέα Παπανδρέου ήταν ότι την μετέπλασε σε πολιτική έκφραση. Αν φορτώνουμε την εξαχρείωση της νοστορπίας μας και την εξαθλίωση των θεσμών μας αποκλειστικά στο ΠΑΣΟΚ, δεν διαφέρουμε

από τον Μπούκουρα, όταν ισχυρίζεται ότι τον έκανε εθνικιστή ο Ανδρέας Παπανδρέου.

Ο απλοϊκός και ρηκός εθνικισμός του Ελληνάρα, ο βασιζόμενος σε μια ανεδαφική αντίληψη περί της ιστορικής ανωτερότητάς του, έχει τις ρίζες του στην προβληματική εθνική ιδεολογία μας. Την εκμεταλλεύθηκαν για τους σκοπούς τους τόσο η Αριστερά όσο και η Δεξιά. Από το ΕΑΜ, το ΠΑΣΟΚ, τον Γλέζο και τον ΣΥΡΙΖΑ ως τη Δεξιά, τη χούντα και τους Ψεκασμένους, όλοι τους έπαιξαν επάνω στον μύθο της συνέχειας, με τον οποίο καλύψαμε τα κενά που αποκαλύπτει η μελέτη της ιστορικής πραγματικότητας. Ο μύθος ήταν, βέβαια, απαραίτητος κατά τον 19ο αιώνα, την εποχή της εθνικής ολοκλήρωσης, όταν είχαμε συμπαγείς

πληθυσμούς με ελληνική συνειδηση εκτός των ορίων της ελληνικής επικρατείας. Σήμερα, όμως, είναι εμπόδιο για την προσαρμογή μας στη διεθνή πραγματικότητα. Παράγει αγράμματους κομπλεξικούς, που αισθάνονται (και είναι ειλικρινείς, δυστυχώς...) ότι ο κόσμος μας χρωστάει.

Ακόμη και σήμερα, λ.χ., δεν τολμούμε να αγγίξουμε το γεγονός ότι, στρατιωτικά, η επανάσταση του 1821 απέτυχε πλήρως: ότι η ανεξαρτησία μας είναι, στην πραγματικότητα, υποπροϊόν του ανταγωνισμού της αγγλικής και της ρωσικής πολιτικής στο Ανατολικό Ζήτημα. Θυμίζω εδώ (και χρησιμοποιώ το ρήμα με σκοπίμως ειρωνική διάθεση...) ότι Αγγλοι και Γάλλοι έστειλαν τους στόλους τους στο Ναυαρίνο, όταν πληροφορήθηκαν «εξωδικώς» ότι, στην περίπτωση εξανδραποδισμού του πληθυσμού της Πελοποννήσου από τον Ιμπραήμ, η Ρωσία θα επενέβαινε. Όσο για την ανεξαρτησία, αυτή μας την προσέφεραν οι Αγγλοι για να μην γίνει η Ελλάδα ζώνη επιρροής των Ρώσων, όταν οι τελευταίοι έφθασαν με τον στρατό τους ως την Αδριανοπολιτειακή προκειμένου να επιβάλουν την αναγνώριση της ελληνικής αυτονομίας εντός των ορίων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Το χειρότερο που έκανε η προσκόλληση στον μύθο της συνέχειας είναι ότι μας έδωσε μια αβάσιμη υπερφάνεια, ενώ μας στέρησε μια υπερφάνεια που πράγματι αξίζουμε και η οποία θα έπρεπε να βασίζεται στη συνέχεια της γλώσσας μας: της γλώσσας στην οποία έχουν διατυπωθεί τα θεμελιώδη κείμενα του Δυτικού Πολιτισμού. Προτιμήσαμε την ευκολία του μύθου και γυρίσαμε την πλάτη στη δύναμη της πραγματικότητας, στη δύναμη μιας γλώσσας που δημι-

ούργησε ένα έθνος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της στάσης μας, είναι η θέση που έχουμε διεθνώς στον τομέα των κλασικών οπουδών, ενώ την ίδια ώρα οι γελιές προτομές των τραγικών που φιλοτεχνήθηκαν «επί δημαρχίας Δ. Λ. Αβραμοπούλου» (βεβαίως!) στέκονται σήμερα στην είσοδο του Εθνικού Κήπου.

Ενα άλλο παράδειγμα βρίσκεται στο ίδιο το όνομα του εθνικιστή Μπούκουρα. Μόλις προχθές διατρέχοντας ένα βιβλίο για τους Αρβανίτες, βρήκα μια εκτεταμένη αναφορά στα «Μνημεία Ελληνικής Ιστορίας» του ιστορικού του 19ου αιώνα Κωνσταντίνου Σάθα, όπου καταγράφονται τα ονόματα των Αλβανών (Αρβανιτών) στρατιωτών που μίσθωναν οι Ενετοί κατά τον 15ο και 16ο αιώνα. Προέρχονται από τα επίσημα αρχεία της «Γαλλνοτίας» και, ανάμεσά τους, εντοπίζεται και το όνομα «Μπούκουρας», που σημαίνει —παρακαλώ— «ωραίος». Οπότε, ως μου επιτραπεί να αναφωνήσω: μεγάλε Μπούκουρα, 'σ' ωραίος!

Αν σ' αλήθεια είχαμε επιγνώση αυτού που μας έκανε έθνος και το τιμούσαμε, σήμερα η ελληνική εκπαίδευση δεν θα κατατασσόταν τελευταία στην Ευρώπη των «28», όπου την πρώτη θέση κατέχει η Φινλανδία των πέντε εκατομμυρίων κατοίκων. Θα είχαμε επενδύσει στη δύναμη του πραγματικού, όχι στο φανταστικό της παραχρησμένης εθνικής ιδεολογίας μας. Ίσως μάλιστα να μην είχαμε μια Βουλή, όπου εξέχουσα θέση κατέχει ένας «Τραμπάκουλας» από τα Τρίκαλα, ονόματι Ταμίλος, ο οποίος διεκέρυξε από το βήμα της Βουλής μόλις την περασμένη Παρασκευή: «Έχουμε βρει την Ιθάκη και θα δώσουμε την τρόικα, όπως ο Οδυσσέας τους μνηστήρες της Κλεοπάτρας»...

ΟΜΟΡΦΙΑ TA HOT MAKE UP LOOKS STEP BY STEP

must

www.must.com.cy

Desert light

Στα χνάρια του καλοκαιριού με έντονα χρώματα, shorts, αντρικά πουκάμισα, animal prints

ΜΕΚ «Η Βανδή είναι ο φίλακας»

ΣΧΕΣΕΙΣ ΧΩΡΙΣ ΦΡΑΓΜΟΝΕΣ

#LOVESTORY Λουκία Μιχαήλ - Αντρέας Μακρής

#GIRLCRUSH Το γυναικείο φλερτ είναι μόδα

#TRUESTORY Ερωτευμένη με ένα γυναικείο

ΤΙΜΗ €3,50 | ΤΙΜΗ ΟΜΑΔΑΣ €9,90

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

must

ΜΑΪΟΣ 1999 - ΜΑΪΟΣ 2014

ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΥ ΑΛΛΑΞΑΝ ΤΗ ΜΟΔΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΜΑΖΙ με το τεύχος Μαΐου το coffee table book 412 σελίδων

ΤΙΜΗ €1,50 ΤΙΜΗ ΟΜΑΔΑΣ €9,90

Available on the App Store

LIKE FOLLOW WATCH

Στα περίπτερα και στο iTunes AppStore - must magazine

«Καταλύτης» για το μέλλον οι εκλογές

Οι σχεδιασμοί Σαμαρά, τα εκλογικά διλήμματα, οι δημοσκοπήσεις, οι εκπλήξεις και τα σενάρια που επεξεργάζονται τα κόμματα

Του Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ

Σε «κουτί της Πανδώρας» για τις περαιτέρω εξελίξεις μπορεί να εξελιχθούν οι επερχόμενες «δίδυμες» κάλπες για την τοπική αυτοδιοίκηση και το ευρωκοινοβούλιο, καθώς το εκλογικό δίλημμα που έθεσε αιφνης το ΠΑΣΟΚ περί αποχώρησης από την κυβέρνηση σε περίπτωση αποδοκιμασίας της «Ελιάς», πρόσθεσε μια νέα κρίσιμη μεταβλητή στην πολιτική εξέλιξη της 26ης Μαΐου.

Ν.Δ. και ΣΥΡΙΖΑ εμφανίζονται στην τελική ευθεία, στις δημοσκοπήσεις που βλέπουν το φως της δημοσιότητας, αλλά και στις ποιοτικές μετρήσεις που διενεργούνται για λογαριασμό των κομματικών επιτελείων με διαφορές στα όρια του στατιστικού λάθους: Δηλαδή σε άλλες καταγράφεται οριακό προβάδισμα της Ν.Δ., ενώ από άλλες προκύπτει υπεροχή του ΣΥΡΙΖΑ της τάξης των δύο περίπου ποσοστιαίων μονάδων.

Με το ΠΑΣΟΚ να κινείται μεταξύ

5 και 7%, το ιδανικό σενάριο για την κυβέρνηση θα ήταν η Ν.Δ. να είναι πρώτο κόμμα και η «Ελιά» να αυξήσει τα ποσοστά της και να υπερβεί το «Ποτάμι», ώστε να εμφανιστεί ως ο βασικός πόλος ανασύνθεσης της Κεντροαριστεράς. Σε μια τέτοια περίπτωση το πολιτικό πρόβλημα θα έχει μεταφερθεί στον ΣΥΡΙΖΑ, ειδικά εάν οι δημοσκοπήσεις σε σχέση με τις αυτοδιοικητικές εκλογές επιβεβαιωθούν και έχει απολέσει, παράλληλα, τους τρεις μεγάλους δήμους της χώρας και την περιφέρεια Αττικής.

Ηδη, εξάλλου, μπορεί η Κουμουνδούρου να μεταφράζει ως «νίκη» την πρωτιά του ΣΥΡΙΖΑ «έστω με μια ψήφο» στις ευρωεκλογές, αλλά στελέχη, όπως οι κ. Γ. Σταθάκης, Ν. Βούτσος, έχουν θέσει τον πήχυ πολύ ψηλότερα, αναγνωρίζοντας πως ζήτημα δυσαρμονίας της κυβέρνησης με το εκλογικό σώμα τίθεται εάν το ποσοστό του ΣΥΡΙΖΑ υπερβεί το άθροισμα Ν.Δ. και «Ελιάς».

Σε κάθε περίπτωση, εάν η Ν.Δ.

είναι πρώτο κόμμα, και το εκλογικό δίλημμα Βενιζέλου αποδώσει, ο κ. Σαμαράς θα έχει επιβεβαιώσει την ηγεμονία του στο πολιτικό σκηνικό και η κυβέρνηση θα έχει διαμορφώσει τους όρους ώστε ακόμη και να υπερβεί την προεδρική εκλογή του προσεχούς Μαρτίου. Το κρίσιμο ερώτημα είναι η κατεύθυνση των εξελίξεων εάν το ΠΑΣΟΚ κινηθεί στα ποσοστά που του δίδουν οι τρέχουσες δημοσκοπήσεις ή ακόμη χαμηλότερα.

Σύμφωνα με συγκλίνουσες πληροφορίες από τα διάφορα «στρατόπεδα» του ΠΑΣΟΚ, εάν η «Ελιά»

Στο Μαξίμου εκτιμάται πως η απειλή Βενιζέλου για αποχώρηση δεν θα υλοποιηθεί, καθώς προσηγγί σε κάλπες θα ήταν καταστροφική για το ΠΑΣΟΚ.

κινήσει στην περιοχή του 6-7% στη Χαριλάου Τρικούπη θα δρομολογηθούν εξελίξεις -πιθανότατα με πρωτοβουλία του ίδιου του κ. Βενιζέλου- οι οποίες μπορεί να αφορούν και την ηγεσία, αλλά που δεν θα συνοδεύονται με την αποχώρηση του κόμματος από την κυβέρνηση, τουλάχιστον σε πρώτη φάση.

Ο κ. Κ. Σκανδαλίδης, που εκπροσωπεί το «αριστερόστροφο» ΠΑΣΟΚ, δεν είναι υακίνο ότι συνέδεσε την «επόμενη ημέρα» των ευρωεκλογών με τη διεξαγωγή συνεδρίου, εξέλιξη η οποία απαιτεί πολύμηνη προετοιμασία. Επίσης, σύμφωνα με συνομιλητές του, ο κ. Γ. Παπανδρέου παρά τις σαφέστερες αποστάσεις που έχει τηρήσει από το εγχείρημα της «Ελιάς» και τις πολεμικές του σχέσεις με τον κ. Βενιζέλο, δεν θεωρεί πως η πορεία της παρούσας κυβέρνησης πρέπει να διακοπεί πριν επέλθει η συμφωνία με τους εταίρους για την ελάφρυνση του χρέους.

Σύμφωνα με πληροφορίες, σε περίπτωση αρνητικού για την

«Ελιά» αποτελέσματος, ο κ. Σαμαράς φέρεται διατεθειμένος να «δώσει χρόνο» στο ΠΑΣΟΚ ώστε να διευθετήσει τα του οίκου του, μεταθέτοντας για παράδειγμα όσο το δυνατόν για αργότερα, τον χρόνο λήψης αποφάσεων για δύσκολα νομοσχέδια, όπως το ασφαλιστικό. Εξάλλου πολιτικό χρόνο χρειάζεται και ο ίδιος προκειμένου να υλοποιήσει το εγχείρημα της Νέας Ελλάδας, που θα αποτελέσει μέσω της αμφίπλευρης διεύρυνσης του κόμματος το «όχημα» για την τελική αναμέτρηση με τον κ. Αλ. Τσίπρα, με ορόσημο πλέον την προεδρική εκλογή, η οποία μπορεί να μην πραγματοποιηθεί τον Μάρτιο, αλλά να επισπευστεί.

Επί της ουσίας το «κουτί της Πανδώρας» θα ανοίξει εάν το ΠΑΣΟΚ βυθιστεί στις ευρωεκλογές σε ποσοστό σαφώς κάτω από το 6%, οπότε ο κ. Ευ. Βενιζέλος θα πρέπει να χρησιμοποιήσει «το πιστόλι που έβαλε πάνω στο τραπέζι» και να ανακοινώσει ότι το κόμμα του αποχωρεί άμεσα από την κυβέρνηση.

Ο κ. Σαμαράς θα έχει τότε μπροστά του δύο οδούς: Είτε να αναζητήσει νέα κυβερνητική πλειοψηφία από την παρούσα Βουλή -με την υφιστάμενη αριθμητική εγχείρημα δύσκολο, αλλά όχι απίθανο να στεφθεί με επιτυχία- ή η χώρα να οδηγηθεί σε εκλογές. Σύμφωνα με πληροφορίες, το συγκεκριμένο θέμα δεν ετέθη στη συνάντηση που είχαν την περασμένη Δευτέρα ο πρωθυπουργός με τον κ. Βενιζέλο. Όπως σε μεταξύ τους συνάντηση σε ανύποπτο χρόνο, ο κ. Σαμαράς είχε αφήσει να εννοηθεί πως εάν η κυβέρνηση συνεργασίας Ν.Δ. -ΠΑΣΟΚ οδηγηθεί σε αδιέξοδο, η λύση θα είναι οι εθνικές κάλπες και όχι ο σχηματισμός άλλης κυβέρνησης από την παρούσα Βουλή με τα χαρακτηριστικά εκείνης του κ. Παπαδήμου. Πάντως, στο Μέγαρο Μαξίμου εκτιμάται πως η απειλή Βενιζέλου για αποχώρηση από την κυβέρνηση δεν πρόκειται να υλοποιηθεί, καθώς η άμεση προσφυγή στις κάλπες θα ήταν καταστροφική, πρωτίστως για το ΠΑΣΟΚ.

Η εκτίμηση στο Μαξίμου είναι πως θα υπάρξουν αναταράξεις, οι οποίες όμως δεν θα οδηγήσουν σε αποσταθεροποίηση της κυβέρνησης.

Τα στοιχήματα της Ν.Δ. στις ευρωεκλογές

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ

Σε φάση δοκιμασίας εισέρχεται, ανεξαρτήτως αποτελέσματος στις κάλπες της 18ης και της 25ης Μαΐου, η ούτως ή άλλως εύθραυστη κυβερνητική συμμαχία. Ακόμη και στο ιδανικό σενάριο, όπου Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ «Ελιά» επιτύχουν ταυτοχρόνως ένα καλό αποτέλεσμα, είναι απλώς ζήτημα χρόνου να βρεθούν σε τροχιά μετωπικής σύγκρουσης.

Το πρωτόγνωρο για την ελληνική πολιτική σκηνή φαινόμενο δύο κυβερνητικών κομμάτων, που όμως κρέωνονται δυσανάλογα τα λάθη και δεν πιστώνονται εξίσου τις όποιες επιτυχίες, συνιστά από μόνο του λόγο εντάσεων. Πολλώ δε μάλλον όταν ο ίδιος ο εκλογικός νόμος, με την πρόβλεψη του πρώτου των 50 εδρών για τον πρώτο, αναγκάζει εκ των πραγμάτων τον πρωθυπουργό, Αντώνη Σαμαρά, σε στρατηγική πρόφορη τηλεοπτική συνέντευξη, ότι οι βουλευτές θα συνεχίσουν να στηρίζουν την κυβέρνηση, ούτε βέβαια και η αναφορά της κ. Ντόρας Μπακογιάννη, προ ημερών, ότι η Βουλή διαθέτει μία ισχυρή φιλοευρωπαϊκή πλειοψηφία ή του κ. Γ. Μιχελάκη που κάλεσε τη ΔΗΜΑΡ να επιστρέψει στην κυβέρνηση.

Σε αυτή την προσπάθεια πολιτικής κατίσχυσης, μικρή σημασία έχει για όποιον βρισκόταν στη θέση του κ. Σαμαρά αν οι ψηφοφόροι θα προέρχονται από κόμματα της αντιπολίτευσης ή από τον κυβερνητικό του εταίρο.

Υπό την αίρεση ενός αρνητικού

αποτελέσματος που θα δρομολογήσει απρόβλεπτες εξελίξεις, και το οποίο πάντως δεν μοιάζει το πλέον πιθανό βάσει των στοιχείων που συλλέγονται από το Μαξίμου, στο επιτελείο του κ. Σαμαρά έχει ήδη διαμορφωθεί ο βασικός οδικός χάρτης προς τις εθνικές εκλογές, ο οποίος καθορίζεται από τρία ορόσημα (τη συζήτηση για την απομείωση του χρέους, το άνοιγμα της διαδικασίας για τη συνταγματική αναθεώρηση και, φυσικά, τη διαδικασία εκλογής Προέδρου Δημοκρατίας).

Στο γαλάζιο στρατόπεδο προεξοφλούν ότι η επικείμενη εκλογική μάχη, παρά τις σημαντικές επιτυχίες στην αυτοδιοίκηση, θα είναι τραυματική για το ΠΑΣΟΚ, προκαλώντας αναταράξεις που όμως «όπως εκτιμούν» δεν θα οδηγήσουν, de facto, σε αποσταθεροποίηση της κυβέρνησης. Δεν ήταν τυχαία η εκτίμηση του κ. Αντ. Σαμαρά, σε πρόσφατη τηλεοπτική συνέντευξη, ότι οι βουλευτές θα συνεχίσουν να στηρίζουν την κυβέρνηση, ούτε βέβαια και η αναφορά της κ. Ντόρας Μπακογιάννη, προ ημερών, ότι η Βουλή διαθέτει μία ισχυρή φιλοευρωπαϊκή πλειοψηφία ή του κ. Γ. Μιχελάκη που κάλεσε τη ΔΗΜΑΡ να επιστρέψει στην κυβέρνηση.

Μόνο βέβαιο είναι πως ο κ. Σα-

μαράς, ενόψει μιας επαπειλούμενης εκ των έσω κατάρρευσης του κυβερνητικού του εταίρου, θα επιδιώσει να οδηγήσει το κυβερνητικό σκάφος μπροστά, τουλάχιστον μέχρι την απόφαση για τη ρύθμιση του ελληνικού χρέους.

Στην περίπτωση που αυτό δεν καταστεί εφικτό, το ζήτημα του χρέους, που προβάλλεται και ως η επισημοποίηση του τέλους των μνημονίων, μπορεί κάλλιστα να αποτελέσει το διακύβευμα μιας επόμενης εκλογικής αναμέτρησης. Σε διαφορετική περίπτωση, θα είναι μία ακόμη θετική εξέλιξη που θα πιστωθεί η κυβέρνηση.

Η μετεξέλιξη της Ν.Δ.

Είτε στη μία, είτε στην άλλη περίπτωση, όμως, είναι σαφές ότι ο πρωθυπουργός θα εκμεταλλευτεί την κρίση της Κεντροαριστεράς προκειμένου να αναπτύξει τη στρατηγική ανάδειξης της Νέας Δημοκρατίας σε βασικό πυλώνα των μετριοπαθών, φιλοευρωπαϊκών στρωμάτων του πληθυσμού. Η συνολική ρύθμιση του χρέους αλλά και η έναρξη της συζήτησης για τη συνταγματική αναθεώρηση αποτελούν το έδαφος πάνω στο οποίο θα κληριστεί τη συστράτευση όλων για τη «Νέα Ελλάδα», υπό ένα νέο εκλογικό σχήμα, η δημιουργία του οποίου

δεν θα συνεπάγεται τη διάλυση της Νέας Δημοκρατίας. Στενοί συνομιλητές του, ισχυρίζονται ότι, επί της ουσίας, οι αντιδράσεις που σημειώνονται, παρασκηνιακά, στο σενάριο μετονομασίας του κόμματος θα υποχωρήσουν.

Ωστόσο, άπαντες αναγνωρίζουν ότι όλα αποτελούν συνάρτηση του επικείμενου εκλογικού αποτελέσματος. Αλλά θα είναι τα περιθώρια χειρισμών με ένα θετικό αποτέλεσμα, πολλώ δε μάλλον με νίκη της Ν.Δ., και άλλα αν οι εκλογείς κρίνουν διαφορετικά.

Πάντως, στο ιδανικό για τη Ν.Δ. σενάριο της έστω και με μία ψήφο επικράτησης στις εκλογές οι ίδιες πηγές διαβεβαιώνουν ότι ο κ. Σαμαράς δεν θα επιχειρήσει να αφηριδίσει οδοντώντας σε πρόδρες εθνικές κάλπες. Επικαλούνται, δε, το «εθνικό στοιχείο» του χρέους αλλά και την... ανάγκη να δοθεί χρόνος στο ΣΥΡΙΖΑ προκειμένου να εκφραστούν οι εντάσεις από ένα αρνητικό αποτέλεσμα.

Οι πλέον αισιόδοξοι παραπέμπουν, σε αυτή την περίπτωση, μέχρι και στην εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας εκτιμώντας πως θα είναι εφικτή η εξασφάλιση της στήριξης 180 βουλευτών σε ένα πρόσωπο όπως, κατά τα σενάρια, ο κ. Φ. Κουβέλνς.

Τα μηνύματα μιας προεκλογικής χειραψίας

Της ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Το «ενσταντανέ» στο επίσημο μνημόσυνο για τον ιδρυτή της Ν.Δ., Κων. Καραμανλή, την Παρασκευή το πρωί, απέπνεε πνεύμα ενότητας, σύμνοιας και συστράτευσης, με τον νυν και τον πρώην πρωθυπουργό δίπλα-δίπλα, σύσσωμη την Κοινοβουλευτική Ομάδα παρατεταμένη, αλλά και αντάρτες, διαγραμμένους και διεκδικητές μεριδίου της κεντροδεξιής πίτας στο κάδρο.

Οι κ. Αντ. Σαμαράς και Κ. Καραμανλής αντήλλαξαν θερμή χειραψία. Ο στόχος προφανής: να συμβολίσουν την ενότητα της παράταξης εν όψει της κρίσιμης εκλογικής αναμέτρησης. Δεν συναντήθηκαν, ωστόσο, κατ' ιδίαν ούτε για λίγα λεπτά (όπως είχε συμβεί προ διετίας, όταν η Ν.Δ. ετοιμαζόταν για τη μάχη των εθνικών εκλογών), επιβεβαιώνοντας ότι οι ισορροπίες στο εσωτερικό της παράταξης παραμένουν εύθραυστες.

Η πρώτη και τελευταία φορά από την εκλογή Σαμαρά στην ηγεσία της Ν.Δ. που οι δύο άνδρες συναντήθηκαν χωρίς παρουσία άλλων ήταν τον Δεκέμβριο του 2013. Τότε, τρώγοντας ψάρι, είχαν την ευκαιρία για μια ανοικτή και εφ' όλης της ύλης συζήτηση, η οποία ολοκληρώθηκε με εκατέρωθεν διαβεβαιώσεις στήριξης. Όπως λέγεται, ο κ. Καραμανλής είχε ξεκαθαρίσει σε απόλυτους τόνους στον πρωθυπουργό ότι ο ίδιος δεν είναι αντίπαλός του και ότι όλοι στρατεύονται για τη στήριξη της δύσκολης αποστολής του.

«Ο Αντώνης είναι φίλος με τον Κώστα από τα φοιτητικά χρόνια. Αυτό δημιουργεί ανθεκτικούς δεσμούς» έλεγαν αργότερα συνεργάτες του πρωθυπουργού. Και ο πρώην πρωθυπουργός όμως σπεύδει να επαναλάβει σε κάθε επαφή του με κομματικά στελέχη ότι «η κυβέρνηση Σαμαρά είναι η μόνη ενδεχόμενη λύση για τη χώρα».

Παρότι τελευταίως τοποθετείται όλο και λιγότερο, όπως λένε στελέχη που τον επισκέπτονται τακτικά, ο κ. Καραμανλής φέρεται έντονα προβληματισμένος για το βουβό κλίμα υπό το οποίο οδεύει η χώρα στη διπλή εκλογική αναμέτρηση.

Κλίμα, που όπως λένε συνεργάτες του, διαπιστώνεται όχι μόνο μέσω των δημοσκοπήσεων, αλλά και από τις επαφές που πραγματοποιεί ο πρώην πρωθυπουργός σε πολλά μέρη της χώρας και το οποίο ίσως υποκρύπτει

μία δύσκολη επόμενη ημέρα. Στην ερώτηση αν του έχει ζητηθεί η με ποιονδήποτε τρόπο δημόσια παρέμβαση του, προκειμένου οι ψηφοφόροι να προστρέξουν στις κάλπες και να στηρίξουν την κυβερνητική σταθερότητα, η απάντηση των συνομιλητών του κ. Καραμανλή είναι αρνητική.

Οι ίδιοι κύκλοι, χωρίς να το αποκλείουν, δεν διακρίνουν πρόθεση εκ μέρους του πρώην πρωθυπουργού να απευθύνει παραινέση προς το εκλογικό σώμα. Θέλησε, ωστόσο, να στείλει ένα μήνυμα στήριξης της Ν.Δ. με

Τι διαμνύουν από το επιτελείο Σαμαρά, τι απαντούν από το περιβάλλον Καραμανλή και τι προβληματίζει τον πρώην πρωθυπουργό.

την παρουσία του στην πρόσφατη συνεδρίαση της Κ.Ο. του κόμματος, η οποία πραγματοποιήθηκε μία ημέρα μετά την παρουσίαση των προτάσεων για τη Συνταγματική Αναθεώρηση και τις αναφορές του κ. Σαμαρά στον ιδρυτή της παράταξης Κων. Καραμανλή.

Στο τετ α τετ του περασμένου Δεκεμβρίου λέγεται ότι δεν έγινε καταγεγραμμένη η πρόσωπα ένθεν κακειθεν που συχνά πυκνά ανταλλάσσουν πυρά δημοσίων, ούτε όμως για το σενάριο περί αλλαγής ονόματος στο κόμμα. «Το πρόβλημα δεν είναι το όνομα αλλά οι πολιτικές».

Αυτές χαρακτηρίζουν και τεχνικά προσδιορίζουν τη δυναμική ενός κόμματος» λένε στελέχη του περιβάλλοντος Καραμανλή, αποφεύγοντας, επί του παρόντος, να δώσουν συνέχεια σε μία συζήτηση που πάντως έχει ανοίξει και μετά βραδύτητα προκαλεί δυσφορία σε μερίδα τουλάχιστον των συνεργατών του πρώην πρωθυπουργού.

Κάτι ανάλογο πράττουν και στενοί συνεργάτες του πρωθυπουργού, οι οποίοι προκειμένου να μην πυροδοτήσουν νέο κύκλο έντασης σπεύδουν να σημειώσουν ότι «Η Νέα Ελλάδα», την οποία οραματίζεται ο κ. Σαμαράς αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για το «αύριο».

Το όνειρο του Μουντιάλ κοστίζει πάνω από 3.000 ευρώ

Πόσο στοιχίζουν τα πακέτα για τους έλληνες φιλάθλους το ταξίδι στη Βραζιλία

Της **ΛΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ**

«Στο Ρίο θα φωνάζουμε Ελλάδα σ' αγαπώ» είναι το κεντρικό σύνθημα του Γαλανόλευκου Φάρου, του πανελληνίου συλλόγου φιλάθλων Εθνικής Ελλάδος ενόψει του Μουντιάλ, αν και πιο ταιριαστός στίχος θα ήταν «ένας γαλάζιος ουρανός, παράθυρο και σκέπη, να 'χαμε τρεις δραχμές στην τσέπη και τρεις ο διπλάνος». Ο λόγος; Εξι χιλιάδες ευρώ θα πληρώσουν (για την ακρίβεια έχουν ήδη προπληρώσει) όσοι επιθυμούν να παρακολουθήσουν τους αγώνες της εθνικής Ελλάδας στη Βραζιλία, ποσό που για αρκετούς από τους φιλάθλους ισούται με τον ετήσιο μισθό τους.

Παρ' όλ' αυτά, αν και συνεχίζεται η διάθεση των σχετικών πακέτων, περισσότεροι από 150 οπαδοί θα ταξιδέψουν στη Λατινική Αμερική για τη μεγαλύτερη γιορτή του ποδοσφαίρου (χωρίς να υπολογίζονται τα μέλη της ομοσπονδίας, παράγοντες, χορηγοί κ.λπ.) κι ως είναι μόνο για το εναρκτήριο παιχνίδι της Εθνικής μας με την Κολομβία στο Ρίο.

Τα πακέτα που διατίθενται μέσω του Travel Plan, επίσημου ταξιδιωτικού συνεργάτη της ΕΠΟ για το Μουντιάλ, περιλαμβάνουν αεροπορικά εισιτήρια, διαμονή, μετακινήσεις εντός της Βραζιλίας και βέβαια τα εισιτήρια των αγώνων, ξεκινούν από 3.000 ευρώ και φτάνουν τα 8.000 ευρώ, εάν κάποιος θέλει να βρεθεί στην κερκίδα και στους τρεις αγώνες της Ελλάδας (Κολομβία, Ιαπωνία, Ακτή Ελεφαντοστού). Αν κάποιος έχει εξασφαλίσει ανεξάρτητα τα εισιτήρια των αγώνων που τον ενδιαφέρουν, από το σάιτ της FIFA, μπορεί να ορ-

Εκατοντάδες είναι οι Έλληνες που θα ταξιδέψουν στη Βραζιλία για το ποδοσφαιρικό υπερθέαμα του Μουντιάλ.

γανώσει το ταξίδι του και μέσω άλλων πρακτορείων.

«Από τη στιγμή που άνοιξαν οι προσφορές μέχρι σήμερα έχουν εκδωλώσει το ενδιαφέρον τους περίπου 2.000 φιλάθλοι», λέει στην «Κ» ο κ. Στρατής Τριλικής από το grazytravel.com (που για την περίπτωση δημιουργήσε ξεχωριστό ιστότοπο mundialistas.gr). «Ωστόσο, το κόστος είναι τεράστιο και την τελευταία στιγμή ο κόσμος κάνει πίσω». Ο ίδιος έχει εξασφαλίσει το φθηνότερο πακέτο της αγοράς, 1.800 ευρώ για τέσσερις ημέρες (συνολικά επτά, αλλά «χάνονται» με το ταξίδι), χωρίς διαμονή και εισιτήρια αγώνων. «Αν θες να κάνεις βόλτα στο Ρίο για ένα διήμερο και να πας σε έναν αγώνα, το κόστος διπλασιάζεται. Πέρα από το κόστος των αεροπορικών εισιτηρίων,

που φτάνουν τα 1.500 μετ' επιστροφής, οι Βραζιλιάνοι έχουν βάλει στις πόλεις που έχουν εμπορικό ενδιαφέρον και μίνιμουμ διαμονής. Σήμερα είναι πέντε ημέρες για τριήμερο ξενοδοχείο, με μέσο όρο 350 ευρώ την ημέρα για ένα δίκλινο».

Το κόστος ανεβάζουν και οι τεράστιες αποστάσεις μεταξύ των πόλεων όπου θα διεξάγονται οι αγώνες. Εάν κάποιος, δηλαδή, θέλει να παρακολουθήσει το πρώτο και το δεύτερο ματς της Εθνικής, θα πρέπει να υπολογίζει και το κόστος της μετακίνησης από το Ρίο στο Νατάλ, στα βορειοανατολικά της χώρας (απόσταση πάνω από 2.500 χλμ.). Ο τρίτος αγώνας γίνεται στη Φορταλέζα, που απέχει από το Νατάλ 500 χλμ.

Ενδιαφέρον έχει, πάντως, ότι τα

πακέτα που «κινήθηκαν» περισσότερο τόσο μέσω του Travel Plan όσο και μέσω του Γαλανόλευκου Φάρου, που επίσης οργανώνει εκδρομές στη Βραζιλία, είναι τα ακριβά. «Τα πιο οικονομικά πακέτα δεν ζητήθηκαν ιδιαίτερα, αντίθετα, κινήθηκαν τα μέσου και υψηλού κόστους», λέει στην «Κ» εκπρόσωπος του Travel Plan. «Ο περισσότερος κόσμος θέλει να πάει και στους τρεις αγώνες. Αφού θα κάνουν που θα κάνουν ένα τέτοιο μεγάλο ταξίδι, σκέφτονται τι 5.000 ευρώ τι 8.000 ευρώ».

Αντίστοιχα, 80% όσων θα ταξιδέψουν με τον Γαλανόλευκο Φάρο επέλεξαν το 15νθήμερο πακέτο, που περιλαμβάνει επτά ημέρες διαμονής στο Ρίο, τέσσερις στο Νατάλ και τέσσερις στη Φορταλέζα (τιμή 5.250 ευρώ). «Με την κρίση το ποσό είναι τεράστιο, αλλά τουλάχιστον θα σεβαστούμε τα χρήματα που καταβάλει ο κόσμος και θα προσπαθήσουμε να περάσουν όσο το δυνατόν καλύτερα», λέει ο πρόεδρος του Συλλόγου κ. Νίκος Φλέκκας. «Εμείς θα τους πάμε σε τετράστερο ξενοδοχείο μέσα στο Ρίο, ενώ στο τέλος του ταξιδιού, παρ' όλο που είναι χειμώνας στη Βραζιλία, εμείς θα συναντήσουμε θερμοκρασίες 28 βαθμών Κελσίου, μέχρι και μπάνιο στη θάλασσα θα κάνουμε!». Οπως λέει, προκειμένου να ταξιδέψουν με τους «οργανωμένους» φιλάθλους της Εθνικής, στην Αθήνα θα φτάσουν και πολλοί Έλληνες του εξωτερικού «από την Ευρώπη μέχρι την Τασμανία». Μαζί τους θα πάνον, φυσικά, τις γνωστές τρομπέτες και τα τύμπανα και μία σημαία... 25 επί 15 μέτρα. «Να βοηθήσουμε όσο γίνεται τους διεθνείς μας, οι αγώνες είναι δύσκολοι».

Ο Αρειος Πάγος αποφασίζει για Χ.Α.

Εγκρίνεται η συμμετοχή στις ευρωεκλογές

Τη συμμετοχή της Χρυσής Αυγής στις επικείμενες ευρωεκλογές αναμένεται να εγκρίνει αργά σήμερα το βράδυ το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» από έγκυρες πηγές. Ο δικαστικός σχηματισμός που αξιολογεί τους φακέλους των κομμάτων, συνεδριάζει σήμερα το μεσημέρι, προκειμένου να κρίνει ενστάσεις συμμετοχής που έχουν υποβληθεί για τις ευρωεκλογές. Ενστάση έχει υποβληθεί και κατά της Χρυσής Αυγής, με βασικό επιχείρημα την εγκληματική δραστηριότητα βουλευτών και στελεχών της. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», το Α' Τμήμα του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με πρόεδρο τον αντιπρόεδρο Γ. Χρυσικό, προσανατολίζεται σε απόρριψη της εν λόγω ενστάσεως, δίδοντας τη δυνατότητα στη Χ.Α. να λάβει μέρος στις ευρωεκλογές. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, οι ανώτατοι δικαστικοί λειτουργοί θα αξιοποιήσουν προγενέστερη επιχειρηματολογία που είχε καταγραφεί σε απόφαση του Αρείου Πάγου για τη συμμετοχή ή μη άλλου κόμματος πριν από λίγα χρόνια. Πρόκειται για απόφαση που αφορούσε στη συμμετοχή ΔΗΚΚΙ σε προηγούμενες εκλογές.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, σύμφωνα πάντα με τις ίδιες πληροφορίες, θα αποφανθεί υπέρ της συμμετοχής της Χ.Α. στις ευρωεκλογές, εκτιμώντας ότι κανένας από τους υπόδικους βουλευτές ή στελέχη της δεν μετέχει στο ευρωψηφοδέλτιό της, καταλήγοντας στην έγκριση του καταστατικού που έχει κατατεθεί από τη Χ.Α. στον Αρειό Πάγο. Το «κρυφό» καταστατικό της, που αποκαλύφθηκε από τις συνεχιζόμενες δικαστικές έρευνες για την εγκληματική δράση της, θα μπορούσε να αποτελέσει εμπό-

διο για τη συμμετοχή της, όμως δεν προβλήθηκε από καμία πλευρά στη διαδικασία του ελέγχου νομιμότητας των κομμάτων που διενεργείται από τον Αρειό Πάγο.

Κανένα από τα μετέχοντα στη διαδικασία κόμματα, ούτε απλώς εκλογές δεν προσκόμισε το «κρυφό» καταστατικό προς κρίση στο Α' Τμήμα του Ανωτάτου Δικαστηρίου, για να προκληθεί συζήτηση επί του θέματος. Άλλωστε το καταστατικό, αυτό που περιγράφει τη ναζιστικού τύπου δομή και οργάνωση της Χ.Α., οι βουλευτές και τα στελέχη της Χ.Α. το αρνούνται. Σε κάθε περίπτωση, ακόμα και αν κάποιος εμφανίσει το επίμαχο καταστατικό, δικαστικές πηγές αναφέρουν στην «Κ» ότι θα ήταν δύσκολο να οδηγήσει σε αποκλεισμό του εν λόγω κόμματος από τις ευρωεκλογές, με το σκεπτικό ότι η αρμοδιότητα του Αρείου Πάγου για τα κόμματα και τις προϋποθέσεις συμμετοχής τους περιορίζεται στον έλεγχο του φακέλου που καταθέτουν και δεν οδηγείται σε δίκη για το σύνολο των δραστηριοτήτων τους. Το επίμαχο καταστατικό δεν προβλήθηκε ούτε και στο Πρωτοδικείο της Αθήνας, όπου ελέγχθηκε η νομιμότητα της συμμετοχής στις δημοτικές εκλογές της πρωτεύουσας του υπόδικου βουλευτή Ηλία Κασιδιάρη ή του υπόδικου, επίσης υποψήφιου για την περιφέρεια, Ηλία Παναγιώταρου.

Με την ένσταση κατά της Χ.Α. να απορριπτεται το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου αναμένεται να απορριφεί και άλλες ενστάσεις που έχουν υποβληθεί με επιχειρήματα που στερούνται ουσιαστικής βάσης για αποκλεισμό τόσο της Ν.Δ. όσο και του ΠΑΣΟΚ, στο πλαίσιο της «Ελιάς», από τις ευρωεκλογές.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΝΔΡΟΥ

#cherry
beach bar

Αντώνης Ρέμος

4 Ιουνίου
2014

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

MAD LOVE 100.7 FM 88.7

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ & ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ

99 210 222

Μελίνα Ασλανίδου

...άιντε ρε παιδιά

17/5

Κινηματοθέατρο
"ΠΑΛΛΑΣ"

ΠΑΛΛΑΣ

ώρα 20:30 ΝΕΥΚΩΣΙΑ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: 99928555

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΠΡΟΠΩΛΟΥΝΤΑΙ: www.SoldoutTickets.com.cy & σε όλα τα περίπτερα Soeasy

σινιάλο productions ltd

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

LOVE 100.7 FM 88.7

ΧΟΡΗΓΟΣ ΦΙΛΟΣΕΝΙΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ

CENTRUM HOTEL

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

synargiamedia

PRINTING

SoldOut TICKETS

SOEASY STORES

Τριπλός «σκόπελος» για ΠΑΣΟΚ και Βενιζέλο

Εκλογικό αποτέλεσμα, αμφισβήτηση της ηγεσίας, ανασυγκρότηση της Κεντροαριστεράς

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Περίοδο μετεκλογικών εξελίξεων σε τουλάχιστον τρία μέτωπα δρομολογεί το δίλημμα που έθεσε ρητώς ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, βάσει του οποίου εφόσον το ΠΑΣΟΚ και η «Ελιά» καταγράψουν αρνητικά ποσοστά, αυτόματα θα πάψει να υφίσταται η δεδωλωμένη για τον κυβερνητικό συνασπισμό.

Το πρώτο, βεβαίως, αφορά την ίδια την κυβέρνηση και τις σχέσεις του ΠΑΣΟΚ με τη Ν.Δ.

Το δεύτερο αφορά την ηγεσία του κόμματος και την πιθανή αμφισβήτηση την οποία θα δεχθεί ο κ. Βενιζέλος.

Το τρίτο εντάσσεται στο συνολικότερο μέτωπο το οποίο θα ανοίξει για την ανασυγκρότηση της Κεντροαριστεράς.

Συγκεκριμένα, ως προς την κυβέρνηση είναι οφθαλμοφανές ότι η καταγραφή ποσοστών από την «Ελιά» της τάξης του 4% ή 5% θα οδηγήσει σε κατάρρευση του κυβερνητικού συνασπισμού και σε σοβαρή ενδοκομματική κρίση στο ΠΑΣΟΚ. Υψηλότερα ποσοστά μπορεί να διαδοθούν την κυβέρνηση, ωστόσο ο κ. Βενιζέλος θα έχει – στην καλύτερη περίπτωση – να αντιμετωπίσει και τον εκ νέου καθορισμό των σχέσεων του ΠΑΣΟΚ με τη Ν.Δ. Η απλή καταγραφή του ΠΑΣΟΚ ως συνισταμένης σταθερότητας σε μια κυβέρνηση η οποία θα έχει ως βασικό αντικείμενό της τη διαχείριση μιας πιθανής ανάκαμψης δεν θεωρείται πλέον αρκετή από πολλούς.

Το δεύτερο μέτωπο, εκείνο των ενδοκομματικών εξελίξεων, είναι πιο σύνθετο. Τις τελευταίες ημέρες, ακόμη και συνεργάτες του κ. Βενιζέλου, όπως οι κ. Οδ. Κωνσταντινίδης, Π. Ρήγας, Α. Γρηγοράκος και Π. Κουκουλόπουλος, έχουν αφήσει να εννοηθεί ότι ακόμη και η συζήτηση για αλλαγή ηγεσίας μπορεί να ενταχθεί σε μια ευρεία μετεκλογική ατζέντα. Ο ίδιος ο κ. Βενιζέλος οριοθέτησε ήδη από την Παρασκευή το πλαίσιο το οποίο θεωρεί ότι περιβάλλει πιθανές κινήσεις αμφισβήτησης. Διέκρινε σε δύο ομάδες όσους τον αμφισβητούν. Πρώτον, σε όσους απλώς επιθυμούν να φύγει από την ηγεσία του κόμματος και να συνεχίσουν την ασκούμενη πολιτική συμμετοχής σε κυβερνήσεις συνεργασίας. Και δεύτερον, σε όσους προτιμούν τη τροφή του

Ένα χαμηλό ποσοστό ενδέχεται να είναι η αρχή εξελίξεων στο ΠΑΣΟΚ. Αυτό αφήνουν να εννοηθεί πρωτοκλασάτα στελέχη, αλλά και συνεργάτες του κ. Βενιζέλου.

Το δίλημμα μετά τον πρώτο γύρο

Ο κ. Βενιζέλος αναμένεται να θέσει, μετά τον πρώτο γύρο των αυτοδιοικητικών εκλογών την επόμενη Κυριακή, ακόμη ένα δίλημμα. Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ εκτιμά ότι θα επιβεβαιωθεί η αδυναμία του ΣΥΡΙΖΑ να κατορθώσει να σημειώσει θετικές επιδόσεις στον πρώτο γύρο των αυτοδιοικητικών εκλογών. Στη Χαρ. Τρικούπη θεωρούν ότι αυτή η αδυναμία είναι εξαιρετικά πιθανόν να εκδηλωθεί στους τρεις μεγάλους δήμους, διά της αποτυχίας των υποψηφίων του ΣΥΡΙΖΑ να συμμετάσχουν στον δεύτερο γύρο. Έτσι, σε περίπτωση που σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πειραιά προκριθούν ως αντίπαλοι, αντιστοιχώς, οι κ. Καμίνης - Σπλιωτόπουλος, Μπουτάρης - Καλαφάτης και Μιχαλολιάκος - Μύραλης, τότε ο κ. Βενιζέλος θα ζητήσει από τον ΣΥΡΙΖΑ να επιλέξει ποιον υποψήφιο θα στηρίξει για τον δεύτερο γύρο. Στη Χαρ. Τρικούπη εκτιμούν ότι έτσι ο κ. Αλ. Τσίπρας θα πιεστεί να επιλέξει ανάμεσα στους υποψηφίους της «Δεξιάς» και του ΠΑΣΟΚ, με κίνδυνο να επηρεάσει αρνητικά τους ψηφοφόρους που στις 25 Μαΐου θα κατευθυνθούν στις κάλπες και για τις ευρωεκλογές. Στο επίτευχο του κ. Βενιζέλου θεωρούν ότι αυτοί οι συσχετισμοί δεν θα περιοριστούν μόνο στους τρεις μεγάλους δήμους, αλλά σε αρκετές πόλεις της περιφέρειας. Ένας δεύτερος στόχος του συγκεκριμένου διλήμματος που θα θέσει ο κ. Βενιζέλος είναι να αναδειχθεί η αναντιστοιχία των ποσοστών που το ΠΑΣΟΚ εμφανίζεται να εξασφαλίζει στις δημοσκοπήσεις και ενδεχομένως λάβει στις 25 Μαΐου στις ευρωεκλογές, με την επιρροή που εκτιμάται ότι θα έχει σε δήμους και περιφέρειες ήδη από την επόμενη, πρώτη Κυριακή των αυτοδιοικητικών αναμετρήσεων.

ΠΑΣΟΚ προς τα «αριστερά» και τη σταδιακή προσέγγισή του με τον ΣΥΡΙΖΑ, ενδεχομένως και ως οιονει κυβερνητικού εταίρου (σε περίπτωση, βεβαίως, που το εκλογικό αποτέλεσμα στις εθνικές εκλογές επιβεβαιώνει αντίστοιχους συσχετισμούς). Ο ίδιος ο κ. Βενι-

ζέλος εκτιμά ότι το δίλημμα που έθεσε θα είναι επιτυχές, διότι συνηθίζεται να είναι μόνο το ΠΑΣΟΚ αλλά και η Ν.Δ., ως εκ τούτου λειτουργεί υπονομευτικά για τη στρατηγική του ΣΥΡΙΖΑ.

Τα λεγόμενα «πρωτοκλασάτα» στελέχη του ΠΑΣΟΚ παρακολου-

θούν τις εξελίξεις αναμένοντας, βέβαια, τα αποτελέσματα των εκλογών σε δύο εβδομάδες. Ήδη, ο κ. Κ. Σκανδαλίδης ζήτησε τη διενέργεια συνεδρίου που θα προχωρήσει σε απολογισμό και συζήτηση για τα αποτελέσματα, αφήνοντας να εννοηθεί ότι μπορεί να συμβούν τα πάντα, προφανώς ακόμη και να τεθεί ζήτημα ηγεσίας. Η κ. Φώφη Γεννημάτα, επίσης, παρενέβη, αν και κινήθηκε σε χαμηλούς τόνους, επιλέγοντας, ωστόσο, να υπογραμμίσει το προσωπικό ενδιαφέρον της για τις εξελίξεις κατά την ανασυγκρότηση της Κεντροαριστεράς. Απλώς σε αυτό το πλαίσιο, δηλαδή την ανάγκη για ανασυγκρότηση της Κεντροαριστεράς, έκανε και ο κ. Φίλ. Σαχινιδής. Ακόμη δεν έχει μιλήσει δημοσίως επί των τελευταίων εξελίξεων ο κ. Μιχ. Χρυσόχοιδης, ο οποίος υπενθυμίζεται ότι διατηρεί ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας με ευρύ φάσμα στελεχών στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ.

Με ενδιαφέρον αναμένεται η αντίδραση του κ. Α. Λοβέρδου, που έχει μεν προσχωρήσει στο δίλημμα Βενιζέλου, αποτελει δε ζητούμενο ο τρόπος με τον οποίο θα ενταχθεί στο σκηνικό που μετεκλογικά θα διαμορφωθεί. Όλα αυτά η κινήσιμη τελεεί, βεβαίως, υπό την αίρεση των κινήσεων που θα κάνει ο κ. Γ. Παπανδρέου. Ο πρώην πρωθυπουργός διαθέτει κάποια ισχύ στην Κοινοβουλευτική Ομάδα. Ωστόσο, η απουσία –τουλάχιστον σε αυτή τη φάση– απευθείας επικοινωνίας των συγκεκριμένων βουλευτών με τον κ. Παπανδρέου δίνει την αίσθηση ότι και ο πρώην πρωθυπουργός τηρεί στάση αναμονής.

Το τρίτο μέτωπο που θα ανοίξει την επόμενη του ευρωεκλογών αφορά τις ευρύτερες εξελίξεις στην Κεντροαριστερά. Τα περισσότερα στελέχη του ΠΑΣΟΚ αποφεύγουν ακόμη και να προφέρουν το όνομα της «Ελιάς». Οι περισσότεροι θεωρούν ότι η συζήτηση για την Κεντροαριστερά θα πραγματοποιηθεί σε εντελώς διαφορετική βάση και με άλλους πρωταγωνιστές. Εκτιμούν ότι, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, όσοι συμμετείχαν στην «Ελιά» έχουν πρακτικά απορροφηθεί από το ΠΑΣΟΚ και αναμένουν τους εκλογικούς συσχετισμούς που θα διαμορφωθούν, με το ενδιαφέρον στραμμένο σε ΔΗΜΑΡ και «Ποτάμι».

Το «Ποτάμι» βάζει εκλογικό πήχυ...

«Σε δύο εβδομάδες μπορούν να συμβούν πολλά». Στη συγκεκριμένη φράση στελέχους του «Ποταμιού» συμπυκνώνεται όλη η ένταση που κρύβεται στο επίτευχο του κ. Στ. Θεοδωράκη. Ο επικεφαλής του «Ποταμιού», έπειτα από σχεδόν δύο μήνες στον δρόμο, βρίσκει μόλις 15 ημέρες μακριά από την ημερομηνία που θα μάθει αν η μεταπήδηση στην πολιτική επέφερε τα αποτελέσματα που είχε υπολογίσει.

Ο ίδιος ο κ. Θεοδωράκης έχει δηλώσει δημοσίως ότι η καταγραφή ποσοστού της τάξης του 3%-5% θα σήμαινε αποτυχία για το «Ποτάμι» και ο ίδιος θα αποχωρούσε από την πολιτική. Τις τελευταίες εβδομάδες οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι έχει ανακοπεί η προηγούμενη ανοδική πορεία του «Ποταμιού». Οι συνεργάτες του κ. Θεοδωράκη τονίζουν ότι κατά πάγια τακτική δεν σχολιάζουν τις δημοσκοπήσεις από την πρώτη ημέρα δημιουργίας του κόμματος. Στελέχη του ανέφεραν ότι κάθε σχολιασμός επί δημοσκοπήσεων σε αυτή τη φάση θα ήταν παρακινδυνευμένος, καθώς μόλις τώρα αρχίζουν οι ψηφοφόροι να διαμορφώνουν την τελική απόφασή τους. Και υπενθυμίζουν ότι περί το 40% του εκλογικού σώματος, αν τα ευρήματα των δημοσκοπήσεων είναι ακριβή, εξακολουθεί να μην έχει αποφασίσει τι θα πράξει ενώπιον της κάλπης σε δύο εβδομάδες από σήμερα.

Στο «Ποτάμι» εκτιμούν ότι οι περισσότεροι του κ. Θεοδωράκη ανά την Ελλάδα (οι οποίες συνεχίζονται ακόμη) συμβάλλουν στο να γνωστοποιήσουν εκ του σύνεγγυς στον πολίτη τις Ελλλάδας εκτός των Αθηνών τις θέσεις του κόμματος. Και τονίζουν ότι αυτές τις ημέρες γίνονται εμφανή τα πρώτα αποτελέσματα των εργασιών στις οποίες είχαν αποδωθεί τους προηγούμενες μήνες οι ειδικές ομάδες εργασιών του «Ποταμιού». Σε αυτό το πλαίσιο, προσθέτουν, αναδεικνύονται οι θέσεις του κόμματος για την οικονομία, το περιβάλλον, τη συνταγματική

αναθεώρηση, τα αγροτικά ζητήματα και την αξιοποίηση των κοιτασμάτων και του ορυκτού πλούτου που κρύβει το ελληνικό υπέδαφος. Και τονίζουν πως οι πολύ συγκεκριμένες προτάσεις του κόμματος σε μια σειρά από ζητήματα λειτουργούν και ως έμπρακτη διάφευση όσων κατηγορούν το «Ποτάμι» για αναπαράξια ή ασάφεια θέσεων επί των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η χώρα.

Μέχρι και τις 25 Μαΐου, στο «Ποτάμι» θα επιμεινουν στην τήρηση ίσων αποστάσεων τόσο από τα κόμματα της κυβέρνησης (Ν.Δ., ΠΑΣΟΚ) όσο και από τον ΣΥΡΙΖΑ. Ο κ. Θεοδωράκης εξακολουθεί να αποφεύγει να λάβει θέση στη συζήτηση περί Κεντροαριστεράς, αν και έσπευσε ταχέως να αποδομήσει το δίλημμα

Οι θέσεις, οι προσδοκίες και τα αποτελέσματα της περιόδου του κ. Θεοδωράκη στην Ελλάδα.

που έθεσε ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος περί σύνδεσης των ποσοστών που θα σημειώσει η «Ελιά» με τη συζήτηση, ή μη, του βίου της παρούσας κυβέρνησης.

Μετά τις 25 Μαΐου και εφόσον τα ποσοστά του «Ποταμιού» ανταποκριθούν στις προσδοκίες του κ. Θεοδωράκη και των συνεργατών του, θα ξεκινήσει ένας δεύτερος αγώνας δρόμου, αυτή τη φορά για τη δημιουργία οργανωτικών δομών στο κόμμα. Στόχος παραμένει η διενέργεια ιδρυτικού συνεδρίου στα τέλη Ιουνίου (πιθανότατα στη Σαμοθράκη). Η οργανωτική συγκρότηση αποτελεί και τον βασικότερο λόγο για τον οποίο οι συνεργάτες του κ. Θεοδωράκη αντιμετωπίζουν ως «εφιαλτικό» ένα πιθανό σενάριο κατάρρευσης του κυβερνητικού συνασπισμού που θα οδηγήσει στη δρομολόγηση συνολικών εξελίξεων, ενδεχομένως και εθνικών εκλογών.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΝΕΔΟΥ

ΚΚΕ κατά Ν.Δ. και Κουμουνδούρου

Με διμέτρηνη επίθεση προς τη Ν.Δ. και τον ΣΥΡΙΖΑ, το ΚΚΕ οξύνει την προεκλογική ρητορική του, καθώς εισερχόμαστε στην τελική ευθεία προς τις εκλογές. Στον Περισσό προβάλλουν ως ισχυρό όπλο του κόμματος τη σταθερότητα στις απόψεις του, την πάγια θέση του ΚΚΕ κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και την άποψη ότι η θέση αυτή, εκ του αποτελέσματος, δικαιώθηκε. Έτσι, η κριτική προς την κυβέρνηση έχει ακμή την ασκούμενη κυβερνητική πολιτική και τα καταστροφικά –κατά το ΚΚΕ– αποτελέσματά της για τους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματα.

Μάλιστα, ο γ.γ. του κόμματος Δημήτρης Κουτσούμπας σε όλες τις δημόσιες τοποθετήσεις του σπεύδει να «απαντήσει» στην προβαλλόμενη από κυβερνητικές πλευρές επιτυχία του πρωτογενούς πλεονάσματος, παραπέμποντας στις θυσίες με βάση τις οποίες αυτό επιτεύχθηκε, ενώ, σχετικά με τις ανακρεμύσεις από τον Οκτώβριο. Η επίσκεψη αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον, δεδομένης της συγκυρίας και των εξελίξεων στην Ουκρανία. Πάντως, το αρχικό πρόγραμμα της επίσκεψης, που έδωσε στη δημοσιότητα το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης, δεν περιλαμβάνει συνάντηση με τον κ. Λαβρόφ. Σύμφωνα με αυτό, ο κ. Τσίπρας πρόκειται να συναντηθεί με την πρόεδρο της Ανώ Βουλής, Βαλεντίνα Ματβιένκο, με τον α' αναπληρωτή ΥΠΕΞ της Ρωσίας κ. Βλαντιμίρ Τιτόφ, με τον πρόεδρο της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της Κρατικής Δούμας Αλεξέι Πούσκοφ και με τον α' αντιπρόεδρο της Δούμας Ιβάν Μέλνικοφ.

Την Πέμπτη, ο κ. Τσίπρας θα λάβει μέρος στο ντιμπέι μεταξύ των υποψηφίων για την προεδρία της Κομισιόν, που διοργανώνει η ΕΒΥ.

ριστικά. Επιπλέον, απέδωσε διγλωσσία στην Κουμουνδούρου, λέγοντας ότι κλείνει το μάτι σε όλους, ότι υπόσχεται σε όλους και προεξοφλώντας ότι στο τέλος η τακτική αυτή θα ολοκληρωθεί με αθέτηση των υποσχέσεων προς τους εργαζόμενους.

Η τακτική του Περισσού, καθώς η ημερομηνία των εκλογών πλησιάζει, επικεντρώνεται στη διάβρωση των συνθηκών ακραίας πόλωσης που επιχειρούν να διαμορφώσουν Ν.Δ. και ΣΥΡΙΖΑ, προκειμένου να προσελκύσουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο όγκο ψηφοφόρων. Έτσι, το ΚΚΕ κάνει ευθέως λόγο για «δικομματικό παιχνίδι», σχολιάζοντας την πολιτική όδυσση που κυριαρχεί στον λόγο κυβέρνησης και αξιωματικής αντιπολίτευσης. Επιπλέον, με την προεκλογική εκστρατεία που έχει επιλέξει, έθεται με σαφήνεια θέμα αποδόσεων από την Ε.Ε. και τα μονοπώλια. Στα δύο προεκλογικά σποτ που παρουσίασε τις προηγούμενες ημέρες το ΚΚΕ κυριαρχεί το ερώτημα «Τι περιμένεις;», ως σαφής προτροπή προς τους ψηφοφόρους να προσέλθουν στις κάλπες και να ενισχύσουν το κόμμα με την ψήφο τους, μήνυμα, άλλωστε, που επίσης εμπεριέχεται: «Ψηφίζουμε, δυναμώνουμε το ΚΚΕ παντού. Δύναμη και ελπίδα είναι του λαού».

Η αποχή είναι ένα στοιχείο που προβληματίζει και το ΚΚΕ, όπως και τα άλλα κόμματα και καταβάλλεται προσπάθεια να περάσει το μήνυμα της μεγάλης σημασίας που έχει η συμμετοχή στις εκλογές, προκειμένου πραγματικά να ενεργοποιηθούν εκείνες οι δυνάμεις που μπορούν να επιφέρουν την αλλαγή και να δώσουν ελπίδα. Στον Περισσό έχουν, επίσης, κινητοποιηθεί στην κατεύθυνση διεκδίκησης της μετριοκρατικής ετεροδομητότητας.

ΔΩΡΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Επιθυμούν νίκη με διαφορά, αλλιώς...

Της ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Να εμπεδώσουν κλίμα όχι απλώς νίκης στις εκλογές, αλλά επικράτησης με διαφορά, επιδιώκουν στον ΣΥΡΙΖΑ. Οι στενοί συνεργάτες του κ. Αλέξη Τσίπρα εμφανίζονται εδώ και ημέρες ιδιαίτερα αισιόδοξοι για το εκλογικό αποτέλεσμα και βέβαιοι ότι οι κάλπες θα δώσουν ακόμα περισσότερη ώθηση στην επόμενη εβδομάδα, όταν οι κάλπες των αυτοδιοικητικών εκλογών θα έχουν δώσει ένα πρώτο δείγμα και θα οδεύουμε προς τον δεύτερο γύρο σε δήμους και περιφέρειες και προς τις ευρωεκλογές. Στη στρατηγική της Κουμουνδούρου θα ενταχθεί και σταδιακά άνοιγμα προς τους ψηφοφόρους του ΠΑΣΟΚ και της Ν.Δ., καθώς

στο επίτευχο του κ. Τσίπρα θεωρούν ότι υπάρχουν περιθώρια άντλησης ψηφοφόρων από τον χώρο αυτό.

Ο κ. Τσίπρας και οι συνεργάτες του είδαν με ικανοποίηση το γεγονός ότι, πλέον, από όλες τις πλευρές προσδίδονται στα αποτελέσματα της προσεχούς διπλής εκλογικής αναμέτρησης χαρακτηριστικά επιδράσεις στις ευρύτερες πολιτικές εξελίξεις. Αλλωστε, η Κουμουνδούρου είχε σπεύσει

Η εσωκομματική αντιπολίτευση στον ΣΥΡΙΖΑ θα εγείρει θέμα – Οριο το ποσοστό του 27%

πρώτη να προσδώσει χαρακτήρα δημοψηφίσματος για την κυβερνητική πολιτική στις ευρωεκλογές. Ωστόσο, η ανάδειξη του δημοψηφισματικού χαρακτήρα των ευρωεκλογών εμπεριέχει έναν κίνδυνο για το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης: την επιστροφή στην εσωστρέφεια εάν το μήνυμα που προσδοκούν από τις κάλπες δεν είναι τόσο ξεκάθαρο. Ο κ. Τσίπρας δήλωσε προκείμε ότι θα θέσει θέμα εθνικών εκλογών, έστω κι αν ο ΣΥΡΙΖΑ κερδίσει με μία ψήφο διαφορά,

παραδέχθηκε, ωστόσο, ότι με τόσο μικρή διαφορά το αίτημα δεν θα είναι ισχυρό. Ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Γιώργος Σταθάκης δήλωσε πριν από μερικές ημέρες ότι θέμα εθνικών εκλογών θα τεθεί εάν το ποσοστό του ΣΥΡΙΖΑ είναι μεγαλύτερο από το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και «Ελιάς».

Το πρόβλημα για τον ΣΥΡΙΖΑ θα είναι εάν το εκλογικό αποτέλεσμα έχει άλλα χαρακτηριστικά. Η εσωκομματική αντιπολίτευση έχει διαμνύσει ότι σε περίπτωση που το κόμμα λάβει ποσοστό χαμηλότερο του περίπου 27% των εκλογών του Ιουνίου του 2012 και η διαφορά με τη Ν.Δ. είναι της τάξης των 2-3 μονάδων, θα εγείρει ζήτημα. Σε κάθε περίπτωση, ένα εκλογικό αποτέλεσμα που δεν θα «αναγνωσθεί» ως ξεκάθαρη νίκη απειλεί να βυθίσει το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης σε κύκλο εσωστρέφειας, ενώ θα επανακάμψει το φαινόμενο των διαφορετικών προσεγγίσεων για το τι πρέπει να γίνει στη συνέχεια.

Προς το παρόν, στην Κουμουνδούρου επιλέγουν να φορκίσουν αυτό το ενδεχόμενο και θεωρούν βέλπτη την επιτυχία. Μάλιστα, όσον αφορά τις αυτοδιοικητικές εκλογές, σπεύδουν να προεξοφλήσουν ότι, ανεξαρτήτως του πόσες περιφέρειες θα κερδίσει το

Φόβοι για «βοσνιοποίηση» της Ουκρανίας

Το σημερινό δημοψήφισμα των αυτονομιστών απειλεί να εκτροχιάσει τις εκλογές της 25ης Μαΐου και να βαθύνει τον εθνικό διχασμό

Υπό άλλες συνθήκες, η προχθεσινή επέτειος της αντιφασιστικής νίκης κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο θα αποτελούσε ιδεώδη ευκαιρία για να ενισχυθούν οι γέφυρες ανάμεσα στη Ρωσία και την Ουκρανία, οι λαοί των οποίων μοιράστηκαν τον τεράστιο φόρο αίματος εκείνα τα τρομερά χρόνια. Στην πραγματικότητα, συνέβη το ακριβώς αντίθετο: με τον Ρώσο πρόεδρο Βλαντιμίρ Πούτιν να γιορτάζει στη Σεβαστούπολη την προσάρτηση της Κριμαίας και τον Ουκρανό ομόλογό του Ολεξάντερ Τουρτσοβίνοφ οχυρωμένο στο Κίεβο, όπου η επέτειος δεν γιορτάστηκε δημοσίως λόγω του φόβου φιλορωσικής εξέγερσης ακόμη και στην πρωτεύουσα της Ουκρανίας, η 9η Μαΐου κατέληξε να συμβολίζει την αφύπνιση των παλιών δαιμονίων, που απειλούν να παρασύρουν σ' ένα νέο πόλεμο τη Γηραιά Ηπειρο.

Καθώς οι φλόγες των εμφυλίων

συγκρούσεων πυκνώνουν στην Ανατολική Ουκρανία, οι επόμενες δύο εβδομάδες, μέχρι τις προεδρικές εκλογές της 25ης Μαΐου, θα κρίνουν το μέλλον αυτού του μεγάλου, νεαρού κράτους με την ασταθή εθνική ταυτότητα. Η σημερινή ημέρα ενδέχεται να καθορίσει σε μεγάλο βαθμό τα μελλούμενα. Οι φιλορώσοι αυτονομιστές της αυτοκλήτης «Λαϊκής Δημοκρατίας του Ντονμπάσκ» έχουν εξαγγείλει δημοψήφισμα στις όμορες με τη Ρωσία περιοχές του Ντονέτσκ και του Λουγκάνσκ, που εκπροσωπούν περί τα 7 εκατ. κατοίκους και το 1/3 του ουκρανικού ΑΕΠ.

Η αφηνισιακή στροφή του Βλαντιμίρ Πούτιν, την περασμένη Τετάρτη, δημιούργησε κάποιες ελπίδες ότι τα χειρότερα θα αποτραπούν, έστω και στο παρά πέντε. Ο Ρώσος πρόεδρος χαρακτήρισε τις εκλογές της 25ης Μαΐου ως «βήμα προς την ορθή κατεύθυνση» και κάλεσε τους

ρωσόφωνους αυτονομιστές να αναβάλουν το δημοψήφισμα, με την προϋπόθεση ότι και το Κίεβο θα σταματούσε τις αιματηρές επιχειρήσεις του στρατού στην ανατολική Ουκρανία. Ωστόσο, την Πέμπτη η μεν ουκρανική κυβέρνηση δήλωσε ότι οι «αντιπροσωπικές» επιχειρήσεις θα συνεχιστούν, οι δε αυτονομιστές του Ντονέτσκ και του Λουγκάνσκ ότι θα προχωρήσουν στο δημοψήφισμα.

Επρόκειτο άραγε για ειλικρινή παρέμβαση εκτόνωσης της κρίσης από τον πραγματιστή Πούτιν, λόγω του φόβου των συντριπτικών οικονομικών κυρώσεων ή απλώς για προσπάθεια να κερδηθεί πολύτιμος χρόνος; Οι γνώμες διχάζονται, ο καιρός θα δείξει. Γεγονός είναι ότι στο ερώτημα του δημοψηφίσματος γίνεται λόγος μόνο για «ανεξαρτησία» και όχι για απόσχιση ή, πολύ περισσότερο για προσχώρηση στη

Ρωσική Ομοσπονδία. Εξάλλου, μη αναγνωρίζοντας το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος, ο Ρώσος πρόεδρος διατηρεί τη δυνατότητα να παρέμβει ως εξωτερικός μεσολαβητής στην ουκρανική κρίση, χωρίς να έχει περάσει τις κόκκινες γραμμές.

Με αυτά τα δεδομένα, δύο σενάρια διαγράφονται ως πιθανότερα: μια μαζική εισβολή του ουκρανικού στρατού για την καταστολή της εξέγερσης διά πυρός και σιδήρου - κάτι που θα μπορούσε να αποτελέσει πρόκληση για μια ρωσική «ειρηνευτική» επέμβαση - και η μετατροπή της Ανατολικής Ουκρανίας σε μια «παγωμένη σύγκρουση», σε ντε φάκτο ρωσικό προτεκτοράτο χωρίς διεθνή υπόσταση, κατά το πρότυπο της Αμπχαζίας, της Νότιας Οσετίας, της Υπερδνειστερίας και του Ναγκόρνο Καραμπάχ. Και στις δύο περιπτώσεις, η Ουκρανία θα αντιμετώπιζε το ενδεχόμενο της «βοσ-

νιοποίησης», με τις ρωσόφωνες ανατολικές περιοχές να αντιστοιχούν στην αυτόνομη, σερβική Δημοκρατία SRPSKA εντός ενός ομοσπονδιακού ή συνομοσπονδιακού κράτους.

Η κλιμακούμενη σύγκρουση εξελίσσεται σε αγώνα ζωής ή θανάτου για τους Ουκρανούς ολιγάρχες. Οι περισσότεροι από αυτούς έχουν τη βάση τους στη βιομηχανική Ανατολική Ουκρανία και μέχρι πρόσφατα έρχιναν κυνικά το βάρος τους στην πλευρά του εκάστοτε ισχυρού. Μετά την ανατροπή του προέδρου Γιανουκόβιτς, μετέφεραν την υποστήριξή τους στην προσωρινή κυβέρνηση του Κιέβου. Ο «βασιλιάς της σοκολάτας» Πιοτρ Ποροσένκο κατεβαίνει στις προεδρικές εκλογές και εμφανίζεται ως το φαβορί για τον ρόλο του «Ουκρανού Μπερλουσκόνι», αν φυσικά ανοίξουν οι κάλπες στις 25 Μαΐου - ένα πολύ μεγάλο

«αν». Ο δεύτερος πλουσιότερος άνδρας της Ουκρανίας, Ιγκόρ Κολομύοϊκ, ανέλαβε κυβερνήτης του Δνειπεροπετρόφσκ και προσφέρει παχυλά «πριμ» στους αστυνομικούς που θα εξοντώσουν «ανατρεπτικά» στοιχεία των φιλορώσων.

Στα χνάρια του Κολομύοϊκ βαδίζει ένας άλλος μεγιστάνας, ο Ιγκόρ Παλίτσια, ο οποίος ανέλαβε κυβερνήτης Οδησού μετά την εξάπλωση της φιλορωσικής εξέγερσης στο πολυεθνικό λιμάνι της Μαύρης Θάλασσας και τον τραγικό θάνατο 42 ρωσόφωνων διαδηλωτών, όταν αντίπαλοί τους πυρπόλησαν εν ψυχρώ το μέγαρο των συνδικάτων. Το φρικιαστικό αυτό έγκλημα αποτέλεσε σημείο καμπής των εξελίξεων, με τη Μόσχα να μιλά ανοικτά πλέον για τη «Νέα Ρωσία», ανασύροντας την ομοσπία της τσαρικής εποχής για την ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής και Νότιας Ουκρανίας.

«Στην ουκρανική κρίση δεν υπάρχουν στρατιωτικές λύσεις»

Συνέντευξη στον **ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΣ**

Η ουκρανική κρίση οδηγεί την ανθρωπότητα σ' ένα νέο Ψυχρό Πόλεμο, εξέλιξη από την οποία κανείς δεν θα βγει κερδισμένος, τονίζει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο Τζον Χάμρε, πρόεδρος του Κέντρου Στρατηγικών και Διεθνών Μελετών της Ουάσιγκτον (CSIS), μιας εκ των σημαντικότερων δεξαμενών σκέψης της Αμερικής. Ο κ. Χάμρε μιλά για κακή διαχείριση της κρίσης από τη Δύση, σημειώνει ότι η Ρωσία διολισθαίνει σε αυτοαπομόνωση, ενώ επικρίνει και την Ουκρανία επειδή μαίνοντας την ανάγκη να υπάρξει μια «πιο προοδευτική και υπεύθυνη ηγεσία» στο Κίεβο. Σπεύδει, δε, να εκτιμήσει ότι οι εκλογές της 25ης Μαΐου δεν θα επιλύσουν το πρόβλημα. Δηλώνει ότι ουσιαστικά Ομπάμα και Μέρκελ έχουν κοινή προσέγγιση, αλλά επισημαίνει ότι το θέμα είναι τι θα κάνει ο Πούτιν. Τέλος, υπογραμμίζει τη μεγάλη ενεργειακή εξάρτηση της Ευρώπης από τη Ρωσία, σημειώνοντας ότι στη σημερινή συγκυρία τα όποια αποθέματα αερίου και πετρελαίου διαθέτουν η Ελλάδα, το Ισραήλ και η Κύπρος, δεν αποτελούν εναλλακτική λύση.

Ο Τζον Χάμρε, πρόεδρος του Κέντρου Στρατηγικών και Διεθνών Μελετών της Ουάσιγκτον, μιλάει στην «Κ» για τους πρωταγωνιστές του δράματος.

– Πόσο επικίνδυνη είναι η κατάσταση στην Ουκρανία;

– Είναι μια πολύ επικίνδυνη κατάσταση. Όλα δείχνουν ότι η Ρωσία προσπαθεί να αποσταθεροποιήσει την Ουκρανία με σκοπό να διαταράξει τις εκλογές της 25ης Μαΐου. Η Ευρώπη και η Αμερική έχουν δεσμευθεί υπέρ της διεξαγωγής μιας αδιάβλητης και δίκαιης εκλογικής διαδικασίας. Έχουμε εισέλθει σε μια πορεία σύγκρουσης. Κανείς δεν πρέπει να επιθυμεί να εξελιχθεί η Ουκρανία σ' ένα αποτυχημένο κράτος. Θα ήταν μια καταστροφή όχι μόνο για τους ίδιους τους Ουκρανούς, αλλά και για τους Ρώσους, όπως και για την Ευρώπη.

– Θεωρείτε ότι η Δύση υπερεκτιμώσε τις δυνατότητές της;

– Η Δύση δεν διαχειρίστηκε σωστά την όλη υπόθεση. Ο σχεδιασμός από την Ε.Ε. της παροχής οικονομικής βοήθειας ύψους 600 εκατ. δολαρίων ήταν ελλιπής. Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι, σε γενικές γραμμές, οι Ουκρανοί βλέπουν ένα καλύτερο μέλλον στη συστράτευση τους με την Ευρώπη, παρά με τη Ρωσία. Αλλά αυτό θα απαιτήσει μια πολύ πιο σοβαρή και συνολική προσπάθεια διόρθωσης των σημαντι-

κών προβλημάτων που παρατηρούνται στο εσωτερικό της Ουκρανίας, όπως και την προετοιμασία της χώρας και του λαού για μια πιο προοδευτική και υπεύθυνη ηγεσία.

– Μπορεί η λύση να προέλθει μέσα από σύρραξη;

– Δεν υπάρχουν στρατιωτικές λύσεις στην κρίση της Ουκρανίας. Η προσπάθεια πρέπει να επικεντρωθεί στην ανάδειξη και ενίσχυση μιας αποτελεσματικής κυβέρνησης και της σταδιακής επανασύνδεσης των κομματιών μιας κατακερματισμένης χώρας.

– Είμαστε μπροστά σε ένα νέο Ψυχρό Πόλεμο;

– Νομίζω πως ναι. Μπαίνουν σε ένα νέο Ψυχρό Πόλεμο. Η αλλοτρίωση της Μόσχας αυξάνεται τα τελευταία χρόνια, αλλά η Δύση δεν έχει εκτιμήσει αυτή την εξέλιξη στον βαθμό που θα έπρεπε. Όμως και η Ρωσία διολισθαίνει σε μια αυτοαπομόνωση, χρησιμοποιώντας τακτικές που προκαλούν, για να πετύχει συγκεκριμένους τακτικούς στόχους. Αυτές οι τακτικές θα έχουν αναμφίβολα ως αποτέλεσμα να ενώσουν την Ευρώπη σε μια ενιαία στάση απέναντι στις πολιτικές της Ρωσίας. Θα υπάρξουν, τελικά, τα αντίθετα αποτελέσματα καθώς θα δημιουργηθεί ακριβώς αυτό το περιβάλλον που μισούν οι Ρώσοι. Κανείς δεν βγαίνει νικητής από αυτήν την εξέλιξη.

Ο γρίφος Πούτιν

– Πώς κρίνετε τη μέχρι τώρα διαχείριση της κρίσης από τους Ομπάμα, Μέρκελ και Πούτιν;

– Θα επιστούσα την προσοχή όλων σε ό,τι αφορά την τάση προσωποποίησης καταστάσεων. Δεν πρέπει να βλέπουν το συγκεκριμένο ζήτημα ως πρόβλημα προσώπων και ηγετικών ικανοτήτων. Ο πρόεδρος Ομπάμα και η καγκελάριος Μέρκελ ουσιαστικά βλέπουν την κατάσταση μέσα από το ίδιο πρίσμα. Θα πείσουν για δίκαιες εκλογές. Το πραγματικό ερώτημα είναι τι θα κάνει ο πρόεδρος Πούτιν.

– Πώς ερμηνεύετε τη μέχρι τώρα στάση της Μόσχας;

– Το κατεστημένο της ρωσικής πολιτικής έχει αποξενωθεί εδώ και πολύ καιρό. Είναι σαφές ότι η προσοχή της Αμερικής δεν ήταν τις τελευταίες δεκαετίες στραμμένη στη Ρωσία. Τώρα, ξαφνικά, η ουκρανική κρίση αναγκάζει όλους να επαναπροσδιορίσουν τις προτεραιότητές τους και να συζητήσουν υπό πολύ πιεστικές συνθήκες.

– Πόσο σημαντικές είναι οι εκλογές;

– Αυτή τη στιγμή όλοι εστιάζουν στις εκλογές της 25ης Μαΐου. Δεν νομίζω ότι οι εκλογές θα επιλύσουν κάτι. Μάλιστα, εάν αυτές είναι ελλιπείς, το πρόβλημα θα διογκωθεί ακόμη περισσότερο με ό,τι μπορεί να συνεπάγεται αυτό.

Λουλοδία και κεριά στη μνήμη των 42 ρωσόφωνων διαδηλωτών που βρήκαν τραγικό θάνατο όταν αντίπαλοί τους πυρπόλησαν εν ψυχρώ το μέγαρο των συνδικάτων στο λιμάνι της Οδησού στη Μαύρη Θάλασσα.

Οι δεσμοί του Βερολίνου και της Μόσχας

Πολύ πριν οι φιλορώσοι της ανατολικής Ουκρανίας αιχμαλωτίσουν τους τέσσερις Γερμανούς στρατιωτικούς παρατηρητές, πυροδοτώντας διαμάχες στο εσωτερικό της Γερμανίας για τη σκοπιμότητα της αποστολής, ο αρθρογράφος της εφημερίδας Die Zeit, Μπερντ Ούλριχ διερωτάτο «πώς στην ευχή κατόρθωσε ο Πούτιν να διχάσει τη Γερμανία». Οι στρατιωτικοί παρατηρητές επέστρεψαν σώοι και αβλαβείς στο Βερολίνο, ύστερα από δεκαήμερη αιχμαλωσία, αλλά οι πολιτικές αντιπαραθέσεις για την ενδεχόμενη στάση του Βερολίνου απέναντι στη Μόσχα δεν κόπησαν.

Με «άκομφο τρόπο»

«Θέλω να μάθω ποιος έστειλε τους Γερμανούς στρατιώτες στην ανατολική Ουκρανία» είπε ο αντιπρόεδρος της βαυαρικής CSU Πέτερ Γκαουβάλερ. «Το γεγονός ότι η επαναστατική κυβέρνηση του Κιέβου, για τη νομιμοποίηση της οποίας υπάρχουν βάσιμες αμφιβολίες, έχει συμφέρον να προσκαλέσει στρατιώτες των γερμανικών ενόπλων δυνάμεων στην περιοχή των συγκρούσεων το καταλαβαίνω» δήλωσε

Εταιρείες όπως η Siemens έσπευσαν από την πρώτη στιγμή να δηλώσουν ότι δεν επηρεάζονται από την περιρρέουσα ατμόσφαιρα.

ο Γκαουβάλερ στο περιοδικό Spiegel. «Αλλά δεν καταλαβαίνω γιατί είναι προς το συμφέρον μας να εμπλακούμε περισσότερο στη σύγκρουση με τέτοιο άκομφο τρόπο». «Θα ήταν λάθος να το βάλλουμε κάτω» απάντησε η υπουργός Αμυνας Ούρσουλα φον ντερ Λάιγε, η οποία δεν αποκλείει το ενδεχόμενο επανόδου Γερμανών στρατιωτικών παρατηρητών στην Ουκρανία.

Η διαμάχη οξύνεται λόγω διαφορετικών αναγνώσεων της ιστορίας. Οι μεν αντίπαλοι της κυβερνητικής πολιτικής βλέπουν στη γερμανική εμπλοκή στην Ουκρανία την αναβίωση των παλιών γερμανικών πολιτικών στόχων για επέκταση προς τα ανατολικά, οι δε υποστηρικτές των κυβερνητικών χειρισμών θεω-

ρούν ότι το Βερολίνο ορθώς αποκλείεται από το ιστορικό προηγούμενο της συνεννόησης Γερμανίας-Ρωσίας που είχε συνέπεια τη συντριβή όσων λαών είχαν την ατυχία να ζουν στα μεταξύ τους εδάφη.

Παρά το εύρος των απόψεων, που κυμαίνονται από τις επανειλημμένες απειλές της υπουργού Φον ντερ Λάιγε για ενίσχυση των στρατιωτικών δυνάμεων του ΝΑΤΟ στην ανατολική Ευρώπη ως τους απορριπτικούς χαρακτηρισμούς του πρώην καγκελαρίου Σμιτ για τις κυρώσεις σε βάρος της Ρωσίας («ηλιθιότητες»), τα οικονομικά περιθώρια κίνησης είναι πολύ στενά.

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις της Γερμανίας στη Ρωσία ξεπερνούν το σύνολο των επενδύσεων των ΗΠΑ, της Κίνας, της Ιαπωνίας, της Βρετανίας, της Ιταλίας και της Γαλλίας μαζί, ενώ εταιρείες όπως η Siemens έσπευσαν από την πρώτη στιγμή να δηλώσουν ότι δεν επηρεάζονται από την περιρρέουσα ατμόσφαιρα. «Η Siemens και η Ρωσία ενώνονται από παράδοση 160 ετών» δήλωσε ο διευθυντής της εταιρείας Τζο Κέσερ μετά τη συ-

νάντηση με τον Βλαντιμίρ Πούτιν προ μηνός.

Οικονομικό ταγκό

Ο θερμός εναγκαλισμός του πρώην καγκελαρίου Σρέντερ με τον Πούτιν στα 70α γενέθλια του πρώτου, την περασμένη εβδομάδα, συμβόλιζε το σφιχτό οικονομικό ταγκό των δύο χωρών, που επισφραγίστηκε από την έναρξη λειτουργίας του αγωγού φυσικού αερίου Nord Stream κάτω από τη Βαλτική το 2011. Ενδεχόμενη ρήξη με τη Ρωσία θα τινάζε στον αέρα τους ενεργειακούς σχεδιασμούς του Βερολίνου, στερώντας του μια μη ελεγχόμενη από τη δύση ενεργειακή πηγή.

Οι φόβοι μιας χώρας που βρέθηκε στο επίκεντρο του Ψυχρού πολέμου για διολίσθηση σε νέο ψυχροπολεμικό κλίμα, διακατέχουν πλέον το 72% των Γερμανών. Παράλληλα, η συνέχιση της κρίσης έχει αυξήσει τον σκεπτικισμό της γερμανικής κοινής γνώμης απέναντι στη Ρωσία. Αλλά στην έδρα της γερμανικής κυβέρνησης, παρά τα σκληρά λόγια απέναντι στον Πούτιν, γίνονται πυρετώδεις προσπάθειες για εξεύρεση διπλωματικής λύσης.

SO EASY STORES
υπερ...βολικά κοντά σας!

Join us on Facebook or So Easy Stores

ολόκληρο τον Μάιο

1+1 δωρεάν ελεύθερη επιλογή

Victoria Ice Tea 0.5L
Χωρίς Ζάχαρη
Λεμόνι
Ροδάκινο
€1.09

Αναψυκτικά 2L
Cola Cola, Fizz Up, Oranganta
€1.49

Star 70g
Σνακ με γέυση, Πίτσα και Τυρί, Μπέικον
€1.29

Lara 72pcs
Μωρομάντηλα Χαμομήλι
€2.99

Lara Cotton Buds
100pcs **€0.99**
200pcs **€1.39**

Πώς κερδίζει φίλους αλλά και εχθρούς ο Φάρατζ

Στην τελευταία προεκλογική συγκέντρωση προσπάθησε να πείσει ότι δεν είναι ρατσιστής

Του αποσταλμένου μας στο ΛΟΝΔΙΝΟ
ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Η ένταση έξω από το Emmanuel Centre, ένα κέντρο εκδηλώσεων λίγα τετράγωνα από τη Βουλή των Κοινοτήτων στο Ουέστμινστερ, είναι αισθητή. Στη μία πλευρά του δρόμου, ακροαριστεροί και αντιρατσιστές διαδηλωτές φωνάζουν οργισμένοι συνθήματα. Στην άλλη, πλαισιωμένοι από ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις, καταφθάνουν οι καλεσμένοι στην τελευταία προεκλογική συγκέντρωση πριν από τις ευρωεκλογές του Νάιτζελ Φάρατζ, επικεφαλής του αντι-ευρωπαϊκού, αντι-μεταναστευτικού UK Independence Party. (UKIP).

Ενώ περνάει επανειλημμένως μπροστά από το κτίριο ένα φορτηγάκι με μία πελώρια αφίσα συν-

«Δεν θα συνεργαστούμε με το κόμμα της Μαρίν Λεπέν, γιατί δεν είναι αρκετά ριζοσπάστες» δηλώνει στην «Κ» ο Στίβεν Γουλφ, εκπρόσωπος Οικονομικών του UKIP.

δικαιολογημένων ενώσεων κατά του Φάρατζ, η «Κ» συνομιλεί με τους διαδηλωτές. «Το UKIP θέλει να φύγουμε από την Ε.Ε., να απομονωθούμε» λέει ο Ντάνκαν, δημόσιος υπάλληλος, εξηγώντας ότι αυτό θα σημάνει «απόλυτη επενδύσεων». «Επιπλέον, θα συμμαχήσουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με ρατσιστικά κόμματα, όπως η Λίγκα του Βορρά στην Ιταλία και οι Αλθινοί Φινλανδοί, που ζητούν οι μετανάστες να φορούν ένα περιβραχιόνιο ώστε να ταυτοποιούνται».

Καθώς το κόμμα έχει περάσει στην πρώτη θέση σε κάποιες δημοσκοπήσεις για τις ευρωεκλογές, οι θέσεις του και –κυρίως– τα πρόσωπα που το εκπροσωπούν έχουν γίνει αντικείμενο έντονων κριτικών. Τα ΜΜΕ και τα τρία μεγάλα κόμματα – Συντηρητικοί, Εργατικοί, Φιλελεύθεροι Δημοκράτες – κατηγορούν τον Φάρατζ ότι προσελκύει τους θιασώτες κάθε μισαλλοδοξίας. Σύμφωνα με την ερμηνεία αυτή, που αρκετά στελέχη του UKIP έχουν επαληθεύσει με τις παρε-

Το αντι-ευρωπαϊκό, αντι-μεταναστευτικό κόμμα UK Independence Party του Νάιτζελ Φάρατζ, φέρεται να έχει περάσει στην πρώτη θέση σε κάποιες δημοσκοπήσεις στη Βρετανία για τις ευρωεκλογές.

βάσεις τους, σεξιστές, ομοφοβικοί και (πάνω από όλα) ρατσιστές Λευκοί, όταν ακούν το κεντρικό σύνθημα του κόμματος - «να πάρουμε πίσω τον έλεγχο της χώρας» - έχουν κάτι πολύ συγκεκριμένο και αποκρουστικό κατά νου.

Η εκδήλωση στο Emmanuel Cen-

tre είχε κεντρικό σκοπό να διαψεύσει αυτήν την εικόνα. Ο οικοδεσπότης, που εκφώνει την αρχική ομιλία και συστήνει τους υπόλοιπους ομιλητές, είναι ο Στίβεν Γουλφ, εκπρόσωπος Οικονομικών του κόμματος, ένας 45χρονος δικηγόρος επενδυτικών κεφαλαίων από το

Μάντσεστερ του οποίου ο ένας παππούς ήταν Αφροαμερικανός. Με την εξαίρεση του Φάρατζ, κανείς από τους άλλους ομιλητές δεν είναι λευκός – παίρνουν το λόγο Πακιστανοί, Ινδοί, Τζαμαϊκανοί, ενώ γίνεται αναφορά και σε υποψήφιο ελληνικής καταγωγής.

«Θα εργαστούμε με άλλα κόμματα από άλλες χώρες που είναι μη ρατσιστικά, που δεν κάνουν διακρίσεις, που πιστεύουν στη θέση μας ότι πρέπει να απελευθερώσουμε τις χώρες της Ευρώπης από τα δεσμά της Ευρωπαϊκής Ένωσης» δηλώνει στην «Κ» ο Γουλφ για τη στρατηγική που θα ακολουθήσει το UKIP στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. Χρησιμοποιεί μάλιστα το παράδειγμα της Ελλάδας ως χώρας-θύματος της ακραίας λιτότητας που επιβάλλουν οι Βρυξέλλες. (Ο αρχηγός του πάντως, απέσπασε έντονα χειροκροτήματα όταν κατηγορήσει την Ε.Ε. ότι στέλνει βρετανικά χρήματα στις «όλο και πιο φτωχές χώρες της Νότιας Ευρώπης»).

Μεταξύ των αδελφών κομμάτων του UKIP στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο δεν θα είναι το Εθνικό Μέτωπο της Μαρίν Λεπέν, σύμφωνα με τον υπεύθυνο Οικονομικών Θεμάτων του UKIP, γιατί «δεν είναι αρκετά ριζοσπάστες – θέλουν να μεταρρυθμίσουν την Ε.Ε., δεν θέλουν να φύγουν από αυτήν». Ο Πολ Οουκλι, έτερος υποψήφιος ευρωβουλευτής του κόμματος, είπε στην «Κ» ότι το Εθνικό Μέτωπο εντάσσεται στα ρατσιστικά κόμματα.

Ο Φάρατζ κλείσε όσους διαμαρτύρονταν –κάποιοι από τους οποίους είχαν παρεισφρήσει στην αίθουσα και διέκοπταν περιοδικά τους ομιλητές– ως «διαδηλωτές της λευκής μεσαίας τάξης». Ευχαρίστησε σαρκαστικά τον Νικ Κλεγκ, αρχηγό των Φιλελεύθερων Δημοκρατών, για τα δύο debates στα οποία αντιπαρατέθηκαν με θέμα την Ευρώπη (και στα δύο ο αρχηγός του UKIP κέρδισε τις εντυπώσεις). Και έκλεισε με ένα ηχηρό κάλεσμα προς τα μέσα ενημέρωσης να «μην μας αποκαλέσετε ξανά ρατσιστές». Στο τέλος της ομιλίας του, την οποία εκφώνησε χωρίς κείμενο, αποθεώθηκε από τους περίπου 1.000 παρευρισκομένους και στη συνέχεια φυγαδεύθηκε για να μην αντιμετωπίσει την οργή των πολεμιών του.

Παγκόσμιο SOS για τις Νιγηριανές

Υστερα από μία παγκόσμια εκστρατεία διαμαρτυρίας για τις 200 και πλέον απαχθείσες μαθήτριες στη Νιγηρία από την οργάνωση Μπόκο Χαράμ, τις μαζικές διαδηλώσεις και την κινητοποίηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αλλά και το έντονο ενδιαφέρον διεθνών ηγετών, η κυβέρνηση της χώρας, συνεπικουρούμενη από Ουάσινγκτον και Λονδίνο, αποφάσισε να δράσει. Ο πρόεδρος της Νιγηρίας Γκουντλάκ Τζόνθαν χαίρεται την αποστολή βοήθειας από τις δύο χώρες, που προσφέρθηκαν να βοηθήσουν στον εντοπισμό των κοριτσιών. Η αμερικανική πρεσβεία στην Αμπούτζα ανακοίνωσε ότι ομάδα Αμερικανών ειδικών αφίχθη στη χώρα, χωρίς να διευκρινίζει την ακριβή σύνθεση της αποστολής. Νωρίτερα πάντως Αμερικανοί αξιωματούχοι είχαν προαναγγείλει ότι η Ουάσινγκτον θα στείλει στρατιώτες και εμπειρογνώμονες του υπουργείου Δικαιοσύνης και του FBI.

Γαλλία και Κίνα έχουν προσφέρει εξάλλου εξοπλισμό δορυφόρων για να συνδράμουν την ανεύρεση των κοριτσιών που απήχθησαν. Η ύπατη αρμοστέα του ΟΗΕ (UNHCR) ανέφερε την Παρασκευή ότι εκτός από τις απαγωγές, που προκάλεσαν το διεθνές ενδιαφέρον για τη δράση της οργάνωσης, πρέπει να δοθεί έμφαση στην ευρύτερη εκστρατεία της Μπόκο Χαράμ. «Η βία και η συχνότητα των επιθέσεων

είναι πρωτόγνωρη» αναφέρεται χαρακτηριστικά στην ανακοίνωση. Οι πιο πρόσφατες επιθέσεις της Μπόκο Χαράμ σημειώθηκαν σε απομακρυσμένες περιοχές στα βορειοανατολικά της χώρας, όπου ιδρύθηκε η Μπόκο Χαράμ πριν από μια δεκαετία και 1.600 άνθρωποι έχουν δολοφονηθεί από την αρχή του χρόνου. Στην Πολιτεία του Μπόρνο οι επιθέσεις είναι στην

Οι μαζικές διαδηλώσεις, η κινητοποίηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, και το ενδιαφέρον διεθνών ηγετών ενεργοποίησαν την κυβέρνηση.

ημερησία διάταξη και τα συνθήματα ανυπεράσπιστοι πολίτες. «Ορισμένοι έχουν δει φίλους και συγγενείς να πέφτουν σε τυχαία μπόκο στον δρόμο και να εκτελούνται εν ψυχρώ», εξήγησε η UNHCR. «Οι άνθρωποι μιλάνε για πυρπολήσεις σπιτιών και χωραφιών ή ρίψη χειροβομβίδων σε πολυσύχναστες αγορές, στις οποίες σκοτώνονται άμαχοι και ζώα», προστίθεται στην ανακοίνωση. Η Μπόκο Χαράμ έχει διακηρύξει ότι πολεμά για τη δημιουργία ενός ισλαμικού κράτους στον μουσουλμανικό Βορρά της χώρας.

Ορισμένοι στις βαθιά συντηρη-

τικές βορειοανατολικές περιοχές της Νιγηρίας έχουν διατυπώσει την υποστήριξη τους για μία κοινωνία, στα σύνορα με το Καμερούν. Ενοπλιο ισλαμιστές γάζωσαν την πόλη και άνοιξαν πυρ αδιακρίτως εναντίον πολιτών, που προσπαθούσαν να διαφύγουν, ενώ πυρπολόσαν ολόκληρες οικογένειες στα σπίτια τους.

Μιλώντας στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ της Αμπούτζα την περασμένη εβδομάδα ο Τζόνθαν προέβη στην πρόβλεψη ότι οι απαγωγές θα είναι «η αρχή του τέλους της τρομοκρατίας στη Νιγηρία». Η αποτυχία της χώρας να ανακαταστήσει τη βία έχει εγείρει ερωτήματα κατά πόσον μπορεί να εξουδετερώσει την οργάνωση χωρίς εξωτερική βοήθεια. Η Νιγηρία είναι μεν η πολυπληθέστερη χώρα και πλουσιότερη οικονομία της Αφρικής, με το μεγαλύτερο αμυντικό προϋπολογισμό, αλλά ο στρατός της έχει επανειλημμένα κατηγορηθεί για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η αποτελεσματικότητά του αμφισβητείται έντονα.

Εκτίει την ποινή του Μπερλουσκόνι

Ξεκίνησε την Παρασκευή την κοινωνική εργασία, στην οποία έχει καταδικαστεί, ο πρώην πρωθυπουργός της Ιταλίας Σίλβιο Μπερλουσκόνι, ο οποίος θα εκτίσει την ποινή του εργαζόμενος σε κέντρο στήριξης ηλικιωμένων του Τσεζάνο Μπσκοκόνι, ένα από το Μιλάνο. Ο Μπερλουσκόνι εισήλθε κατευθείαν στο τμήμα όπου φιλοξενούνται οι ασθενείς με Αλτσχάιμερ, χωρίς να κάνει δηλώσεις. Τις περασμένες ημέρες, ο «πρώην Καβαλιέρε» είχε τονίσει ότι «θα κάνει ό,τι καλύτερο μπορεί, καταβάλλοντας ειλικρινή και χρήσιμη προσπάθεια, παρόλο που θεωρεί άδικη την απόφαση των δικαστών». Λίγο μετά την άφιξη του ένας άνδρας φώναξε συνθήματα κατά του Ιταλού πολιτικού και καναλάρχη και απομακρύνθηκε από την αστυνομία. Πάνω από εξήντα τηλεοπτικά δίκτυα απ' όλο τον κόσμο είχαν εγκαταστήσει τις κάμερες τους έξω από το κέντρο περιθαλψής υπερηλικών του Τσεζάνο, εν αναμονή τυχόν δηλώσεων του Μπερλουσκόνι, κατά την έξοδό του. Στο μεταξύ, το κυβερνών κεντροαριστερό Δημοκρατικό Κόμμα (PD) του πρωθυπουργού της Ιταλίας Ματέο Ρέντσι αναμένεται ότι θα κερδίσει με μεγάλη διαφορά τις εκλογές για το Ευρωκοινοβούλιο, με δεύτερο το Κίνημα Πέντε Αστέρων (M5S) του κωμικού Μπίπε Γκριόλο.

Η υποψηφιότητα της Χίλαρι και ο.. Μπους

Η εγκυμοσύνη της Τσέλι Κλίντον και η Μόνικα Λουίνσκι που αποφάσισε να σπάσει τη σιωπή της για το μεγάλο σκάνδαλο

Της **ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ**

Όλοι δουλεύουν για την υποψηφιότητα της Χίλαρι Κλίντον για την αμερικανική προεδρία το 2016. Η κόρη της Τσέλι Κλίντον είναι έγκυος και θα την κάνει σύντομα γιαγιά. Η θρυλική ερωμένη του συζύγου της, Μόνικα Λουίνσκι, αποφάσισε να σπάσει τώρα τη σιωπή της για το μεγάλο σκάνδαλο, το οποίο λίγο έλειψε να οδηγήσει στην αποπομπή του Μπιλ Κλίντον από τον Λευκό Οίκο. Και όλες οι δημοσκοπήσεις εμφανίζουν την πρώην πρώτη κυρία των ΗΠΑ και τέως ΥΠΕΞ της χώρας να επικρατεί άνετα όλων

Οι οικογένειες Κλίντον-Μπους, που κυριαρχούσαν επί 32 χρόνια στην αμερικανική πολιτική σκηνή, είτε ως ένοικοι του Λευκού Οίκου, είτε ως μέλη της κυβέρνησης, ενδέχεται να βρεθούν πάλι αντιμέτωπες.

των εν δυνάμει αντιπάλων της.

Οι επόμενες προεδρικές εκλογές είναι πιθανό άλλωστε να αποτελέσουν αποθέωση του νεοτισμού. Οι οικογένειες Κλίντον-Μπους, που κυριαρχούσαν επί 32 χρόνια στην αμερικανική πολιτική σκηνή, είτε ως ένοικοι του Λευκού Οίκου, είτε ως μέλη της κυβέρνησης, ενδέχεται να βρεθούν πάλι αντιμέτωπες και να διεκδικήσουν εκ νέου το ανώτατο αξίωμα. Σε περίπτωση που ο Τζεμ Μπους, γιος του πρώην προέδρου των ΗΠΑ και πρώην κυβερνήτης της Φλόριντα ο ίδιος, κληθεί να αναμετρηθεί με τη Χίλαρι Κλίν-

Σύμφωνα με δημοσκόπηση της Washington Post και του ABC, υπάρχει ένα σημαντικό μέρος του εκλογικού ακροατηρίου των Δημοκρατικών που αποδοκιμάζει την πολιτική Ομπάμα, αλλά υποστηρίζουν ταυτόχρονα τη Χίλαρι Κλίντον.

τον, η δεύτερη θα κερδίσει άνετα με 53% έναντι 41% του πρώτου.

Αυτό τουλάχιστον προκύπτει από πρόσφατη έρευνα για λογαριασμό της εφημερίδας Washington Post και του ABC. Σύμφωνα με αυτήν τη δημοσκόπηση υπάρχει ένα σημαντικό μέρος του εκλογικού ακροατηρίου των Δημοκρατικών που αποδοκιμάζουν την πολιτική του Μπαράκ Ομπάμα, αλλά υποστηρίζουν ταυτόχρονα τη Χίλαρι Κλίντον. Αυτοί οι ψηφοφόροι είναι στην πλειοψηφία τους λευκοί, που ανήκουν σε χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, χωρίς πανεπι-

στημιακό δίπλωμα και αυτοπροσδιορίζονται μάλλον «κεντρώοι» παρά «αριστεροί».

Αυτή η διείσδυση της Κλίντον σε πιο συντηρητικές πληθυσμιακές ομάδες, που δεν ανήκουν στην αμερικανική ελίτ, είναι ο βασικός παράγοντας που μπορεί να της εξασφαλίσει τη νίκη σε δύο χρόνια.

Η συνέντευξη της Μόνικα Λουίνσκι στο περιοδικό Vanity Fair θα δημοσιευτεί την επόμενη εβδομάδα και πολλοί υποστηρίζουν ότι η οικογένεια Κλίντον την πίεσε να τη δώσει τώρα, ώστε να μην το κάνει εγγύτερα στις προεδρικές εκλογές

τουίτερ τη μέρα που ανακοινώθηκε το ευτυχές γεγονός: «Ο πιο συναρπαστικός τίτλος μέχρι σήμερα: μέλλουσα γιαγιά!». Οπως αποκάλυψε η ίδια η κόρη της, η Χίλαρι της ζητούσε μωρό κάθε μέρα που περνούσε από όταν παντρεύτηκε τον αγαπημένο της, Μαρκ Μεζιβνσκι, τον Αύγουστο του 2010.

Πάντως, μια υποψηφιότητα δεν θα είναι εύκολη υπόθεση, ούτε καν για την έμπειρη Χίλαρι Κλίντον. Σε πρόσφατο αφιέρωμά της η ιστοσελίδα Politico υπενθύμισε την αληθινή σχέση της με τους δημοσιογράφους. «Κοιτάξτε, σας μισεί. Τελεία. Αυτό δεν αλλάζει», εξήγησε βετεράνος βοηθός της σε θέματα επικοινωνίας, όταν ρωτήθηκε γιατί η προϊστάμενή του δεν προσπάθησε να βελτιώσει τις σχέσεις της με τον Τύπο.

Φαίνεται ότι η ανησυχία της για ανάδυση όλων των παλιών σκανδάλων (Whitewater, Travelgate, αλλά και οι εξωσυζυγικές περιπέτειες του Μπιλ με την Πόλα Τζόουνς και την Τζένιφερ Φλάουερς) δηλητηριάζει την επιθυμία της να εκτεθεί στη λαϊκή ψήφο.

Πάντως, ούτε η θητεία της στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ υπήρξε λαμπρή. Η προσπάθειά της για επανέναρχη των αμερικανορωσικών σχέσεων χαρακτηρίστηκε αποτυχημένη, ενώ αναπάντητα παραμένουν τα ερωτήματα για το φιάσκο της επίθεσης ισλαμιστών εναντίον του αμερικανικού προξενείου στη Βεγγάζη πριν από δύο χρόνια, οπότε τέσσερις άνθρωποι σκοτώθηκαν και άλλοι 11 τραυματίστηκαν, συμπεριλαμβανομένου του πρέσβη Κρις Στίβενς. Κατά τις έρευνες που ακολούθησαν διαπιστώθηκε ότι η ασφάλεια στο προξενείο ήταν ανεπαρκής και οι ευθύνες του αρμόδιου υπουργείου εξετάζονται μέχρι σήμερα από ειδική επιτροπή του Κογκρέσου.

Η υπό προϋποθέσεις περίπτωση Μπρίντεν

Αν αποφασίσει τελικά να μη διεκδικήσει το χρίσμα των Δημοκρατικών η Χίλαρι Κλίντον, υπάρχει άλλη μία συνάδελφός της στη Γερουσία του κόμματός που θα μπορούσε να επιδιώξει να γίνει η πρώτη γυναίκα πρόεδρος των ΗΠΑ: η Ελίζαμπεθ Ουόρεν είναι το αγαπημένο παιδί της Αριστεράς αρκετά χρόνια πριν από το 2012, όταν κέρδισε τον Ρεπουμπλικανό γερουσιαστή Σκοτ Μπράουν στη Μασαχουσέτη. Φυσικά οι ΗΠΑ δεν είναι Μασαχουσέτη και δεν αποκλείεται να απορριφθεί η υποψηφιότητά της ως υπερβολικά αριστερή. Ο σημερινός αντιπρόεδρος, Τζο Μπρίντεν, φημιολογείται ότι θα μπορούσε να διεκδικήσει τον θώκο, σε περίπτωση που τα τελευταία χρόνια της θητείας Ομπάμα κληθούν ομαλά με μία αξιοπρεπή οικονομία, ένα αποτελεσματικό σύστημα υγείας και χωρίς μεγάλα προβλήματα στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής. Υπό αυτές τις προϋποθέσεις ο Μπρίντεν θα μπορούσε να επιδιώξει μία «τρίτη θητεία Ομπάμα». Αν και θεωρείται αρκετά μεγάλος, ο ίδιος δεν έχει αποκλείσει την καθοδή του το 2016. Ο 71χρονος πολιτικός είχε ερωτηθεί στις εκλογές του 2012 κι ενώ περίμενε στην ουρά για να ψηφιστεί αν είναι η τελευταία φορά που θα ψηφίσει τον εαυτό του. «Μπα, δεν νομίζω», είχε απαντήσει ανιγνιστικά.

- THE BREAKFAST SHOW -
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ 07:00-10:00

Mr. & Mrs.

ΜΙΧΑΗΛΣ
ΤΣΙΚΑΛΛΑΣ

ΚΡΙΣΤΗ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

deejay
radio
93.5

93.5, 99.9 & 95.0

www.mydeejay.com.cy

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ

ΖΟΡΠΙΑΣ

Αθνή Λοιζίδου

Αντρέας Τέρλας

MAD
Yummy
in 3

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ
αλφάμεγα

Δευτέρα μέχρι Παρασκευή
11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 19:20, 20:20 και 21:20

Ζάχαρη & Αλεϋρι

Εύκολες και γρήγορες συνταγές
για καθημερινά γλυκά, σνακ και ψωμιά

Πώς να φτιάξουμε γλυκά εύκολα και γρήγορα με ό,τι βρίσκεται στο ψυγείο ή την κουζίνα μας. Πανεύκολη τάρτα με φρούτα εποχής, σοκολατένιες τούρτες και μπισκότα, μαρμελάδες, σπιτικές μπάρες σοκολάτας για φουλ ενέργεια, παγωτά, κρέμες και μοναδικές ιδέες για να οργανώσετε μόνοι σας παιδικά πάρτι και μπουφέ βάφτισης!

Μαζί έξτρα
τεύχος
«εύκολες και νόστιμες
πίτσες» αλμυρές
και γλυκές!

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΜΑΪΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεταβολές εβδομάδας

X.A.K.
-6,26%X.A.
-3,31%

Dow Jones

-0,05%

Nasdaq

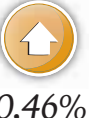
-2,53%

Nikkei

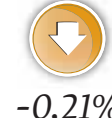
-1,97%

Dax

0,46%

FTSE 100

-0,21%

ΤΟΜΑΣ ΠΙΚΕΤΙ
Το «Κεφάλαιο»
του 21ου αιώνα
έγινε μπεστ
σέλερ
Σελ. 7

Πετρέλαιο

1,40%

€/€

-0,82%

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΥΦΕΣΗ

Μειωμένες οι εισαγωγές παραγωγικών πόρων

Όλο και μικρότερες είναι οι εισαγωγές των παραγωγικών αγαθών, την ώρα που οι εισαγωγές καταναλωτικών αγαθών αποτελούν όλο και μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου. Η εικόνα προκαλεί ανησυχία. Την ίδια στιγμή, όσο φτωχαινούμε, τρώμε παραπάνω. **Σελ. 4**

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Σε υψηλά επίπεδα η δαπάνη

Η Κύπρος ανήκει στην κατηγορία των μεσογειακών χωρών που εισπράττουν υψηλά ποσά από τους τουρίστες. Στην κορυφή βρίσκεται η Ισπανία, ενώ η Ελλάδα προσελκύει τουρισμό χαμηλότερης, από την Κύπρο, οικονομικής στάθμης. **Σελ. 6**

ΚΑΡΙΕΡΑ

Υψηλές αμοιβές στα hedge fund

Οι 25 πιο καλοπληρωμένοι διαχειριστές κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνου (hedge fund) για το 2013 έλαβαν συνολικά 21,15 δισ. δολάρια με κορυφαίο τον Ντέιβιντ Τέπερ της Arpalloosa Management και αποδοχές 3,5 δισ. δολάρια. Ο κ. Τέπερ κέρδιζε την ώρα 400.000 δολάρια! **Σελ. 8**

Real Estate

Το 2013 οι Δείκτες που αφορούν στη δραστηριότητα της κατασκευαστικής Βιομηχανίας εξακολουθούν να κυμαίνονται στα χαμηλότερα τους επίπεδα, σύμφωνα με τον Δείκτη Κατασκευαστικής Βιομηχανίας ΚΝΑUF - SAKRET. Η διαχρονική τάση συνεχίζει να μη δείχνει καθόλου σημεία ανάκαμψης. **Σελ. 12**

Δημόσια εγγραφή-ρεκόρ για την Alibaba στη Wall

Ο ιδρυτής του κινεζικού κολοσσού του ηλεκτρονικού εμπορίου κ. Τζαμ Μα υπέβαλε τα σχέδιά του για την εισαγωγή στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Η δημόσια εγγραφή για την Alibaba, η οποία ελέγχει το 80% του ηλεκτρονικού εμπορίου στη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία του πλανήτη, θα μπορούσε να αποφέρει στην εταιρεία μέχρι και 20 δισ. δολάρια, ποσό που αν επαληθευτεί θα υπερβεί το ρεκόρ όλων των εποχών των 19,65 δισ. δολαρίων που είχε συγκεντρώσει το 2008 η εταιρεία Visa, σύμφωνα με στοιχεία του πρακτορείου Bloomberg. Η αξία της εταιρείας υπολογίζεται σε 168 δισ. δολάρια.

Πρώτοι οι Ρώσοι στο «ξεκούρεμα»

Ενημερώνεται εντός της εβδομάδας ο γενικός εισαγγελέας

Κυρίως σε Ρώσους αφορούσαν οι υπηρεσίες που προσφέρονταν για «ξεκούρεμα» καταθέσεων από την Τράπεζα Κύπρου. Οι πιο πολλές από τις εξόδους κεφαλαίων φαίνεται πως έγιναν προς το τέλος του καλοκαιριού, ενώ στη συνέχεια άρχισε να «δυσκολεύει» η διαδικασία, με κορυφαία αλλά ανεπιτυχή, την απόπειρα «διάσωσης» 300 εκατ. ευρώ Ρώσου επιχειρηματία που διαθέτει δύο εταιρείες στην Κύπρο.

Πάντως, σε αντίθεση με τις διάφορες λίστες που δίνονται στη δημοσιότητα σχετικά με την εκροή κεφαλαίων πριν από τις αποφάσεις του Ευρογουρν ή κατά την κλειστή περίοδο, η συγκεκριμένη κομπινα αποτελεί εξορισμού απάτη, η οποία μάλιστα δεν μπορεί παρά να έχει

αφήσει πίσω της ηλεκτρονικά ίχνη, με τα οποία θα μπορούσαν να εντοπιστούν οι εμπλεκόμενοι με σχετική ευκολία και χωρίς να χρειάζεται να τεθεί καν ως ερώτημα το κατά πόσον υπήρχε δόλος στην υπόθεση. Κλειδί στην υπόθεση αποτελεί το σύστημα διασυστοριακών πληρωμών, TARGET, από το οποίο δεν ήταν δυνατή η πλήρης απόκριση των στοιχείων που αφορούν στις συναλλαγές.

Σημειώνεται πως έχουν ήδη εντοπιστεί και οι συνεργοί στην Ελβετία: τρεις δικηγόροι με έδρα το Λουγκάνο, οι οποίοι χρησιμοποιούσαν τις διασυνδέσεις τους για να εξασφαλίσουν τάχιστα ανοίγματα λογαριασμών στις τοπικές bancas cantonales. **Σελ. 3**

Ο «λογαριασμός» που γράφει η Τρόικα

Το αργότερο την Τρίτη το Υπουργείο Οικονομικών θα παραλάβει το επικαιροποιημένο κείμενο του Μνημονίου, από το οποίο δεν αναμένονται εκπλήξεις, αλλά πίεση για να τρέξουν οι διαδικασίες σε μέτωπο του προγράμματος που υπάρχουν καθυστερήσεις. Βαρύτητα δίνεται στην εισπραξη των μη εξυπηρετούμενων. Η προστασία της πρώτης κατοικίας είναι επιθυμητή, αλλά δεν θα πρέπει να αναμένεται

μία γενική ρύθμιση, στο πνεύμα, δηλαδή, όσων ήδη έχουν προτείνει τα κόμματα. Μάλιστα, το νέο θεσμικό πλαίσιο για τις εκποιήσεις και την αφερεγγυότητα ίσως είναι το νέο σημείο πολιτικής αντιπαράθεσης. Ανοιχτό, επίσης, είναι το ενδεχόμενο να προστεθεί στο Μνημόνιο αναφορά στη μελέτη που εκπονεί η HSBC σχετικά με τις επιλογές που έχει μπροστά της η Τράπεζα Κύπρου. **Σελ. 4**

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Ο χαλίφης και ένας τόνος στάχτυα

«Αν όλα αυτά τα βιβλία είναι συμβατά με το Κοράνι, τότε δεν τα έχουμε ανάγκη. Αν είναι αντίθετα με το Κοράνι, τότε πρέπει να καταστραφούν». Αυτό

το σχόλιο αποδόθηκε στον Χαλίφη Ουμάρ, ο οποίος κατέλαβε το 641 μ. Χ. την Αλεξάνδρεια και φέρεται να κατέστρεψε τη βιβλιοθήκη που αποτελούσε ένα από τα θαύματα του αρχαίου κόσμου. Ο ιστορικός Μπαρ, Εβραϊός, καταλογίζει, έτσι, στους μουσουλμάνους μία από τις χειρότερες απώλειες στην ιστορία του ανθρώπινου πνεύματος.

Οι ιστορικοί, όμως, άρχισαν να υποψιάζονται πως κάτι πάει λάθος με την αναφορά του ιστορικού, που έγινε τον 13ο αιώνα. Κι ο λόγος δεν ήταν πως οι μουσουλμάνοι είχαν ως τότε μετατραπεί σε υπερασπιστές των ανθρώπινων γνώσεων, σε μεταφραστές της αρχαίας ελληνικής γραμματείας και σε συνεχιστές της αρχαίας ελληνικής γνώσης που έπε-

σε στα χέρια τους. Ο λόγος ήταν πιο πεζός – οι κόπτες ή άλλοι χριστιανοί της περιοχής, συμπεριλαμβανομένων και των Βυζαντινών, δεν είχαν ως τότε καμία αναφορά σε μια τέτοια καταστροφή από τον Ουμάρ.

Σε αντιπαράθεση με τη γνώση που διέσωσε το Ισλάμ, το οποίο λειτουργήσε ως πνευματικός παππούς της Αναγέννησης, ο χριστιανικός κόσμος προκάλεσε μεγάλες καταστροφές και εξαφάνισε ανυπολόγιστες αξίες συγγράμματα για πάντα.

Όλα δείχνουν πως η πιο σοβαρή καταστροφή στην Αλεξάνδρεια, μετά και από διαδοχικές πυρκαγιές, προκλήθηκε από τον επίσκοπο Θεόφιλο της πόλης.

Ο τάλιμπάν επίσκοπος κατέστρεψε με μανία πολλά μνημεία και κατά πάσα πιθανότητα ήταν ο υπαίτιος για την καταστροφή της μεγαλύτερης βιβλιοθήκης της ανθρωπότητας, διότι ήταν «αιρετική». Το βέβαιο πάντως είναι πως κατέ-

Η λίστα πριμοδότησε την ατιμωρησία και έπληξε τη διαφάνεια.

στρεψε το Σεραπίειο, που ήταν το τελευταίο απομεινάρι ενός από τα πιο ευγενή μνημεία της ανθρωπίνης αναζήτησης.

Όλα αυτά έγιναν τον 4ο αιώνα, πολύ πριν εμφανιστεί ο χαλίφης Ουμάρ, ο οποίος τελικά φορτώθηκε το φταίξιμο.

Καθόλου άσχετα δεν είναι όλα αυτά με τις λίστες που πετάνονται από ανεπαρκείς υποψηφίους ευρωβουλευτές εν όψει εκλογών. Το γεγονός ότι «αποκαλύφθηκαν» μια σειρά από καθόλα νόμιμες συναλλαγές διαφόρων εταιρειών και φυσικών προσώπων θα πρέπει να μας προβληματίσει σοβαρά.

Δεν αρκεί να είναι κανείς μέλος μιας συναλλαγής για να δώσει το όνομά του. Δεν αρκεί ούτε να είναι

κανείς δυναμικά ύποπτος. Ακόμα και οι ύποπτοι δεν δίνονται τόσο απλά. Οι θεατρικοί, με τους οποίους η λίστα ήρθε «τυχαία» τον ώρα της ομιλίας, δεν δικαιολογούν τίποτε. Απλώς επιβεβαιώνουν πόσο στα καλά παύουν ορισμένοι το λειτουργήμα τους.

Από την άλλη, δεν είναι η πρώτη φορά που είδαμε κάτι τέτοιο. Σε μια άξεστη εκδοχή της λογικής του «name and shame», το κράτος μας δίνει στη δημοσιότητα τα ονόματα εταιρειών που «χρωστούν φόρους» αλλά δεν τους χρωστούν, που «σπάζουν τις τραπεζικές αργίες» αλλά δεν τις σπάζουν, που «παραβιάζουν κανόνες» αλλά όχι. Και, με αυτή την λογική επιβεβαιώνεται πόσο τριτοκοσμικό είναι: Εξάλλου, ένα πλάσμα και μόνο –έστω και εκλεγμένο– είναι αρκετό για να δημιουργήσει προβλήματα στη Δημοκρατία, με απτό οικονομικό κόστος, χωρίς καν να είναι θεσμικά αρμόδιος για κάτι τέτοιο.

Η βασική απορία είναι γιατί δεν

επεξεργάστηκαν τα στοιχεία στην Επιτροπή Θεσμών (αλλά και στην Κεντρική Τράπεζα) πριν να τα παραχωρήσουν. Και η απορία αυτή είναι σοβαρή: Με τη «διαρροή», το θέμα που δημιουργείται είναι πως μέσα σε μία λίστα που εμπεριέχει και καταθέσεις (οι οποίες εξ ορισμού δεν μπορεί να έγιναν με σκοπό την παράκαμψη του κουρέματος), κρύβονται ενδεχομένως και πράξεις που εμπεριέχουν δόλο. Εκεί όμως που κοντεύαμε ως κοινωνία να βρούμε τη βελόνα, ήρθε η Επιτροπή Θεσμών να ριζεί ένα τόνο άχυρα από πάνω.

Με μια τέτοια πριμοδότηση της ατιμωρησίας δεν εξυπηρετείται ο σκοπός της διαφάνειας, μιας έννοιας απάνθρωπα βασανισμένης στον τόπο μας. Διαφάνεια σημαίνει να τους βρίσκεις, να κάνεις τη δουλειά σου ως κράτος και να τους τιμωρείς, και μετά να μην τα κρύβεις. Όταν λέμε «name and shame» σημαίνει πως πρώτα τους καταδικάζουν οι αρμόδιοι θεσμοί και μετά δίνουν

στο κοινό το όνομά τους. Και, πάνω από όλα, «διαφάνεια» σημαίνει να υπόκειται το κράτος (Βουλή, εποπτικές αρχές, κυβέρνηση) σε έλεγχο.

Δεν είναι αργά για να σωβαρευτούμε. Ενώ υπάρχουν απτές περιπτώσεις παρανομίας, για τις οποίες υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία, την ίδια ώρα μαθαίνουμε αν έκανε πληρωμές η JCC ή αν έκανε καταθέσεις ο Αρτέμης. Κι έτσι, διερωτόμαστε όλοι ποιον καλύπτουν με όλη τούτη τη «διαφάνεια».

Ωραία είναι να λέμε πως έφταίγε για όλα ο Ουμάρ. Αλλά όσο δεν αντιμετωπίζουμε την δική μας ιστορία, θα συνεχίσουμε να ζούμε σε μια θεσμοποιημένη άγνοια. Κι αυτό δεν είναι χωρίς κόστος.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει ένα σοβαρό ΓεΣΥ και να εκπονηθεί ΜΔΠ. Και τα λεφτά από το γκάτζ, μακριά από τους πολιτικούς.

www.forthisisland.wordpress.com

Σχολίαστε στο www.kathimerini.com.cy

Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου. Ένα με σένα.

800 11 800
24 ΩΡΕΣ
+357 22 575555
ΑΠΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΥΠΡΟΥ) ΛΤΔ
www.piraeusbank.com.cy

ΑΡΟΡΟ / Του HUGO DIXON / REUTERS

Χρειάζονται προστασία οι «εθνικοί πρωταθλητές»;

Πάντοτε οι Γάλλοι προστάτευαν τις εταιρείες που θεωρούνταν εθνικές πρωταθλήτριες, ενώ οι Βρετανοί υιοθετούσαν μία προσέγγιση περισσότερο *laissez-faire*, δίνοντας τη δυνατότητα σε ξένους να εξαγοράζουν τις κορυφαίες εταιρείες τους. Σωστά; Αυτό είναι πολύ σχηματικό. Παρατηρήστε πως η Γαλλία επέτρεψε την αμερικανική PepsiCo από το να υποβάλει προσφορά για τη γαλακτοκομική Danone με το σκεπτικό ότι το γιαούρτι συνιστά στρατηγικό κλάδο, ενώ η Βρετανία επέτρεψε στην επίσης αμερικανική Kraft να προχωρήσει με την εκθρική της προσφορά για τη σοκολατοποιία της Cadbury το 2010.

Παρά ταύτα, οι τελευταίες εξελίξεις δείχνουν πως η εικόνα είναι κατά κάποιον τρόπο περισσότερο περίπλοκη. Όταν άρχισε να διαρρέει ότι ο αμερικανικός κολοσσός της General Electric (GE) ενδιαφερόνταν να αγοράσει την εταιρεία ηλεκτροπαραγωγικών σταθμών της Alstom, η ενστικτώδης αντίδραση της γαλλικής αντίδρασης ήταν εκθρική. Ωστόσο, την προηγούμενη εβδομάδα, η Alstom έφθασε σε συμφωνία με την GE για την πώληση της μονάδας κατασκευής ηλεκτροπαραγωγικών σταθμών αντί 11,4 δισ. ευρώ και η κυβέρνηση περιορίσε τις αντιρρήσεις της.

Εν τω μεταξύ, η General Electric άμβλυσε το κτύπημα που κατάφερε στο γόητρο της Γαλλίας, υποσχόμενη να διατηρήσει σε υψηλά επίπεδα την απασχόληση στη χώρα και να σεβαστεί τον έλεγχο της επί της πυρηνικής ενέργειας, η οποία αμφισβητείται κατά πόσον έχει στρατηγική σημασία για τη χώρα.

Τώρα κοιτάξε στην απέναντι όχθη της Διώρυγας της Μάγχης, όπου μία ακόμα μεγαλύτερη εταιρεία τελεί υπό διαπραγμάτευση: η αμερικανική Pfizer προτείνει να εξαγοράσει την ανταγωνίστρια της AstraZeneca, αλλά η κυβέρνηση Κάμερον δεν είναι τόσο *laissez-faire*, όπως πιθανώς αναμενόταν. Φοβούμενη πως η επιστημονική βάση της Βρετανίας θα διαλυθεί, ζήτησε διαβεβαιώσεις, όπως το ότι τουλάχιστον το 20% του ερευνητικού δυναμικού του νέου ομίλου θα έχει έδρα τη χώρα την προσεχή πενταετία. Αν και με μία πρώτη ματιά ίσως φανεί πως το Λονδίνο προσπαθεί να προστατίσει μία εταιρεία -εθνική πρωταθλήτρια, με μία πιο προσεκτική εξέταση, μοιάζει σαν να διευκόλυσε την AstraZeneca να πείσει σε ξένα χέρια.

Ένα από τα δυνατά σημεία της βρετανικής οικονομίας είναι το ότι παραμένει ανοικτή στα ταλέντα και τις επενδύσεις από το εξωτερικό. Υπάρχουν, πάντα, εξαιρέσεις στον κανόνα, όπως το ότι απετράπη στη ρωσική Gazprom να αγοράσει την Centrica, τη βασική διανομέα φυσικού αερίου στη Βρετανία. Εκτός των ακραίων περιπτώσεων, οι κυβερνήσεις πρέπει να τηρούν ουδετερότητα.

Η ΛΕΞΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Κατώτερο προϊόν

Ένα αγαθό ή υπηρεσία για τα οποία η εισοδηματική ελαστικότητα ζήτησης είναι αρνητική, δηλαδή, καθώς το εισόδημα ανέρχεται, οι αγοραστές αγοράζουν λιγότερη ποσότητα από το προϊόν. Συνεπώς, όταν η τιμή ενός τέτοιου προϊόντος κατεβεί, αυξάνοντας ουσιαστικά το πραγματικό εισόδημα των καταναλωτών, τότε η περιουσία της τιμής θα έχει την εισοδηματική επίπτωση της μείωσης της ζητούμενης ποσότητας. Κάτι τέτοιο θα έχει την τάση να αντισταθμίσει μερικώς την επίπτωση αντικατάστασης μιας περιουσίας της τιμής, γεγονός που κάνει τους καταναλωτές να αγοράζουν περισσότερη ποσότητα από το προϊόν, αφού τώρα είναι σχετικά φθηνότερο. Αυτή η κατάσταση ισχύει για μία πολύ περιορισμένη σειρά προϊόντων.

ΜΑΡΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

Καθηγητής Διοίκησης και Οικονομικών
Cyprus Institute of Marketing / The Cyprus Business School

ΔΗΚΤΗΣ

diktis@kathimerini.com.cy

Το μπάχαλο 1

Η στήλη σημειώνει τη δραματική τροπή που πήρε το ποδοσφαιρικό πρωτάθλημα. Το ενδιαφέρον δεν είναι μόνο πως δεν μπορείς να ξέρεις τι θα σου βγει με την κάθε αγωνιστική. Ούτε, όπως φαίνεται, ότι καταργούνται σιγά-σιγά τα «φιλικά». Το πιο ενδιαφέρον από όλα είναι η χρονική συγκυρία: Για πρώτη φορά βλέπουμε «εγγλέζικα» αποτελέσματα που μάλιστα θα μπορούσε να πει κανείς πως δικαιολογούν για πρώτη φορά και τη λογική του τρίτου γύρου. Κι όλα αυτά γίνονται λίγο μετά το ξεσκάσμα του σκανδάλου της Δρομολαζιάς. Τυχαίο;

Το μπάχαλο 2

Και κάπως έτσι, έγινε χαμός στο πρωτάθλημα. Ρε 'σαι, κανένας δεν ασκεί έλεγχο; Χάος, μπάχαλο και απειθαρχία του... βαθμολογικού πίνακα. Θα μας τρελάνουν.

Ο παράγοντας

Μένοντας για λίγο στο ποδόσφαιρο, ακούσαμε και κάτι άλλο που μας άρεσε πολύ. Στην ιστορία με το «εξκούρεμα» των κουρεμένων καταθέσεων, οι οποίες διέφευγαν από την Κύπρο παράνομα, πήγαν να μπλέξουν και μεγάλο παράγοντα του ποδοσφαίρου. Βλάκας τυγχάνων, ήταν, από ό,τι μαθαίνουμε, ο μοναδικός που τους το έκοψε με την πρώτη, λέγοντας στον μεσάζοντα πως αυτό το πράγμα είναι παράνομο και πως δεν ενδιαφέρεται να εμπλακεί. Πολύ μας άρεσε η πληροφορία αυτή.

The show

Φοβερό σόου έπαιξε με τη λίστα. Ήρθε ο φάκελος τιν ώρα της ομιλίας και σε μία στιγμή ασυγκράτητης παρόρμησης υπέρ της διαφάνειας και της αλήθειας, ο πρόεδρος της επιτροπής θεσμών έδωσε τα στοιχεία εκεί και τότε στη διαφάνεια. Κι αυτό έγινε, όπως λέει και η Βρετανία, «με τρόπο τελετουργικό». Κάπου εδώ θέλουμε ανθρώπολογο...

Μπροστά

Πολλές είναι οι αναλύσεις για τους λόγους που βάζουν την κουρασμένη αμερικανική οικονομία στην κορυφή του κόσμου. Ακόμα και με τις παρωχημένες υποδομές, οι ΗΠΑ συνεχίζουν να πρωτοπορούν. Το κάνουν με απλό τρόπο, χωρίς μεγάλα πρότζεκτ και φοβερές τεχνολογίες. Εσκάτως, η πόλη της Νέας Υόρκης αποφάσισε να μετατρέψει τους τηλεφωνικούς θαλάμους που πλέον δεν εξυπηρετούν κανένα σκοπό, σε wifi hotspots.

Κι εμείς

Όταν το 2008 έπεσε, στο πλαίσιο της τότε προεκλογικής εκστρατείας, η πρόταση για δημιουργία παρόμοιας υπηρεσίας από το κράτος και στην Κύπρο, με επίκεντρο απόκεντρες περιοχές εκτός του κέντρου των πόλεων, πολλοί είπαν πως αυτοί που το σκέφτηκαν ήταν εξωγήινοι. Η αναλογιστική μελέτη δικαιολογούσε την πρόταση και η τεχνολογία ήταν διαθέσιμη. Αλλά, όπως

Έφυγε η Δρομολαζιά και δημιουργήθηκε ένα χάος.

πάντα, έπρεπε να προστατέψουμε αυτούς που θα έκαναν. Λέτε να προχωρήσει κάτι παρόμοιο τώρα;

Στο τραπέζι

Με το φρεστιβάλ υπέρ της αποδοχής των ατόμων με σεξουαλικούς προσανατολισμούς που δεν συνάδουν με αυτό που οι γονιές μας θεωρούσαν «φυσιολογικό», έρχεται ξανά στο τραπέ-

ζι ένα σοβαρό ζήτημα ανθρωπίνων και πολιτικών δικαιωμάτων. Η κυβέρνηση υποσχέθηκε προεκλογικά να προχωρήσει το Σύμφωνο Συμβίωσης. Η στήλη περιμένει (ακόμα) να γίνει η πρώτη κίνηση για την υλοποίηση της υπόθεσης.

Θα φύγουν

Διαβεβαιώσεις, υποσχέσεις και αναφορές του στυλ «αυτή τη φορά είναι διαφορετικά» ακούστηκαν την περασμένη εβδομάδα σε εκδήλωση στη Λάρνακα σχετικά με το λιμάνι της πόλης. Θα φύγουν, λέει τα διυλιστήρια και η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη. Επειδή όμως οι Σκαλιώτες άκουσαν πολλές φορές αυτές τις υποσχέσεις, η απάντηση είναι πολύ απλή: Άστε τα λόγια και θα σας πιστέψουμε μόνο εάν και όταν θα φύγουν. Πριν από αυτό, τα φούμαρα είναι μούκτιν.

Καζίνο

Δεν πειθεί ούτε η διαχείριση του καζίνο. Με ποια λογική αποφασίζονται από το κράτος τα χαρακτηριστικά που θα έχει η επένδυση, για παράδειγμα με ταυτόχρονη δημιουργία γκολφ. Ο λογική είναι να δώσεις συγκριμένους όρους που να αφορούν στα οφέλη της οικονομίας και του κράτους, να δώσεις συγκεκριμένα κίνητρα και να αφήσεις τον επενδυτή να αποφασίσει τι θα κάνει ο ίδιος με τα λεφτά του. Οτιδήποτε άλλο, απλώς φωτογραφίζει το αποτέλεσμα και τον νικητή της διαδικασίας. Πώς να εμπιστευτούμε;

RESPECT ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Η ασυλία

Ενώ οι νόμοι που διέπουν τον λιβελλο δημιουργούν ένα χάος στις δημόσιες αναφορές, το ίδιο δεν ισχύει και για τους βουλευτές. Οι εταιρείες και τα άτομα που εμπλέκονται σε διάφορα «περίεργα» συνθίζουν να απειλούν εφημερίδες και κανάλια με αγωγές, σε μία προσπάθεια να τους υποχρεώσουν σε σιωπή. Αυτή η προσπάθεια συνήθως δεν καταφέρει και πολλά, αφού η αλήθεια αποτελεί ικανοποιητική υπέρσπιση σε τέτοιες αγωγές. Το ίδιο όμως δεν ισχύει και με τους βουλευτές: Αν έσσει βουλευτής μπορείς να ανοίξεις το στόμα σου και να κατηγορείς όποιον θέλεις, να κάνεις ζημιά σε όποιον θέλεις και να μην σε νοιάζει αν αυτό που λες έχει κάποια επαφή με την αλήθεια. Όπως εξάλλου είδαμε εσχάτως στη Βουλή.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΗΛΙΑ ΣΙΑΚΑΝΤΑΡΗ

Το μεγάλο στοίχημα της ΕΚΤ

Διαψεύδοντας τα προγνωστικά των περισσότερων, η Ευρώπη φορτσάρει με αισιοδοξία ενόψει ευρωεκλογών. Ιρλανδοί και Πορτογάλοι θα ψηφίσουν έχοντας αφήσει πίσω τους διασώσεις, μνημόνια και δεσμευτικές προϋποθέσεις. Οι ευρωκάλπες θα ανοίξουν σε μια Ελλάδα όπου, έπειτα από μια χρεοκοπία, κράτος, τράπεζες και μεγάλες επιχειρήσεις θα έχουν αποκαταστήσει τις πιστωτικές γραμμές από τις αγορές. Ως και η Κύπρος προχώρησε στον πρώτο («προστατευμένο») δανεισμό. Η μεταποίηση αναρρώνει, η ανεργία μοιάζει να έχει κορυφωθεί. Οι πολιτικές αντιπαράθεσεις κορυφώνονται με ψυχραιμία. Οι αυτοπυροβολισμοί έχουν κοπάσει. Οι γεωπολιτικές απειλές παραμένουν με ψυχραιμία. Τα ευαίσθητα θέματα (όπως η αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους) παραπέμπονται για μετά τις εκλογές. Το ευρωπαϊκό σύστημα μοιάζει να βρίσκει τον βηματισμό του και να διατηρεί τη στόχευσή του. Τα ρίσκα μοιάζουν διαχειρίσιμα, η θετική εικόνα επικρατεί: Οι Ευρωπαίοι, σε όλες τις χώρες-μέλη, δεν πρέπει να πάνε θυμωμένοι στις κάλπες. Η επόμενη μέρα των ευρωεκλογών, πάντως, θα ανοίξει το νέο κεφάλαιο στην ευρωπαϊκή ζύμωση. Δεν αναφέρομαι στις τριβές

που θα ακολουθήσουν τις εκλογές για την ανάδειξη της επόμενης ευρωπαϊκής ηγεσίας... Ούτε καν στους πολιτικούς κλυδωνισμούς που ενδεχομένως προκαλέσει μια σημαντική άνοδος των ευρωπαϊκιστών στην κάλπη... Αλλά στο τέλος μιας τάσης, που κλείνει τον φυσικό της κύκλο: Το καλοκαίρι του 2014 ολοκληρώνεται η φάση πρεμίας που αγόρασε η ΕΚΤ δύο καλοκαίρια νωρίτερα, βάζοντας τέλος στην πρώτη φάση της ευρωπαϊκής κρίσης. Για να ανανεώσει την περίοδο χάριτος, χρειάζεται να διατηρήσει ζωντανές τις προοπτικές για ανάπτυξη. Αν δεν πείσει, είναι θέμα χρόνου να κλονιστεί η εμπιστοσύνη των διεθνών αγορών στην Ευρώπη. Τις πρώτες δονήσεις σε αυτό το ενδεχόμενο θα τις νιώσει πρώτα η περιφέρεια.

Για να πείσει όμως για τις αναπτυξιακές της προοπτικές, θα πρέπει ως προϋπόθεση η Ευρώπη να έχει βρει λύση στο πρόβλημα που την ταλανίζει εδώ και 4 χρόνια: Πώς, δηλαδή, θα φτάσει αρκετό δανεικό χρήμα σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Οι τράπεζες δεν πρέπει να πάνε θυμωμένοι στις κάλπες. Η επόμενη μέρα των ευρωεκλογών, πάντως, θα ανοίξει το νέο κεφάλαιο στην ευρωπαϊκή ζύμωση. Δεν αναφέρομαι στις τριβές

μενόμενο, αφού οι τράπεζες δανείζουν από το περισσότερο τους: αφού θεωράκιουν τους ισολογισμούς τους, που ακόμη και σήμερα παραμένουν εξαιρετικά απλωμένοι. Αυτό είναι το επόμενο στοίχημα των ευρωπαϊκών νομισματικών αρχών. Να έχουν προλάβει να ενισχύσουν τις τράπεζες αρκετά μέχρι το τέλος του έτους, ώστε και να μπορούν να λάβουν πιστοποιητικό υγείας και αυτές με τη σειρά τους να νιώσουν ασφαλείς και να αυξήσουν τον δανεισμό στην πραγματική οικονομία. Η προετοιμασία έχει αρχίσει. Οι ευρωπαϊκές τράπεζες ενισχύουν τους ισολογισμούς τους, εκμεταλλευόμενες την πλημμυρίδα κεφαλαίων που εισρέουν αυτή την περίοδο στην Ευρώπη. Πωλούν ομόλογα, νέες μετοχές, αναζητούν επιπλέον ρευστότητα από όπου κι αν προέρχεται – και την περιμένουν και από τη «μαμά» ΕΚΤ. Είναι η περίφημη συζήτηση περί νομισματικών μέτρων τόνωσης.

Εξαθαρίζει όλο και περισσότερο ότι η ευρωπαϊκή έκδοση ποσοτικών ομολόγων από την κεντρική τράπεζα με αντάλλαγμα ρευστότητα θα είναι διαφορετική από την αμερικανική βερσιόν. Η ΕΚΤ προσανατολίζεται στην αγορά όχι κρα-

τικών αλλά τραπεζικών χρεογράφων – συγκεκριμένα, «τιτλοποιημένων» ομολόγων που επιπεριέχουν απαιτήσεις δανείων. Οι εμπορικές τράπεζες τις πακετάρουν και πωλούν τα τιτλοποιημένα προϊόντα στην ΕΚΤ, που τους δίνει για αντάλλαγμα ρευστότητα. Λογικά, ο μηχανισμός θα απελευθερώσει τραπεζικά κεφάλαια για επιπλέον δάνεια σε μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις. Θα ενισχύσει όμως αυτή τη φορά τη χρηματοδότηση των εταιρειών; Ή οι αναφαλείς τράπεζες θα κρτίσουν και πάλι οι ίδιες το όποιο θετικό αποτέλεσμα; Οι ανάγκες τους παραμένουν τεράστιες. Επιπλέον, ένα πρόγραμμα αγοράς ομολόγων δεν αποτελεί πανάκεια για ανάπτυξη. Τα δείγματα από την Ιαπωνία προκαλούν ανησυχία: Το μεγαλύτερο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ιστορίας (σε σχέση με το μέγεθος της οικονομίας) «έδωσε» δύο καλά τρίμηνα, αλλά οι επιδόσεις άρχισαν να απογοητεύουν και πάλι.

Στην Ευρώπη ο μαρθαβόνιος έχει ξεκινήσει. Οι ευρωπαϊκές νομισματικές αρχές, όμως, πρέπει να κάνουν «σπριντ» για να προκριθούν στον επόμενο γύρο. Μετά τις ευρωεκλογές, φρέσκα κι εξ αναβολής προβλήματα θα φωτιστούν με πιο σκληρά «φίλτρα».

Global recession or big opportunity?

We believe that the companies which succeed after the downturn are those which have the vision to plan ahead. Deloitte has the experience, insight and knowledge to help you identify opportunities, make plans and implement them. Be one step ahead, visit www.deloitte.com/cy

© 2014 Deloitte Limited

Deloitte.

Κύπριοι «ξεκουρεύουν» Ρώσους

Θα ενημερωθεί ο γενικός εισαγγελέας εντός της εβδομάδας σχετικά με την υπόθεση

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Ευενκίζεται η εισροή πληροφοριών και η διασταύρωση στοιχείων σχετικά με την υπόθεση που αφορά στην έξοδο κεφαλαίων που θα έπρεπε να είχαν κουρευτεί μετά την απόφαση του Eurogroup. Ενώ έχει προγραμματιστεί ενημέρωση του γενικού εισαγγελέα εντός της εβδομάδας, τα στοιχεία που μαζεύονται δείχνουν πως η κομπίνα αφορούσε και σε πολύ μεγαλύτερα ποσά από ό,τι είχαν αρχικά εντοπιστεί. Σε αντίθεση με τις λίστες που δόθηκαν στη δημοσιότητα από τη Βουλή, αλλά και τη συζήτηση που γίνεται σχετικά με την έξοδο κεφαλαίων αμέσως πριν από το κούρεμα, η συγκεκριμένη υπόθεση αφορά εξορισμού σε απάτη. Επομένως, από τη στιγμή που υπάρχουν απτά στοιχεία, η διερεύνηση της υπόθεσης δεν μπορεί παρά να είναι ποιητικής φύσεως.

Μία συγκεκριμένη υπόθεση αφορά σε ρώσο καταθέτη, ιδιοκτήτη δύο εταιρειών εγγεγραμμένων στην Κύπρο, ο οποίος επιχείρησε την έξοδο 300 εκατ. ευρώ μέσα από τη «δικαστήρια» που περιέγραψε την περασμένη εβδομάδα η «Κ». Σε αντίθεση με άλλες περιπτώσεις, όπου η έξοδος των κεφαλαίων ολοκληρώθηκε επιτυχώς, ο συγκεκριμένος ρώσος καταθέτης δεν κατάφερε να ολοκληρώσει την πράξη.

Η κομπίνα πάντως, ήταν γνωστή σε πολλούς, αφού οι πάροχοι της υπηρεσίας επιστράτευσαν άτομα τα οποία, έναντι προμήθειας, εντόπιζαν καταθέτες που να ενδιαφέρονται να γλυτώσουν τα χρήματά τους. Οι φήμες έχουν φτάσει σε βουλευτές, στην Κεντρική Τράπεζα αλλά και σε παράγοντες της αγοράς, χωρίς ωστόσο να έχει ολοκληρωθεί σοβαρή διερεύνηση από τους κρατικούς φορείς, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ασφαλείας οι οποίες ασχολήθηκαν με την

Ανεπιτυχώς επιχειρήθηκε η έξοδος 300 εκατ. ευρώ εκ μέρους Ρώσου.

υπόθεση. Οι πηγές, πάντως, ισχυρίζονται πως και «υψηλά ιστάμενα» άτομα, τα οποία και κατονομάζουν, είχαν πλήρη γνώση για την όλη κομπίνα. Ωστόσο, η «Κ» δεν μπορεί να διασταυρώσει με ασφάλεια τη συγκεκριμένη πληροφορία.

Από πλευράς της Κεντρικής Τράπεζας σημειώνεται πως οι συναλλαγές που καταγράφονται στα συστήματα είναι πάρα πολλές σε αριθμό, γεγονός που καθιστά δύσκολη τη διερεύνηση χωρίς να υπάρχει συγκεκριμένη πληροφορία «με ημερομηνία και ποσό» που να μπορεί να εντοπιστεί με ευκολία. Αυτό αφορά κυρίως στο σύστημα Target (Trans-European Automated Real-Time Gross Settlement Express Transfer System) το οποίο διαχειρίζεται τις διασυνοριακές πληρωμές. Το σύστημα αυτό είναι κατά πάσα πιθανότητα πέρα από την «ακτίνα δράσης» των ατόμων που συμμετείχαν στην όλη επιχείρηση. Η «Κ» προτίθεται να δώσει τέτοια πληροφόρηση μόλις αυτή διασταυρωθεί πλήρως.

Σημειώνεται, επίσης, πως σύμφωνα με συμβουλές που λάβαμε σχετικά με τα λογισμικά συστήματα που διαθέτει η Τράπεζα Κύπρου, φαίνεται πως ήταν πρακτικά αδύνατον να εξαφανιστούν όλα τα ίχνη των συναλλαγών, έστω κι αν σε πρώτη ανάγνωση μπορεί στις καταστάσεις (statements) των λογαριασμών να έχουν γίνει παρεμβάσεις.

Όλα τα κουρεμένα

Πάντως, σημαντική λεπτομέρεια αποτελεί το γεγονός ότι από τα χρήματα που είχαν κουρευτεί (ή καλύπτεται) κατάφεραν να διασώσουν ολόκληρο το ποσό, με εξαίρεση το 2,5% (σε δύο περιπτώσεις το 3,5%) το οποίο έμεινε εντός του λογαριασμού, ενδεχομένως ως άλλοθι. Έτσι, σε πρώτο στάδιο η όλη διαδικασία κάλυπτε το 45% των ανασφάλιστων χρημάτων (47,5% πλην 2,5%), με το 70% του υπόλοιπου να στέλνεται με έμβλημα στον ελβετικό λογαριασμό της εικονικής εταιρείας, εντός ενός

μηνός. Έτσι, το 45% των ανασφάλιστων χρημάτων μεταφερόταν στην Ελβετία εντός μερικών ημερών, με το υπόλοιπο 36,75% να ακολουθεί μερικές ημέρες αργότερα. (Το 36,75% ισούται με το 70% του 52,5% που απέμεινε μετά το κούρεμα). Η διεκρίση αυτή, η οποία λύνει πολλές από τις αρχικές απορίες που υπήρχαν, «καλύπτει» το 84,25% του συνολικού ποσού των ανασφάλιστων καταθέσεων. Με δεδομένες τις «προμήθειες» «γύρω στο 5%» για τους άλλους τρεις εμπλεκόμενους (τον μεσάζοντα, τον εγκέφαλο και τον φερόμενο ως σύνδεσμο εντός της Κεντρικής), μπορεί πλέον να εντοπιστεί και το 100% της κατάθεσης, κάτι που δεν μπορούσε να γίνει έως την προηγούμενη εβδομάδα.

Εν τω μεταξύ, έχουν πλέον διασταυρωθεί οι πληροφορίες που αφορούν στους τρεις συνδέσμους της κομπίνας που έκαναν διευθετήσεις εκτός Κύπρου. Πρόκειται δικηγόρους, όλοι εκ των οποίων είχαν σπουδές στη Γερμανία και οι οποίοι έχουν

ως έδρα τους το παλάφων Λουγκάνο της Ελβετίας. Ενώ ο εντοπισμός των παρόχων της υπηρεσίας δεν είναι δύσκολος, καταρχάς με μία αντιπαράθεση του αεροπορικού PNR με τις ημερομηνίες μετάβασης στην Ελβετία ή με έλεγχο των τραπεζικών στοιχείων των φερόμενων ως εμπλεκόμενων, το ίδιο δεν συμβαίνει και με τις περιπτώσεις των πελατών.

Σύμφωνα με τις πηγές της «Κ», οι κύπριοι καταθέτες που κατάφεραν επιτυχώς να «ξεκουρευτούν» ήταν λίγοι σε αριθμό. Σε μία περίπτωση, μάλιστα, συγκεκριμένο επώνυμο στέλεχος αθλητικού σωματείου είχε προσεγγιστεί αλλά απέρριψε τα «ανοίγματα», αφού δεν ήθελε να εμπλακεί σε παράνομες πράξεις. Οι επιτυχημένες περιπτώσεις «ξεκουρέματος», αφορούσαν κατά βάση σε ξένους καταθέτες, «κυρίως Ρώσους».

Ενώ οι κομπίνες στη Λαϊκή ήταν λίγες και δεν εντοπίζονται μεγάλα ποσά, εν μέρει και διότι η όλη προσπάθεια σταμάτησε νωρίς, στην περίπτωση της Τράπεζας Κύπρου, τα ποσά είναι πολύ μεγαλύτερα από ό,τι είχε αρχικά αναφερθεί και σίγουρα ξεπερνούν κατά πολύ τα 50 εκατ. ευρώ που είχαν αρχικά αναφερθεί. Σε κάθε περίπτωση, η τελευταία προσπάθεια που έχει καταγραφεί, έγινε στις αρχές Δεκεμβρίου που πέρασε. Αυτή η προσπάθεια, όμως, ήταν ανεπιτυχής λόγω συγκεκριμένου κωλύματος που προέκυψε την τελευταία στιγμή, και το οποίο δεν σχετίζεται καθόλου με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε.

Οι πιο μεγάλες από τις πετυχημένες μεταβιβάσεις κεφαλαίων, έγιναν σύμφωνα με τις πληροφορίες που διασταυρώνονται, προς τα τέλη του καλοκαιριού. Στη συνέχεια «δυσκόλεψαν» τα πράγματα με αποτέλεσμα να γίνουν πιο σπάνια τα επιτυχή ταξίδια στο Λουγκάνο.

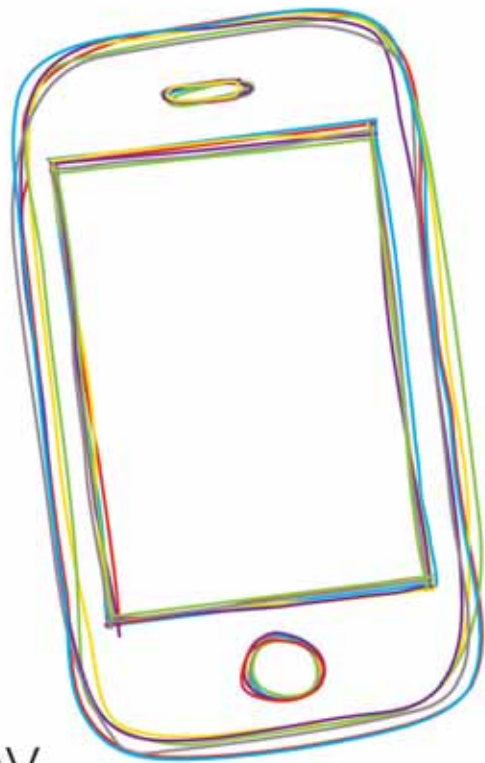
Ρωσικά κεφάλαια διο. δολ. πάνε σε offshore

Παιδιά για τις ρωσικές επιχειρήσεις και τους Ρώσους ολιγάρχες μπορεί να αποτελέσει η μεταφορά πολλών δισεκατομμυρίων δολαρίων από τη Ρωσία σε ευρωπαϊκές τράπεζες, συχνά φορολογικούς παραδείσους, καθώς μπορεί να δουν τα κεφάλαιά τους να «παγώνουν» εξαιτίας των αμερικανικών κυρώσεων. Ήδη οι κυρώσεις που επιβάλλουν οι ΗΠΑ σε Ρώσους επιχειρηματίες και συχνά από τον στενό κύκλο του Βλαντιμίρ Πούτιν έχουν ενσπείρει προβληματισμό σε ορισμένες από τις χώρες που φιλοξενούν τα ρωσικά κεφάλαια.

Δεν είναι βέβαιο, πάντως, ότι οι χώρες που φιλοξενούν τα ρωσικά κεφάλαια θα είναι πρόθυμες να τα παγώσουν, καθώς μπορεί να τις αναστείλει η ενεργειακή τους εξάρτηση από τη Ρωσία ή οι επενδύσεις στις οποίες συχνά καταλήγουν αυτά όπως στις πολιτείες επαύλειες Ρώσων στο Λονδίνο. Οι μαζικές εκροές κεφαλαίων από τη Ρωσία άρχισαν περίπου πριν από δύο χρόνια μετά την πρόσκληση που απύθυνε στις ρωσικές επιχειρήσεις νομική εταιρεία της Ολλανδίας, υποσχόμενη να τις βοηθήσει να φοροδιαφύγουν.

Επιτακύνθηκαν ραγδαία από τα τέλη του περασμένου έτους όταν άρχισε η κρίση στην Ουκρανία. Μόνο μέσα στο πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους υπολογίζεται πως περισσότερα από 51 δισ. δολάρια εγκατέλειψαν τη Ρωσία, ενώ το ποσό έχει συνολικά εκτιναχθεί σε 65 δισ. δολάρια με στοιχεία της περασμένης εβδομάδας. Σύμφωνα μάλιστα με τον Ρώσο υπουργό Οικονομικών, αν συνεχισθούν με αυτόν τον ρυθμό οι εκροές στο σύνολο του έτους θα φθάσουν τα 100 δισ. δολάρια.

Οι εταιρείες
τηλεπικοινωνιών
στηρίζουν τον
**Φορέα Ελέγχου
Διαφήμισης!**

Εμείς, οι εταιρείες τηλεπικοινωνιών, εργαζόμαστε με ζήλο για να προσφέρουμε στους πελάτες μας συνεχώς νέα προϊόντα, καινούργια πακέτα και ελκυστικές προσφορές. Ακόμα και αν λειτουργούμε ανταγωνιστικά, έχουμε όλοι συμφωνήσει σε ένα πράγμα: ότι οι διαφημίσεις μας πρέπει να λένε την αλήθεια, να ενημερώνουν με σαφήνεια και να είναι σύμφωνες με τις αρχές του θεμιτού ανταγωνισμού. Ο Φορέας Ελέγχου Διαφήμισης (ΦΕΔ) διασφαλίζει αυτά τα ζητούμενα και εμείς στηρίζουμε το έργο του και αποδεχόμαστε τις αποφάσεις του.

Πώς λειτουργεί ο ΦΕΔ;

Ο ΦΕΔ λαμβάνει παράνομα από καταναλωτές και επιχειρήσεις για διαφημίσεις που προβάλλονται στην Κύπρο. Τα παράνομα εξετάζονται από Επιτροπές στις οποίες συμμετέχουν μέλη τόσο από το διαφημιστικό κλάδο, όσο και από ανεξάρτητους φορείς.

Την εκστρατεία αυτή στηρίζουν:

Τηλ.: 99198954, info@fed.org.cy, www.fed.org.cy

Η τραπεζική κληρονομία της τέταρτης αξιολόγησης

Το νέο θεσμικό πλαίσιο για τις εκποιτήσεις και την αφερεγγυότητα ίσως είναι το νέο σημείο πολιτικής αντιπαράθεσης

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ

Η κλεψύδρα της τέταρτης αξιολόγησης της Τρόικας στην Κύπρο βρίσκεται στη μέση και αρχίζει η αντιστροφή μέτρηση για να κλείσει η διαπραγμάτευση μέχρι την προσεχή Παρασκευή. Καθυστερήσεις δεν αναμένονται και το αργότερο την Τρίτη το Υπουργείο Οικονομικών θα παραλάβει το επικαιροποιημένο κείμενο του Μνημονίου, από το οποίο δεν αναμένονται εκ-

Το μείζον είναι η προ-στασία της πρώτης κατοικίας, αλλά δεν θα πρέπει να αναμένεται μία γενική ρύθμιση, στο πνεύμα όσων ήδη έχουν προτείνει τα κόμματα.

πλήξεις. Τουλάχιστον για τον υπουργό Οικονομικών, Χάρη Γεωργιάδη, και το επτελείο του. Εξαρτάται από την τέταρτη αξιολόγηση έλπει το μεγάλο θέμα, δεν υπάρχει κάποιο ζήτημα για το οποίο έπρεπε να ληφθούν αποφάσεις, αλλά στην πορεία υλοποίησης των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η Κύπρος έχουν μείνει πίσω υποχρεώσεις για τις οποίες δεν χωρεί άλλη αναβολή. Οι υποχρεώσεις αυτές σχετίζονται με την αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα και τουλάχιστον δύο θέματα αναμένεται να τροφο-

Ανοιχτό είναι το ενδεχόμενο να προστεθεί στο Μνημόνιο αναφορά στη μελέτη που εκπονεί η HSBC σχετικά με τις επιλογές που έχει μπροστά της η Τράπεζα Κύπρου.

δοτήσουν την πολιτική αντιπαράθεση.

Εκποιήσεις

Το πρώτο ζήτημα αφορά το νέο θεσμικό πλαίσιο για τις εκποιτήσεις και τη διαχείριση των αφερεγγυών δανειοληπτών. Τα στελέχη της Τρόικας—από τους επικεφαλής μέχρι τον τελευταίο τεχνοκράτη—με όποιο εκπρόσωπο θεσμικού φορέα συναντήθηκαν επαναλάμβαναν μονότονα την ανάγκη να υιοθετηθεί ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση των μη εξυπηρετού-

μενων. Ο διαχωρισμός της Τράπεζας Κύπρου ή ακόμη και η δημιουργία ενός παγκύπριου φορέα (είτε τράπεζα είτε εταιρεία διαχείρισης) που θα συγκεντρώνει όλα τα προβληματικά δάνεια, αποτελεί ένα ζήτημα δευτερευούσης σημασίας, καθώς σε κάθε περίπτωση πρέπει να εισπραχτούν όσο το δυνατόν περισσότερα χρήματα από τα μη εξυπηρετούμενα. Συνεπώς ένα θεσμικό πλαίσιο που θα οδηγήσει σε εισπράξεις έχει μεγάλη σημασία. Το εν λόγω πλαίσιο αναμένεται να είναι προσαρμοσμένο για την εί-

σπραξη της επόμενης δόσης. Η υιοθέτησή του, πάντως, δεν θα είναι μία εύκολη υπόθεση, από τη στιγμή που η πλειοψηφία των κομμάτων έχει καταθέσει στη Βουλή προτάσεις—όπως περί προστασίας της κύριας κατοικίας και επαγγελματικών στέγης—που απέχουν αρκετά από αυτό που έχει υπόψη της η Τρόικα. Το μείζον είναι η προστασία της πρώτης κατοικίας, αλλά δεν θα πρέπει να αναμένεται μία γενική ρύθμιση.

Πιο πιθανό είναι ένα πλαίσιο στο μοντέλο της ρύθμισης περί

Χείρα βοήθειας από την EBRD

Ξεδι, τι αφορά τον διαχωρισμό των προβληματικών δανείων της Τράπεζας Κύπρου, αποφάσεις δεν αναμένονται, αλλά πιθανολογείται η προσθήκη στο Μνημόνιο αναφοράς στην εν εξελίξει μελέτη της HSBC. Τεχνοκράτες της Τρόικας και στελέχη της Τράπεζας Κύπρου τις προηγούμενες ημέρες έβαλαν κάτω τα νούμερα και εξέτασαν προς τα πού μπορεί να οδηγηθούν οι εξελίξεις. Ανομιλόγτος φόβος είναι η πιθανότητα νέας κεφαλαιακής ενίσχυσης της Τράπεζας Κύπρου, ως επακόλουθο του αποτελέσματος του πανευρωπαϊκού stress test, αλλά από την άλλη πλευρά οι Ευρωπαίοι δεν δείχνουν να ανησυχούν για τα stress test. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας

μπορεί να πάρει ανάσες από την (αναμενόμενη) απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD), την προσεχή εβδομάδα, στη Βαρσοβία, να καταστεί προσωρινά η Κύπρος επιλέξιμη προς χρηματοδότηση χώρα. Το σχετικό αίτημα έχει υποβληθεί από τις κυπριακές αρχές. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη όπου έχει ισχυρή παρουσία μέσω ενός δικτύου πάνω από 30 τοπικών γραφείων. Δεν χρηματοδοτεί την άλλη πλευρά οι Ευρωπαίοι δεν δείχνουν να ανησυχούν για τα stress test. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας

προστασίας της ακίνητης περιουσίας που υιοθέτησε η Ελλάδα. Στην Ελλάδα ισχύει γενική απαγόρευση στις εκποιτήσεις, η οποία έχει αρθεί.

Στη συνάντηση της Επιτροπής Οικονομικών με τους επικεφαλής της Τρόικας, η πλευρά των διεθνών δανειστών αναφέρθηκε σε ένα γενικό πλαίσιο ρύθμισης που προωθεί η κυβέρνηση, το οποίο δεν θα αντιμετωπίζει με τον ίδιο τρόπο ιδιώτες και νομικά πρόσωπα.

Το 18% της «κακής» Λαϊκής

Στο τραπέζι θα πέσει και το ζήτημα της μεταβίβασης των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει η «κακή»

Λαϊκή στην Τράπεζα Κύπρου, ως κάτοχος του 18% των μετοχών της τράπεζας. Η υλοποίηση της σχετικής ρύθμισης από την Αρχή Εξυγίανσης έχει ήδη καθυστερήσει και η ενεργοποίησή της θα αλλάξει δραματικά τις ισορροπίες στη διοίκηση της τράπεζας. Ο κάτοχος των εν λόγω δικαιωμάτων ψήφου καθίσταται ρυθμιστής των εξελίξεων (θεωρητικά μπορεί να αλλάξει όλο το Διοικητικό Συμβούλιο) στην τράπεζα. Η σχετική πρόνοια έχει προβλεφθεί για να μην υπάρχουν παρεμβάσεις προς την τράπεζα ώστε να λειτουργεί με καθαρά εμπορικά κριτήρια στη λήψη των αποφάσεων.

Ανησυχητικές οι ενδείξεις της ανάπτυξης

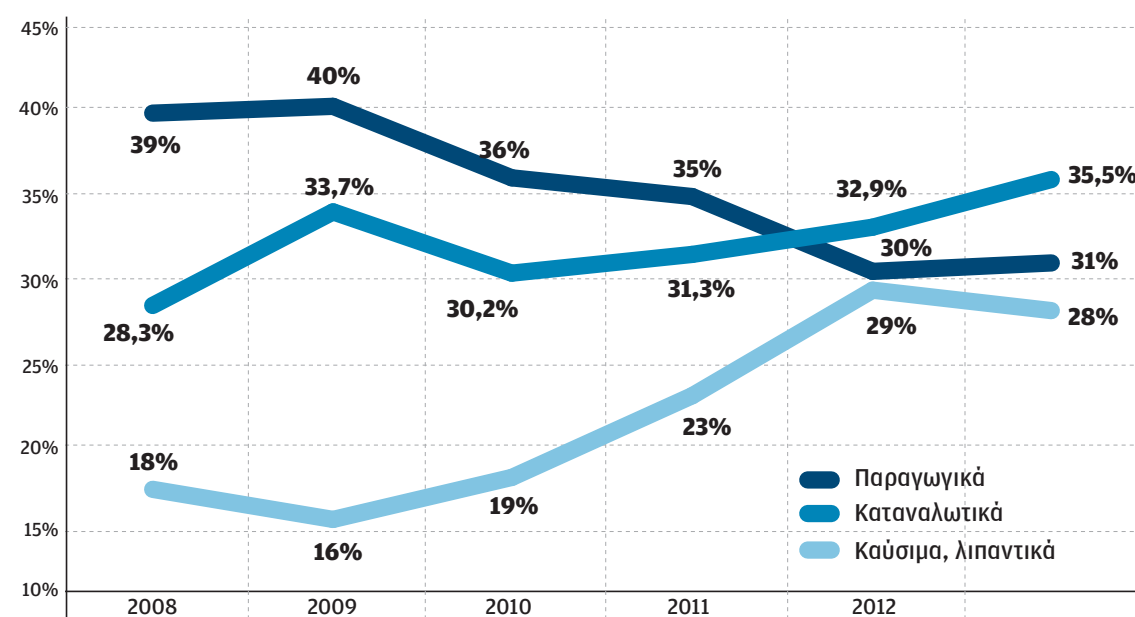
Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Ενώ η μεγαλύτερη προσοχή σχετικά με την πορεία των εισαγωγών εστιάζεται στη σμίκρυνση του εμπορικού ελλείμματος, την ίδια στιγμή προβληματισμό πρέπει να προκαλεί και η εικόνα που δημιουργείται με την πορεία των εισαγωγών ανά κατηγορία. Ενώ η κρίση συνεχίζεται, μειώνεται σημαντικά το μερίδιο των παραγωγικών εισαγωγών σε σχέση με τις καταναλωτικές και δε εκείνες που αφορούν στα μη διαρκή αγαθά. Ενώ, για παράδειγμα, οι «παραγωγικές» εισαγωγές αποτελούσαν το 2008 σχεδόν το 40% όλων των εισαγωγών, μετά από μια μείωση σχεδόν κατά 25%, περιορίζονται σήμερα κοντά στο 30%.

Σε αυτές τις εισαγωγές περιλαμβάνουμε τα ενδιάμεσα αγαθά και πρώτες ύλες, αλλά και τα κεφαλαιουχικά αγαθά, όπως τα καταγράφει η Στατιστική Υπηρεσία. Η μείωση των εισαγωγών αυτών, σε ένα σημαντικό βαθμό αντικατοπτρίζει την ύφεση: Είναι φυσιολογικό την ώρα που μειώνεται η εγχώρια παραγωγή να σημειώνεται μείωση των ενδιάμεσων αγαθών και των πρώτων υλών. Την ίδια ώρα ωστόσο, η μείωση των ενδιάμεσων αγαθών και πρώτων υλών «σκιαγραφεί» και την υποχώρηση των βιομηχανιών της Κύπρου, οι οποίες συνεχίζουν την ραγδαία πτωτική τους πορεία.

Εντός των «παραγωγικών» εισαγωγών, όμως, περιλαμβάνονται και τα κεφαλαιουχικά αγαθά. Αυτή η κατηγορία έχει σμικρυνθεί δραματικά σε σχέση με το 2008. Έχοντας περιοριστεί πέρι στα 264 εκατ. ευρώ, οι εισαγωγές κεφαλαιουχικών αγαθών μειώθηκαν κατά 58% σε σχέση με την προ-κρίσις περίοδο, το 2008. Η πτώση αυτή, εκτός από

Εισαγωγές: Παραγωγικές / Σύνολο (%) (Παραγωγικές: Ενδιάμεσα αγαθά και πρώτες ύλες, κεφαλαιουχικά)

Αυξημένες οι εισαγωγές τροφίμων και ποτών, αφού η οικονομία αντικαθιστά αυτά τα αγαθά με άλλα που είναι πιο ακριβά.

δραματική, προδιαθέτει και για τις αντοχές της οικονομίας κατά τη διάρκεια της ανάκαμψης.

Αυτό που είναι βέβαιο, είναι πως η υποχώρηση οφείλεται εν μέρει στο γεγονός ότι η φούσκα των ακινήτων έχει σπάσει. Ωστόσο, ένα μεγάλο μέρος της ανάπτυξης ακινήτων περιλαμβάνεται και στα κα-

ταναλωτικά αγαθά και συγκεκριμένα στα «διαρκή καταναλωτικά αγαθά». Έτσι, η μείωση των κεφαλαιουχικών εισαγωγών μεταφράζεται σε χαμηλότερη παραγωγική ικανότητα της οικονομίας, με γερασμένα και ενδεχομένως παρωχημένα μέσα παραγωγής (μηχανήματα, υπολογιστές και λογισμικά, κτλ.).

Σε συνδυασμό με την πιστωτική συρρίκνωση, η οποία όπως φαίνεται θα συνεχιστεί για αρκετό καιρό ακόμα, αφού το ζήτημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων δεν αντιμετωπίζεται, φαίνεται πως η οικονομία βρίσκεται σε μία δύσκολη θέση όσον αφορά στην εκμετάλλευση των τάσεων ανάκαμψης: Εάν, την ώρα που η οικονομία αρχίζει να προχωρεί σε ρυθμούς ανάπτυξης,

δεν είναι σε θέση οι επιχειρήσεις να προβούν σε μαζικές εισαγωγές κεφαλαιουχικών αγαθών, τότε η οικονομία είναι πολύ πιθανόν να εγκλωβιστεί σε μια ρηχή, «απωτική» ανάπτυξη η οποία δεν θα μπορεί να ανατρέψει τα κοινωνικά δεδομένα που δημιούργησε η κρίση.

Τρώμε παραπάνω...

Την ίδια στιγμή, όμως, τα στοιχεία δείχνουν πως τα καταναλωτικά αγαθά συνεχίζουν να αντέχουν σε σχέση με τις άλλες κατηγορίες εισαγωγών. Αυτό που είναι βέβαιο, είναι πως το ποσοστό καταναλωτικών αγαθών έχει αυξηθεί σημαντικά σε σχέση με το σύνολο των εισαγωγών τα τελευταία χρόνια: Ενώ το 2008 τα καταναλωτικά αγαθά αποτελού-

σαν το 28% των εισαγωγών, σήμερα έχουν φτάσει στο εντυπωσιακό 35%. Σημειώνεται πάντως πως σε απόλυτους αριθμούς, και αυτές οι εισαγωγές έχουν μειωθεί, αν και πολύ λιγότερο από ό,τι οι άλλες κατηγορίες εισαγωγών.

Ανάμεσα στα καταναλωτικά αγαθά, τα μη διαρκή αγαθά καταγράφουν την μεγαλύτερη συγκριτική αύξηση. Ενώ η ζήτηση των λευκών ειδών (ψυγεία, πλυντήρια κτλ.) και άλλων διαρκών αγαθών έχει μειωθεί μαζί με την κίνηση των ακινήτων, την ίδια ώρα η ζήτησή τους δεν αντιμετωπίζει υποκατάστατα.

Πάντως, σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, οι εισαγωγές καταναλωτικών αγαθών είναι κάπως σημαντικότερες ως μέρος του ΑΕΠ από ό,τι πριν από μερικά χρόνια. Ενώ το 2008 οι εισαγωγές καταναλωτικών αγαθών αποτελούσαν το 9,5% του ΑΕΠ, το 2013 το ποσοστό έφτασε στο 12%. Έτσι, εν μέσω κρίσης η οικονομία δείχνει να έχει διάθεση να κρατήσει την κατανάλωσή της—όσο αυτό είναι δυνατόν—αποφεύγοντας τα κυπριακά υποκατάστατα. Μάλιστα, όσον αφορά στην υποκατηγορία των μη διαρκών καταναλωτικών αγαθών που περιλαμβάνουν και τρόφιμα και ποτά, οι εισαγωγές έχουν αυξηθεί, όχι μόνο ως ποσοστό του συνόλου αλλά και σε απόλυτους αριθμούς.

Αυτό το στοιχείο προκαλεί αρκετό ενδιαφέρον, καθώς το 2013 η Κύπρος δαπάνησε περισσότερα στις εισαγωγές τροφίμων και ποτών από ό,τι οποιαδήποτε άλλη χρονιά που καταγράφεται στα στοιχεία, με εξαίρεση το 2012. Φαίνεται πως η οικονομία στο σύνολό της συμπεριφέρεται ως αν εισαγόμενα τρόφιμα και ποτά να αποτελούν κατώτερα αγαθά (inferior goods):

Καθώς μειώνονται τα εισοδήματα στην κυπριακή οικονομία τα τελευταία τρία χρόνια, η ζήτηση για εισαγόμενα τρόφιμα και ποτά, αυξάνεται. Αυξάνεται, μάλιστα, σε απόλυτους αριθμούς: Με δαπάνες ύψους 648 εκατ. ευρώ, η κυπριακή οικονομία δαπάνησε 6% περισσότερα στις εισαγωγές τροφίμων από ό,τι το 2008 και σχεδόν 11% περισσότερα από ό,τι το 2009. Πιθανότερος λόγος για αυτή τη συμπεριφορά είναι πως τα εισαγόμενα τρόφιμα λειτουργούν ως υποκατάστατο για άλλες δαπάνες.

Όπως γράφτηκε και παλαιότερα, τα τρόφιμα γενικότερα λειτουργούν με αυτό τον τρόπο, αφού οι κύκλοι εργασιών αλλά και οι πληθωρικές τάσεις στα κυπριακά παραγωγικά τρόφιμα είναι επίσης αυξημένοι εν μέσω κρίσης. Καθώς οι Κύπριοι εγκαταλείπουν άλλες απολαύσεις (ή και άλλα είδη ψυχαγωγίας), τα αντικαθιστούν με τρόφιμα. Ένα παράδειγμα ενδεχομένως να είναι η μείωση των νυχτερινών εξόδων και η αντικατάστασή τους με δείπνα στο σπίτι.

Σημειώνεται, τέλος, πως το μερίδιο των καυσίμων και λιπαντικών στο σύνολο των εισαγωγών δείχνει να αυξάνεται συνεχώς όσο συνεχίζεται η κρίση. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, παρόλο που η κατανάλωση καυσίμων σε απόλυτα μεγέθη μειώνεται, η ζήτηση για καύσιμα και λιπαντικά είναι πολύ πιο ανελαστική από τις άλλες εισαγωγές. Τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις μπορούν να μειώσουν όσο το δυνατόν την κατανάλωση τους σε καύσιμα και λιπαντικά (και αυτό κάνουν), αλλά δεν μπορούν να τα αντικαταστήσουν με άλλες επιλογές, εκτός από περιορισμένες περιπτώσεις (ποδήλατο, λεωφορείο, για παράδειγμα).

One Stop Telecom Solutions

Ολοκληρωμένες λύσεις επικοινωνίας για την επιχείρησή σας

Η MTN Business εξειδικεύεται στην παροχή επιχειρηματικών προϊόντων και υπηρεσιών κινητής και σταθερής τηλεφωνίας, δεδομένων και συνδεσιμότητας, συνιστώντας έναν ολοκληρωμένο πάροχο «One Stop Telecom Solutions». Με MTN Business απολαμβάνετε:

- Κορυφαίας ποιότητας δίκτυο
- Τις πιο ανταγωνιστικές τιμές αγοράς
- Αποτελεσματική εξυπηρέτηση
- Προσωπικό σύμβουλο
- Δύο εξειδικευμένα Business Centers
- Αναποδοτικά οφέλη

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας στο corporate@mtn.com.cy ή επισκεφθείτε το www.mtnbusiness.com.cy

Αλλάζει το χρηματοπιστωτικό σύστημα η Τραπεζική Ένωση

Νέα δεδομένα στη διάσωση μη βιώσιμων ιδρυμάτων – Διεύρυνση εξουσιών της ΕΚΤ

Του ΑΛΕΚΟΥ ΛΙΑΔΡΙΚΗ

Προ των πυλών βρίσκεται πλέον η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση, με αποτέλεσμα από τον Νοέμβριο του 2014 τουλάχιστον 128 συστημικά σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν στα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης να υπαχθούν στην άμεση προληπτική εποπτεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) στο πλαίσιο του καθιερούμενου Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού.

Τι σημαίνει όμως στην πράξη η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση; Τι αλλάζει σε ευρωπαϊκό και εγχώριο τραπεζικό σύστημα;

Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση θα έχει τρεις βασικούς άξονες:

- Τη θεσμοθέτηση μιας υπερεθνικής εποπτικής αρχής αποκλειστικά και μόνο για τον τραπεζικό τομέα, υπό την αιγίδα της ΕΚΤ, στο πλαίσιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού.

- Τη θεσμοθέτηση ενός υπερεθνικού φορέα διευθέτησης μη βιώσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων καθώς και ενός υπερεθνικού ταμείου διευθέτησης για την κάλυψη των χρηματοδοτικών κενών που προκύπτουν, εφόσον αποφασιστεί η διευθέτηση τέτοιων πιστωτικών ιδρυμάτων, στο πλαίσιο του Ενιαίου Μηχανισμού Διευθέτησης, και

- Τη θεσμοθέτηση ενός υπερεθνικού συστήματος εγγύησης καταθέσεων.

Όλες αυτές οι πινακίδες θα συνοδεύονται από ένα ενιαίο σύνολο κανόνων ουσιαστικού δικαίου, το οποίο θα υιοθετηθεί πλήρως από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο Εκοφίν και θα ορίζει ομοιόμορφα τους όρους βάσει των οποίων μεταξύ άλλων θα αδειοδοτούνται τα πιστωτικά ιδρύματα και θα είναι δυνατή η ανάκληση της αδειάς τους, θα ασκείται η μικρο-προ-

Τουλάχιστον 128 συστημικά σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν στα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης αναμένεται να υπαχθούν στην άμεση προληπτική εποπτεία της ΕΚΤ.

Η ανάθεση στην ΕΚΤ εποπτικών καθηκόντων την καθιστά πλέον κυρίαρχη όχι μόνον στο νομισματικό αλλά και στο τραπεζικό πεδίο.

ληπτική εποπτεία τους, θα ασκείται η μικρο-προληπτική και μακρο-προληπτική ρυθμιστική παρέμβαση στη λειτουργία τους, θα γίνεται η διευθέτηση μη βιώσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων, και θα λειτουργούν τα συστήματα εγγύησης καταθέσεων.

Όπως αναφέρει στην «Κ» ο καθηγητής Διεθνούς Οικονομικού Δικαίου στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, γενικός γραμματέας της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών (ΕΕΤ) Χρήστος Βλ. Γκόρτσος, με τη θέση σε εφαρμογή του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, τον Νοέμβριο του 2014, αρχίζει μια νέα εποχή για το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα. «Η ανάθεση στην ΕΚΤ εποπτικών καθηκόντων την καθιστά πλέον κυρίαρχη όχι μόνον στο νομισματικό αλλά και στο τραπεζικό πεδίο. Για ορισμένα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης, όπως η Γερμανία και η Αυστρία, αλλά σε ορισμένο βαθμό και η Γαλλία, είναι πρωτόγνωρο η νομισματικά τους αρχή να είναι και η εποπτική των πι-

στωτικών ιδρυμάτων τους. Με τις διατάξεις του νέου κανονιστικού πλαισίου για την κεφαλαιακή επάρκεια των πιστωτικών ιδρυμάτων, πολλά συστημικά σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα στα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης θα κληθούν να αντλήσουν σημαντικά ποσά ιδίων κεφαλαίων, κυρίως με τη μορφή κοινών μετοχών, πολλαπλάσια εκείνων που διαθέτουν σήμερα.

Παράλληλα, η υιοθέτηση συγκεκριμένου ενωσιακού κανονιστικού πλαισίου για τη διευθέτηση πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και η θεσμοθέτηση ενός ευρωπαϊκού φορέα διευθέτησης μη βιώσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων, καθώς και ενός ευρωπαϊκού ταμείου για την κάλυψη των χρηματοδοτικών κενών που προκύπτουν σχετικά, αναδεικνύουν την απόφαση των ενωσιακών οργάνων να διασφαλιστεί ότι στο μέλλον τα κράτη-μέλη θα έχουν εξαιρετικά περιορισμένους βαθμούς ελευθερίας για τη διάσωση μη βιώσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων και μη βιώσιμων επιχειρήσεων επενδύσεων, ιδίως των συστημικά σημαντικών, με προσφυγή σε κρατικούς πόρους ("κρατική ανακεφαλαιοποίηση"), όπως συνέβη, κατ' ανάγκη, στη διάρκεια της περιόδου που διανύθηκε από την έναρξη της πρόσφατης (2007-2009) διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης μέχρι σήμερα. Στο τρίλημμα αναστολή της λειτουργίας μη βιώσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων, με ενεργοποίηση του ταμείου εγγύησης καταθέσεων, ανακεφαλαιοποίηση μη βιώσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων με κρατικούς πόρους και διευθέτηση μη βιώσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων, το ενωσιακό δικαίο κατατείνει, σαφώς, στην επίδωξη, κατά προτεραιότητα, της τρίτης λύσης» αναφέρει ο κ.Γκόρτσος.

Τέλος στο ελβετικό τραπεζικό απόρρητο

Καθοριστικό βήμα για την πάταξη της φοροδιαφυγής σε παγκόσμιο επίπεδο αποτελεί η δέσμευση που ανέλαβε η Ελβετία να εφαρμόσει τη διεθνή συμφωνία του ΟΟΣΑ για την αυτόματα ανταλλαγή πληροφοριών περί τραπεζικών λογαριασμών, καταργώντας ουσιαστικά το τραπεζικό της απόρρητο που είχε γίνει συνώνυμο της αλπικής χώρας. Η συμφωνία, στην οποία προσεχώρησε παράλληλα και η Σιγκαπούρη, δεσμεύει τις 47 χώρες που την έχουν υπογράψει σε ανταλλαγή αναλυτικών στοιχείων για τραπεζικούς λογαριασμούς, μερίσματα, τόκους, κέρδη από πωλήσεις ή άλλα έσοδα από την κατοχή εταιρειών. Όπως σχολίασε ο Πασκάλ Σεντ Αμάνς, στέλεχος του ΟΟΣΑ επί θεμάτων φορολογίας, «οι κυβερνήσεις μπορούν να υπολογίζουν εφεξής τους φόρους που τους οφείλουν όσοι πίστευαν πως μπορούσαν να κρυφτούν πίσω από ξένες νομοθεσίες». Από πέρυσι σημαντική μερίδα από τις 300 ελβετικές τράπεζες έχουν δηλώσει πρόθυμες να συνεργαστούν με τις αμερικανικές αρχές για να

Η συμφωνία δεσμεύει τις 47 χώρες που την έχουν υπογράψει σε ανταλλαγή στοιχείων για τραπεζικούς λογαριασμούς, μερίσματα, τόκους, κέρδη από πωλήσεις ή άλλα έσοδα από την κατοχή εταιρειών.

διευκολύνουν τον εντοπισμό των πλούσιων Αμερικανών φοροφυγάδων. Όπως, μάλιστα, έσπευσε να σχολιάσει η Ένωση Ελβετικών Τραπεζών, η προσχώρηση της Ελβετίας στη συμφωνία, σχεδιαζόταν εδώ και ένα έτος και δεν θα αποτελέσει έκπληξη για τις ελβετικές τράπεζες, που «είναι πρόθυμες να υιοθετήσουν την αυτόματα ανταλλαγή πληροφοριών εφόσον η εννημέρωση θα χρησιμοποιείται μόνον για φορολογικούς σκοπούς».

Οι διεθνείς πιέσεις που έχει υποστεί η Ελβετία τα τελευταία χρόνια και τα δυσθεώρητα πρόστιμα που έχουν αναγκαστεί να καταβάλουν στις αμερικανικές αρχές ορισμένες από τις μεγαλύτερες τράπεζές της έχουν οδηγήσει σε μείωση κατά τουλάχιστον 25% των περιουσιακών στοιχείων που διαχειρίζονται. Η χώρα παραμένει, όμως, το μεγαλύτερο offshore χρηματοπιστωτικό κέντρο με περιουσιακά στοιχεία ύψους 2,2 τρις. δολαρίων. Την ακολουθεί σε απόσταση αναπνοής η Σιγκαπούρη που, σύμφωνα με ορισμένες μελέτες του 2013 ενδέχεται να την εκτοπίσει από την πρώτη θέση καθώς δεν έχει πληγεί από τις πιέσεις για διαφάνεια, ενώ μπορεί να αντλεί πάντα πελατεία από τις χώρες Ασίας-Ειρηνικού και τη Μέση Ανατολή.

Young Europeans at Heart

25 ΜΑΪΟΥ // 10:23 Π.Μ.

Αποφασίστε εσείς για μένα!

ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΠΟΥ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΣΤΕΙΛΕΙΣ ΣΤΙΣ 25 ΜΑΪΟΥ;

Η ΨΗΦΟΣ ΕΙΝΑΙ Η ΦΩΝΗ ΣΟΥ! ΚΑΝ' ΤΗ ΝΑ ΜΕΤΡΑ!

Του προγράμματος

Με την υποστήριξη του προγράμματος Νέα Γενιά σε Δράση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

➔ Aim for a better future.

AUDIT - TAX – VAT & FINANCIAL ADVISORY SERVICES

NICOSIA AND LIMASSOL

We are looking for high calibre professionals to join our Firm at the levels of Senior and above for our Nicosia and Limassol Offices.

➔ **ESSENTIAL REQUIREMENTS**

- Undergraduate degree from a reputable University
- Possess or working towards the obtainment of a Professional Qualification ACCA/ACA/CPA
- At least 2-3 years of relevant experience in a reputable Professional Services Firm
- Excellent command of the Greek and English languages, both verbal and written
- Excellent analytical skills
- Strong communication, interpersonal and influencing skills
- Excellent computer literacy

REMUNERATION

Attractive and competitive remuneration packages, including benefits, will be offered to the successful candidates, according to qualifications and experience.

APPLICATIONS

All applications will be treated with the strictest confidentiality. Interested applicants should forward their Curriculum Vitae no later than Monday, **19th of May 2014**, quoting the service line of interest.

HUMAN CAPITAL SERVICES

24 Spyrou Kyprianou Avenue , CY 1075, Nicosia
 Telephone: +357 22 360 300, Facsimile: +357 22 666 006
 E-mail: hrcy@deloitte.com
www.deloittcareers.com.cy

Στο ρυθμό των start up το κυπριακό επιχειρείν

Την περασμένη εβδομάδα άνοιξε η αυλαία για την Παγκόσμια Εβδομάδα Επιχειρηματικότητας, με το GEW Cyprus Kick-Off event.

Με την ανεργία να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα και ένα μεγάλο τμήμα του εργατικού δυναμικού σε αδράνεια, πυκνώνουν οι εκδηλώσεις στήριξης νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, τα λεγόμενα start up. Η εναρκτήρια εκδήλωση της Παγκόσμιας Εβδομάδας Επιχειρηματικότητας και η δράση του Open Coffee Cyprus έρχονται να ενισχύσουν το κυπριακό οικοσύστημα των startups.

Ειδικότερα, την περασμένη εβδομάδα άνοιξε η αυλαία για την Παγκόσμια Εβδομάδα Επιχειρηματικότητας, με το GEW Cyprus Kick-Off event, που έλαβε χώρα στο Θέατρο Παλλάς. Το Global Entrepreneurship Week (GEW) φιλοξενείται (με την κύρια εκδήλωση τον Νοέμβριο) για πρώτη φορά στην Κύπρο και μέσα από σειρά εκδηλώσεων, προβάλλει start-ups επιχειρήσεις, προωθεί την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα και τις νέες ιδέες, που σκοπεύουν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στην ανάπτυξη. Την υλοίτησε η διοργάνωση του στην Κύπρο έχει το Industry Disruptors (ID-GC), σε συνεργασία με τη Cyta. Η GEW είναι από τις σημαντικότερες δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας, με δικτύωση σε 123 χώρες του κόσμου και περισσότερες από 40.000 δραστηριότητες. Ο δήμαρχος Λευκωσίας, Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης μιλώντας στην εκδήλωση τόνισε ότι οι νέοι είναι το μέλλον της πόλης. «Η επιτυχία θα έρθει μέσα από καινοτόμο και δημιουργικό επιχειρηματικό περιβάλλον», σημείωσε.

Η αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου και πρόεδρος της Εταιρείας Υδρογονανθράκων Κύπρου, Τούλα Ονουφρίου, στάθηκε στη μεγάλη σημασία που έχει η υλοποίηση του Νέου Ενιαίου Εθνικού Πλαισίου για Έρευνα, Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα που προτάθηκε από την Εθνική Επιτροπή, καθώς και στις νέες προοπτικές στον τομέα των υδρογονανθράκων, ζητώντας από τους νέους επιχειρηματίες να τις αξιοποιήσουν.

Ο Διευθυντής Καινοτομίας και Ανάπτυξης Υπηρεσιών της Cyta, Μιχάλης Παπαδόπουλος, αναφερόμενος στον ρόλο της CYTA ως στρατηγικού εταίρου της Παγκόσμιας Εβδομάδας Επιχειρηματικότητας, δήλωσε ότι στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής η Cyta επενδύει στο ισραηλινό μοντέλο ανάπτυξης των start-ups.

«Υπάρχει αισιοδοξία ότι θα τα καταφέρουμε να μετατρέψουμε ιδέες νέων εταιρειών (start-ups) και θα τροφοδοτήσουμε το αναπτυξιακό μέλλον του τόπου μας», ήταν η τοποθέτηση του κ. Παπαδόπουλου.

Στην εναρκτήρια εκδήλωση της Παγκόσμιας Εβδομάδας Επιχειρηματικότητας έγινε παρουσίαση των κυπριακών start-ups, At-your-service, We Hug a Cause, Funifi, Kleopas Pomegranates και Electric Crimson.

Open Coffee Cyprus

Λίγες ημέρες νωρίτερα έλαβε χώρα άλλη μία δράση του Open Coffee Cyprus, της πλατφόρμας επικοινωνίας για την startup, επιχειρηματική και τεχνολογική κοινότητα της Κύπρου. Στην εν λόγω εκδήλωση αναδείχτηκε το Pioneers Festival, το Lean Startup Machine και κυπριακά Startups.

Το Pioneers Festival γίνεται κάθε χρόνο στο Παλάτι της Βιέννης με περισσότερες από 2.500 συμμετοχές και είναι από τα μεγαλύτερα startup events στην Ευρώπη. Εκεί κάθε νέος επιχειρηματίας φεύγει με πολύτιμη γνώση, εμπειρίες, μυστικά, επαφές με επενδυτές, κάποιους από το επόμενο βήμα για την startup του.

Το The Lean Startup είναι ένα παγκόσμιο κίνημα νέων καινοτόμων επιχειρηματιών με σκοπό να αλλάξουν τον τρόπο που χτίζονται οι επιχειρήσεις και τα προϊόντα. Ο Desi Saran, από την Core ομάδα του Lean Startup Machine, εγκαίνιασε την πρώτη εφαρμογή του LSM στην Κύπρο στο Open Coffee Cyprus.

Οι κυπριακές startups που παρουσιάστηκαν ήταν οι Funifi, TeachnGo, Socialicious, Ubinec, Tellalis DIYful, Viridom, Social Airways, Heart Cyprus. Η δράση του Open Coffee Cyprus στήριζεται από την MTN. X.X.

Υψηλή η δαπάνη ξένων τουριστών

Οι τουρίστες το 2013 δαπάνησαν στην Κύπρο 860 ευρώ κατά μέσο όρο

Των **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ** και **ΣΤΑΣΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ**

Τα νούμερα των αφίξεων στην Κύπρο μπορεί να δέχτηκαν πλήγμα, ειδικά μετά τα γεγονότα στο Eurogroup, αλλά η τουριστική βιομηχανία καταφέρνει να προσελκύει τουρίστες που δαπανούν χρήματα. Η Ελλάδα μπορεί να σημειώνει ρεκόρ αφίξεων και εισπράξεων, αλλά η μέση δαπάνη υπολείπεται των επδόσεων της Κύπρου. Οι ξένοι δαπανούν στην Κύπρο, σύμφωνα με τα στοιχεία για το περυσινό έτος, 860 ευρώ, όταν στην Ελλάδα δαπανούν 604,2 ευρώ.

Την υψηλότερη μέση ανά ταξίδι δαπάνη ξένων τουριστών μεταξύ των προορισμών της Μεσογείου καρπώνεται η Ισπανία.

Το 2013 η μέση δαπάνη διαμορφώθηκε στα 976 ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση κατά 3,7%. Υψηλά διατηρήθηκε η μέση δαπάνη και για το διάστημα Ιανουαρίου - Μαρτίου στα 1.000 ευρώ παρουσιάζοντας οριακή αύξηση σε σχέση με το ίδιο διάστημα του 2013.

Στη Τουρκία η μέση ανά ταξίδι δαπάνη των ξένων τουριστών σε ετήσια βάση κινείται σε χαμηλά επίπεδα, καθώς για το 2013 διαμορφώθηκε περί τις 535 ευρώ. Για το τρίμηνο η μέση δαπάνη των ξένων στην Τουρκία έφθασε στα 628 ευρώ.

Περί τούς οι τιμές

Με βάση τα τελευταία αποτελέσματα της Έρευνας Ταξιδιωτών της Στατιστικής Υπηρεσίας τα έσοδα της Κύπρου από τον τουρισμό το Φεβρουάριο, ανήλθαν σε 31,3 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με 28,3 εκατ. ευρώ τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου σημειώνοντας αύξηση 10,5%. Για την περίοδο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2014 τα έσοδα από τον τουρισμό υπολογίζονται σε 62,1 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με 59,2 εκατ. ευρώ, την αντίστοιχη περίοδο του 2013 σημειώνοντας αύξηση 4,8%.

Την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2014 οι αφίξεις ανήλθαν σε 163.436 σε σύγκριση με 177.233 την αντίστοιχη περίοδο του 2013, σημειώνοντας μείωση 7,8%.

Η εικόνα δείχνει να καλεί τον Μάρτιο, λόγω μείωσης των αφίξεων. Οι αφίξεις τουριστών το Μάρτιο ανήλθαν σε 77.533 σε σύγκριση με 92.620 τον Μάρτιο 2013, σημειώθηκε δηλαδή μείωση 16,3%. Το Μάρτιο σημειώθηκε μείωση 22,5% στις αφίξεις τουριστών από το Ηνωμένο Βασίλειο (30.368 τον Μάρτιο του 2014 σε σύγκριση με 39.170 τον Μάρτιο του 2013), 12,6% μείωση από την Ελλάδα (7.038 σε σύγκριση με 8.056) και 41,5% μείωση από τη Γερμανία (6.496 σε σύγκριση με 11.113 πέρος). Αντίθετα, αύξησε 5,8% σημειώθηκε στις αφίξεις τουριστών από τη Ρωσία (από 7.686 τον Μάρτιο του 2013 σε 8.134 τον Μάρτιο του 2014).

Για την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2014 οι αφίξεις τουριστών ανήλθαν σε 163.436 σε σύγκριση με 177.233 την αντίστοιχη περίοδο του 2013, σημειώνοντας μείωση 7,8%.

Σε αυτό το περιβάλλον ο πρώτος βαρύν τουριστικός μήνας του έτους,

ο Μάιος, βρίσκεται τη ξενοδοχειακή αγορά να ρίχνει τις τιμές, με εξαίρεση τον Πρωταρά, όπως προκύπτει από τον δείκτη trivago Hotel Price Index, σχετικά με τη διακύμανση ξενοδοχειακών τιμών σε Ελλάδα, Κύπρο και Ευρώπη για τον Μάιο 2014.

Οι τιμές των κρατήσεων που έγιναν στον Πρωταρά, μέσω της ιστοσελίδας της trivago, είναι 15% αυξημένες σε σύγκριση με τον Μάιο του 2013 (στα 92 ευρώ), ενώ στην Αγία Νάπα είναι μειωμένες κατά 2% (στα 103 ευρώ), στην Κάτω Πάφο κατά 13% (στα 123 ευρώ), στην Πάφο κατά 12% (στα 99 ευρώ) στη Λεμεσό κατά 9% (στα 104 ευρώ).

Η Ελλάδα

Σε χαμηλά επίπεδα κινούνται η μέση ανά ταξίδι δαπάνη των ξένων τουριστών στην Ελλάδα τα προηγούμενα χρόνια, αν και για τη φετινή περίοδο εμφανίζει σημάδια ανάκαμψης. Η έλλειψη σύνθετων πολυτελών

τουριστικών καταλυμάτων, μεγάλων συνεδριακών κέντρων στα αστικά κέντρα, περισσότερων home porte λιμανιών για τις κρουαζιέρες, εγκαταστάσεις για μαρίνες κ.ά. είναι ορισμένα από τα βασικά μειονεκτήματα του ελληνικού προορισμού που δεν προσελκύει περισσότερους πλούσιους τουρίστες.

Το 2013 η μέση ανά ταξίδι δαπάνη των ξένων ήταν 604,2 ευρώ παρουσιάζοντας πτώση κατά 1,9%. Στην εξέλιξη αυτή συνέβαλε έως ένα βαθμό η χαμηλή οικονομική απόδοση των τουριστών κρουαζιέρας, καθώς η μέση δαπάνη τους -που ενσωματώθηκε στο σύνολο της στα στοιχεία του 2013- ανέρχεται σε 203,1 ευρώ.

Τα περισσότερα χρήματα ανά ταξίδι τους στη χώρα μας δαπανούν οι Καναδοί (1.388 ευρώ) οι Αυστραλοί (1.369 ευρώ) οι Αμερικάνοι (1.218 ευρώ), οι Ρώσοι (989 ευρώ), οι Ελβετοί (961 ευρώ) και οι Αυστριακοί (898 ευρώ).

Απολογισμός μετά από μια δύσκολη χρονιά

Όλα τα ανοιχτά ζητήματα που απασχολούν την κυπριακή οικονομία θα συζητηθούν στη Γενική Συνέλευση της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, τη Δευτέρα 19 Μαΐου 2014, στο Ξενοδοχείο Hilton Park. Στη συνέλευση θα παρευρεθεί και μιλήσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Νίκος αναστασιάδης.

«Κατά το 2013 η επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κρίσης και του οικονομικού κλίματος καθόρισαν τις εξελίξεις στα θέματα εργασιακών σχέσεων και κοινωνικής πολιτικής», τονίζεται σε σχετική ανακοίνωση.

«Με την ανεργία να ανέρχεται σε πρωτόγνωρα για τα δεδομένα της Κύπρου επίπεδα και την οικονομική κρίση να εξελίσσεται σε πολυδιάστατη και παρατεταμένη,

Στις 19 Μαΐου, παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας, η γενική συνέλευση της ΟΕΒ.

η ΟΕΒ προσαρμόσε ανάλογα τις επιδιώξεις και τη στρατηγική της με στόχο την διασφάλιση της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων και τη στήριξη της απασχόλησης», σημειώνεται.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε από την ΟΕΒ στη στήριξη των επιχειρήσεων και την επίλυση των προβλημάτων που δημιουργήθηκαν από το «κούρεμα» των καταθέσεων και τους περιορισμούς στις τραπεζικές συναλλαγές, στην εθνική προσαρμογή των συλλογικών συμ-

βάσεων στα νέα δεδομένα με συγκράτηση και μείωση του εργατικού κόστους, στην αναχαίτηση του ρυθμού αύξησης της ανεργίας, στην προώθηση περαιτέρω μέτρων για αντιμετώπιση της κρίσης και εξορθολογισμό των δημόσιων δαπανών.

Οι υπηρεσίες

Ο Τομέας των Υπηρεσιών ο οποίος για δεκαετίες αποτελούσε τον μοχλό ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας, παρουσίασε κατά το 2013 επιβράδυνση σε σχέση με προηγούμενες χρονιές. Οι δε υποτομείς του, που αφορούν τη διαχείριση ακίνητης ιδιοκτησίας και την εκπαίδευση, ήταν οι μοναδικοί σε ολόκληρο το φάσμα οικονομικής δραστηριότητας που παρουσίασαν θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Σε ό,τι αφορά τον τουρισμό, ο

ο οποίος αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους υποτομείς των Υπηρεσιών, κατά το 2013 παρουσίασε πτώση στις αφίξεις τουριστών κατά 2,4% φθάνοντας στα 2.405,4 εκατ. από 2.464,9 εκατ. το 2012.

Παρά την αύξηση της τουριστικής κίνησης από τη Ρωσία (από 474 χιλιάδες το 2012 σε 608 χιλιάδες το 2013), μείωση παρατηρήθηκε κυρίως στις αφίξεις από το Ηνωμένο Βασίλειο από το οποίο προέρχεται το 37% της τουριστικής κίνησης (από 959 χιλιάδες το 2012 σε 891 χιλιάδες το 2013) και από τη Γερμανία, Ελλάδα, Ολλανδία και Ιταλία. Ενώ παρατηρήθηκε μείωση στην τουριστική κίνηση, τα έσοδα από τον τουρισμό τον 2013 αυξήθηκαν στα €2.082,4 εκατ. το 2013 σε σύγκριση με €1.927,7 εκατ. το 2012 ή κατά 8%. Γ.Σ.

ΑΡΘΡΟ / Των **ΧΡΙΣΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ** και **ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Στρατηγική Καινοτομίας, Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης από τη Cyta

Η καινοτομία αποτελεί πυλώνα στρατηγικής των πρωτοπόρων επιχειρήσεων που επιδιώκουν αειφόρο ανάπτυξη και είναι απαραίτητη για τη μεγιστοποίηση της αξίας οργανισμών οι οποίοι διανύουν ένα μεταβατικό στάδιο αντιμετώπιζοντας σειρά προκλήσεων. Η Cyta, ως ο κατεξοχιστή πρωτοπόρος διαχρονικά οργανισμός τεχνολογίας στην Κύπρο, μελετά διαρκώς το διεθνές περιβάλλον και τις ραγδαίες εξελίξεις στον τομέα του ICT (Information & Communication Technology) και δεν θα μπορούσε να πράξει διαφορετικά. Γι' αυτό, η Cyta έχει εντάξει την καινοτομία στο επίκεντρο της στρατηγικής της και δεν είναι απλώς παρούσα, αλλά αποτελεί βασικό συμμετοχο (key stakeholder) στο Οικοσύστημα της Καινοτομίας στην Κύπρο.

Στο συγκεκριμένο άρθρο θα μιλήσουμε ειδικά για τις δραστηριότητες του Κέντρου Καινοτομίας & Ανάπτυξης Ιδεών το οποίο έχει στόχο να καταστήσει τη Cyta πρωταγωνιστή της καινοτομίας στην Κύπρο και να συμβάλει καθοριστικά στη δημιουργία ενός οικοσυστήματος Καινοτομίας, όπου μέσα από στρατηγικές συνεργασίες με

ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς, επιχειρηματικούς αγγάλους, πανεπιστήμια και επενδυτές, θα καταφέρει να μετατρέψει ιδέες σε νεοφυείς εταιρείες (start-ups), είτε αυτές προέρχονται από την αγορά, είτε προέρχονται μέσα από τον Οργανισμό, τροφοδοτώντας το αναπτυξιακό μέλλον τόσο της Cyta, όσο και του τόπου.

Νεοφυείς εταιρείες (Start-ups): Η Cyta αναγνωρίζοντας την κεφαλαιώδη σημασία που έχει η καινοτομία όχι μόνο για την επιβίωση αλλά και για τη διατήρηση της μακροχρόνιας υγείας της έχει διασφαλίσει τη δυνατότητα συμμετοχής της στη διαχείριση και ανάπτυξη start-ups που συμβάλλουν στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της, καθώς και χρηματικής επένδυσης σε start-ups με προοπτικές κερδοφορίας.

Η Cyta συμμετέχει ως «Εταίρος Τεχνολογίας» στο Κυπριακό Δίκτυο Επιχειρηματικών Αγγέλων CYBAN (Cyprus Business Angels Network) όπου σε συνεργασία με άλλους Οργανισμούς στοχεύει να βοηθήσει σε οργανωμένη βάση νέους επιχειρηματίες και επιστήμονες να αναπτύξουν τις ιδέες τους και ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια να

επενδύσουν στις ιδέες αυτές, ώστε να μετατραπούν σε επιτυχημένες νεοφυείς εταιρείες με όλα τα συνεπακόλουθα οφέλη για την οικονομία της χώρας, την κοινωνία και τον Οργανισμό. Παράλληλα, η Cyta στήριζει έμπρακτα τη δημιουργία του «CAPITAL IMPACT», το οποίο θα αποτελέσει το εκκολαπτήριο (INCUBATOR) για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων στον τομέα του ICT (Information & Communication Technology) και όχι μόνο. Το «CAPITAL IMPACT» θα παρέχει στους νέους επιστήμονες κοινό εργασιακό χώρο, υποδομή και υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας όπως εκπαίδευση, εργαστήρια και σεμινάρια.

Η στήριξη και η επένδυση σε start-ups αποτελεί ίσως την πιο ελπιδοφόρα προοπτική και τη διέξοδο που έχει ανάγκη ο τόπος για να ακολουθήσει τον δρόμο της ανάπτυξης. Η Cyta αποφάσισε να διαδραματίσει ενεργό ρόλο και να συμβάλει ουσιαστικά δίνοντας λύσεις στο πρόβλημα της χαμηλής ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, της ανεργίας και της μετανάστευσης των νέων που τελευταία οξύνεται. Ουσιαστικά, δεν νοείται μια χώρα προη-

μένη χωρίς την ύπαρξη ανεπτυγμένου Οικονομικού Καινοτομίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το Ισραήλ το οποίο δικαίως αποκαλείται «Start-Up Nation» ως η χώρα με το πιο ζηλευτό μοντέλο και την ιδανική κουλτούρα για τη δημιουργία και την ανάπτυξη start-ups.

Ενδοεπιχειρηματικότητα (Intrapreneurship): Η Cyta λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και την κουλτούρα του Οργανισμού υιοθετεί την ενδοεπιχειρηματικότητα (intrapreneurship) και καλλιεργεί επιχειρηματική νοοτροπία στο προσωπικό (entrepreneurial attitude) ώστε να αναπτύξει ένα νέο τρόπο σκέψης περί καινοτομίας (innovation mindset).

Ο όρος ενδοεπιχειρηματικότητα (intrapreneurship) είναι σχετικά νέος όρος και αναφέρεται στην επιχειρηματική συμπεριφορά ατόμων εντός ενός μεγαλύτερου και εδραϊωμένου οργανισμού και τις ευκαιρίες που τους προσφέρονται από τους Οργανισμούς τους, για να κάνουν τις απαραίτητες ενέργειες για τη δημιουργία καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, οι οποίες στη συνέχεια να μπορούν να έχουν

τη δυνατότητα μετατροπής τους σε νεοφυείς εταιρείες.

Έρευνες δείχνουν ότι οι δομημένες και καθορισμένες διαδικασίες για καινοτομία είναι πιο πιθανό να καταλήξουν σε βιώσιμες νέες ιδέες. Ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για ενθάρρυνση της καινοτομίας και ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας εσωτερικά των Οργανισμών, είναι να δίνεται στα άτομα ή σε ομάδες κάποιος χρόνος από την εργασία τους για να δουλεύουν σε καινοτόμα προγράμματα. Υπάρχουν αρκετά παραδείγματα εταιρειών από τον τομέα των τηλεπικοινωνιών που το εφαρμόζουν αυτό με μεγάλη επιτυχία. Η Telefonica, η Vodafone και η Google είναι μόνο μερικές από αυτές. Υπάρχουν σήμερα, πολλοί τρόποι με τους οποίους ένας Οργανισμός μπορεί να ενθαρρύνει την καινοτομία ανάμεσα στους υπαλλήλους του

Ο κ. Χρήστος Χρίστου, είναι επικεφαλής Κέντρου Καινοτομίας & Ανάπτυξης Ιδεών της Cyta και ο κ. Αντώνης Αντωνίου, Στέλεχος Επιχειρηματικής Μονάδας - Καινοτομίας & Στρατηγικής της Cyta.

ΤΟΜΑ ΠΙΚΕΤΙ

Το «Κεφάλαιο» του 21ου αιώνα έγινε μπεστ σέλερ

Οι αντιδράσεις

Επικριτές του «Κεφαλαίου» αναγνωρίζουν ότι οι αποδόσεις των κεφαλαίων θα πρέπει να μειώνονται αρκετά γρήγορα με τη συσσώρευσή τους, ώστε το μερίδιό του εισοδήματος που διοχετεύεται στους ιδιοκτήτες των κεφαλαίων να μην αυξάνεται (όπως ο κ. Πικετί ισχυρίζεται ότι γίνεται). Η διαφωνία σχετίζεται εν μέρει με τους ορισμούς. Το κεφάλαιο, στο βιβλίο του Γάλλου οικονομολόγου, απαρτίζεται από κατηγορίες πλούτου, όπως η έγγεια ιδιοκτησία, η οποία δεν συμβαδίζει με τα μοντέλα παραγωγής των οικονομολόγων. Εκείνος μετράει την απόδοση ως τον ρυθμό με τον οποίο ο πλούτος αυξάνεται, και όχι ως τα οφέλη για τις εταιρείες οι οποίες τον επενδύουν. Τα στοιχεία του κ. Πικετί φαίνεται να μπορούν να υποστηρίξουν την προσέγγισή του. Στο παρελθόν, τουλάχιστον, οι πλούσιοι ήταν σε θέση να μετατοπίζουν τους πόρους τους σε κατηγορίες πλούτου με υψηλότερες αποδόσεις, όταν η υπερεπένδυση μείωνε δραστικά την απόδοση. Επιπροσθέτως, ο συγγραφέας ισχυρίζεται ότι η απόδοση των κεφαλαίων μπορεί να ενισχυθεί από την τεχνολογία, γεγονός το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε νέους τρόπους αντικατάστασης των ανθρώπων από μηχανές.

Το βιβλίο του Γάλλου οικονομολόγου, όπου δίνεται μια απλή εξήγηση γιατί η εισοδηματική ανισότητα διογκώνεται, έγινε ανάρπαστο στο Amazon.com. και αναμένεται η ανατύπωσή του

Πρόκειται για ό,τι πιο κοντινό στην αίσθηση της ποπ κουλτούρας μπορεί να προσφέρει η σοβαρή επιστήμη των Οικονομικών. «Το κεφάλαιο στον 21ο αιώνα», μια τεράστια δουλειά στο παρόν και στο παρελθόν της ανισότητας, από τον Γάλλο οικονομολόγο Τομά Πικετί, έγινε μπεστ σέλερ στο μεγαλύτερο διαδικτυακό κατάστημα του κόσμου, την Amazon.com. Το βιβλίο στις ΗΠΑ πωλείται αντί 25 δολαρίων κι αυτή τη στιγμή η Amazon περιμένει την ανατύπωσή του, γιατί όλα τα αντίτυπα που διέθετε τελείωσαν.

Το «Κεφάλαιο» έχει πολλά πλεονεκτήματα. Συνιστά μια καθαρή και εις βάθος ανάλυση του σοβαρότερου προβλήματος του σήμερα. Προσφέρει στους αναγνώστες μια απλή εξήγηση του γιατί η εισοδηματική ανισότητα διογκώνεται. Ο κ. Πικετί ισχυρίζεται ότι ο πλούτος, σε μια γενική προσέγγιση, αυξάνεται πιο γρήγορα από την οικονομία την ίδια. Ακόμα περισσότερο, υπάρχουν λίγες οικονομικές δυνάμεις οι οποίες αντιστρατεύονται τη φυσική του ροπή να συγκεντρώνεται, δεδομένου ότι ο μεγαλύτερος πλούτος προσφέρει και περισσότερες ευκαιρίες να αποταμιευθεί και να επενδυθεί. Εάν δεν υπάρξει εξαιρετικά ραγδαία ανάπτυξη ή μεσολαμβάνει μια δυσμενής περίοδος γεωπολιτικής αστάθειας,

όπως η τριακονταετία 1914-1945, τότε η ανισότητα διευρύνεται.

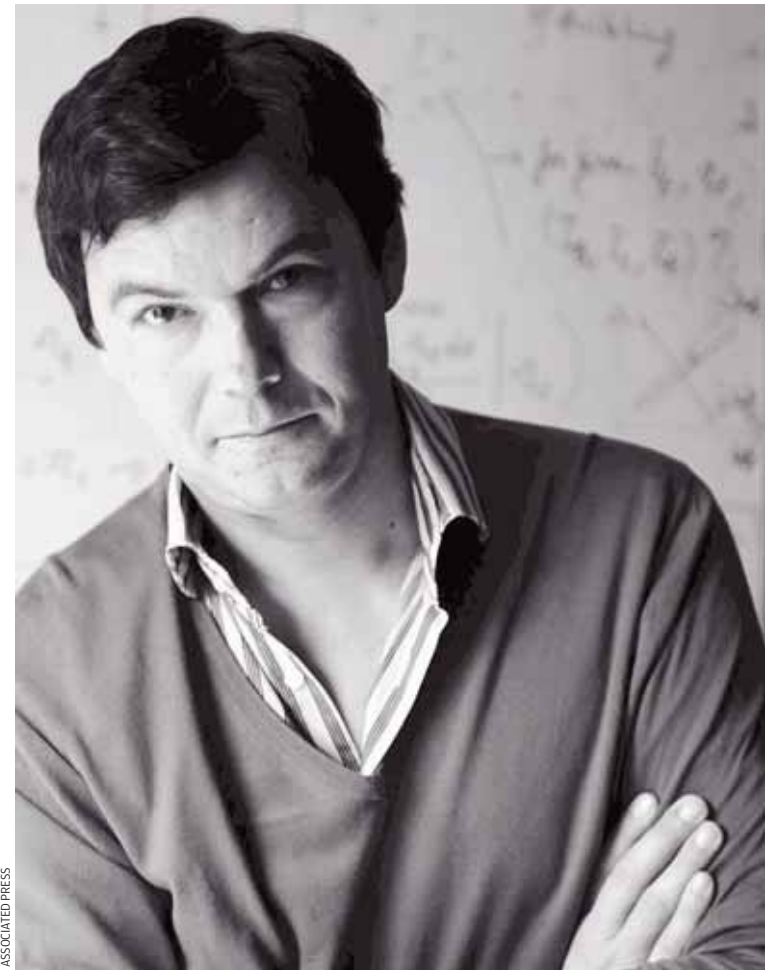
Πάντως, το βιβλίο δέχθηκε έντονη κριτική. Οι πιο συνήθεις παρατηρήσεις έχουν να κάνουν με τέσσερα ζητήματα. Το πρώτο αφορά τον τόνο των λεγομένων του κ. Πικετί, αρχής γενομένης με τον τίτλο. Μια αυθαίρετη παραπομπή στο ύψιστο έργο του Καρλ Μαρξ υποδηλώνει τόσο έλλειψη μετριοφροσύνης όσο και μια εγγενή αντιπάθεια στις αγορές. Ορισμένοι από τους επικριτές του διαφωνούν με τη χρήση λέξεων όπως «ιδιοποίηση» για να περιγράψει το αυξανόμενο μερίδιο των εισοδημάτων που πηγάζουν στους πλουσίους. Σε άρθρο του στη The Wall Street Journal, ο διαχειριστής κεφαλαίων Ντάνιελ Σάχμαν δεν κρύβει την οργή του για τη «μεσαιωνικού τύπου εκθρόνιση του βιβλίου προς την έννοια της απόδοσης των χρηματοπιστωτικών κεφαλαίων».

Αναδιανομή

Δεν πρόκειται μόνον για τον τρόπο παρουσίασης. Δεν το κρύβει ο κ. Πικετί ότι είναι πολύ περισσότερο υπέρ της αναδιανομής από πλήθος επικριτών του. Ο Κλάιβ Κρουκ, αρθρογράφος στο Bloomberg, διερωτάται εάν τα επίπεδα ανισότητας, τα οποία προβλέπει το βιβλίο, είναι πραγματικά τόσο τρομακτικά όσο ισχυρίζεται ο κ. Πικετί. Άλλοι εν-

τοπίζουν λάθη στους υπολογισμούς του. Η διαπίστωση ότι το ποσοστό της απόδοσης (r) του κεφαλαίου είναι γενικά υψηλότερο από τον ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης (g) είναι κομβική στην επιχειρηματολογία του βιβλίου περί της τάσης του πλούτου για σταδιακή συγκέντρωση. Εντούτοις, ορισμένοι επισημαίνουν πως η μεταβολή της απόδοσης ορίζεται με τρόπο πολύ γλυκερό, ειδικά σε σύγκριση με τις σελίδες που είναι διάσπαρτες με στοιχεία εκτεταμένης οικονομικής έρευνας. Σχολιάζοντας το βιβλίο, ο πανεπιστημιακός Τάιλερ Κάουεν του Πανεπιστημίου Τζορτζ Μέισον αναγνωρίζει πως ο Τομά Πικετί εξετάζει το κεφάλαιο ως έναν ομοιογενή και αυξανόμενο όγκο, οπότε δεν είναι σε θέση να συνεκτιμήσει τις μεταβολές του υπό τη μορφή των αποδόσεων του πλούτου.

Ευτυχώς, το «Κεφάλαιο» δεν είναι γραμμένο ως χειρίδιο Οικονομίας. Τα μαθηματικά που περιέχει είναι σχετικά λίγα. Ο συγγραφέας του χρησιμοποιεί την περιγραφική γλώσσα των Οικονομικών του 19ου αιώνα, η οποία ήταν πολύ πιο κοντά στην πραγματικότητα από τη σημερινή. Παραδέχεται χωρίς ενδοιασμούς ότι οι πιο ριψοκίνδυνες επενδύσεις είναι πιο προσοδοφόρες από τα ασφαλέστερα στοιχήματα, όπως είναι τα κρατικά ομόλογα. Ωστόσο, ενδιαφέρεται λιγότερο για

Ο Τομά Πικετί ισχυρίζεται στο βιβλίο του ότι ο πλούτος, σε μια γενική προσέγγιση, αυξάνεται πιο γρήγορα από την οικονομία την ίδια. Ακόμα περισσότερο, υπάρχουν λίγες οικονομικές δυνάμεις οι οποίες αντιστρατεύονται τη φυσική του ροπή να συγκεντρώνεται, δεδομένου ότι ο μεγαλύτερος πλούτος προσφέρει και περισσότερες ευκαιρίες να αποταμιευθεί και να επενδυθεί. Εάν δεν υπάρξει εξαιρετικά ραγδαία ανάπτυξη ή δεν μεσολάβει μια δυσμενής περίοδος γεωπολιτικής αστάθειας, όπως η τριακονταετία 1914-1945, τότε η ανισότητα διευρύνεται.

εξατομικευμένες επενδυτικές επιλογές από ό,τι για τη συνολική αύξηση του πλούτου μιας οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων των πάντων, από τον βιομηχανικό εξοπλισμό μέχρι τις συλλογές έργων τέχνης και τις παραθεριστικές κατοικίες.

Τα δεδομένα του αυτά δεικνύουν πως, εκτός εξαιρέσεων, ο πλούτος αυτού του είδους όντως έχει την τάση να αυξάνεται πιο γρήγορα από ό,τι η οικονομία συνολικά. Από το 1700 και μετά, όπως παρατηρεί

ο Τομά Πικετί, ο πλούτος σε παγκόσμιο επίπεδο απολαμβάνει μια προ φόρων απόδοση μεταξύ 4% - 5%, ένα ποσοστό σαφώς υψηλότερο (και -σε όρους ρυθμού- ταχύτερο) από το αντίστοιχο του μέσου όρου της οικονομικής ανάπτυξης. Τέλος, μερίδιο της κριτικής ισχυρίζεται ότι ο Γάλλος οικονομολόγος αγνοεί θεμελιώδεις αρχές των Οικονομικών, όπως το ότι η απόδοση του κεφαλαίου πρέπει να υποχωρεί όσο αυτό τείνει να συγκεντρώνεται.

ΤΕΤ-Α-ΤΕΤ

ΜΕ ΤΟΝ ΤΑΣΟ ΤΡΥΦΩΝΟΣ

Η Νατάσα Μποφίλιου σε ένα εξομοιωτικό Τετ-Α-Τετ.

ΔΕΥΤΕΡΑ
12 ΜΑΪΟΥ
11:15 μ.μ.

PLK1
www.cybc.com.cy

Ευχαριστίες:

Χορηγός εκπομπής:

ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΣΚΕΥΕΣ

η **αλεξία αναστασίου**, με ανεβασμένη διάθεση μας ταξιδεύει σε διάφορα μέρη της Κύπρου και μας προσφέρει επιλογές για απολαυστικές εξορμήσεις!

ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ
6:50 μ.μ.

PLK1
www.cybc.com.cy

κείμενα-επιμέλεια παραγωγής:
αμόντα πελεντριδου

σκηνοθεσία:
νίκος βεοφάνους

Αμοιβές 21,15 δισ. δολαρίων έλαβαν 25 μάντζερ hedge fund για το 2013

Ο πλέον καλοπληρωμένος είναι ο επικεφαλής της Appaloosa Management με \$3,5 δισ.

Θεματικά υψηλές είναι οι αμοιβές των 25 πιο καλοπληρωμένων διαχειριστών κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνου (hedge fund) για το 2013. Συνολικά έλαβαν 21,15 δισ. δολάρια με κορυφαίο τον Ντέιβιντ Τέπερ της Appaloosa Management και αποδοχές 3,5 δισ. δολάρια. Ο κ. Τέπερ κέρδιζε την ώρα 400.000 δολάρια. Στη δεύτερη θέση βρίσκεται ο μεγαλοεπενδυτής Στί-

Ο Ντέιβιντ Τέπερ της Appaloosa Management εξασφάλισε αύξηση κερδών 42% με τοποθετήσεις σε μη δημοφιλείς κλάδους.

βεν Κοέν των κεφαλαίων SAC Capital Advisors με 2,4 δισ. δολάρια. Επιπλέον, ο κ.Κοέν έλαβε προσωπικό δάνειο για πρώτη φορά από την Goldman Sachs με εγγύηση τη συλλογή των έργων τέχνης του. Η πίστωση δόθηκε, επειδή τα εν λόγω κεφάλαια του κ. Κοέν επωμιστήκαν πέρυσι το μεγαλύτερο βάρος στην έρευνα των αρχών των ΗΠΑ για συναλλαγές με χρήση απόρρητων πληροφοριών.

Η λίστα

Το συνολικό ποσό των 21,15 δισ. δολ. του καταλόγου αμοιβών (Rich List) των διαχειριστών στα hedge fund υπερβαίνει σχεδόν κατά 50% τις αντίστοιχες αμοιβές τους για το 2012 και το 2011 ξεχωριστά. Τέσσερις από

Οι υψηλότερα αμειβόμενοι διαχειριστές των hedge funds το 2013

 1 Ντέιβιντ Τέπερ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Appaloosa Management \$3,5 δισ.	 2 Στίβεν Κοέν ΕΤΑΙΡΕΙΑ SAC Capital Advisors \$2,4 δισ.	 3 Τζον Πόλσον ΕΤΑΙΡΕΙΑ Paulson & Co. \$2,3 δισ.	 4 Τζέιμς Σίμονς ΕΤΑΙΡΕΙΑ Renaissance Technologies \$2,2 δισ.
 5 Κένεθ Γκρίφον ΕΤΑΙΡΕΙΑ Citadel \$950 εκατ.	 6 Ισραελ (Ιζι) Ινγλντερ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Millennium Management \$850 εκατ.	 7 Λέον Κούπερμαν ΕΤΑΙΡΕΙΑ Omega Advisors \$825 εκατ.	 8 Λόρενς Ρόμινγκς ΕΤΑΙΡΕΙΑ Glenview Capital Management \$750 εκατ.
 9 Ντάνιελ Λοέμπ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Third Point \$700 εκατ.	 10 Ρέιμοντ Ντάλιο ΕΤΑΙΡΕΙΑ Bridgewater Associates \$600 εκατ.	Πολ Τσιούντορ Τζόουνς II ΕΤΑΙΡΕΙΑ Tudor Investments Corp. \$600 εκατ.	ΠΗΓΗ: Alpha Institutional Investors Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

τους 25 έλαβαν πέρυσι περισσότερα από 1 δισ. δολάρια. Ο κατάλογος καταρτίζεται με το κατώτατο εισόδημα, που θα πρέπει να έχει κάποιο στέλεχος, να ορίζεται στα 300 εκατ. δολάρια για το 2013.

Ειδικότερα, ο ιδρυτής των κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνου Appaloosa Management, Ντέιβιντ Τέπερ, βρίσκεται στην κορυφαία θέση του καταλόγου τρίτη φορά στα τελευταία πέντε χρόνια. Δεύτερος ακολουθεί ο

Στίβεν Κοέν και τρίτος ο Τζον Πόλσον, ιδρυτής των κεφαλαίων Paulson & Co. με 2,3 δισ. δολάρια. Στην τελευταία θέση, την 25η, βρίσκεται ο Πολ Τσιούντορ Τζόουνς II της Tudor Investments με έσοδα το 2013 στα 600 εκατ. δολάρια. Ακολουθώντας τα στατιστικά, το 2013 δεν ήταν ιστορικά το πιο προσοδοφόρο έτος για τα στελέχη των hedge fund, συνεκτιμώντας τα ως μία ομάδα. Οι περισσότερες αμοιβές τους ήταν οι τέταρτες υψη-

λότερες σε διάστημα 13 ετών. Ο δε μέσος όρος των αμοιβών αυτών ύψους 846 εκατ. δολαρίων είναι ο πέμπτος καλύτερος.

Στον κατάλογο των πάμπλουτων διαχειριστών κεφαλαίων εντάσσονται μόνον διευθυντικά στελέχη ή άλλοι υπάλληλοι, που εργάζονται σε κεφάλαια αντιστάθμισης κινδύνου και διαχειρίζονται κεφάλαια εξωτερικών πελατών. Οι αμοιβές, οι οποίες αξιολογούνται στη Rich List, αποτυπώνουν το μερίδιο των

ανθρώπων από τη διαχείριση κεφαλαίων, την αμοιβή για την απόδοση των κεφαλαίων αυτών, καθώς και τις αποδόσεις των δικών τους επενδύσεων. Και αυτός ο τελευταίος παράγοντας δίνει την εξήγηση, γιατί ορισμένοι διαχειριστές κεφαλαίων εντάχθηκαν στον κατάλογο, παρά το γεγονός ότι οι εταιρείες τους δεν επέστρεψαν στους πελάτες τους παχυλές αποδόσεις.

Μία ακόμα κατηγορία ανθρώπων, των οποίων οι αποδοχές μπορούν να καταμετρηθούν και να αξιολογηθούν για τη Rich List, είναι και όσοι διαθέτουν σημαντικό πλούτο και δεν διαχειρίζονται κεφάλαια τρίτων σε καθημερινή βάση. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνεται ως κριτήριο οι αποδόσεις στα κεφάλαια, που οι ίδιοι έχουν επενδύσει στα hedge fund, που ελέγχουν. Έτσι εξηγείται και το γιατί ο ιδρυτής των κεφαλαίων Renaissance Technologies, Τζέιμς Σίμονς, απαντάει στην τέταρτη θέση με 2,2 δισ. δολάρια. Επί αρκετά χρόνια ο κ. Σίμονς δεν διαχειρίζεται κεφάλαια για πελάτες της εταιρείας του.

Ειδικά ο πρώτος της λίστας, Ντέιβιντ Τέπερ, ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του ως επενδυτής σε «ομόλογα - σκουπίδια» και με τον τρόπο αυτό οικοδόμησε τη φήμη του. Εντούτοις, τα τελευταία χρόνια αυτό άλλαξε, καθώς έγινε διάσημος για τα τεράστια στοιχήματά του σε μετοχές ολόκληρων κλάδων στα διεθνή χρηματιστήρια. Οι κινήσεις του Ντέιβιντ Τέπερ γίνονται εκείνη τη χρονική στιγμή ακριβώς, κατά την οποία οι κλάδοι αυτοί δεν προσελκύουν επενδυτικό ενδιαφέρον.

Πέντε χρόνια στον τομέα. Πώς μπορεί λοιπόν να ενισχυθεί η επιχειρηματική συμπεριφορά; Η ευέλικτη εργασία όχι μόνο συνεισφέρει στο αίτημα των υπαλλήλων για καλύτερη ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να εργάζονται τις ώρες που επιθυμούν και από διαφορετικές τοποθεσίες, αλλά βοηθά επίσης τους υπαλλήλους να έρχονται σε επαφή με εργαζόμενους με διαφορετικές αρμοδιότητες.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Η διοργάνωση μετρά 13 χρόνια ζωής.

Πυροσβεστικοί Αγώνες με το βλέμμα στην ύπαιθρο

Η CNP ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ και η Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου έδωσαν για 13η συνεχόμενη χρονιά σταθερά το παρών τους στον αγώνα για την πυρασφάλεια με τη διοργάνωση της Παγκύπριας Εβδομάδας Πυρασφάλειας. Με σύνθημα «Αγροτικές Πυραγίες, Προστατεύουμε την Ύπαιθρο», η Εβδομάδα Πυρασφάλειας, διεξάγεται από τις 28 Απριλίου – 04 Μαΐου 2014 και τελεί υπό την αιγίδα του υπουργού Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης κ. Ιωάνη Νικολάου.

Κορύφωση των εκδηλώσεων της Εκστρατείας Πυρασφάλειας αποτέλεσε η Τελετή Λήξης με τη διοργάνωση των Πυροσβεστικών Αγώνων, στο Σχολείο Falcon στη Λευκωσία. Στους αγώνες έλαβαν μέρος ομάδες πυροσβεστών από όλες τις επαρχίες της Κύπρου σε ειδικά σχεδιασμένα αγωνίσματα. Στην εκδήλωση υπήρχαν δραστηριότητες για παιδιά και προσφέρθηκαν συμβολικά δώρα και ενημερωτικό υλικό για την Πυρασφάλεια.

Microsoft και Μικροί Εθελοντές ανακύκλωσαν ένα τόνο αλουμινίου

Με σύνθημα, «Ένα τενεκεδάκι είναι λίγο, πολύ λίγο» πραγματοποιήθηκε το η εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα της Γης που διοργανώθηκε από τη Microsoft Κύπρου και τον Οργανισμό «ΜΙΚΡΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ». Μικροί και μεγάλοι ένωσαν τις δυνάμεις τους διαχωρίζοντας και συμπιέζοντας τενεκεδάκια με στόχο την οικονομική ενίσχυση του Μακάριου Νοσοκομείου, μέσω της δράσης του Φιλανθρωπικού Ιδρύματος Cans For Kids.

Σύμφωνα με το Cans For Kids, στο πλαίσιο της εκδήλωσης οι εθελοντές κατάφεραν να μαζέψουν και να συμπιέσουν σχεδόν έναν ολόκληρο τόνο αλουμινίου, ο οποίος μετά την επεξεργασία θα πωληθεί στο εξωτερικό για ανακύκλωση. Ολόκληρο το ποσό θα διατεθεί για την αγορά ιατρικού εξοπλισμού ειδικά για τους παιδιατρικούς θαλάμους του Μακάριου Νοσοκομείου.

Από την ίδρυση του Φιλανθρωπικού Ιδρύματος Cans for Kids έχουν συλλεχθεί περίπου 25 εκατομμύρια τενεκεδάκια και αγοράστηκε εξοπλισμός πέραν των €260.000 για το Νοσοκομείο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', στη Λευκωσία.

Η ευέλικτη εργασία δημιουργεί καινοτομία

Ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις συνειδητοποιούν τη σπουδαιότητα της εκπαίδευσης πρωτοπόρων επιχειρηματιών μεταξύ των υπαλλήλων τους, με σκοπό την ενίσχυση της ανάπτυξης. Το 48% των επιχειρηματιών παγκοσμίως πιστεύει ότι η ευέλικτη εργασία αποτελεί βασικό παράγοντα ανάπτυξης, σύμφωνα με έρευνα της Regus, την εταιρεία παροχής ευέλικτων λύσεων για επαγγελματίες χώρους. Δεδομένου της αυξανόμενης σπουδαιότητας της ανάπτυξης της επι-

χειρηματικότητας εντός της επιχείρησης από εταιρείες όπως η Google και η Dell, στο πλαίσιο της έρευνας ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να εντοπίσουν τα μέτρα που θεωρούν βασικά στην εκπαίδευση των επονομαζόμενων ενδοεπιχειρηματιών. Οι μισοί επέλεξαν την ευέλικτη εργασία, είτε από άποψη ωρών είτε τοποθεσίας. Ακολουθήσαν οι απαντήσεις για προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων (42%) και για ανάμιξη προσωπικού διαφορετικών αρμοδιοτήτων (36%).

Αυτά είναι τα κυριότερα ευρήματα της έρευνας που αποκαλύπτει τις απόψεις περισσότερων από 19.000 ανώτερων επιχειρηματιών στελεχών και ιδιοκτητών σε 98 χώρες.

Ορισμένα πρόσθετα σημαντικά στοιχεία είναι τα εξής: α) Το 32% των ερωτηθέντων αναφέρει ότι η πρόσβαση στην ανώτατη διοίκηση αποτελεί βασικό κίνητρο καινοτομίας. β) Το 78% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η επιχειρηματικότητα έχει αυξηθεί μέσα στα τελευταία

πέντε χρόνια στον τομέα. Πώς μπορεί λοιπόν να ενισχυθεί η επιχειρηματική συμπεριφορά; Η ευέλικτη εργασία όχι μόνο συνεισφέρει στο αίτημα των υπαλλήλων για καλύτερη ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να εργάζονται τις ώρες που επιθυμούν και από διαφορετικές τοποθεσίες, αλλά βοηθά επίσης τους υπαλλήλους να έρχονται σε επαφή με εργαζόμενους με διαφορετικές αρμοδιότητες.

Επίσημη παρουσίαση του Andrey & Julia Dashin's Foundation

Στόχος του ιδρύματος Andrey and Julia Dashin's Foundation, το οποίο πρόσφατα ιδρύθηκε στην Κύπρο από το διάσημο ζευγάρι από τη Ρωσία, είναι να προσφέρει στήριξη στην κυπριακή κοινωνία, δίνοντας την ευκαιρία σε άτομα και οργανισμούς που έχουν ανάγκη να υποβάλουν αίτηση για οικονομική βοήθεια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το ίδρυμα, που μέχρι σήμερα έχει προσφέρει περίπου 40.000 ευρώ, θα ξεκινήσει με ένα ετήσιο προϋπολογισμό περίπου μισού εκατομμυρίου ευρώ, με στόχο να διπλασιάσει το ποσό σε διάστημα 2-3 ετών. Θα λειτουργήσει με δωρεές χρηματικών ποσών, αξιολογώντας πολύ προσεκτικά τα πρόσωπα που θα επιλέγονται γι' αυτό. Επίσης, το Ίδρυμα προτίθεται να προωθήσει ενεργά τον εθελοντισμό ενθαρρύνοντας νεαρά άτομα να συμμετέχουν στις φιλανθρωπικές του δραστηριότητες και συνεργαζόμενο με τοπικές αρχές και άλλους οργανισμούς προς τον σκοπό αυτό.

Κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου του ιδρύματος, ο Andrey και η Julia Dashin παρέδωσαν επιταγή ύψους 15.000 ευρώ στον Σύνδεσμο για Άτομα με Αυτισμό Κύ-

Κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου του ιδρύματος, ο Andrey και η Julia Dashin παρέδωσαν επιταγή ύψους 15.000 ευρώ στον Σύνδεσμο για Άτομα με Αυτισμό Κύπρου.

πρου. Η πρόεδρος του Συνδέσμου, Τασούλα Γεωργιάδου, ευχαρίστησε τους ιδρυτές του ιδρύματος για τη δωρεά τους. «Η δωρεά αυτή ήταν καθαρά δική τους πρωτοβουλία.

Μόλις ενημερώθηκαν για το έργο μας, η ανταπόκρισή τους ήταν συγκινητική. Η στήριξη αυτή είναι ζωτικής σημασίας για να μπορέσει ο Σύνδεσμος να επιβιώσει αυτές

τις δύσκολες εποχές και να είναι σε θέση να εκπληρώσει την αποστολή του», ανέφερε.

Ο Andrey και η Julia Dashin έχουν πολύχρονη εμπειρία σε φιλανθρωπικές δραστηριότητες, έχοντας ιδρύσει το Alpari Charitable Fund στη Ρωσία το 2005, το οποίο έλαβε το βραβείο «Φιλανθρωπικό Ίδρυμα της Χρονιάς» δύο συνεχόμενες χρονιές στη Ρωσία.

«Πιστεύω ότι όλοι μας αγαπούμε αυτό το νησί, ανεξαρτήτως της χώρας στην οποία έχουμε γεννηθεί», δήλωσε κατά τη διάρκεια της παρουσίασης του Ιδρύματος ο Αντρέι Ντάσιν, ιδρυτής της ForexTime Ltd (FXTM) και πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και μέτοχος της Alpari.

«Τα μέλη της κοινωνίας, ιδιαίτερα τα προνομιούχα άτομα, πρέπει να είναι κοινωνικά ενεργά, προκειμένου να διατηρηθεί η χώρα μας ασφαλής και υγιής», προσέθεσε για να σημειώσει ότι «όλοι βλέπουμε το μέλλον μας και το μέλλον των παιδιών μας να είναι στενά συνδεδεμένο με την Κύπρο. Αλλά, δυστυχώς, δεν είναι όλοι μας που αντιλαμβανόμαστε ότι έχουμε και ευθύνες προς τη χώρα αυτή. Έχουμε ευθύνες και θα πρέπει να λαμβάνουμε τα κατάλληλα μέτρα για το μέλλον του νησιού, για το μέλλον και την ευημερία της κοινωνίας μας».

«Με τη δημιουργία του ιδρύματος, θα είμαστε επίσης σε θέση να αυξήσουμε την ευαισθητοποίηση για προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν και παράλληλα να ενθαρρύνουμε και άλλους να βοηθήσουν», τονίζει η Julia Dashina.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

DH CYPROTELS PLC & ASTARTI DEVELOPMENT PLC & LAURA ESTATES LTD -ΥΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ-

Ζητούνται προσφορές, για τα πιο κάτω προϊόντα όσο αφορά την περίοδο 1/05/2014 - 31/4/2015, για την προμήθεια των Ξενοδοχείων:

Cypria Bay - Cypria Maris - Laura Beach

- Εξοπλισμός Κουζίνας
- Είδη τροφίμων (φρέσκων και κατεψυγμένων)
- Ροφήματα (καφές, τσάι κλπ)
- Ποτά (οινοπνευματώδη, χυμοί)
- Είδη καθαρισμού και χημικά πιάσινας
- Είδη γραφικής ύλης
- Ηλεκτρικά αναλώσιμα είδη
- Είδη Ζαχαροπλαστικής (έτοιμα γλυκίσματα κλπ)
- Γενικά αναλώσιμα είδη (σαπούνια, χαρτοπετσέτες, πλαστικά είδη μιας χρήσης, κλπ)
- Ιματισμός Ξενοδοχείου (σεντόνια, πετσέτες, τραπέζομάντιλα κλπ)

Όλες οι προσφορές να αποσταλούν ή να παραδοθούν σε σφραγισμένο φάκελο με την ένδειξη «Προσφορά», το αργότερο μέχρι την 20η Μαΐου 2014 στην πιο κάτω διεύθυνση:

Απαιτηση των προτύπων για την ποιότητα.

D.H. Cyprotels Plc -Υπό Διαχείριση- Ms Toulla Georgiou
 Cyprotel Maris Hotel
 Poseidon Avenue
 Geroskipou 8127 Paphos
 Tel.: 26882624, 26882688, Fax: 26882655
 Email: t.georgiou@dhyprotels.com

Τα κέρδη των μετόχων που συμμετείχαν στην ανακεφαλαιοποίηση

2013, σε ευρώ

	Alpha Bank	Τράπεζα Πειραιώς	Εθνική Τράπεζα
Τιμή αύξησης κεφαλαίου	0,44	1,7	4,2
Τρέχουσα Αξία			
Μετοχής	0,69	1,75	2,81
Warrant	1,66	1,03	0,91
Σύνολο	2,35	2,78	3,72
Μεταβολή %	↑ 434%	↑ 64%	↓ -11%

Τα ποσά που έχουν μπει στις τράπεζες από αυξήσεις κεφαλαίου και εκδόσεις ομολόγων Σε εκατ. ευρώ

Οι ελληνικές τράπεζες προβλέπουν ολική επαναφορά το 2015

Αύξηση της κερδοφορίας και των χρηματοδοτήσεων προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Το 2015 θα είναι η χρονιά της ολικής επαναφοράς των ελληνικών τραπεζών. Όπως προκύπτει από τις παρουσιάσεις των διοικήσεων των τραπεζών σε ξένους επενδυτές στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τις αυξήσεις κεφαλαίου το 2015 θα αποτελέσει χρονιά θετικής πιστωτικής επέκτασης, μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων και ισχυρής κερδοφορίας. Η επόμενη χρονιά, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι θα επιβεβαιωθούν οι εκτιμήσεις για την ανοδική πορεία της χώρας, θα αποτελέσει την πρώτη καθαρά αναπτυξιακή χρονιά για τις τράπεζες μετά το ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης το 2008 και τον δημοσιονομικό εκτροχιασμό της χώρας το 2010.

Την προηγούμενη εβδομάδα, με την ολοκλήρωση της αύξησης κεφαλαίου της Εθνικής Τράπεζας, ολοκληρώθηκε μια περίοδος υπερέντασης για τις εγχώριες τράπεζες, καθώς μέσα σε διάστημα λίγων εβδομάδων αντίλασαν από τις ξένες αγορές, σε κεφάλαια και ρευστότητα, συνολικό ποσό σχεδόν 10 δισ. ευρώ. Το προηγούμενο διάστημα επιτελεία της Alpha Bank, της Τράπεζας Πειραιώς, της Eurobank και της Εθνικής «όργωσαν» ΗΠΑ, Ασία και Ευρώπη όπου παρουσίασαν στους εκπροσώπους θεσμικών επενδυτών και επενδυτικών σχημάτων τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις, την πρόοδο που έχει συντελεστεί στον τομέα

Όπως προκύπτει από τις παρουσιάσεις των διοικήσεων των τραπεζών, το 2015 θα αποτελέσει χρονιά θετικής πιστωτικής επέκτασης, μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων και ισχυρής κερδοφορίας.

των μεταρρυθμίσεων, τα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται για τις τράπεζες καθώς και τις προοπτικές του κλάδου. Όπως σημειώνουν, το ενδιαφέρον των επενδυτών είναι πολύ μεγάλο. Η μεγάλη ανταπόκριση της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας σφραγίζει τη δυναμική επιστροφή της χώρας στο προσκήνιο και αποτυπώνεται τις ισχυρές προσδοκίες -όχι μόνο ότι τα χειρότερα είναι πίσω μας- αλλά ότι, υπό προϋποθέσεις, η ΕΛ-

λάδα μπορεί να επιτύχει υψηλούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια. Στο σενάριο αυτό φαίνεται πως «ποντάρουν» ολόένα και περισσότεροι ξένοι επενδυτές. Σύμφωνα με στελέχη τραπεζών η επιτυχής ολοκλήρωση των αυξήσεων κεφαλαίων και η σημαντική ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης των τραπεζών σε συνδυασμό με την ανάκτηση της πρόσβασής τους στη διατραπεζική αγορά

δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την αύξηση των χρηματοδοτήσεων προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, εξέλιξη που θα επιταχύνει την οικονομική εξέλιξη. Αναλυτικότερα οι επιτελείς των τραπεζών εκτιμούν: **• Κερδοφορία.** Η εφετηνή χρονιά θα είναι έτος σταθεροποίησης. Η Εθνική θα παρουσιάσει θετικό αποτέλεσμα, ενώ οριακά θα είναι τα αποτελέσματα της Τράπεζας Πειραιώς. Η Eurobank θα παρου-

σώσει ζημίες, ενώ θετικά αναμένεται η εικόνα της Alpha Bank. Το 2015 όλες οι τράπεζες θα καταγράψουν σημαντική κερδοφορία και μάλιστα με επιταχυνόμενο ρυθμό, ενώ από το 2016 και μετά η κερδοφορία εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε υψηλά επίπεδα.

• Πιστωτική επέκταση. Σε ετήσια βάση για το 2014 αναμένεται συγκριτικώς της χρηματοδότησης κατά 3%. Το α' εξάμηνο της εφετηνής χρονιάς θα είναι αρνητικό, ωστόσο στο γ' τρίμηνο αναμένεται σταθεροποίηση και το πιθανότερο είναι το τελευταίο τρίμηνο του 2014 να «κλείσει» με μικρή άνοδο του υπολοίπου δανείων. Το 2015, ωστόσο, όπως εκτιμούν οι τράπεζες θα είναι έτος «καθαρής» πιστωτικής επέκτασης, η πρώτη χρονιά μετά το ξέσπασμα της κρίσης.

• Μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Σε ό,τι αφορά τις καθυστερήσεις οι τράπεζες εκτιμούν ότι θα κορυφωθούν το φθινόπωρο της εφετηνής χρονιάς. Ανάλογα με την εξέλιξη του ΑΕΠ οι τράπεζες εκτιμούν ότι είτε από το δ' τρίμηνο του 2014 (θετικό σενάριο), είτε από το πρώτο τρίμηνο του 2015 το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων θα αρχίσει να μειώνεται. Η μείωση των καθυστερήσεων αποτελεί κομβικής σημασίας εξέλιξη για τον κλάδο, καθώς θα απελευθερώσει πόρους για τη χρηματοδότηση της οικονομίας και παράλληλα θα ενισχύσει την κερδοφορία τους.

Jpapadogiannis@kathimerini.gr

Γενική συνέλευση στην ΕΤΕ

Πραγματοποιήθηκε χθες η έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων της Εθνικής Τράπεζας, η οποία αναμενόταν να επικυρώσει την ολοκλήρωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου του ομίλου κατά 2,5 δισ. ευρώ. Δεδομένου ότι το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ελέγχει το 84% των μετοχών της τράπεζας, η γενική συνέλευση έχει περισσότερο διαδικαστικό παρά ουσιαστικό ρόλο. Όπως ανακοινώθηκε από την τράπεζα στο πλαίσιο της αύξησης θα εκδοθούν 1.136.363.637 νέες κοινές μετοχές, στην τιμή των 2,20 ευρώ ανά μετοχή. Η τιμή διάθεσης αντιστοιχεί σε περίπου 122% των ιδίων κεφαλαίων (έχοντας αφαιρεθεί τα ύλη στοιχεία ενεργητικού) της τράπεζας. Οι νέες μετοχές αναμένεται να εισαχθούν προς διαπραγμάτευση στο ΧΑ έως τις 20 Μαΐου. Μετά την ολοκλήρωση της αύξησης το ποσοστό συμμετοχής του ΤΧΣ θα περιοριστεί στο 57%. Στελέχη της τράπεζας υπογράμμισαν την υψηλή ποιότητα των επενδυτών που συμμετείχαν στην αύξηση το μεγαλύτερο μέρος των οποίων είναι παροδισιακά, μακροπρόθεσμοι επενδυτικοί ορίζοντα, θεσμικά χαρτοφυλάκια. Σύμφωνα με πληροφορίες στην αύξηση μετείχαν ορισμένοι από τους μεγαλύτερους επενδυτές παγκοσμίως όπως BlackRock, Pimco, York Capital, Fidelity, Norges Bank, G. Soros καθώς και το κρατικό ταμείο του Αμπου Ντάμπι.

Οι τοποθετήσεις των μεγάλων ξένων επενδυτών σε Alpha, Πειραιώς, Εθνική, Eurobank

Του **ΝΑΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Η συναλλακτική δραστηριότητα στο μετοχικό κεφάλαιο των ελληνικών τραπεζών από πλευράς μεγάλων ξένων επενδυτών τις τελευταίες λίγες εβδομάδες είναι ενδεικτική του ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε και για τις αυξήσεις κεφαλαίου που ολοκληρώθηκαν την Παρασκευή. Τα στοιχεία που έχει συγκεντρώσει η συνδρομητική υπηρεσία του επαγγελματικού Bloomberg είναι εντυπωσιακά τόσο όσον αφορά το πλήθος των ξένων κεφαλαίων όσο και σε σχέση με την ποιότητά τους και το οικονομικό εκτόπισμα που διαθέτουν στις διεθνείς αγορές.

Για παράδειγμα στην **Alpha Bank**, εκτός από την Paramount συμφερόντων του Κατάρ και την οικογένεια Κωστόπουλου όπως και τη Citigroup, θέσεις όλες γνωστές στην αγορά, η αμερικανική διαχειρίστρια κεφαλαίων BlackRock (με υπό διαχείριση κεφάλαια ύψους 4,4 τρισ. δολ.) στις 7 Μαΐου εμφανίζεται να έχει αγοράσει άλλα 17,75 εκατ. μετοχές φτάνοντας αθροιστικά να ελέγχει το 0,51% της τράπεζας ή 65 εκατομμύρια μετοχές. Η αμερικανική επενδυτική εταιρεία Vanguard Group από τα τέλη Μαρτίου εμφανίζεται να έχει προσθέσει

περί τα 16 εκατομμύρια τεμάχια μετοχών της Alpha και η ομοεθνής της Principal Financial από την Αϊόβα που διαχειρίζεται κεφάλαια της τάξης των 360 δισ. δολ., περί τα 11 εκατ. Μεγάλες θέσεις σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία που έχει συγκεντρώσει το αμερικανικό πρακτορείο από διάφορες πηγές είχαν ήδη προ της αυξήσεως και

Paramount, Citigroup, BlackRoc, Paulson & Co, Deutsche Bank, Teachers Insurance and Annuity Association, Fidelity, Barclays, State Street Corporation μερικά από τα ονόματα.

οι Bank of Nova Scotia, Eaton Vance Management, Universal Investment, Hartford Financial, το κρατικό ταμείο της Νορβηγίας διά της Norges Bank, η Global X Management και δεκάδες άλλοι ξένοι όπως η Fidelity και η Pictet. Σημειώνεται πως στις 8 Μαΐου εμφανίζεται με 5,4 εκατομμύρια μετοχές της Alpha

Εντονο το ενδιαφέρον των ξένων επενδυτών για τις αυξήσεις κεφαλαίου των τεσσάρων ελληνικών τραπεζών που ολοκληρώθηκαν την Παρασκευή.

και η Deutsche Bank. Στην **Τράπεζα Πειραιώς** ξεχωρίζουν ψηλά στη λίστα με τα μεγαλύτερα ποσοστά του Bloomberg το fund του Αμερικανού μεγαλοεπενδυτή Τζον Α. Πόλσον, Paulson & Co με 404 εκατομμύρια μετοχές ή 6,62% του μετοχικού κεφαλαίου, η Deutsche Bank με 237 εκατομμύρια μετοχές, το αμερικανικό ασφαλιστικό ταμείο Teachers Insurance and Annuity Association - College Retirement Equities Fund (TIAA-CREF που διαθέτει ενεργητικό 487 δισ. δολ) με 36 εκατ. μετοχές. Παρούσα επίσης εδώ είναι η BlackRock με τελευταία συναλλαγή να εμφανίζεται αγορά 2,77 εκατ. μετοχές στις 7 Μαΐου που ανέβασαν τη θέση της στο 0,50% του μετοχικού κεφαλαίου της Πειραιώς. Όπως και η αμερικανική Capital Group με συνολικά κεφάλαια υπό διαχείριση ύψους 1,147 τρισ. δολ., η Pacific Life, το Vanguard Group, η Global X, η Norges Bank, η Eaton Vance και πολλοί άλλοι.

Στην **Εθνική Τράπεζα**, προ της αυξήσεως, σημαντικά ποσοστά εμφανίζονται να είχαν συγκεντρώσει, σύμφωνα με το Bloomberg, μεταξύ άλλων και πάλι το Teachers Insurance and Annuity Association, η Fidelity, το Vanguard Group, η

Jane Street Capital, η BlackRock, η Norges Bank, η Dimensional Fund Advisors, η Eaton Vance, η Alico, η Skandia, η Ignis Asset Management και η συνδεδεμένη με αυτήν Argonaut Capital Partners και η Deutsche Bank.

Στην **Eurobank** μεταξύ των μετόχων της, περιορισμένης προ της αυξήσεως κεφαλαίου ελεύθερης διασποράς, εμφανίζονται και η βρετανική τράπεζα Barclays, η αμερικανική διαχειρίστρια κεφαλαίων State Street Corporation που συνολικά επενδύει περί τα 2 τρισ. δολ. στις διεθνείς αγορές, η σουηδική Svenka Handelsbanken, η ομοεθνής της Scandia, η γαλλική Palatine Asset Management, η Bank of New York Mellon, η ιταλική Acomea SGR, η αυστριακή ασφαλιστική Security KAG, η σουηδική Folksam Lo Funds AB, η γαλλική BNP Paribas και πολλοί ακόμα.

Στα ονόματα αυτά που φιγουράρουν στις σχετικές λίστες των τραπεζών του Bloomberg όμως έρχονται τώρα να προστεθούν και νέα μετά τις αυξήσεις κεφαλαίου που ολοκληρώθηκαν, διαμορφώνοντας έτσι μια ιδιαίτερα θετική εικόνα για το διεθνές επενδυτικό ενδιαφέρον για τα ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 9/5	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.170	0.170	0.000	0.00%	A&P (ANDROU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	31.06
0.100	0.100	0.000	0.00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	3.66
0.078	0.086	-0.008	-9.30%	A. TSOBKOS HOTELS PUBLIC LTD	19.59
0.009	0.010	-0.001	-10.00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	1.43
0.034	0.034	0.000	0.00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	1.99
1.510	1.510	0.000	0.00%	"AGROS DEVELOPMENT COMPANY ""PRODDOS"" PUBLIC LTD"	5.42
0.002	0.002	0.000	0.00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	0.16
0.230	0.230	0.000	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	22.74
0.002	0.002	0.000	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS PUBLIC LTD (WARRANTS 2001/2015)	0.05
76.000	76.000	0.000	0.00%	Alpha Bank Ltd - Bonds 2013/2018	76.00
0.150	0.150	0.000	0.00%	AMATHUS PUBLIC LTD	13.21
100.000	100.000	0.000	0.00%	AMATHUS PUBLIC LTD (GUARANTEED BONDS 2010-2015)	8.80
0.119	0.111	0.008	7.21%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	6.73
0.053	0.053	0.000	0.00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	5.30
1.050	1.100	-0.050	-4.55%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	41.06
0.095	0.095	0.000	0.00%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	6.89
0.208	0.208	0.000	0.00%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	373.39
0.000	0.000	0.000	0.00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd - Capital Securities 12/2007	0.00
0.000	0.000	0.000	0.00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd - Convertible Bonds 2013/2018	0.00
0.000	0.000	0.000	0.00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd - Convertible Capital Securities	0.00
0.000	0.000	0.000	0.00%	Bank of Cyprus Public Company Ltd (Convertible Enhanced Capital Securities)	0.00
1.000	1.000	0.000	0.00%	Bank of Cyprus Public Company Ltd (Convertible Enhanced Capital Securities)	0.40
0.130	0.130	0.000	0.00%	BLUE ISLAND PLC	2.01
0.054	0.054	0.000	0.00%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	7.65
0.040	0.040	0.000	0.00%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	8.35
0.041	0.041	0.000	0.00%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0.21
0.032	0.032	0.000	0.00%	CHARILADS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	1.60
0.024	0.024	0.000	0.00%	CHRIS IOANNIDIS PUBLIC LTD	0.24
0.039	0.039	0.000	0.00%	CLARIDGE PUBLIC LTD	4.22
0.005	0.005	0.000	0.00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	1.44
0.115	0.115	0.000	0.00%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	18.48
0.096	0.119	-0.023	-19.33%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	1.73
0.243	0.243	0.000	0.00%	CYPRINT PLC	1.25
0.010	0.010	0.000	0.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	3.91
1.070	1.070	0.000	0.00%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	3.27
0.000	0.000	0.000	0.00%	CYPRUS POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	0.00
0.410	0.420	-0.010	-2.38%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	38.23
0.102	0.103	-0.001	-0.97%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	4.54
0.003	0.003	0.000	0.00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0.02
0.003	0.003	0.000	0.00%	D.H. CYPROTELS PLC	0.49
0.376	0.360	0.016	4.44%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	75.20
0.112	0.112	0.000	0.00%	Dimco Plc	9.07
0.055	0.055	0.000	0.00%	DISPLAY ART PLC	0.74
0.009	0.009	0.000	0.00%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	2.54

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 9/5	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.600	0.600	0.000	0.00%	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	15.00
0.360	0.360	0.000	0.00%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	5.76
0.016	0.016	0.000	0.00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	7.17
0.880	0.880	0.000	0.00%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	42.11
0.170	0.160	0.010	6.25%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	29.75
0.001	0.001	0.000	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	0.05
0.140	0.140	0.000	0.00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	5.43
0.090	0.090	0.000	0.00%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	1.26
0.078	0.084	-0.006	-7.14%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	54.06
88.000	85.000	3.000	3.53%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD BONDS 2016	55.91
0.110	0.110	0.000	0.00%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	6.22
0.043	0.043	0.000	0.00%	ISKOS INVESTMENT PUBLIC LTD	0.47
0.083	0.083	0.000	0.00%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	5.18
0.220	0.220	0.000	0.00%	K - G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	22.00
0.560	0.560	0.000	0.00%	K. ATHENIENS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	7.51
0.046	0.046	0.000	0.00%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	1.95
0.017	0.017	0.000	0.00%	KARAOULIS GROUP PUBLIC LTD	0.38
0.119	0.119	0.000	0.00%	KAROTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	1.04
0.202	0.202	0.000	0.00%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.40
0.725	0.725	0.000	0.00%	KEO PLC	22.46
0.000	0.000	0.000	0.00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.00
0.202	0.202	0.000	0.00%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	4.12
0.051	0.043	0.008	18.60%	LAIKI CAPITAL PUBLIC CO LTD	14.57
0.139	0.139	0.000	0.00%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	8.58
0.062	0.062	0.000	0.00%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	6.30
0.030	0.022	0.008	36.36%	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	2.72
0.001	0.001	0.000	0.00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	0.19
0.550	0.600	-0.050	-8.33%	LOGICOM PUBLIC LTD	40.74
0.265	0.292	-0.027	-9.25%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	9.28
0.073	0.073	0.000	0.00%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	3.50
0.042	0.043	-0.001	-2.33%	LOUIS PLC	19.34
0.250	0.250	0.000	0.00%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	10.80
0.041	0.041	0.000	0.00%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	3.22
0.316	0.316	0.000	0.00%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	2.59
0.009	0.009	0.000	0.00%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0.13
0.150	0.150	0.000	0.00%	NEMESS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	9.16
0.000	0.000	0.000	0.00%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	0.00
0.011	0.011	0.000	0.00%	OPTIONS CASSIOULIDES PLC	0.51
0.020	0.020	0.000	0.00%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	1.62
0.073	0.073	0.000	0.00%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	30.98
1.170	1.180	-0.010	-0.85%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	102.38
0.076	0.076	0.000	0.00%	PHI. ANDREOU PUBLIC LTD	3.42
0.480	0.480	0.000	0.00%	PHILOKIMATIKI PUBLIC LTD	2.31
0.068	0.068	0.000	0.00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	1.50

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 9/5	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.080	0.080	0.000	0.00%	PIPS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	0.77
0.025	0.026	-0.001	-3.85%	PRIMETEL PLC	9.56
81.000	81.000	0.000	0.00%	PRIMETEL PLC - Bonds 2009/2014	4.05
0.001	0.001	0.000	0.00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.02
0.003	0.003	0.000	0.00%	RENOS HATZOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	0.89
0.055	0.055	0.000	0.00%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	2.98
0.042	0.042	0.000	0.00%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	1.39
0.002	0.002	0.000	0.00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	0.14
0.125	0.125	0.000	0.00%	STADEMOS HOTELS PLC	4.57
0.002	0.004	-0.002	-50.00%	SEA STAR CAPITAL PLC	1.26
0.058	0.058	0.000	0.00%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	3.86
0.223	0.247	-0.024	-9.72%	STADEMOS HOTELS PLC	7.25
0.002	0.002	0.000	0.00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0.08
0.327	0.331	-0.004	-1.21%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	45.00
0.250	0.250	0.000	0.00%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	3.05
0.018	0.018	0.000	0.00%	TOIOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.37
2.000	2.000	0.000	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5.46
0.800	0.800	0.000	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2.18
0.520	0.520	0.000	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0.71
0.020	0.020	0.000	0.00%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0.20
0.360	0.360	0.000	0.00%	UNINGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	4.85
0.610	0.610	0.000	0.00%	USB Bank Plc	27.76
90.000	90.000	0.000	0.00%	USB BANK PLC (BONDS 2009/2019)	7.20
100.000	100.000	0.000	0.00%	USB BANK PLC (CONVERTIBLE BONDS 2010/2020)	1.21
0.714	0.720	-0.006	-0.83%	VASSILOU CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	51.36
1.000	1.000	0.000	0.00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75.00
0.281	0.295	-0.014	-4.75%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	32.21
0.000	0.000	0.000	0.00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	0.00

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

ΑΝΟΔΟΣ	ΠΤΩΣΗ
36.36% LIBERTY LIFE INS. PUBLIC COMPANY LTD	-50.00% SEA STAR CAPITAL PLC
18.60% LAIKI CAPITAL PUBLIC CO LTD	-19.33% COSMOS INSUR. PUBLIC COMPANY LTD
7.21% APOLLO INVESTMENT FUND PLC	-10.00% A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD
6.25% ERMES DEPARTMENT STORES PLC	-9.72% STADEMOS HOTELS PLC
4.44% DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	-9.30% A. TSOBKOS HOTELS PUBLIC LTD

GlobalCapital
 Global Capital Securities and Financial Services Limited
 Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
 Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', ορ. 50, Κτίριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
 Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339332, www.globalcapital.com.cy

ΕΛΛΑΔΑ (ΧΑ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 9/5	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ					
7.730	7.550	0.180	2.38%	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	552.05
0.987	0.850	0.137	16.12%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΞ (ΚΟ)	11.03
0.139	0.127	0.012	9.45%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ)	1.81
0.304	0.390	-0.086	-22.05%	ΑΝΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	7.60
0.311	0.365	-0.054	-14.79%	ΑΝΘΥΜΙΑ (ΚΟ)	6.85
22.500	22.200	0.300	1.35%	ALPHA TRUST ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΕΞΗ (ΚΟ)	94.43
1.590	1.590	0.000	0.00%	ΑΠΟΤΙΜΩΣΗ (ΚΟ)	24.33
0.190	0.190	0.000	0.00%	ΒΑΝΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	3.82
0.207	0.226	-0.019	-8.41%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - ΜΟΔΑ ΒΑΓΝΟ (ΚΟ)	3.89
0.810	0.842	-0.032	-3.80%	ΒΙΟΦΑΡΜΑΚ (ΚΟ)	19.43
0.820	0.911	-0.091	-9.89%	ΒΙΟ (ΚΟ)	4.07
1.100	1.140	-0.040	-3.51%	ΒΟΓΑΤΖΟΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ)	6.96
0.033	0.025	0.008	32.00%	Γ.Ε. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (ΚΟ)	2.55
0.330	0.357	-0.027	-7.56%	ΓΑΛΑΞΗ (ΚΟ)	4.65
6.600	6.600	0.000	0.00%	ΓΕΚΕ (ΚΑ)	55.55
3.560	3.700	-0.140	-3.78%	ΓΕΚ ΤΕΡΜΑ (ΚΟ)	386.29
0.420	0.410	0.010	2.44%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	10.11
2.150	2.150	0.000	0.00%	ΔΑΙΟΣ ΠΑΣΤΙΝΑ (ΚΟ)	32.25
10.900	10.990	-0.090	-0.82%	ΔΕΗ (ΚΟ)	2.528.80
0.261	0.261	0.000	0.00%	ΔΡΟΜΟΣ (ΚΟ)	9.06
0.424	0.412	0.012	2.91%	ΕΡΒΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	5.80
2.540	2.810	-0.270	-9.61%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	6.087.84
0.392	0.408	-0.016	-3.92%	ΕΙΔΗΣΕΦΟΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	10.92
0.888	0.804	-0.084	-10.45%	ΕΠΕΚ (ΚΑ)	7.74
0.725	0.755	-0.030	-3.97%	ΕΑ. ΒΙΟΜ. ΧΑΡΑΚΗΣ (ΚΑ)	28.42
0.840	0.888	-0.048	-5.40%	ΕΛΑΞΤΡΟΝ (ΚΟ)	15.66
1.890	1.920	-0.030	-1.56%	ΕΛΒΑ (ΚΑ)	234.55
0.589	0.593	-0.004	-0.67%	ΕΛΒΕ (ΚΟ)	7.79
0.288	0.295	-0.007	-2.37%	ΕΛΠΗΝΑ (ΚΟ)	9.14
1.180	1.180	0.000	0.00%	ΕΛΛΑΔΑ (ΚΟ)	28.42
3.900	3.810	0.090	2.36%	ΕΛΥΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	690.31
14.500	14.980	-0.480	-3.20%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	288.04
1.620	1.620	0.000	0.00%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΡΔΙΑ (ΚΟ)	47.87
6.130	6.350	-0.220	-3.46%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΤΡΕΛΙΑ (ΚΟ)	1.873.54
8.390	8.390	0.000	0.00%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΤΗΡΙΑ Χ.Α. (ΚΟ)	548.49
1.180	1.210	-0.030	-2.48%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	31.54
1.650	1.630	0.020	1.23%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ)	24.99
0.286	0.344	-0.058	-16.86%	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ (ΚΟ)	14.89
0.198	0.242	-0.044	-17.77%	ΕΤΕΚ (ΚΑ)	5.91
4.940	5.000	-0.060	-1.20%	ΕΥΑΒ (ΚΟ)	179.69
9.530	9.950	-0.420	-4.22%	ΕΥΑΠ (ΚΟ)	1.014.95
1.350	1.430	-0.080	-5.59%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	37.13

Η Σουλάι Ρόζα (κέντρο) και ο Μάθιου Σουόβελαντ (δεξιά) είναι εργαζόμενοι της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης Roca, που δουλεύουν με νεαρούς Βοστώνεζους για να τους κρατήσουν μακριά από το έγκλημα. Η ίδια η Ρόζα ήταν από τα 12 της μέλος συμμορίας, ωστόσο με τη βοήθεια της Roca κατάφερε να ξεκοπεί.

Δομημένο ομόλογο για τη νεανική εγκληματικότητα από την Goldman

Όσο λιγότερο μένουν στη φυλακή οι νέοι, τόσο περισσότερα κερδίζει η τράπεζα

Της **ESME DEPREZ / BLOOMBERG**

Η επενδυτική τράπεζα Goldman Sachs, η οποία πέρυσι στοιχημάτισε περισσότερα από 300 δισ. δολάρια σε πράγματα όπως η συναλλαγματική ισοτιμία του γιεν και τα σπρεντ ομολόγων, μόλις στοιχημάτισε ότι τύποι σαν τον Νέλσον «Τζόνι» Αγκιλάρ θα καταφέρουν να μείνουν μακριά από τη φυλακή. Ένα Σαββατόβραδο του Μαρτίου, ο Αγκιλάρ βρισκόταν έξω από ένα κατάστημα στη Βοστώνη όταν ένας 21χρονος τραυματίστηκε στην κοιλιά κατά τη διάρκεια ανταλλαγής πυροβολισμών, σύμφωνα με την αστυνομία. Λίγο μετά ο 19χρονος Αγκιλάρ, μέλος συμμορίας με ποινικό μητρώο και ένα τατουάζ που λέει «Η ζωή είναι ένα στοιχείο», συλλαμβανόταν από την αστυνομία. Πλέον, παρόμοια περιστατικά ενδιαφέρουν την Goldman Sachs λόγω ενός χρηματοπιστωτικού προϊόντος που ονομάζεται ομόλογο κοινωνικής επίπτωσης. Η GS συγχρηματοδοτεί ένα πρόγραμμα ύψους 21 εκατ. δολαρίων, που έχει στόχο να βοηθήσει τη Roca, μια μη κερδοσκοπική οργάνωση της Βοστώνης, να αποτρέψει νέους όπως ο Αγκιλάρ από την εμπορία ναρκωτικών, την κλοπή αυτοκινήτων ή τη διάπραξη ανθρωποκτονιών. Η συμφωνία προβλέπει ότι αν οι νεαροί που συμμετέχουν στο πρόγραμμα της Roca καταφέρουν να περάσουν 22% λιγότερες ημέρες στις φυλακές απ' ό,τι οι υπόλοιποι, τότε η Πολιτεία της Μασαχουσέτης θα εξοικονομήσει αρκετά χρήματα ώστε να αποπληρώσει το δάνειο ύψους εννέα εκατ. δολαρίων που έχει λάβει από

την Goldman Sachs. Αν οι υποτροπές μειωθούν ακόμη περισσότερο, τότε η Goldman θα μπορούσε να κερδίσει μέχρι και ένα εκατομμύριο. Αν η Roca αποτύχει και πολλοί νεαροί καταλήξουν στη φυλακή, τότε η Goldman Sachs θα χάσει σχεδόν το σύνολο της επένδυσής της. «Δεν διαφέρει τόσο πολύ απ' όταν εξετάζεις αν θα επενδύσεις σε μια εταιρεία», εξηγεί η κ. Αντρέα Φίλιπς, αντιπρόεδρος της μονάδας της Goldman Sachs που χειρίζεται τα ομόλογα κοινωνικής επίπτωσης. «Βασίζεται σε μια ομάδα διαχειριστών. Βασίζεται στο ανθρώπινο δυναμικό

Δεν διαφέρει πολύ από το αν θα επενδύσεις σε μια εταιρεία, αναφέρει η επενδυτική τράπεζα.

τους, στους ανθρώπους που δουλεύουν στην εταιρεία και κάνουν αυτά που θα πρέπει να κάνουν». Κάθε νεαρός που συμμετέχει στο πρόγραμμα της Roca και μένει εκτός φυλακής εξοικονομεί στην Πολιτεία της Μασαχουσέτης 12.400 δολάρια (8.944 ευρώ) τον χρόνο. Η ομορφιά των ομολόγων κοινωνικής επίπτωσης, λένε οι υποστηρικτές τους, είναι ότι όλοι κερδίζουν. Οι Πολίτες και οι δήμοι κερδίζουν προγράμματα που βοηθούν ανθρώπους να μείνουν μακριά από τη φυλακή, προγράμματα που υπό άλλες συνθήκες δεν θα μπορούσαν ή δεν θα ήθελαν να χρηματοδοτήσουν. Οι μη κερδο-

σκοπικές οργανώσεις κερδίζουν σταθερά, πολυετή, χρηματοδότηση χάρη στην οποία μπορούν να επιφέρουν μεγάλες αλλαγές στις τοπικές κοινωνίες. Οι επενδυτές έχουν μια ευκαιρία να χρηματοδοτήσουν κάτι καλό και αυτό να γίνει γνωστό. Αν το πρόγραμμα αποτύχει, την αποτυχία δεν θα την πληρώσουν οι φορολογούμενοι. Όσο για τους νεαρούς που συμμετέχουν στα προγράμματα της Roca, πολλοί από αυτούς κατάφεραν να γλιτώσουν τη φυλακή. Τα ομόλογα κοινωνικής επίπτωσης αποτελούν όλο και μεγαλύτερο μερίδιο των λεγόμενων «κοινωνικών» επενδύσεων που συνολικά ανέρχονται σε σχεδόν 40 δισ. δολ. (28,8 δισ. ευρώ), τα οποία επιτρέπουν στον επενδυτή να στοιχηματίσει υπέρ ηθικών αξιών. Το πρώτο ομόλογο κοινωνικής επίπτωσης εκδόθηκε το 2010 από την εταιρεία Arax Partners. Λίγο αργότερα, η Πολιτεία της Μασαχουσέτης, η οποία ακόμη προσπαθούσε να ξεπεράσει τις συνέπειες της ύφεσης του 2009 και περιέκοιτε δαπάνες για άσυλα αστέγων νηπιαγωγεία κ.τ.λ., ζήτησε την υποβολή προτάσεων ώστε να εκμεταλλευθεί τα ομόλογα κοινωνικής επίπτωσης. Η Πολιτεία επέλεξε να καταπολεμήσει τη νεανική εγκληματικότητα και έτσι επέλεξε τη μη κερδοσκοπική οργάνωση Roca, η οποία διακρίθηκε χάρη στα επιτεύγματά της, τη συλλογή στοιχείων και τις αναλύσεις της. Η Goldman Sachs ερευνάσε επί μήνες τη Roca, πραγματοποίησε επισκέψεις στα γραφεία της και ερευνάσε τις μεθόδους που χρησιμοποιεί προτού αποφασίσει να συμμετέχει στο ομόλογο.

«Ομόλογα θανάτου»

Η ευρηματικότητα των Αμερικανών επενδυτών δεν περιορίζεται στα ομόλογα κοινωνικής επίπτωσης. Περίπου το 2001 πρωτοκυκλοφόρησαν τα λεγόμενα «ομόλογα θανάτου». Παρά το μακάβριο όνομα, πρόκειται για ομόλογο που υποστηρίζεται από μεταβιβάσιμα συμβόλαια ασφάλειας ζωής. Όπως γίνεται και με τα τιτλοποιημένα ενυπόθηκα δάνεια, έτσι και σε αυτήν την περίπτωση συγκεντρώνονται οι μεταβιβάσιμες ασφάλειες ζωής και στη συνέχεια πακετίζονται σε ομόλογα, τα οποία πωλούνται σε επενδυτές. Σύμφωνα με ορισμένους οικονομικούς αναλυτές, τα «ομόλογα θανάτου» δεν απειλούνται τόσο πολύ από τους συνθηματικούς χρηματοπιστωτικούς κινδύνους. Ο μόνος κίνδυνος για ένα τέτοιο ομόλογο προέρχεται από τον άνθρωπο που κατέχει την ασφάλεια ζωής. Αν αυτός ο άνθρωπος χήσει περισσότερο από το μισό όρο, τότε αρχίζει να μειώνεται η απόδοση του ομολόγου. Παρ' όλα αυτά επειδή τα ομόλογα θανάτου βασίζονται σε πολλές διαφορετικές ασφάλειες ζωής, το ρίσκο μοιράζεται και το ομόλογο θεωρείται περισσότερο σταθερό.

Οι Αμερικανοί φοιτητές έχουν χρεοκοπήσει

Το χρέος των φοιτητών στις ΗΠΑ υπερβαίνει το ένα τρις. δολάρια, ένα ποσό μεγαλύτερο από τα δάνεια των πιστωτικών καρτών σε μια χώρα που η κατανάλωση αντιπροσωπεύει το 70% του ΑΕΠ στη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου. Παράλληλα αυξάνονται οι απτήσεις για τη διαγραφή μέρους των φοιτητικών δανείων στο πλαίσιο που ορίζει η αμερικανική νομοθεσία, ένα φαινόμενο που προβληματίζει το υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ. Διότι, όπως δηλώνει και η υφυπουργός Οικονομικών, οι τάσεις αυτές υποδεικνύουν ότι το κόστος της εκπαίδευσης είναι ιδιαίτερα υψηλό. Η Σάρα Μπλουμ Ράσκιν, πρώην αξιωματούχος της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ και η υπ' αριθμόν 2 στο υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ, δήλωσε πως το ζήτημα διερευνάται από την κυβέρνηση.

«Τα ζητήματα που ανακύπτουν από το χρέος των νοικοκυριών συνδέονται πολλαπλά με την οικονομία και στιδήποτε έχει σχέση με την οικονομία απασχολεί το υπουργείο Οικονομικών», δήλωσε η κ. Ράσκιν. Η ίδια τονίζει πως το κόστος της ανώτατης παιδείας έχει αυξηθεί δραματικά τα τελευταία χρόνια, μια τάση που αφορά όλους τους τομείς της εκπαίδευσης. Και επειδή η εκπαίδευση είναι μια επένδυση για όλη την οικονομία, η χρηματοδότησή της θα πρέπει να είναι πιο ομαλή. Την τελευταία 20ετία, το κόστος της εκπαίδευσης έχει αυξηθεί κατά 50%. Η διαθεσιμότητα των φοιτητικών δανείων από τις τράπεζες τα τελευταία χρόνια έχει, στο μεταξύ, μετατοπίσει το οικονομικό βάρος της ανώτατης παιδείας από τους γονείς στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Μια κριτική που ασκείται σήμερα εις βάρος του ομοσπονδιακού κράτους είναι ότι αποκοιμίζει και κέρδος από το σημερινό καθεστώς των φοιτητικών δανείων.

Οι εμπορικές τράπεζες επωφελούνταν από την κατάσταση αυτή

μέχρι το 2010. Μέχρι τότε, το ομοσπονδιακό κράτος παρείχε εγγυήσεις για το φοιτητικό χρέος, συμπεριλαμβανομένων των δανείων που χορηγούσαν οι εμπορικές τράπεζες. Με βάση νομοθεσία της κυβέρνησης Ομπάμα που ψηφίστηκε από το αμερικανικό Κογκρέσο το 2010, το ομοσπονδιακό κράτος δεν εγγυάται πλέον τα φοιτητικά δάνεια των εμπορικών τραπεζών, αλλά μόνον αυτών που χορηγούνται από κρατικές τράπεζες. Παράλληλα δίνεται η δυνατότητα για τη διαγραφή μέρους ενός φοιτητικού δανείου στους συνεπείς δανειολήπτες μετά την πάροδο 20ετίας από την 25ετία που ίσχυε αρχικά. Επίσης, όποιος λάβει φοιτητικό δάνειο

Πολλοί ζητούν «κούρεμα» των φοιτητικών τους δανείων. Την τελευταία 20ετία, το κόστος της εκπαίδευσης αυξήθηκε 50%.

από την 1η Ιουλίου του 2014 υποχρεούται να καταβάλει το 10% των εισοδημάτων του για την αποπληρωμή του δανείου αντί του 15% που ίσχυε αρχικά. Σήμερα, σχεδόν το 90% των φοιτητικών δανείων χορηγείται από φορείς του ομοσπονδιακού κράτους.

Υπό τις τρέχουσες συνθήκες, το ομοσπονδιακό κράτος εξασφαλίζει όφελος 41 δισ. δολαρίων από τα φοιτητικά δάνεια. «Και η κερδοφορία αυτή αναμένεται να συνεχιστεί να υφίσταται μέχρι το 2024», τονίζει η Σάρον Επερσον, εκφράζοντας μια κριτική άποψη απέναντι στο κράτος. «Αυτό που θέλουμε να επιτύχουμε είναι να δίνεται μια ευελιξία στην αποπληρωμή των δανείων», τονίζει η κ. Ράσκιν.

Υπερχρεωμένοι πριν βγουν στην παραγωγή είναι οι Αμερικανοί πτυχιούχοι. Το 1984, οι μισοί πτυχιούχοι είχαν κατά μέσον όρο χρέη 2.000 δολ. Σήμερα, τα δύο τρίτα έχουν χρέη 27.000 δολ.

Ο πρώτος τρισεκατομμυριούχος θα αναδειχθεί το 2039

Ο πρώτος τρισεκατομμυριούχος θα εμφανιστεί μετά μια 25ετία και είναι πολύ πιθανό αυτός να μην είναι άλλος από τον Μπιλ Γκέιτς, η περιουσία του οποίου σήμερα «απομιάται» στα 120 δισ. δολάρια, σύμφωνα με τις προβλέψεις οικονομικών αναλυτών. Εάν οι περιουσίες των πλουσιότερων ανθρώπων του κόσμου συνεχίσουν να αυξάνονται στους τρέχοντες ρυθμούς, τότε ο πρώτος τρισεκατομμυριούχος θα αναδειχθεί το 2039, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του δικηγόρου επί φορολογικών θεμάτων Μπομπ Λορντ, ο οποίος είναι αρθρογράφος στην Inequality.org. Με βάση, μάλιστα, προβλέψεις της ελβετικής τράπεζας Credit Suisse, θα υπάρξουν έντεκα τρισεκατομμυριούχοι ύστερα από δύο γενιές, ιδιαίτερα εάν ληφθεί υπόψη η μεγάλη δυναμική που ωθεί την ανάπτυξη των αναδυόμενων οικονομιών του κόσμου κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών. Στην έκθεση της Credit Suisse «Global Wealth Report» για τον παγκόσμιο πλούτο, προβλέπεται ότι θα υπάρχουν σχεδόν ένα εκατομμύριο

Σύμφωνα με τον ρυθμό αύξησης του πλούτου των σημερινών δισεκατομμυριούχων.

δισεκατομμυριούχοι έπειτα από δύο γενιές, αριθμός που αντιστοιχεί στο 20% του ενπληκτιωμένου πληθυσμού.

Το ποσό του ενός τρισεκατομμυρίου δολαρίων επαρκεί για την απόκτηση όλων των ακινήτων στο κεντρικό Λονδίνο με βάση τις τρέχουσες αξίες στην αγορά, όπως επισημαίνεται από τη βρετανική εφημερίδα Times. Οι προβλέψεις για τον πρώτο ή τους πρώτους τρισεκατομμυριούχους μέσα στα επόμενα χρόνια αντανακλούν τη γενικότερη πεποίθηση πως διευρύνεται το χάσμα ανάμεσα στους πλούσιους και τους φτωχούς. Το ποσοστό του πλούτου στις ΗΠΑ που κατέχουν οι 400 πιο ευκατάστατοι πολίτες της χώρας έχει τριπλασιαστεί από επίπεδα χαμηλό-

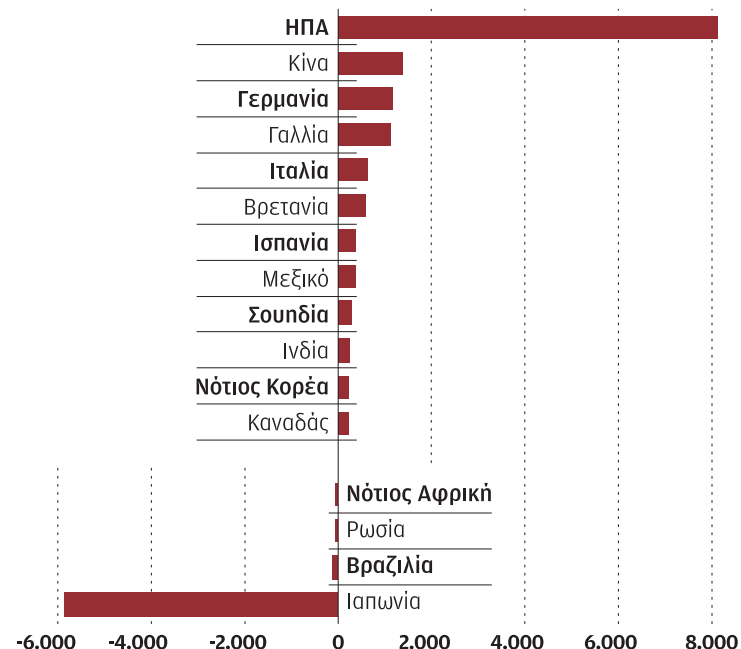
τερα του 1% στον πληθυσμό της χώρας στο 3%, όπως δείχνουν τα στοιχεία που συγκεντρώνει η αμερικανική έκδοση Forbes από το 1982. Αρχικά απαιτούνταν περιουσία τουλάχιστον 75 εκατ. δολαρίων για να συμπεριληφθεί κάποιος στη λίστα Forbes. Σήμερα, η ατομική περιουσία θα πρέπει να προσεγγίζει το ένα δισ. δολάρια.

Ποιος θα είναι;

Όπως επισημαίνει ο κ. Λορντ, αρθρογράφος της Inequality.org, οι ΗΠΑ επιστρέφουν στην εποχή της χρυσοθηρίας έτσι όπως την έζησε ο κόσμος την περίοδο 1870-1900, «όταν ο πλούτος ήταν συγκεντρωμένος στα χέρια των πολύ λίγων». Η πρόβλεψη για την εμφάνιση του πρώτου τρισεκατομμυριούχου μετά μια 25ετία με περιουσία κατά 140 δολάρια μεγαλύτερη, συγκριτικά με κάθε άλλο άνθρωπο στον πλανήτη, καταδεικνύει μια διαφανή επεδείγωση αυτού του φαινομένου της «εποχής της χρυσοθηρίας». Δεν συμφωνούν όλοι για την ακριβή χρονική πε-

Μεταβολή στον πλούτο το 2013

Σε σχέση με το 2012, σε δισ. δολάρια

ΠΗΓΗ: Global Wealth Report, Credit Suisse

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **ΑΝΔΡΕΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ**

Επενδύσεις θα φέρει μόνο η αύξηση της αποδοτικότητας των επενδυτικών σχεδίων

Αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι η προσέλευση ξένων επενδυτών αποτελεί ουσιαστικό παράγοντα για την υλοποίηση των αναπτυξιακών έργων που προγραμματίζονται, η αποπεράτωση των οποίων θα είναι ο καταλύτης στην προσπάθεια για επανεκκίνηση της αναπτυξιακής διαδικασίας και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Συνεπώς, οι συντονισμένες προσπάθειες που καταβάλλει η κυβέρνηση, ο Κυπριακός Οργανισμός Προσέλευσης Επενδύσεων (CIPA) και ο Σύνδεσμος Μεγάλων Αναπτύξεων, για προσέλευση ξένων επενδύσεων κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση και πρέπει να συνεχιστούν και εντατικοποιηθούν. Ωστόσο, για να μετουσιωθεί το ενδιαφέρον σε πράξη, θα πρέπει και να προσφέρουμε τα απαραίτητα κίνητρα.

Ένας από τους βασικότερους λόγους που μέχρι σήμερα δεν έχει καρποφορήσει η προσπάθεια προσέλευσης επενδύσεων και κατ' επέκταση η υλοποίηση των μεγάλων αναπτυξιακών έργων είναι η πολύ χαμηλή αποδοτικότητα των επενδυτικών σχεδίων, η οποία σε συσχέτιση με τους υψηλούς επενδυτικούς κινδύνους που παρουσιάζει η οικονομία μας και την υψηλή απόδοση επενδυτικών σχεδίων ανταγωνιστικών χωρών, καθιστά τα επενδυτικά μας σχέδια όχι τόσο ελκυστικά. Σε συνδυασμό με τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στην έκδοση των απαιτούμενων πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών, τους επαχθείς και αδικαιολόγητους όρους που επιβάλλουν οι πολεοδομικές αρχές και την απροθυμία ξένων τραπεζών να χρηματοδοτήσουν κυπριακά επενδυτικά σχέδια λόγω της πολύ χαμηλής χρηματοπιστωτικής αξιολόγησης της οικονομίας μας από τους διεθνείς οικους χρηματοπιστωτικής αξιολόγησης, διαμορφώνεται ένα πολύ δύσκολο τοπίο για την προσέλευση ξένων επενδύσεων. Είναι χιλιοειπωμένο ότι η γραφειοκρατία και η έλλειψη επαρκών κινήτρων για τη βελτίωση της βιωσιμότητας και επικερδότητας των επενδυτικών σχεδίων σκοτώνει την οικονομική ανάπτυξη. Η κυβέρνηση πρέπει να προσφέρει αντισταθμιστικά κίνητρα προς τις επιχειρήσεις και τους επενδυτές ώστε να βελτιωθεί η αποδοτικότητα των έργων και παράλληλα να συνεχίσει με τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων που συντείνουν στη μείωση της γραφειοκρατίας και τη δημιουργία ενός πιο φιλικού επιχειρηματικού κλίματος.

Θα μπορούσαν να συμβάλουν εποικοδομητικά στην επίτευξη αυτού του στόχου διάφορα οικονομικά κίνητρα—που αποβλέπουν στη μείωση του κόστους της επένδυσης ή στην αύξηση της επικερδότητάς της— που συνήθως αυτά έχουν τη μορφή φορολογικών κινήτρων, κινήτρων ενίσχυσης της ρευστότητας καθώς και χωροταξικών κινήτρων. Στα κίνητρα των φορολογικών εκπτώσεων εντάσσονται φορολογικές εκπτώσεις από τα κέρδη της επένδυσης, επιβίβαση, πρόσθετες αποσβέσεις και μείωση της έμμεσης φορολογίας. Στην κατηγορία ενίσχυσης της ρευστότητας των επιχειρήσεων εντάσσονται οι επιδοτήσεις και οι επιστροφές, η παροχή χαμηλότοκων και μακροπρόθεσμων δανείων, κίνητρα που δεν πρέπει να αποκλειστούν από το κράτος, έστω και κάτω από τις δύσκολες συνθήκες που περνά η Κύπρος, γιατί υπάρχουν επενδυτικά σχέδια που θα δημιουργήσουν σημαντικό αριθμό θέσεων εργασίας και θα μειώσουν σημαντικά τις δαπάνες του κράτους σε ανεργιακά επιδόματα ή θα δημιουργήσουν στο κράτος σημαντικά φορολογικά έσοδα. Τα χωροταξικά κίνητρα προσφέρουν χωροταξικές διευκολύνσεις ή διευκολύνσεις στους επενδυτές και μειώνουν το κόστος της επένδυσης αυξάνοντας ταυτόχρονα την ελκυστικότητα των επενδύσεων στους ξένους επενδυτές, οι οποίοι διαθέτουν τα απαιτούμενα κεφάλαια για επένδυση.

Όλα τα αναφερθέντα οικονομικά κίνητρα επιδιώκουν την προσέλευση επενδύσεων μέσω της μείωσης του κόστους της επένδυσης, χωρίς να επηρεάζουν το λειτουργικό κόστος των επιχειρήσεων, ώστε να θεωρούνται ότι νοθεύουν τον ανταγωνισμό και θα μπορούσαν να θεωρηθούν συμβατά με την Κοινωνική Νομοθεσία ή να εξασφαλίσουν τη συγκατάθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Πέραν των πιο πάνω αναφερόμενων οικονομικών κινήτρων απαιτούνται και κίνητρα υποδομής για να ενθαρρυνθεί η προσέλευση επενδύσεων, όπως είναι η νομισματική και τραπεζική σταθερότητα, η νομοθετική σταθερότητα, η κοινωνική σταθερότητα, η εξάλειψη της γραφειοκρατίας και η δημιουργία ικανής οικονομικής υποδομής. Απαιτείται η εξάλειψη των πολυπλοκών και χρονοβόρων διαδικασιών συνεργασίας με τις δημόσιες υπηρεσίες, βελτίωση της επαγγελματικής ευσυνειδησίας ορισμένων δημόσιων λειτουργών και αποκεντρωση αρμοδιοτήτων. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι διεθνώς ο ανταγωνισμός είναι έντονος. Σε πολλές περιπτώσεις οι γραφειοκρατικές δυσλειτουργίες και οι παράλογοι όροι οδήγησαν ξένους επενδυτές να αναζητούν άλλους, πιο φιλικούς προς την επιχειρηματικότητα, προορισμούς. Δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να αλλάξουμε νοοτροπία και να αυξήσουμε ταχύτητα.

Ο κ. Ανδρέας Δημητριάδης είναι εκπρόσωπος Τύπου του Συνδέσμου Μεγάλων Αναπτύξεων.

Βαθαίνει το τούνελ της ύφεσης για τον Κατασκευαστικό Τομέα

Τι αποτυπώνει ο Δείκτης Κατασκευαστικής Βιομηχανίας KNAUF – SAKRET

Την περίοδο Σεπτεμβρίου – Δεκεμβρίου 2013 οι Δείκτες που αφορούν στη Δραστηριότητα της Κατασκευαστικής Βιομηχανίας εξακολουθούν να κυμαίνονται στα χαμηλότερα τους επίπεδα, σύμφωνα με τον δείκτη Κατασκευαστικής Βιομηχανίας KNAUF – SAKRET. Η Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.), αφότου έχει συμβληθεί με την ανεξάρτητη εταιρεία ερευνών RAI Consultants, υλοποιεί το έργο για τη δημιουργία Δείκτη της πορείας της Κατασκευαστικής Βιομηχανίας στην Κύπρο.

Σύμφωνα με την έρευνα η διαχρονική τάση συνεχίζει να μη δείχνει καθόλου σημεία ανάκαμψης, αντιθέτως είναι καθοδική, και αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό, αφού επιβεβαιώνει ότι στην παρούσα φάση δεν διαφαίνεται καμία προοπτική εξόδου από την ύφεση στην οποία βρίσκεται ο κατασκευαστικός τομέας.

Οι κυριότεροι λόγοι που οι εργοληπτικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν πρόβλημα είναι η εκκθάρα η οικονομική κρίση, η ανεπαρκής ζήτηση καθώς και τα προβλήματα ρευστότητας και δανεισιδότησης.

Το πρόβλημα ανεργίας στον κατασκευαστικό τομέα φαίνεται να συνεχίζεται να διογκώνεται μέσα στο 2013.

Οι τιμές προσφορών συνεχίζουν να είναι υπό πίεση και όπως και άλλοι από τους Δείκτες της έρευνας αυτής, βρίσκονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Ακόμη ένας Δείκτης που επιβεβαιώνει τη μεγάλη κρίση που περνά ο

Σύμφωνα με την έρευνα η διαχρονική τάση συνεχίζει να μη δείχνει καθόλου σημεία ανάκαμψης.

κατασκευαστικός τομέας είναι ο Δείκτης Μηνών για την Ολοκλήρωση Υφιστάμενων Εργασιών που βλέπουμε να μειώνεται αργά αλλά σταθερά τα τελευταία δύο χρόνια και τώρα να βρίσκεται σχεδόν στο χαμηλότερο του σημείο (μέσος όρος 5,7 μήνες εργασιών που υπολείπονται με τα υφιστάμενα συμβόλαια). Αυτό μας δείχνει ότι όλο και περισσότεροι εργολάβοι μένουν χωρίς δουλειές και είναι αντιμέτωποι με πολύ δυσόιωνες προοπτικές για το άμεσο μέλλον.

Δείκτης Δραστηριότητας Επιχείρησης: Ο Δείκτης Δραστηριότητας καταγράφει αρνητικό πρόσημο ρεκόρ της τάξης του -74% για την περίοδο Σεπτεμ-

βρίου – Δεκεμβρίου 2013. Φαίνεται ότι ο δείκτης αυτός έχει πιάσει πάτο, μιας και αρκετοί από τους εργολάβους δεν έχουν πλέον περιθώρια για περαιτέρω μείωση των εργασιών τους, αφού τους έχουν απομείνει ελάχιστες ή καθόλου εργασίες, ενώ την ίδια ώρα συνεχίζει να καταγράφεται στα επίσημα στοιχεία, μεγάλος αριθμός εργοληπτών που σταδιακά αποχωρούν ή έχουν ήδη αποχωρήσει από την κατασκευαστική βιομηχανία.

Δείκτης Αριθμού Εργαζομένων Επιχείρησης: Στο Δείκτη Αριθμού Εργαζομένων το αρνητικό πρόσημο φθάνει αυτή τη περίοδο στο -31% και φαίνεται να συνεχίζει να δείχνει μια μείωση

στο αριθμό των ατόμων που απασχολούνται στο τομέα.

Δείκτες Προσδοκίων (Καταναλωτές / Επενδυτές): Το 2013 έχει ανατρέπει άρδην τις όποιες προοπτικές διαφαινόταν μέσα από τους Δείκτες που αφορούν στη ζήτηση.

Ο Δείκτης Αγοράς / Οικοδομήσις οικίας εντός 12 Μηνών, βρίσκεται στο 1,6% που είναι κοντά στα χαμηλότερα επίπεδα από την αρχή της έρευνας.

Στα χαμηλότερα επίπεδα από την αρχή της έρευνας βρίσκεται επίσης και ο Δείκτης Ανακαινίσις εντός 12 Μηνών όπου το τελευταίο τετράμηνο κυμαίνεται στο 4,9%.

Αγορά δύο ταχυτήτων στη Βρετανία

Όλο και μεγαλύτερο είναι το χάσμα που χωρίζει την αγορά κατοικίας του Λονδίνου από την υπόλοιπη χώρα, καθώς κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών, οι τιμές στη βρετανική πρωτεύουσα σημείωσαν άνοδο της τάξεως του 29,5% σε ετήσια βάση. Κατά την ίδια περίοδο, η ετήσια αύξηση των τιμών των κατοικιών στην υπόλοιπη χώρα δεν ξεπέρασε το 7,4%.

Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από έρευνα της Haart Estate Agents, όπου τονίζεται ότι οι αγορές του Λονδίνου καταγράφει εκπληκτική

Μεγαλώνει διαρκώς το χάσμα μεταξύ των τιμών στο Λονδίνο και την υπόλοιπη χώρα.

ανάπτυξη, πλην όμως σταδιακά αυτή η άνοδος μεταφέρεται και στην περιφέρεια.

Σε κάθε περίπτωση, η διαφορά των τιμών είναι πλέον καθόλης, καθώς το κόστος απόκτησης κατοικίας στο Λονδίνο είναι υπερδιπλάσιο σε σχέση

με τις υπόλοιπες πόλεις της χώρας. Συγκεκριμένα, η μέση τιμή των κατοικιών στην πρωτεύουσα διαμορφώνεται σε 577.000 ευρώ, έναντι 238.500 ευρώ της υπόλοιπης χώρας. Σύμφωνα με την ανάλυση της Haart το Λονδίνο είναι πλέον «μια χώρα από μόνο του» σε ό,τι αφορά την αγορά ακινήτων, επιδεικνύοντας εντελώς διαφορετική συμπεριφορά σε σχέση με τις άλλες πόλεις. Άλλωστε, η ζήτηση από τους αγοραστές του εξωτερικού εξακολουθεί να αυξάνεται, παρά το ύψος των τιμών, καθώς η κτηματαγορά του Λονδίνου διατηρεί την απή-

χσή της ως μία από τις επικερδέστερες παγκοσμίως, λόγω των συνεχών αυξήσεων των τιμών.

Πάντως, παρά την άνοδο των τιμών συνολικά στη Μεγ. Βρετανία, οι αγοραστές πρώτης κατοικίας εξακολουθούν να αυξάνονται. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο αριθμός των αγοραστών πρώτης κατοικίας αυξήθηκε κατά 44,2% κατά τη διάρκεια του τελευταίου χρόνου. Μάλιστα, η τάση αυτή συνεχίστηκε και με την έλευση της άνοιξης, καθώς κατά τον Μάρτιο, η αύξηση του αριθμού των αγοραστών πρώτης κατοικίας άγγιξε το 17,3%.

Στα 50 δισ. ευρώ θα φθάσουν φέτος οι πωλήσεις χαρτοφυλακίων στεγαστικών

Ακόμη περισσότερες αγοραπωλησίες χαρτοφυλακίων στεγαστικών δανείων αλλά και δανείων που συνδέονται με ακίνητα, προβλέπει σε πρόσφατη έρευνά της η Cushman & Wakefield, η οποία μάλιστα προχώρησε σε αναθεώρηση των εκτιμήσεών της κατά 25% για το τρέχον έτος. Σύμφωνα με την ίδια, οι πωλήσεις χαρτοφυλακίων δανείων στην Ευρώπη θα αυξηθούν κατά 65% φέτος, αγγίζοντας έτσι το ποσό ρεκόρ των 50 δισ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της αύξησης της επενδυτικής ζήτησης για τέτοιου είδους προϊόντα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο κατά το πρώτο τρίμηνο φέτος, οι αγορα-

Μόνο στο α' τρίμηνο οι αγοραπωλησίες δανειακών χαρτοφυλακίων άγγιξαν τα 30 δισ. ευρώ.

πωλησίες δανειακών χαρτοφυλακίων άγγιξαν τα 30 δισ. ευρώ, ποσό σχεδόν ισοδύναμο με το σύνολο του 2013, γεγονός που ώθησε την Cushman & Wakefield να αναθεωρήσει τις προβλέψεις της. Πλέον, η εταιρεία εκτιμά ότι το

2014 θα αποτελέσει το απόγειο για τη σχετική δραστηριότητα, καθώς η «όρεξη» των επενδυτών βρίσκεται σε ιστορικά υψηλά επίπεδα.

Με τη σειρά τους, στοχεύοντας στο να εκμεταλλευτούν το καλό κλίμα, οι πωλητές δανείων επιδιώκουν να επιταχύνουν τις πωλήσεις, καθώς οι οικονομίες της Ευρωζώνης επιδεικνύουν σημάδια εξόδου από την κρίση χρέους και ανακάμπτουν. Σύμφωνα με την Cushman & Wakefield, οι επενδυτές έχουν ήδη συγκεντρώσει κεφάλαια της τάξεως των 125 δισ. ευρώ για να τοποθετήσουν στην ευρωπαϊκή αγορά ακινήτων και δανείων ακινήτων.

Οι πωλήσεις χαρτοφυλακίων δανείων στην Ευρώπη εκτιμάται ότι θα αυξηθούν κατά 65% φέτος.

www.pwc.com.cy

Για να κατακτήσεις το αύριο, ξεκίνα από σήμερα

pwc

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΜΑΪΟΥ 2014

Ποιος γέρος θα ήθελα να είμαι...

Ο Δημήτρης Παπαϊωάννου μιλάει στην «Κ» για απώλειες και ωριμότητα, για την κρίση και τις νέες ευκαιρίες

Της ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ

Δεν ήταν η πρώτη φορά που έβλεπα από κοντά τον Δημήτρη Παπαϊωάννου. Ζούμε στην ίδια γειτονιά και πάντα του έριχνα κλεφτές ματιές στο σουπερ μάρκετ, να κυκλοφορεί με ένα μισοάδειο καλάθι, που περιέχει μόνον τα χρειώδη. Να φοράει τζιν και αθλητικά παπούτσια, χωρίς να εκπέμπει καθόλου το αυτάρεσκο μήνυμα «Ναι, εγώ είμαι...» σε όσους τον κοιτάζουν για να βεβαιωθούν ότι όντως είδαν τον διάσημο χορογράφο. Ανυπόκριτα ευγενής και άμεσος εμφανίστηκε και στη δική μας κουβέντα, λίγο προτού παρουσιάσει την τελευταία του δουλειά στη «Στέγη». Ντυμένος με νεοϋορκέζικη απλότητα, ένα ζευγάρι γυαλιών οράσεως περασμένο στην μπλούζα του, περιποιημένο μουστάκι (που ακόμη δείχνει ξένο στο πρόσωπό του μιας και η εικόνα του 2004 έχει παγώσει στο κεφάλι μας), κάθισε δίπλα μου σε ευχάριστο συνοικιακό καφέ, για μια συνέντευξη που διήρκεσε μια ώρα. Με τα κομψά του δάχτυλα έστριψε τσιγάρο, να το έχει έτοιμο για αργότερα – «Οι χορευτές καπνίζουν συνήθως», είπε απολογητικά – και ξεκινήσαμε.

– **Κλείνετε τα 50 σας χρόνια. Πώς είναι;**
– Ωραία είναι. Τα χρόνια φέρνουν δώρα, αν εστιάζει κανείς σε αυτά, γλυκαίνεται. Φέρνουν και απώλειες, ορισμένα πράγματα

Στα 50 του χρόνια, ο Δημήτρης Παπαϊωάννου καταθέτει τη νέα του πρόταση στην παράσταση με τίτλο «Still Life», που θα παρουσιαστεί από τις 23 Μαΐου στη Στέγη. Πρωταγωνιστούν επτά ερμηνευτές, ανάμεσά τους και ο ίδιος ο σκηνοθέτης, που μιλάει στην «Κ» για το νέο του εγχείρημα.

φύγουν, αλλά να μάθουν και ξαναγυρίζοντας να οικοδομήσουν νέα πραγματικότητα με κέφι, δύναμη και γνώση; Το δυσκολότερο πράγμα για τους σημερινούς δημιουργικούς νέους, πάντως, είναι πως οι ίδιοι πρέπει να φτιάξουν την πλατφόρμα που θα προβάλλει τη δουλειά τους. Κοινώς δεν αρκεί να είναι καλός κάποιος μόνο στο αντικείμενό του, αλλά στο να οργανώνει τις συνθήκες πάνω στις οποίες πατάει η δημιουργικότητά του. Όμως στην Ελλάδα πάντα έτσι ήταν τα πράγματα. Όταν πρωτοέσκασε η Ομάδα Εδάφους, μόνο σύγχυση υπήρχε για το τι είναι σύγχρονος χορός.

Νέοι με ταλέντο

– **Οι ξένοι αναρωτιούνται αν στην Ελλάδα έχει παραχθεί καλλιτεχνικά κάτι πρωτοπόρο αυτά τα χρόνια της ύφεσης. Τι λέτε;**

– Ναι, οι επιμελητές τέχνης ανά τον κόσμο έχουν τη νεύρωση να προωθούν τις χώρες που είναι σε κρίση. Γίναμε σέξι διότι καταστραφίκαμε. Είμαστε φρικώδεις και ταυτόχρονα σέξι. Δεν ξέρω αν έχει αρθρωθεί κάτι καινούργιο. Είναι νωρίς να το πω. Αν βουτήξει κανείς βαθιά στα νερά της νέας ελληνικής δημιουργίας, θα βρει διαμάντια που δεν έχουν βρει τη δίοδο της παγκόσμιας επικοινωνίας. Ένας από τους σπουδαιότερους καλλιτέχνες της γενιάς μου – που δεν ζει πια –, ο Νίκος Αλεξίου, θα έπρεπε να είναι σημείο αναφοράς. Ποτέ η χώρα δεν στάθηκε αντάξια των καλλιτεχνών της, ποτέ δεν οργανώθηκε να τους προσφέρει την προοπτική της παγκόσμιας πίστας. Ίσως η τωρινή καταστροφή είναι με ένα διεστραμμένο τρόπο μια νέα ευκαιρία. Ίσως το νεοσύστατο NEON, το Φεστιβάλ Αθηνών, το επερχόμενο –επιτέλους!– Μουσείο Σύγχρονου Τέχνης, να πρέπει να συγκεντρωθούν σε αυτό.

– **Το νέο κίνημα του ελληνικού κινηματογράφου;**

– Δεν είναι, βέβαια, προϊόν της κρίσης, αλλά της ευφύιας του Γιώργου Λάνθιμου και της Αθηνάς - Ραχήλ Τσαγκάρη και μιας ομάδας σκηνοθετών που δείχνουν επιτέλους τα δόντια τους. Και έχουμε πολλά να περιμένουμε από αυτούς τους καλλιτέχνες.

– **Παρακολουθείτε τη νεανική σκηνή; Έχετε δε ενδιαφέρουσες προτάσεις;**

– Στον βαθμό που οι ευφύεις και ιδιαίτεροι φίλοι μου με ειδοποιούν για κάτι καλό, τρέχω πάντα. Η τέχνη –εκτός προεπιμερίας– είναι το μόνο που με ενδιαφέρει και δίνω το «παρόν». Οι άνθρωποι με τους οποίους συνεργάζομαι είναι νέοι. Πρέπει να παρακολουθώ πολλά για να μπορώ να τους εντοπίζω. Και παίρνω τρελή χαρά όταν ένα ταλέντο εμφανιστεί στον ορίζοντα. Όπως πάντα, βλέπω λίγα καλά πράγματα. Και στα χρόνια της ευημερίας αλλά και σήμερα, η μπαρούφα είναι πανταχού παρούσα. Ίσως το γεγονός ότι το lifestyle ξεψύχησε να λειτουργήσει απελευθερωτικά για τα παιδιά που ξεκινούν σήμερα και έτσι το μόνο που θα τους ενδιαφέρει είναι το ουσιαστικό: η έρευνα, η έκφραση και το παιχνίδι.

Διαδίκτυο, η νέα πνευματικότητα

– **Τι σχέση έχετε με τον διαδικτυακό κόσμο;**

– Τον αντιμετωπίζω ως μια νέα πνευματικότητα. Προσπαθώ να παρακάμπτω τα σκουπίδια και να εστιάζω στη δυναμική και την αίσθηση του ύψους, δηλαδή των ιδεών. Εκπαιδευόμει και καλλιεργούμε χρησιμοποιώντας την απέραντη διαδικτυακή βιβλιοθήκη. Χρησιμοποιώ το Facebook διότι είναι ο τρόπος με τον οποίο επικοινωνώ τη δουλειά μου. Στην «Πρώτη Ύλη» η επικοινωνία έγινε έτσι και πήγε καλά.

– **Σας απασχολεί ότι ανάμεσα στο κοινό βρίσκονται νέοι που δεν έχουν μάθει να παρακολουθούν παραστάσεις μεγάλης χρονικής διάρκειας; Είναι η γενιά του βίντεο κλιπ. Το σκέφτεστε αυτό ως δημιουργός που θέλει να απευθύνεται και σε νεότερους;**

– Η δουλειά μου πάντα λειτουργούσε, νομίζω, θεραπευτικά σε σχέση με την ταχύτητα. Προσπαθώ να δημιουργήσω τις συνθήκες μιας έντονης προσίληψης από τον θεατή και διαστολής του χρόνου. Θα σας πω, όμως, τι έχει αλλάξει μέσα μου με τη νέα κρήνη της τεχνολογίας και με απασχολεί: τα τελευταία χρόνια δουλεύω πολύ με βίντεο, με την εικόνα που δεν είναι πρωτογενής. Ξέρω ότι το έργο μου δεν βλέπεται μόνο ζωντανά από το κοινό, αλλά έχει πολλαπλάσιους αποδέκτες διαδικτυακά. Θέλω αυτή η εικόνα που βλέπει κάποιος από το σπίτι του να είναι φωτογενής. Ως προς αυτό έχει αλλάξει το βλέμμα μου, ως προς τα άλλα, όχι. Εξοικονομώ αποκλειστικά με ό,τι συγκινεί εμένα να μπορώ να κάνω τη δουλειά μου.

– **Τι σας έμεινε από τη διακοπή της παράστασης της «Μήδειας»;**

– Στην παραγωγή που τώρα ετοιμάζω έχω έναν ηθοποιό που ανήκε στην ομάδα η οποία μας διέκοψε τότε. Τι να πω; Μεγάλη κουβέντα. Μια παράσταση είναι ελευθερία έκφρασης. Η συσσωρευμένη απόγνωση είναι καύσιμο για αναστροφή. Σημιαστικό έχει μόνο το ταλέντο και η στράτευση του στις δυνάμεις του καλού.

Το Still Life ανεβαίνει στη Στέγη από τις 23 Μαΐου 2014 έως τις 8 Ιουνίου 2014 (εκτός Δευτέρας και Τρίτης).

Οι επιμελητές τέχνης ανά τον κόσμο έχουν τη νεύρωση να προωθούν τις χώρες που είναι σε κρίση. Γίναμε σέξι διότι καταστραφίκαμε. Είμαστε φρικώδεις και ταυτόχρονα σέξι.

κάνονται ανεπισημάντως. Η απώλεια της ρώμης φοβίζει. Οι αντοχές, βέβαια, είναι ζήτημα ψυχοσωματικό και δεν μειώνονται απαραίτητα, γιατί αντλούν από αλλού. Η βιολογική διάσταση είναι η σκληρή πλευρά της πραγματικότητας, αλλά δεν μπορεί κανείς να κάνει και αλλιώς παρά να την αποδεχθεί.

Η αληθινή εικόνα

– **Δέκα χρόνια μετά το 2004 που βρισκόμαστε σήμερα ως χώρα, πού βρίσκεστε εσείς;**

– Σε ό,τι αφορά τη χώρα, η δεκαετία αυτή ήταν το διάστημα που χρειάστηκε για να εμφανιστεί η αληθινή φωτογραφία. Η εικόνα που είδαμε μπροστά μας –παρότι είναι αδυσώπητα σκληρή για μεγάλη μερίδα ανθρώπων– καλώς έκανε και εμφανίστηκε. Πρέπει να χτίσουμε μια αυτοπεποίθηση που θα στηρίζεται στην πραγματικότητα και από το φανταστικό να κρατήσει μόνο ως καύσιμο για τις υπερβάσεις. Για μένα, τα δέκα αυτά

χρόνια ήταν τα πιο σοβαρά, προσπάθησα να σταθώ και να ισορροπήσω πάνω στα σημαντικά. Εστίασα στο τι θέλω να γίνω μεγαλώνοντας, ποιος γέρος θα ήθελα να είμαι...

– **Μπορείτε να τον περιγράψετε;**

– Δεν μπορώ να βάλω την εικόνα που μου ζητάτε σε λέξεις. Η τέχνη της ζωής είναι να γερνάει κανείς με χάρη και αξιοπρέπεια. Το πώς προχωράμε στην ωριμότητα είναι η δουλειά που πρέπει να κάνουμε ο καθένας ξεχωριστά. Και νομίζω πως άφησα πίσω μου πολλά. Την ενέργεια μου την έτρωγαν κολλήματα σε τελειωμένες σχέσεις, παιδικές ανάγκες να είμαι αρεστός σε όλους, νευρωτικού τύπου αναζήτηση της απόλυσης, ματαιοδοξία. Η φιλοδοξία εν πολλοίς χόρτασε και μέσα από την απαραίτητη διαδικασία ταπεινώσης, προσανατολίστηκε, νομίζω, σε ένα πιο χρήσιμο μονοπάτι, χωρίς να σταματήσει να είναι καύσιμο για την επόμενη ημέρα. Η φιλοδοξία μου σήμερα πάει χέρι χέρι με την αποδοχή της ασπ-

μαντότητας του εαυτού και της ματαιότητας των πραγμάτων. Είναι κάτι δύσκολο, αλλά και πολύ λυτρωτικό.

– **Το 2004 ήμασταν στο ζενίθ. Υστερα αγγίξαμε το ναδίρ. Μπορούμε ως χώρα να ξαναβρούμε τον βηματισμό μας;**

– Με μεγάλες παράπλευρες απώλειες, αυτό που βιώνουμε σήμερα ξεχωρίζει την ήρα από το στάρι. Για να είναι κανείς δημιουργικός δεν χρειάζεται πολλά. Δεν βρισκό κανένα λόγο για τον οποίο η νεότητα της χώρας να μην ξαναβρεί τον βηματισμό της, αλλά και να συνδυάσει την έξοδό της από τη χώρα με την επανένταξή της σε αυτήν μετά κάποια χρόνια. Εξηγούμαι: αν κάποιος θέλει σήμερα μια πραγματική επαγγελματική κατάρτιση με την έννοια της αξιοκρατίας, αλλά και των ευκαιριών εργασίας, χρειάζεται να περάσει κάποια χρόνια εμπειρίας σε εκατομμύρια θεατές, δεν είναι απαραίτητο. Γιατί όμως να βλέπουμε συναισθηματικά τη μετανάστευση των νέων και να μην αντιλαμβάνομαστε ότι το σημαντικό δεν είναι να

Θέλω να φτιάξω ένα είδος «μοριακής κουζίνας» στα έργα μου

– **Πώς θα περιγράφατε τη γενιά των πολύ νεότερων με τους οποίους συνεργάζεστε;**

– Πρώτα θα πω ότι με κολακεύει βαθιά να επιλέγει η νεότητα να συνεργαστεί μαζί μου. Κατόπιν θα επιτρέψω στον εαυτό μου λίγη γκρίνια: παρατηρώ ότι λίγοι έχουν συλλάβει την πραγματική αξία της εργασίας με την ύλη και το πόσο καθοριστικό είναι να δώσεις στο φυσικό πρωτογενές υλικό τον χρόνο σου και την φθοροποίησή σου. Η διαδικασία αυτή είναι καιρία, σε γεμίζει ιδέες. Η έλλειψη της επαφής με την ύλη συμβαίνει λόγω της προσκόλλησης στην τεχνολογία, αλλά και της ζωής στο όλο και πιο απομονωμένο πλέον από τη φύση αστικό περιβάλλον του ready made. Η ύλη είναι αισθησιακή – δεν λέω ότι το virtual δεν μπορεί να είναι επίσης αισθησιακό. Δεν είμαι καχύποπος προς την κατεύθυνση που δείχνει σήμερα το βέλος. Παρατηρώ, όμως, τη μείωση της ικανότητας προσίληψης που έχουν τα νέα παιδιά και την εξαφάνιση των μαστόρων. Όμως ο καλλιτέχνης είναι και μάστορας.

Είχα δάσκαλο τον Τσαρούχη και το γνωρίζω καλά. Η αλχημεία της τέχνης είναι να ξέρεις να μεταμορφώνεις το υλικό σε κάτι άλλο, ανοικτό στην ποίηση. Τελεία.

– **Στη δουλειά σας παίζετε με το στοιχείο της έκπληξης. Ποτέ δεν ξέρετε ο θεατής τι θα δει σε μια νέα παράσταση. Είναι απαραίτητο αυτό;**

– Έχει σημασία να μη μπει εκ των προτέρων σε λέξεις, κάτι που στηρίζεται στην ενεργειακή δόνηση των εικόνων. Έτσι οι λέξεις που θα βάλει κανείς στις εικόνες να είναι απολύτως προσωπικές. Αντιλαμβάνομαι ότι χρειάζεται καμιά φορά να καθυστερήσεις τους θεατές για το τι πρόκειται να δουν, έχει να κάνει με την ανάγκη μας να το καταλάβουμε, αλλά και με τη φαινομενική εκθροικότητα της σύγχρονης τέχνης προς το ευρύ κοινό. Εγώ πάντως δεν έχω βρει τρόπο να μιλάω γι' αυτό που κάνω πριν το κάνω. Ο τρόπος που αναφέρομαι σε παραστάσεις που έχουν «ψηθεί» μπροστά στο κοινό είναι πολύ πιο σαφής, διότι μου αποκαλύπτει

Τα σώματα ισορροπούν και διασπώνται, δημιουργώντας οπτικές απάτες με στόχο να φωτίσουν σταδιακά τη σισύφεια αναζήτηση του ανθρώπου για νόημα.

και εμένα τι έχω κάνει. Στη διαδικασία της προετοιμασίας δεν θέλω να λέω πράγματα που μπορεί να είναι περιοριστικά για την κατανόηση.

– **Μήπως μας έχει γίνει νεύρωση το preview και όχι το review;**

– Στην εννοιολογική τέχνη η σύλληψη και η εκκίνηση μιας ιδέας έχουν σημασία. Αν σε μια εγκατάσταση π.χ. παρουσιάσω παπούτσια που πήρα από ένα ορφανοτροφείο, καλό είναι να το ξέρει ο θεατής διότι του δημιουργεί μια ένταση σε αυτό το σημείο της έντασης θα συντελεστεί το έργο τέχνης. Σε άλλου τύπου έργα, αυτό μπορεί να είναι περιττό. Στον αμερικανικό κινηματογράφο λ.χ. υπάρχει η ιστορία μασιμένη και η φροϋδική ανάλυση της συμπεριφοράς των ηρώων μασιμένη επίσης. Στη δική μας τέχνη που δεν στοχεύει σε εκατομμύρια θεατές, δεν είναι απαραίτητο. Εγώ προσπάθησα να είναι πάντοτε η δουλειά μου ανοικτή σε ελευθερία συνειρμών και σε εξατομικευμένες προεγγιώσεις από τους θεατές. Ακόμη και για την τιτλοφορία των έργων

μου «Πρώτη ύλη» και «Still life» κατέφυγα στον φίλο ιδιοφυή καλλιτέχνη Αγγελο Μέντη και μου έδωσε λέξεις για να στεγαστεί όλη η δουλειά σε κάτι που είχε ατμόσφαιρα, αλλά παράθυρα ερμηνείας ανοικτά. Καταλαβαίνω ότι ένας αμύπητος άνθρωπος ζητάει μια εξήγηση σαν συντροφιά για να απολαύσει. Δεν είμαι σίγουρος πως είναι ευθύνη των καλλιτεχνών αυτό. Εγώ στη δική μου δουλειά, διαστάζω να κάνω προγραμματικές δηλώσεις.

– **Διακρίνουμε ένα καινούργιο ρεύμα στα έργα σας τα τελευταία χρόνια;**

– Από το Εθνικό και μετά, βρισκόμαι σε μια αναζήτηση των πρωταρχικών πραγμάτων, τι είναι θέαμα, τσίρκω, ταχυδακτυλοουργία, οπτικά απάτες. Ο τρόπος που θέλω να μετασχηματίσω τα πράγματα έχει να κάνει με αυτήν την έρευνα. Θέλω να φτιάξω ένα είδος «μοριακής κουζίνας» στα έργα μου, όπου να αποσιώω από την πρώτη ύλη σαν το αιθέριο έλαο και να προτείνω τις γεύσεις αλλιώς, να συνθέτω τα γνώριμα υλικά μια έκπληξη.

Αιζέντα

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ε Σ

11.5-17.5.14

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
art@kathimerini.com.cy

ΧΟΡΟΣ

«Η Ωραία Κοιμωμένη»

Ο **κολοφώνας** του κλασικού μπαλέτου επιλέχθηκε για τον εορτασμό των 75ων γενεθλίων του Royal Ballet. Η

νέα αυτή παράσταση, με πρόσθετες χορογραφίες των Anthony Dowell, Christopher Wheeldon και Frederick Ashton, είναι ένα εξαιρετικό έργο, αντίστοιχο του παρελθόντος του που παρουσιάζεται σε ζωντανή μετάδοση από το Ριάλτο. Σάββατο 17 Μαΐου, Θέατρο Ριάλτο, Λευκωσία. Πληρ. 7777745.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

8η γιορτή τριαντάφυλλου στον Αγρό

Το **Κεφαλοχώρι** Πιτσιλιάς, ο Αγρός διοργανώνει το 8ο Φεστιβάλ Τριαντάφυλλου, γιορτάζοντας έτσι τη διαλογή του σημαντικού για την κοινότητα λουλουδιού που μετρά μία παράδοση εκατό χρόνων, όταν ο Νέαρχος Κληρίδης συνέβαλε στις αρχές του περασμένου αιώνα στη διάδοσή του στην κοινότητα. Το τριαντάφυλλο για τον Αγρό αποτελεί σήμερα σήμα κατατεθέν της κοινότητας, αφού από αυτό δημιουργήθηκε μία ολόκληρη βιοτεχνική παραγωγή. Ροδόσταγμα, ροδέλαιο, γλυκό του κουταλιού, τσάι τριαντάφυλλο και μία μεγάλη γκάμα προϊόντων προέρχονται από την άγρια ποικιλία της Ροδής Δαμασκηνής του Αγρού. Από χθες Σάββατο και μέχρι τις 18 Μαΐου ο Αγρός γιορτάζει το τριαντάφυλλο με ένα μεγάλο φεστιβάλ με άρωμα τριαντάφυλλο. Γνωρίστε από κοντά τις ιδιότητές του και αδράξτε τη ευκαιρία για μία εκδρομή στην καρδιά της Πιτσιλιάς. Κυριακή 11 μέχρι Κυριακή 18 Μαΐου, Αγρός. Πληρ. 25521333.

Η **τριαντάφυλλιά** Rosa Damascena καλλιεργείται στον Αγρό από τις αρχές του 19ου αιώνα και χρησιμοποιείται στην παρασκευή μεγάλης γκάμας προϊόντων όπως το παραδοσιακό ροδόσταγμα του Αγρού.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΜΟΣΧΑ

ΘΕΑΤΡΟ

Θέατρο των Εθνών

www.theatreofnations.ru

«**Αμλετ/Κολάζ**». Το πιο φημισμένο έργο του Κανόδοι σκηνοθέτη Ρομπέρ Λεπάζ είναι ίσως το ανέβασμα του «Κύκλου του δαχτυλιδιού» του Βάγκνερ, που η παγκόσμια πρεμιέρα του δόθηκε στο Metropolitan Opera House στη Νέα Υόρκη, το 2012, προκαλώντας δέος και ανάμεικτα σχόλια με το φαντασμαγορικό σκηνικό του, τεραστίων διαστάσεων και κόστους. Η νέα δίσκουση του έργου του Σαίξπηρ, που παρουσιάζει τώρα ο Λεπάζ στη Μόσχα, περιλαμβάνει και αυτή ένα εντυπωσιακό σκηνικό, που αποτελείται από έναν τεράστιο περιστρεφόμενο κύβο με ανοιχτές πλευρές, ο οποίος μεταλλάσσεται σε κάθε σκηνή του έργου, με τη βοήθεια ψηφιακών προβολών που περιγράφουν τον κόσμο γύρω από τον Αμλετ. Ωστόσο, η πιο τολμηρή πρωτοτυπία της παράστασης βρίσκεται στο πεδίο της ερμηνείας. Ο πολυβραβευμένος Ρώσος ηθοποιός Γεβγκένι Μιρόνοφ, ο οποίος έχει ευδοκίμη ηθική σε ρόλους του κλασικού ρεπερτορίου, μεταξύ αυτών και στον «Αμλετ», ερμηνεύει όλους τους ρόλους του έργου.

ΜΠΙΑΜΠΑΟ

ΕΚΘΕΣΗ

Guggenheim Bilbao

www.guggenheim-bilbao.es

«**Yoko Ono: Half-a-Wind Show. Retrospectiva**». Η Γιόκο Ονο κλείνει φέτος τα 80 χρόνια της, και με αυτή την αφορμή το Μουσείο Γκουγκενχάιμ διοργάνωσε ένα αναδρομικό αφιέρωμα στο έργο της. Η έκθεση παρακολουθεί την εξέλιξη της καλλιτεχνίδος στα πολλαπλά πεδία της δραστηριότητάς της: φωτογραφία, σχέδιο, αντικείμενα, πειραματικός κινηματογράφος, μουσική, περφόρμανς, εγκαταστάσεις. Αρχίζει με έργα της από τη δεκαετία του '60, όταν η Γιόκο Ονο συμμετείχε στην καλλιτεχνική σκηνή της Νέας Υόρκης και συνεργάστηκε με τον Τζον Κέιτζ, το καλλιτεχνικό κίνημα Fluxus και τον κινηματογραφιστή Τζόννα Μέκας. Σε άλλες ενότητες της έκθεσης, με εστίαση στη μουσική και στον κινηματογράφο, παρουσιάζονται δημιουργίες που υπήρξαν αποτέλεσμα της σύνδεσής και της συνεργασίας της με τον Τζον Λένον. Η τελευταία ενότητα περιλαμβάνει τις πιο πρόσφατες εγκαταστάσεις της, ορισμένες από τις οποίες έγιναν ειδικά γι' αυτή την έκθεση. Εως τις 4 Σεπτεμβρίου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΕΚΘΕΣΗ

Brooklyn Museum

www.brooklynmuseum.com

«**Witness: Art and Civil Rights in the Sixties**». Η δεκαετία του '60 σφραγίστηκε στις ΗΠΑ από κοινωνικές διαμαρτυρίες και εξεγέρσεις με επίκεντρο την κατάργηση των φυλετικών διακρίσεων και την εδραίωση των πολιτικών δικαιωμάτων των εγχρωμών πολιτών. Με αφορμή τη συμπλήρωση πενήντα χρόνων από την ψήφιση του νόμου για τα πολιτικά δικαιώματα του 1964, η έκθεση εστιάζει στη συμβολή των καλλιτεχνών στους αγώνες που δόθηκαν τα χρόνια εκείνα, παρουσιάζοντας έργα όπου εκφράζονται η εμπειρία της καταπίεσης και των φυλετικών διακρίσεων, η προσπάθεια ενδυνάμωσης και αυτοπροσδιορισμού. Στα έργα που εκτίθενται -πίνακες, γλυπτά, χαρακτικά, φωτογραφίες, αφίσες- αντιπροσωπεύονται τα καλλιτεχνικά ρεύματα της εποχής (από τον ρεαλισμό μέχρι την ποπ αρτ και τον μιμωλιζισμό) και πάνω από εξήντα καλλιτέχνες. Εως τις 6 Ιουλίου.

ΘΕΑΤΡΟ

«Αφροδίτη με τη Γούνα» στο Θέατρο Ριάλτο

Ο **Γιώργος** Οικονόμου, μετά τον «Ιβάν και τα σκυλιά», επιστρέφει στο Θέατρο Ριάλτο σκηνοθετώντας τους Βίκυ Παπαδοπούλου και Γιώργο Παπαγεωργίου, στους πιο κωμικούς και παράλληλα τολμηρούς τους ρόλους. Το θεατρικό έργο του David Ives, είναι μία ευφυής ιστορία που απέσπασε σημαντικά βραβεία, ενώ πρόσφατα έγινε και κινηματογραφική ταινία από τον Ρομάν Πολάνσκι. Το Venus in Fur είναι ένα έργο γραμμένο με σπάνια τεχνική μαεστρία, διεισδυτικότητα και χιούμορ. Ένα έργο που μέσα από μία «απλή» ακρόαση στήνει ένα πολύ περιπετειώδες, επικίνδυνο αλλά και πικάντικο ταξίδι. Οι χαρακτήρες ταξιδεύουν στον χρόνο και στους πλέον μύχιους πόθους τους. Διεκδικούν τα πάθη τους και συγκρούονται για τη λύτρωση με κομψότητα πάντα βαρβρότητα. Τρίτη 13 και Τετάρτη 14 Μαΐου, Θέατρο Ριάλτο στις 20:30, Λεμεσός. Πληρ. 7777745.

«**Τα πάντα** σκηνοθετούνται κι όμως τίποτα δεν είναι απόλυτα στέρεο σε αυτό το έργο. Το θύμα σκηνοθετεί τον θύτη κατασκευάζοντας ένα αισθησιακό σκηνικό υποταγής», σημειώνει ο σκηνοθέτης.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

«Το Βασίλειο που έγινε η πόλη της Λάρνακας»

Η **bookworm** publication παρουσιάζει το βιβλίο της Εύης Θεοπέμπτου με τίτλο «Το βασίλειο που έγινε η πόλη της Λάρνακας», σε εικονογράφηση Σιμόνης Φιλίππου. Γραμμένο με απλά λόγια και διαχωρισμένο σε μικρές ιστορίες, το βιβλίο καταγράφει την ιστορία της Λάρνακας και την πορεία των ανθρώπων που ζούσαν εκεί. Τετάρτη 14 Μαΐου στις 18:30 στο Μουσείο Πιερίδη - Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπεζής Κύπρου, Λάρνακα. Πληρ. 22347797.

ΘΕΑΤΡΟ

Η φάρμα των ζώων

Πρεμιέρα για το θέατρο Ένα με το αριστουργηματικό έργο του Τζορτζ Όργουελ «Η φάρμα των ζώων» σε σκηνοθεσία του Αντρέα Χριστοδουλίδη. Τα ζώα μιας φάρμας προβληματίζονται γιατί έχει περάσει πολύς χρόνος από τότε που θυμούνται να είναι ελεύθερα. Η σκλαβιά έχει γίνει συνήθεια. Τα περισσότερα ζώα είναι σε άγνοια καλύτερων ή χειρότερων ημερών και κάποια που καταλαβαίνουν έχουν αποκτήσει πεσιμιστική ή υποτακτική στάση. Πρεμιέρα Σάββατο 15 Μαΐου, Θέατρο Ένα στις 20:30, Λευκωσία. Τακτικές παραστάσεις κάθε Πέμπτη και Παρασκευή. Πληρ. 22439838.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Εικόνες από τη Νορβηγία

Το **Κέντρο** Φωτογραφίας 6x6 σε συνεργασία με την πρεσβεία της Νορβηγίας, το «ΕΕΑ & Norway Grants» και το «Ελληνικό Κέντρο Φωτογραφίας», παρουσιάζει αφιέρωμα στη νορβηγική φωτογραφία με δύο εκθέσεις φωτογραφίας. Η πρώτη τιτλοφορείται «One day in history» της Andrea Gjestavang και η δεύτερη «Echoes» της Hebe Robinson. Οι δύο εκθέσεις παρουσιάστηκαν στο Κεντρικό Πρόγραμμα των εκθέσεων του Athens Photo Festival 2013 που πραγματοποιήθηκε στην «Τεχνόπολις» του Δήμου Αθηναίων και παράλληλα στη Δημοτική Πινακοθήκη. Εγκαίνια και για τις δύο εκθέσεις τη Δευτέρα 12 Μαΐου, Κέντρο Φωτογραφίας 6x6, Λεμεσός. Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τις 7 Ιουνίου. Πληρ. 25354810.

ΕΠΙΣΗΣ | Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ολιγαρχία και ευρωεκλογές

Ο **Αμερικανός** νομπελίστας οικονομολόγος Πολ Κρούγκμαν υποστήριξε πρόσφατα ότι το βιβλίο του Γάλλου οικονομολόγου Τομά Πικετί «Το Κεφάλαιο στον 21ο αιώνα», θα είναι «το σημαντικότερο οικονομικό βιβλίο της χρονιάς, ίσως και της δεκαετίας». («NY Times» και «K» 28/3/14)
Ο κ. Κρούγκμαν συμφωνεί με την επιστημονική διαπίστωση του κ. Πικετί, πως λόγω της γενικευμένης διευρύνσης των εισοδηματικών ανισοτήτων στις δυτικές οικονομίες, «ο κίνδυνος μιας διολισθήσεως στην ολιγαρχία είναι πραγματικός και δεν αφήνει πολλά περιθώρια αισιοδοξίας». Και επισημαίνει ότι: «Ο μεγάλος πλούτος εξαγοράζει την πολιτική επιρροή και όχι μόνο μέσω των χορηγιών στις προεκλογικές εκστρατείες. Πολλοί συντηρητικοί ζουν σε μία πνευματική φούσκα από ερευνητικά κέντρα με ΜΜΕ σε αιχμαλωσία, που χρηματοδο-

τούνται από έναν μικρό αριθμό μεγαλοχορηγών. Δεν εκπλττει λοιπόν, ότι όσοι βρίσκονται μέσα στη φούσκα τείνουν να υποθέτουν ενστικτωδώς, πως ό,τι είναι καλό για τους ολιγάρχες είναι καλό και για όλους τους άλλους».
Το χειρότερο για τον κ. Κρούγκμαν είναι το ότι αυτή η ολιγαρχία «θέλει να αποταμιεύει πολύ και να επενδύει πολύ λίγο. Παράλληλα, οι κυβερνήσεις έχουν επιδιώξει πολιτικές λιτότητας που βαθαίνουν τις δυνάμεις της ύφεσης. Ακόμη χειρότερα, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, επιτρέποντας στην ανεργία να φουντώνει, υποβαθμίζουμε τις μακροπρόθεσμες προοπτικές μας, γεγονός που θα πλήξει ακόμα περισσότερο τις ιδιωτικές επενδύσεις».
Ο Τομά Πικετί (έγινε 43 ετών την 7η Μαΐου), έχει συγκεντρώσει την παγκόσμια προσοχή με την «εντυπωσιακή, και πρωτοφανή

για παρόμοιο έργο, απίχηση που συναντά το βιβλίο του στις ΗΠΑ, και, εξ αντανακλάσεως, στον υπόλοιπο αγγλόφωνο κόσμο. Παρά τις 700 σελίδες, φωτωμένες με στατιστικά στοιχεία και πίνακες, το πόνημα είναι εδώ και πολλές βδομάδες στη λίστα των καλύτερων πωλήσεων στις ΗΠΑ. Ο δε συγγραφέας του παρελάνει στις πιο δημοφιλείς τηλεοπτικές εκπομπές, προκαλεί συνωστισμό στους δημόσιες εμφανίσεις του, συνομιλεί με τον υπουργό Οικονομικών των ΗΠΑ Jack Lew και με όλες τις ενδείξεις, επιτρέποντας στην ανεργία να φουντώνει, υποβαθμίζουμε τις μακροπρόθεσμες προοπτικές μας, γεγονός που θα πλήξει ακόμα περισσότερο τις ιδιωτικές επενδύσεις».
Την περασμένη Τρίτη (6/5/14) ο κ. Πικετί, μέσα από τις σελίδες της ηλεκτρονικής έκδοσής της Guardian, δημοσίευσε μια εκ-

κληση-μανιφέστο για σαρωτικές αλλαγές στους ευρωπαϊκούς οικονομικούς και πολιτικούς θεσμούς εν όψει ευρωεκλογών, η οποία υπογράφεται από 16 ακαδημαϊκούς, καθηγητές και δημοσιογράφους: «Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει μια υπαρκτή κρίση, την οποία θα μας αποθνήσκουν σύντομα και με βάνασο τρόπο οι ευρωεκλογές. Αυτό αφορά κυρίως τις χώρες της Ευρωζώνης που είναι βυθισμένες σε ένα κλίμα καχυποψίας και σε μια κρίση χρέους, που απέχει πολύ από να θεωρείται τελειωμένη: η ανεργία επιμένει και ο αποπληθωρισμός απειλεί. Τίποτα δεν θα μπορούσε να απέχει περισσότερο από την αλήθεια, από το να φανταζόμαστε ότι τα χειρότερα είναι πίσω μας.
Είναι καιρός να αναγνωρίσουμε ότι τα υπάρχοντα θεσμικά όργανα της Ευρώπης είναι δυσλειτουργικά και πρέπει να επανιδροθούν.

Το κεντρικό ζήτημα είναι απλό: η δημοκρατία και οι κυβερνήσεις πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επανακτήσουν τον έλεγχο και να ρυθμίσουν αποτελεσματικά τον παγκοσμιοποιημένο χρηματοπιστωτικό καπιταλισμό του 21ου αιώνα. Ένα ενιαίο νόμισμα με 18 διαφορετικά δημόσια χρέη, επί των οποίων οι αγορές μπορούν ελεύθερα να κερδοσκοπούν, και 18 διαφορετικά συστήματα φορολογίας και παροχών που βρίσκονται σε άκρατο ανταγωνισμό μεταξύ τους, δεν λειτουργεί και ποτέ δεν θα λειτουργήσει. Αυτή η ηγού του πουθενά είναι το χειρότερο που μπορεί να υπάρξει στον κόσμο. Είμαστε πεπεισμένοι ότι ο μόνος τρόπος για να αφήσουμε οριστικά πίσω μας την κρίση χρέους είναι να συγκεντρώσουμε τα χρέη των χωρών της Ευρωζώνης. Διαφορετικά, η κερδοσκοπία με βάση τα επιτόκια θα επανέρχεται ξανά και ξανά»...

Οι... μαξιλάρες στην κυρία από μένα

Κάθε δεκαετία, ένα μέρος του κοινού ανακαλύπτει νέους τρόπους να επιδεικνύεται γύρω από το πάλκο, πρώτο τραπέζι πίστα

της ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ

Πώς αντιδρά ένας τραγουδιστής όταν, τη στιγμή που τραγουδά, οι θαμώνες τού πετούν στο πάλκο μαξιλάρες, καρτέκλες, ακόμα και σαμπανιέρες, σχηματίζοντας μαζί με τα λουλούδια σωρούς σκουπιδιών; Ο Παντελής Παντελίδης αποφάσισε ότι είναι καλύτερο να δείξει περισσότερο κολακευμένος, παρά αμήχανος: «Ευχαριστώ πολύ για όλα!» λέει προς το κοινό γύρω του, μια βραδιά ενθουσιώδους καταστροφής τον περασμένο Μάρτιο, στο βίντεο που μπορεί ο καθένας να δει στο Διαδίκτυο. Βλέπετε, χάρη στη μανία πολλών κυριών να καταγράφουν ό,τι ζουν, αντί να το ζουν, οι νέοι τρόποι του επιδεικτικού ξεφάντωματος των κέντρων απαθανατί-

Τριάντα χρόνια από τα «πεντοκίλιάρ» της Γλυκερίας, όλα μοιάζουν διαφορετικά αλλά και ίδια.

Από τον «Τζώνη» του Ζαμπέτα, στον Λε Πα και τον Γιάννη Βασιλείου των '90s ως τον Ρέμο στην Ψαρού και τον Παντελίδη.

ζονται και διαδίδονται μέσω Διαδικτύου.

Κινητά παλιά δεν υπήρχαν, επίδειξη όμως, πάντα. Και οι ποσότητες του αυθεντικού λαϊκού τραγουδιού γνωρίζουν ότι δεν πρέπει να συγκριθεί με τη διασκέδαση. Όλα είχαν την ώρα τους: Οι ταβέρνες όπου έπαιζαν οι λαϊκοί αριστοτέχνες έγιναν «κοσμικά κέντρα» την εποχή του αρχοντορεμπέτικου. Εγιναν ύστερα «μαγαζιά» για το σκυλάδικο και «πίστες» στην επικράτεια της λαϊκοποίησης. Το ζεϊμπέκικο του μερακλή αποσύρθηκε σιωπηλά, καθώς οι κάμερες των πρωινάδικων στράφηκαν στο τσιφτετέλι του μοντέλου. Και οι πιυκές κάθε ψυχισμού αποσιωπήθηκαν μπρος στο μονοκρατορία του εγωισμού.

Πολλά χρόνια πριν από την Ελλάδα της κρίσης, στη χώρα της σοσιαλιστικής ευημερίας του '80, που οδηγούσε τα βόρεια προάστια στα νότια, τάχα για να

κάνουν καβαλέ, αλλά στην πραγματικότητα για να επιδειχθούν, πρώτος διδάξας υπήρξε ο δαιμόνιος Λευτέρης Πανταζής. Σίγουρα δεν έμοιαζε στο είδωλό του, τον «πρίγκιπα Τόλη» (Βοσκόπουλο), ο οποίος όταν τραγουδούσε στη μεταπολίτευση έλιωνε με την «Αγωνία» και το αισθημά του τους ανερχόμενους νεόπλουτους της εποχής. Είχε όμως άλλες ικανότητες. Το πρώην «λουστράκι», ή Πόντιος όπως τον φώναζαν, εξελίχθηκε σε ικανό επιχειρηματία. Με έσοδα από την γκαρνταρόμπα των κέντρων και βέβαια από τα λουλούδια, καλλιεργούσε τη δική του συναλλαγή, καλώντας χωρίς ταξική διαφορά: «Όλα τα μωρά στην πίστα».

Την ίδια εποχή τα ρεπορτάζ οργιάζαν για τα ρημαγμένα νεκροταφεία και τα γαρίφαλα από τα μαδημένα στεφάνια που νότιζαν τα ιδρωμένα βράδια, τρα-

γουδιστές και κοινό. Μια μεγάλη βιομηχανία είχε αρχίσει, ενώ σε κάποια κέντρα της οδού Αχαρνών, της Πέτρου Ράλλη και της Εθνικής Οδού, η καταξίωση υπολογιζόταν ακόμη με το τελετουργικό άνοιγμα της σαμπάνιας.

Μια βραδιά στη Ρίτα

Οι πιο μερακλήδες επιδίδονταν και σε πιο ευφάνταστα κόλπα. Το άδειασμα μιας φιάλης ούισκι σε κύκλο και το άναμμα φωτιάς, όπως είχα δει στην παρακμή της Ρίτας Σακελλαρίου, έμοιαζε με δικαίωση του καλλιτέχνη στη Νίκαια, την ώρα που στη Συγγρού πετούσαν λούτρινα αρκουδάκια ή άνοιγαν νερωμένες σαμπάνιες Cair. Στο μεταξύ, η παλιά φρουρά των λαϊκών δημιουργών που έζησε τις μικρομεσαίες κοσμικές ταβέρνες του '50 και '60, όπου διασκέδαζε η μεταπολεμική

Ελλάδα, παρακολουθούσε με αμχανία τις αρένες του νεοπλουτισμού.

Κάθε δεκαετία ήταν σαν να επιδίωκε τη δική της υπερβολή, το δικό της χάζι. Στις αρχές του '90 ο Γιάννης Βασιλείου έκανε την Αθήνα να μιλάει για τις καλές εμφανίσεις του, που συνδύαζαν το σκληρό λαϊκό με τον δυναμισμό του Τζέιμς Μπράουν – as όψονται τα διδάγματα που είχε πάρει ο τραγουδιστής από αμερικανικά θεάματα. Η γενιά του λαϊφοτάιλ που ανέβαινε διψώντας για μεγαλύτερες ακρότητες στη διασκέδαση έτρεχε στην Αχαρνών να ακούσει το «Καμπριολέ» σε ένα χώρο που θύμιζε συνεργείο.

Πατι, βλέπετε, κάθε εποχή η επίδειξη οφείλει να είναι εντονότερη από την προηγούμενη. Για ένα μέρος της κοινωνίας, μαγκιά δεν είναι μόνο η γρήγορη ανέλιξη. Είναι και η επίδειξη της πέρα

από κάθε κανόνα. Αυτό ακριβώς την επιβεβαιώνει. Οι χάντρες, που παλιά πετούσε το κοινό, όπως μου αφηγούνταν κάποτε ο Γιώργος Μαρίνος για τα χρόνια του '60, μοιάζουν πλέον τόσο αθώες – ακόμη και αν κάποτε ήταν μαργαριτάρια. Ο Γιώργος Ζαμπέτας διηγείται έξοχα ένα περιστατικό στην κόρη του Κατερίνα στο βιβλίο της: «Βαθιά στη θάλασσα θα πέσω» (εκδόσεις Αγκυρα) σκιαγραφώντας τους επιδειξιμανείς θαμώνες. Ένας από αυτούς ήταν και ο Τζώνης «ο λοσχιάρχης». «Με το που έμπαινε στο μαγαζί, ήθελε υποδοχή με ξεφώνητο και ζεϊμπέκικο. Αυτός συνήθιζε να πετάει μαργαριτάρια στις τραγουδίστριες για να κάνει επίδειξη. Επειδή όμως δεν ήταν πραγματικά γαλαντόμος να χαρίζεται μαργαριτάρια, πλήρως τα γκαρσόνια να τα μαζεύουν διακριτικά και να του τα... επιστρέφουν». Ετσι ο Ζαμπέτας έγραψε το τραγούδι «Ο Τζώνης ο φιγουρατζής», αφού του σκάρωσε πρώτα μια έκπληξη. «Μεγάλε, απόψε ό,τι έριξες, θα μείνει στην ορχήστρα και στην τραγουδίστρια».

Οι εξομολογήσεις του Κώστα Γανωτή στο βιβλίο του «Περιμένοντας τον Λάκη Ρα» (εκδ. του Εικοστού Πρώτου), για τη διαδρομή του στο τραγούδι από τα πατάκια του Βόλου και τα «σκυλάδικα» της επαρχίας μέχρι τις παραστάσεις του Ανδρέα Βουτσινά στην Αθήνα, τα «λεζαντάκια μπροστνά τραπέζια», τις γυναίκες «παγώνια», αλλά και τη συμπεριφορά του κοινού, είναι από τις πιο ειλικρινείς και αποκαλυπτικές σχετικές περιγραφές. Και επιβεβαιώνουν όσα κατέγραψε ο Παντελής Βούλγαρης στην ταινία του «Όλα είναι δρόμος», με τον υπέροχο Γιώργο Αρμένη να σπάει ένα ολόκληρο κέντρο: πίτα, ποτήρια, πλακάκια, λεκάνες της τουαλέτας, κουφώματα, προσπαθώντας να ξεχάσει την απόρριψη της γυναίκας του. Και με το φως της αυγής, ενώ οι μπουζουξήδες παίζουν στην ύπαιθρο για χάρη του, εκείνος χορεύοντας να παρακολουθεί το γκρέμισμα του σκυλάδικου «Βιετνάμ», που αγόρασε στο μεταξύ για να το κατεδαφίσει.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Μαρινέλλα: Φωτογραφίζεται αποκλειστικά για τη ΓΥΝΑΙΚΑ

και διηγείται τη ζωή της μακριά από τα φώτα της σκηνής.

Κλέλια Ρένεση: Μια γνήσια ελληνίδα «λατίνα».

Γιώργος Μαρίνος: Οι δύσκολες ώρες ενός αιώνια χαρούμενου ανθρώπου.

Ομορφιά: Μήπως ήρθε το τέλος του botox;

Υγεία: Πώς θα χάσεις 10 κιλά χωρίς να κινδυνεύει η υγεία σου;

Η σημασία της ψυχολογίας στην προσπάθεια απώλειας βάρους

Beauty lab: Τα καλύτερα προϊόντα για την κυτταρίδα.

Θρύλος: Η ζωή της Γκρέις Κέλι στο σινεμά και τα πιο εντυπωσιακά κοσμήματα της ταινίας.

Μόδα: Πώς θα φορέσουμε τα λευκά. Τα παντελόνια του καλοκαιριού. Επιμονή στο άσπρο-μαύρο.

Τα χρωματιστά κοστούμια.

Στυλ: Πώς θα φορέσεις τα sneakers σου όλη μέρα και θα είσαι stylish.

ΓΥΝΑΙΚΑ
ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Μήπως ήρθε το τέλος του botox;

Μόδα
Το άσπρο είναι το νέο μαύρο

Ομορφιά
Τα it προϊόντα της άνοιξης

Επιστροφή στην ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΕΙΑ

Μαρινέλλα
Η ιδιωτική ζωή μιας ντίβας

Πρόσωπα
ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ
ΚΛΕΛΙΑ ΡΕΝΕΣΗ
ΙΒΑΝ ΣΒΙΤΑΪΛΟ
ΕΔΕΝΑ ΟΤΗΕΡΒΙΕΥ
ΝΙΚΗ ΚΑΡΤΣΩΝΑ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΖΟΥΛΙΑΣ
ΝΑΝΑ ΠΑΛΑΓΕΣΑΚΗ
ΒΙΚΥ ΚΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΜΑΪΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΡΙΤΙΚΗ / Του **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ**

Ένας πίνακας με ευτελή υλικά

Γιώργου Μολέσκου
Το ημιτελές ποίημα
εκδ.: Μεταίχμιο

Διαβάζοντας τα ποιήματα της συλλογής «Το ημιτελές ποίημα» του Γιώργου Μολέσκου έχεις συνεχώς την αίσθηση μιας φρασματογραφίας με αποκόμματα ρούκων ή ενός πίνακα του Χριστόφορου Σάββα φτιαγμένου με «ευτελή υλικά», κατά πως θα 'λεγε αναφορά της πολεοδομίας για μια ταπεινή οικοδομή.

Από το πρώτο κιόλας ποίημα, μιλά για «τα τάματα» των ποτών στο μοναστήρι του Απ. Ανδρέα που «έξω από την εκκλησιά, κείτονται / πεταμένα σε σωρό / σε διάδρομο σκοτεινό κι αδιέξοδο / Χέρια, πόδια, σώματα, κεφάλια». Ένας σωρός άχρηστων πραγμάτων που οι χιλιάδες των προσκυνητών τα προσπερνούν αδιάφορα. Το ευαίσθητο όμως μάτι του ποιητή, καθώς κινηματογραφεί τα πεταμένα ομοιώματα και τον χώρο που τα περιβάλλει («ένα διάδρομο σκοτεινό κι αδιέξοδο»), μετατρέπει τις εικόνες σε αισθήματα, κι αυτά σε ποιητικό στοχασμό. Που σε κάνει άζαφνα να δεις, μέσα στις δέκα τούτες γραμμές, την πορεία της δικής σου ζωής την αδιέξοδη, που αναζητά την ελπίδα σε κάτι πέρα από σένα. Και νιώθεις ένα σφιγμένο στην καρδιά καθώς συνειδητοποιείς την αδυναμία να φτάσεις στο θαύμα. Είναι οι δέκα τούτες γραμμές μια φρασματογραφική παράσταση της ζωής φτιαγμένη με ταπεινά αποκόμματα –λέξεις απλές, με τη συμβατική έννοια αντιποιντικές– που μαζί βαλμένα γίνονται μια ποιητική σύνθεση.

Όπως ο Τσέχωφ στα διηγήματά του, πάνε φευγαλέες στιγμές που, όμως, συμπυκνώνουν μέσα τους βαθιά προβλήματα της ύπαρξης. ενδεικτικά στον «Ανεμοστρόβιλο», η άμεση υπεροψία της φυσικής δύναμης, η οποία παραπέμπει και σε πολιτικές καταστάσεις και συλλογικές συμπεριφορές. Στους «Ποδηλατιστές στη Λευκασία», που «διασχίζουν τους δρόμους / μιας πόλης κουρασμένης από τη ρουτίνα», νιώθουμε το δικό μας άγχος να μας κυνηγά μες στη βαβούρα να προλάβουμε τα «πειγόντα» της μέρας, καθώς οι ποδηλατιστές, στον αντίποδά μας, αυτό που θέλαμε να ήμασταν να δεν μπορούμε, «σιωπηλοί σαν τα πουλιά τρέχουν μέσα στο φως». Η καθαρητική λειτουργία αυτού του –μο-

ναδικής ποιητικής ομορφιάς– στίχου μένει μετέωρη καθώς ο ποιητής: «Δεν χρειάζεται τίποτε άλλο να πεις / τίποτε να προσθέσεις / κι ως μείνει ημιτελές το ποίημα». Η έννοια του ημιτελούς, που ο ποιητής τη βγάζει και στον τίτλο της συλλογής, επανέρχεται και ως τίτλος στο «Ημιτελές ποίημα», όπου και πάλι ο ποιητής αφήνει μετέωρο το αίσθημα της πλήρωσης. Είναι αυτό που είπε κάποτε ο Ρίτσος: «Ποίηση είναι να σκάβεις διαρκώς στο ίδιο σημείο», ίσως μες στην ψυχή σου, που το απάτατο βάθος της δεν μπορείς να το φτάσεις ποτέ, ούτε και να συλλάβεις τις άπειρες αποχρώσεις της.

Κι ο ποιητής, «ένας περιοδεύων συλλέκτης / χρωμάτων, αρωμάτων, γεύσεων κι αισθήσεων / όψεων και μαγνητισμών προσώπων και σωματών / των υστερημάτων και των πλεονασμάτων του κόσμου / που τ' αγάπησε όλα και δεν θέλει τίποτε ν' αφήσει πίσω / και τα κουβαλά όλα βουλιάζοντας όσο ανεβαίνει». Αυτή την ποιητική αντίθεση «βουλιάζοντας όσο ανεβαίνει» την πραγματεύεται ο Σεφέρης στη «Γυμνοπαίδια» με εικόνες από «τ' αναδυόμενα νησιά» που «βυθίζονται», ή με την τραγική διαπίστωση «βουλιάζει όποιος σκώπνει τις μεγάλες πέτρες». Το στοιχείο της ποιητικής ή και φιλοσοφικής αντίθεσης του πραγματεύεται και σε άλλα ποιήματα της συλλογής ο Γιώργος Μολέσκος όταν συχνά καταφεύγει στην προσωπική ή και την ιστορική μνήμη για να βρει, όπως ο Ηράκλειτος, «το ρευστό και το σταθερό σημείο του κόσμου».

Κι είναι γι' αυτόν η ποίηση, ή άλλως η

ποιητική λειτουργία, η αναδίφηση του αδιόρατου και ανεπαίσθητου χώρου ανάμεσα στο ρευστό και το αιώνιο. «Μες στη ρευστότητα του κόσμου / μόνο σταθερό σημείο εσύ». Ή αλλιώς, σε «Αυτά τα άψυχα πράγματα», «Το καθένα κρύβει μέσα του μια ζεστασιά / ένα ίκνος ψυχής, μια σπιθαφή φωτός / μια αίσθηση σταθερότητας / μέσα στην ανελέητη ρευστότητα του κόσμου / μια ανθρώπινη ανάσα, μια χειρονομία / που προεκτάθηκε στον χρόνο». Κι ο ποιητής, «σαν τον μεταξοκόλληκα / που κόρτασε φύλλο κλωρό κι υφαίνει το μετάξι του», σε μια ποίηση χαμηλών πτήσεων, μια ποίηση όπου –εκτός λίγα πετάγματα– οι στίχοι πατούν πάνω στη γη, περπατούν, μοχθούν, στο μέτρο και τον ρυθμό του ανθρώπου.

Είναι, τέλος, και κάτι άλλο που συγκινεί στην ποίηση του Γιώργου Μολέσκου, όπως και σε αυτή τη συλλογή: η κοινωνική και πολιτική του ευαισθησία. Ενδεικτικά και πάλι, στον «Γορίλλα του Βερολίνου», η ενσυναίσθηση με το σκλαβωμένο ζώο και τον πόθο του «να βρεθεί μέσα στο παρθένο του δάσος / χίλια χρόνια πριν απ' όλα τούτα μόνος / πρόσωπο με πρόσωπο με τον θεό του». Στη «Θλίψη μέσα στις μεγάλες πόλεις», «όπου οι ζητιάνοι αγωνίζονται για μια δεκάρα», ο ποιητής εντοπίζει το σημείο του πόνου: «Η θλίψη μου γίνεται μεγαλύτερη το δείλι / όταν κοιτάζω νέους ανθρώπους / λευκούς, κίτρινους, μαύρους / να κάθονται ο ένας πλάι στον άλλο / πάνω στα μοναχικά παγκάκια / να σιωπούν και να κοιτάζουν στο κενό / είτε μέσα στην ίδια τους τη μοίρα». Κι αμέσως μετά να πέφτει σαν τσεκούρι η ερώτηση: «Πού θα κουνιάσουν όλοι αυτοί το βράδυ». Η ίδια θλίψη και στο «Χιονομένο πριονό σε ξένη πόλη», όπου δένει κόμπο την ψυχή σου η αντίθεση ανάμεσα σε αυτούς «με τα κοντρά πανωφόρια και τα ζεστά καπέλα» κι από την άλλη τους άστεγους που «ακουμπισμένοι πάνω στους τοίχους / των γκριζών κτιρίων / προσπαθούν να ζεσταθούν / μαζί με τα ποτά σκυλιά τους».

Μέσα στον κόσμο της ευμάρειας, όπου οι άλλοι αναπολούν τα θεσπέσια δείπνα σε πολυτελή ξενοδοχεία, ή τα μεγαλόπτερα παλάτια αρχόντων και τα άλλα δείγματα της αρχιτεκτονικής σε θαυμαστές πλατείες, ο Γιώργος Μολέσκος επιστρέφει με τη θλίψη του ποιητή για τη μιζέρια του ανθρώπου, την έκδηλη και την άδηλη...

ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ / Της **ΤΙΤΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ**

Η ζωή όπως την ξέραμε δεν ήταν αρκετή

ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΥΘΡΕΩΠΤΗΣ
Μια χαρά
εκδ.: Πατάκι .σελ. 224

«**Μια χαρά:**» ο τίτλος της πρώτης συλλογής διηγημάτων του Χρίστου Κυθρεώπη είναι η κλασική, κλασικιστική απάντηση στην ερώτηση «τι κάνεις». Ακόμη κι όταν τίποτε δεν πηγαίνει μια χαρά, κι όλα πηγαίνουν στραβά, και μάλιστα αρνησία να το δεις, βάζοντας, κατά κάποιο τρόπο, τη ζωή σου στον αυτόματο πιλότο. Πειθαναγκάζοντας τον εαυτό σου να είναι καλά, συνεπής προς τις ιδέες του, λογικός παρά τα τεράστια χάσματα που ανοίγονται κάτω από τα πόδια σου, ενώ απλώς περπατάς στην πόλη ή σε ένα βρόμικο αμφιθέατρο του Πόλεμου, στο βρεγμένο χώμα του νεκροταφείου ή στο γραφείο. «Αλλά ο χρόνος που κυλάει», όπως λέει ο συγγραφέας στον ωραίο τίτλο του τελευταίου του διηγήματος – που θα χρειαζόταν ωστόσο μια γενναία πύκνωση.

Τα διηγήματα είναι εκτενή, πρωτοπόρωστες αφηγήσεις τεσσάρων ανδρικών φωνών και δύο γυναικείων – οι γυναίκες πιο αδύναμες από τις αντρικές. Πρόσωπα

νέα, γεμάτα από ένα τεράστιο κενό, που διαλύει την παιδική ηλικία όπως η βροχή διαλύει το τεράστιο πτώμα της γιαγιάς το οποίο δεν έχει λιώσει, σε μαύρα δάκρυα επιτρέπει σε ανούσιες κι απελπισμένες σχέσεις να υποδύονται το ερωτικό πάθος: ανοίγει τον δρόμο στον τσαμπουκά που γίνεται μια ταυτότητα κουρελιασμένη όσο και οι σημαίες ή οι ιδέες που ο ίδιος αυτός τσαμπουκάς, γυναικείος κι αντρικός, αουλιγκάνικος και φεμινιστικός, υπεροπίζεται. Όλες οι ιστορίες πραγματεύονται την αλήθεια και το ψέμα στη ζωή των προσώπων, αυτό που δείχνουν κι αυτό που είναι, την άβυσσο ανάμεσα στα δύο από την οποία ξεπροβάλλει η κατάθλιψη, την ταυτότητα και την άρνησή της, τις ρωγμές, τους ακρωτηριασμούς και την κοινωνική εικόνα. Με ύφος ουδέτερο, απλό, καθημερινό, που αφήνει να διαφανεί η άβυσσος και ο ίλιγγος, αλλά επιλέγει να μην επιμείνει στην πτώση.

Ο ατρόμητος Μιχάλης, το καμάρι του γνηπέδου, είναι άλλος και πεθαίνει άλλως. Άλλος απ' ό,τι οι σύντροφοί του νομίζουν, απ' ό,τι κι ο ίδιος του ο κοληπτός πιστεύει αρχικά, μη αποδεκτός, απορριπτός και

η βία της ίδιας της ομάδας του τον καταπίνει – φέρνοντας τη μοίρα στα ίσα της, τα πράγματα όπως θα έπρεπε εξ αρχής να είναι. Αν ήξεραν πως δεν είναι Έλληνας, θα τον σκότωναν. Αν ήξεραν πως είναι δικός τους δεν θα τον σκότωναν. Δεν ξέρον πως δεν είναι Έλληνας ούτε πως είναι δικός τους. Τον σκοτώνουν για λάθος λόγο. Αλλά πάντως τον σκοτώνουν. Ολα βασίζονται σ' ένα ψέμα που καταλήγει να καθρεφτίζει την αλήθεια. Στο πρώτο αυτό διήγημα, το καλύτερο νομίζω της συλλογής, οι ανατροπές, πολύ καλά μελετημένες, περικλείουν στα γυρίσματα τους έναν ολόκληρο κόσμο που τρελαίνεται γιατί ακριβώς θα ήθελε να είναι διαφορετικός σ' έναν αλλιώτικο κόσμο.

Εσωτερικά τα γυρίσματα του δεύτερου διηγήματος, καταγράφουν την αγωνία ενός νέου παιδιού για την ασχμία του, μέσα από τον τραυματικό του επθμώνα για μια πανέμορφη κοπέλα, με την οποία βγαίνει τελικά ραντεβού. Για μια εργασία της Σκοπέλης. Σπουδαίο μυαλό σε κακοχωμένο κορμί, που γίνεται θέμα συζήτησης με τον καθρέφτη και τους οικείους, χωρίς κανένα παραμυθητικό αποτέλεσμα.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτή την εβδομάδα
Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

- 1. Παράδοση-αφοπλισμός της Μερραρχίας Πινερόλο στα Τρίκαλα, 1943, του Γιώργου Καραγιώργου.** Μια ακόμη κατάθεση στην ιστορική μνήμη για μία από τις σημαντικές μάχες της περιοχής.
- 2. Το φρούριο, το ρολόγι και το βυζαντινό υδραγωγείο των Τρικάλων, του Νεκταρίου Κατσόγιαννου.** Μια ακόμη προσθήκη στην τοπική ιστορία, αποτέλεσμα κοπιαστικής και πολύχρονης έρευνας.
- 3. Το αόρατο ρήγμα, του Αρίστου Δοξιάδη (Ικαρός).** Πώς λειτουργεί η ελληνική οικονομία στην πράξη; Σε τι διαφέρει από άλλες δυτικές οικονομίες;
- 4. 50 χρόνια Α.Ο. Τρίκαλα, του Σωτήρη Κύρμπα (Κρούνη).** Οι ποδοσφαιρικές ομάδες είναι μεγάλο μέρος της ιστορίας κάθε πόλης.
- 5. Από την αυτοεκτίμηση στον εγωισμό, του Χόρχε Μπουκάι (οργα).** Ένας γοητευτικός διάλογος-παιχνίδι με τις έννοιες της αυτοεκτίμησης, του φόβου, του εγωισμού, κ.λπ.
- 6. Τα εγκλήματα που συγκλόνισαν την Ελλάδα, του Πάνου Σόμπολου (Πατάκης).** Μερικά από τα εγκλήματα που χαρακτήρισαν πάντα στις μνήμες όλων, από τον άνθρωπο που πρωτοπήγε στον τόπο του εγκλήματος.
- 7. Η περιπέτεια της φιλοσοφίας, του Will Durant (Μεταίχμιο).** Ένα βιβλίο «σαν μύηση που ανοίγει απέραντους ορίζοντες με συναρπαστικό τρόπο».
- 8. Ο επαναστατημένος άνθρωπος, του Αλμπέρ Καμύ (Πατάκης).** «Ενα από τα σπουδαιότερα μανιφέστα του ανθρωπισμού».
- 9. Ο φερετζές και το πλήκιο, του Παύλου Τσίμα (Μεταίχμιο).** Μια πολύ ενδιαφέρουσα εξιστόρηση της αρχής της ελληνικής τηλεόρασης στην Ελλάδα και ταυτόχρονα η πολιτική ιστορία των τελευταίων 60 χρόνων.
- 10. Τα Τρίκαλα στα χρόνια της Κατοχής, του Δημήτρη Κωνσταντινίδη.** Όταν η τοπική ιστορία αποτελεί τα μικρά κεφάλαια της γενικής ιστορίας.

Αυτή την εβδομάδα
Λογοτεχνία

- 1. Ο,τι αγαπώ είναι δικό σου, του Νίκου Καλπούζου (Ψυχογιός).** Μια ερωτική ιστορία με φόντο τις ανατροπές της σύγχρονης ιστορίας.
- 2. Με μολύβι φάμπερ νούμερο δύο, της Αλκής Ζέη (Μεταίχμιο).** Ένα αυτοβιογραφικό κείμενο, ζωντανό, τριφερό, εκμυστηρευτικό.
- 3. Πολύ κιόνη μπροστά στο σπίτι, της Νίκης Αναστασέα (Πόλις).** Το βραβευμένο με το φετινό κρατικό βραβείο μυθιστορήματος.
- 4. Το κορίτσι απ' τη Σαμφούντα, της Σόφης Θεοδωρίδου (Ψυχογιός).** Απ' τη Σαμφούντα, τον Πόντο, τη Σύμωρη κι από κει στον Πειραιά, μια νεαρή γυναίκα αντιπαλεύει με πείσμα το πεπρωμένο της.
- 5. Και τα βουνά μίλησαν, του Κάλεντ Χοσέινι (Ψυχογιός).** Ένα μυθιστόρημα από την Καμπούλ ως το Σαν Φρανσίσκο, που μιλάει για τις επιλογές που επηρεάζουν τις επόμενες γενιές.
- 6. Αντίστροφη διαδρομή, του Γιώργου Πολυράκη (Ψυχογιός).** Μια ιστορία αγάπης στην Αθήνα των Ολυμπιακών Αγώνων και της κρίσης.
- 7. Σκηνές από τον βίο του Ματίας Αλμοσίνου, του Ισιδώρου Ζουρούγου (Πατάκης).** Ένα βιβλίο για την ιστορία της Ισπανίας και της Ευρώπης, ένα χρονικό της νοσταλγίας του Θεού και της συνάντησης των θρησκειών.
- 8. Το τέλος του γαλάζιου ρόδου, της Ελένης Πριεβόλου (Καστανιώτης).** Η ιστορία μιας γενιάς που σημάδεψε τη σύγχρονη Ελλάδα, αφήνοντας πολλά βάρη στο σήμερα.

* Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από το βιβλιοπωλείο «Τσιουπλάκος» (Ασκληπιού 15, Τρίκαλα).

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

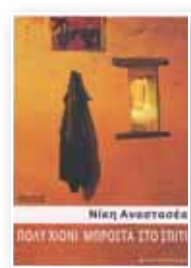
Ένας γοητευτικός διάλογος - παιχνίδι με τις έννοιες της αυτοεκτίμησης, του φόβου, του εγωισμού, κ.λπ.

Ένα μυθιστόρημα που αγγίζει την ιστορία της Ευρώπης του 20ού αιώνα με γοητευτικό τρόπο.

Μια πολύ ενδιαφέρουσα εξιστόρηση της αρχής της ελληνικής τηλεόρασης στην Ελλάδα και ταυτόχρονα η πολιτική ιστορία των τελευταίων 60 χρόνων.

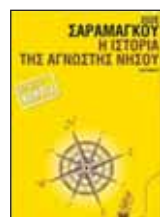
Το βιβλίο που βραβεύτηκε με το φετινό κρατικό βραβείο μυθιστορήματος.

Μια ιστορία αγάπης στην Αθήνα των Ολυμπιακών Αγώνων και της κρίσης.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΖΟΞΕ ΣΑΡΑΜΑΓΚΟΥ
Η ιστορία της άγνωστης νήσου
μετ.: Αθηνά Ψυλλιά
εκδ.: Καστανιώτη

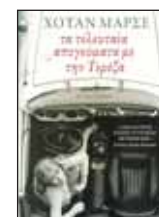
Ένας άνθρωπος ζητάει ένα καράβι για να βρει την «άγνωστη νήσο». Ποια όμως είναι η άγνωστη νήσος; Ένας δικτάτορας πέφτει από την καρέκλα του. Ένας οδηγός προσπαθεί να βρει βενζίνη σε περίοδο κρίσης. Ένας βασιλιάς προσπαθεί να αποκλείσει τον θάνατο από την επικράτεια του. Κάποια αντικείμενα επαναστατούν στην ανατριχιαστική γραφειοκρατική κοινότητα των ανθρώπων. Ένας κένταυρος νοσταλγεί το μυθικό παρελθόν του. Κι ένα εφηβικό άχτι εκδικείται τους ενήλικες...

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΑΒΡΑΑΜ Β. ΓΕΟΣΩΙΑ
Ρετροσπεκτίβα
μετ.: Μάγκυ Κοέν
εκδ.: Πόλις, σελ. 570

Στη δύση της ζωής του, ένας καταξιωμένος Ισραηλινός σκηνοθέτης φτάνει στο Σαντιάγο ντε Κομποστέλα μαζί με τη γερασμένη ηθοποιό κι αρχίζει να παρασεί σε ένα αφιέρωμα στο έργο του. Για έναν ανεξήγητο λόγο έχουν επιλεγεί για αυτήν τη ρετροσπεκτίβα μόνον οι πρώτες ταινίες που γύρισε με τον πρώην σεναριογράφο του με τον οποίο είναι μαλωμένοι εδώ και τριάντα χρόνια. Θα βρει τον ανιγναμτικό πίνακα «Ρωμική ευσπλαχνία», η παράσταση που ονομύ προκάλεσε την οριστική ρήξη του.

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΧΟΥΑΝ ΜΑΡΣΕ
Τα τελευταία απογεύματα με την Τερέζα
μετ.: Μαρία Παλαιολόγου
εκδ.: Πατάκι, σελ. 544

Ομορφος αλήτης της Βαρκελώνης, ο Μανόλο Ρέγιες περνάει τις μέρες του κλέβοντας μηχανάκια και αλλάζοντας κορίτσια. Ένα βράδυ γλιστράει στους κήπους μιας υπέροχης βίλας με μόνο σκοπό να κατακτήσει μια ωραία και πλούσια κοπέλα. Όμως στο παιχνίδι της αγάπης πιάνεται στα δίκτυα καμιά φορά και ο φάρος. Μυθιστόρημα - σταθμός της σύγχρονης ισπανικής λογοτεχνίας, το έργο καθέρωσε διεθνώς τον συγγραφέα του σε μια ιστορία θεαλλώδους αγάπης στη Βαρκελώνη της δεκαετίας του '60.

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
KRISTINA OHLSSON
Ματωμένη μαργαρίτα
μετ.: Γιώργος Μπαρουζής
εκδ.: Μεταίχμιο, σελ. 464

Πριν από δεκαπέντε χρόνια, καθώς μαζεύει λουλούδια την παραμονή της Γιορτής του Μεσοκαλοκαιριού μια έφηβη πέφτει θύμα βιασμού. Στις επόμενες μέρες ένας άντρας πέφτει θύμα τροχαίου και τον εγκαταλείπουν στο οδόστρωμα. Κανείς δεν τον αναζητά. Ταυτόχρονα ένας παπάς και η γυναίκα του βρίσκονται νεκροί - προφανώς από αυτοκτονία. Η Φριεντρίκα Μπεργκμαν, μαζί με την ομάδα του Αλεξ Ρεχτ αναλαμβάνουν τις ασυνδέτες μεταξύ τους υποθέσεις για να οδηγηθούν σε ένα δίκτυο δουλεμπορίου...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΛΟΥΚΙΑ ΜΑΝΩΚΑ
Η ζωή συνεχίζεται
εκδ.: Κέδρος, σελ. 484

Ένα ταξίδι από τον μικρασιατικό Πόντο μέχρι τη σύγχρονη Αθήνα των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 με άξονα τα μέλη μιας ελληνικής οικογένειας. Η ζωή των πρώην επηρεάστηκε από τα ιστορικά και πολιτικά γεγονότα τα οποία συγκλονίζουν την Ελλάδα κατά τις διάφορες χρονικές περιόδους, αλλά και από πρόσωπα που η μοίρα τα σπρώχνει αναπάνεχα στον δρόμο τους. Οι γαλήνιες και ευτυχισμένες περιόδους εναλλάσσονται με την καταστροφή και την απόνγωση και οι ανέσεις με τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης και τη στέρση.

Ελληνικό γαλάζιο προς το γκρι...

Στις ταινίες «Wild Duck» του Γιάννη Σακαριδη και «Να κάθεται και να κοιτάς» του Γιώργου Σερβετά

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ

Εικόνες από μια Ελλάδα μουντή, μετέωρη ανάμεσα σε αφηγηματικές συμβάσεις όπως αυτές του θρίλερ και του γουέστερν, συνθέτουν το ελληνικό κινηματογραφικό μπουκέτο του Μάη. Το «Wild Duck» του Γιάννη Σακαριδη και το «Να κάθεται και να κοιτάς» του Γιώργου Σερβετά, ουσιαστικά ολοκληρώνουν το πρόγραμμα των ελληνικών ταινιών, που άνοιξε πέρυσι το φθινόπωρο με το ευαίσθητο «September» της Πέννυς Παναγιωτοπούλου και

Μείξη θρίλερ και δράματος στο «Wild Duck», η ελληνική επαρχία σαν σκηνικό σύγχρονου γουέστερν στο «Να κάθεται και να κοιτάς».

κορυφώθηκε λίγο πριν από τα Χριστούγεννα με το ελληνικό blockbuster της χρονιάς, τη «Μικρά Αγγλία» του Παντελή Βούλγαρη. Στο «Να κάθεται και να κοιτάς» το κέντρο βάρους είναι μετατοπισμένο πίσω από τη σκιά της πρωταγωνίστριας, της Μαρίνας Συμεού, στην εκτός κάδρου αφήγηση που φέρνει στον νου την Κατερίνα Γώγου. Μια 30χρονη γυναίκα μεγαλωμένη στα '80s, «τότε που το μέλλον είχε λείζερ και το μοντέρνο γωνίες», αναζητάει το πλήκτρο για την επανεκκίνηση της ζωής της. Επιστρέφει, ίσως και φανταστικά, στον γενέθλιο τόπο της, μια παραθαλάσσια κωμόπολη μπλοκαρισμένη από τον νόμο της σιωπής.

Στο «Wild Duck» οι πόθοι οι ξεμπελάζουν την ταινία από τον ναρκισσισμό του στυλ. Το κάδρο γεμίζει από το πρόσωπο του Αλέξανδρου Λογοθέτη, που ζει την ωριμότερη κινηματογραφική του στιγμή. Ένας μοναχικός άντρας, καταχρεωμένος μηχανικός συστημάτων τηλεπικοινωνίας, περιφέρει το οικονομικό του χάλι ανά την Ελλάδα. Παράλληλα,

Ο Γιώργος Πυρπασόπουλος και ο Αλέξανδρος Λογοθέτης μπλέκουν σε ένα θρίλερ υποκλοπών. Το στιγμιότυπο είναι από το «Wild Duck» του Γ. Σακαριδη.

κρυφακούει μέσω παγιδευμένων τηλεφωνικής γραμμής το προσωπικό δράμα μιας άγνωστης (Θέμις Μπαζάκα) που πάσχει από καρκίνο. Παραδόξως, η μελαγχολία μετατρέπεται σε ανάλαφρη αίσθηση, παρασύροντας την ταινία μακριά πέρα από το μελό. Καθαρίζει και τον ορίζοντα από την κατάθλιψη.

Το «Wild Duck» ποντάρει στη μείξη θρίλερ και δράματος (δοκιμασμένη χημεία για συγκίνηση). Ποντάρει και στο στυλ. Σε μια μη γραμμική αφήγηση, που θα μπορούσαμε σχηματικά να την περιγράψουμε σαν τους επάλληλους κύκλους των ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων που εκπέμπονται από κεραιές, ή σαν τον κυματισμό που διαταράσσει ξαφνικά την ηρεμία μιας λίμνης. Καθώς εκτείνεται η περιφέρεια του κύκλου, και πληθαίνουν οι πληροφορίες γύρω από την υπόθεση, το σήμα που εκπέμπει η ταινία γίνεται ολοένα και πιο καθαρό. Ο Δημήτρης, εξπέρ στα δίκτυα επικοινωνιών, ζει το σύγχρονο δράμα του μικρομεσαίου. Η επιχείρησή του χρεοκοπεί και οι τοκογλύφοι ζητούν τα κέρδη τους.

Ο Νίκος, επιστήθιος φίλος του και πρώην συνάδελφός του σε εταιρεία κινητής τηλεφωνίας, του προσφέρει σωσίβιο για τις δύσκολες πρώτες ώρες του ναυαγίου. Αν παίζει για λίγο τον ντετέκτιβ, και εντοπίσει το σημείο από το οποίο γίνονται υποκλοπές στο δίκτυο κεραιών της εταιρείας του, θα αμειωθεί καλά. Ο Δημήτρης αποδέχεται την πρόταση και ανακαλύπτει την «τρύπα» διαρροής πληροφοριών από το δίκτυο σε ένα διαμέρισμα πολυκατοικίας, στο οποίο η εταιρεία λειτουργεί παράνομα μια κεραία. Ακριβώς πάνω από το διαμέρισμα-σκηνικό του θρίλερ των υποκλοπών βρίσκεται το σκηνικό ενός προσωπικού δράματος. Σε ένα ρετιρέ με θέα μέχρι την Αίγινα, η καρκινοπαθής Παναγιώτα προσπαθεί με αξιοπρέπεια να σταθεί όρθια στη ζωή. Το δράμα της και η αξιοπρέπεια της θα αλλάξουν εσωτερικά τον Δημήτρη.

Το γαλάζιο στον ουρανό του «Wild Duck» δεν έχει τον γνώριμο ελληνικό του τόνο, φαντάζει σαν μια φωτεινή εκδοχή του γκριζου. Ο πρωτοεμφανιζόμενος Σακαριδής οφείλει πολλά στον Λογοθέτη,

αλλά και στον διευθυντή φωτογραφίας Γιαν Φόγκελ.

Στο «Να κάθεται και να κοιτάς» η εικόνα της ελληνικής επαρχίας φαντάζει σαν σκηνικό σύγχρονου γουέστερν. Καμένη γη, λεπτατημένη από το όνειρο της «αρπαχτής». Χωρίς δέντρα, «που κρυβαν την ορατότητα κάνοντας παγίδες τους δρόμους» ή την αισθαντικότητα που έχει το ελληνικό φως. Όλα γκριζα και απειλητικά σε μια κωμόπολη που πα πα μόνον «Αλβανοί και Πακιστανοί έρχονται». Η Αντιγόνη, μια γυναίκα με τσαγανό, καθηγήτρια αγγλικών, αφήνει την Αθήνα, προφανώς λόγω οικονομικής κρίσης, και επιστρέφει στη γενέτειρά της όπου κάνει κουμάντο ένας σκληρός «άντρας». Ο Σερβετάς μιλάει για την αδιαφορία και την απάθεια που γίνονται γόνιμο έδαφος για καταπιεστικές εξουσίες. Για το «πού να μπλέκεις τώρα...», που ενίοτε είναι πιο καταστροφικό και από την ωμή βία. Ο λόγος του, όμως, γίνεται ξύλινος γιατί συχνά είναι σχηματικός ή επιτηδευμένος. Διασώζεται ο κακός της ιστορίας, ο Νίκος Γεωργιάκης.

Δείτε

Wild Duck (2013)

Ζεύξη πολιτικού θρίλερ και δράματος από τον Γιάννη Σακαριδη. Ένας χρεοκοπημένος επιχειρηματίας, μηχανικός, αναλαμβάνει να ρίξει φως σε μια υπόθεση υποκλοπών στο δίκτυο μιας εταιρείας κινητής τηλεφωνίας. Παράλληλα, υποκλέπει τις τηλεφωνικές συνομιλίες μιας ώριμης γυναίκας που πάσχει από καρκίνο. Η φωτογραφία είναι του Γιαν Φόγκελ και η μουσική του Χρήστου Παπαγεωργίου. Παίζουν: Αλέξανδρος Λογοθέτης, Θέμις Μπαζάκα, Γιώργος Πυρπασόπουλος.

Να κάθεται και να κοιτάς (2013)

Η 30χρονη Αντιγόνη επιστρέφει στη μικρή πόλη όπου γεννήθηκε. Στον έρημο σιδηροδρομικό σταθμό αντικρίζει έναν ηλικιωμένο άνδρα, αλλόκοτο σαν φάντασμα. Στη συνέχεια, συναντάει μια παλιά της φίλη (που είναι εξαρτημένη από τον παντρεμένο εραστή της), και τον πρώην φίλο της, που δεν την ακολούθησε στη φυγή της από το χωριό στην Αθήνα στο παρελθόν. Τις επόμενες μέρες θα συνδεθεί ερωτικά με έναν νεαρό, που βρίσκεται κάτω από την επιρροή του εραστή της φίλης της. Γυρίστηκε από τον Γιώργο Σερβετά. Παίζουν: Μαρίνα Συμεού, Γιώργος Καφετζόπουλος, Νίκος Γεωργιάκης (φωτ.).

ΘΕΑΤΡΟ
Οιαίτο
15 YEARS

David Ives
Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ
VENUS IN FUR
ΜΕ ΤΗ ΓΟΥΝΑ

Βασισμένο στο μυθιστόρημα του Λέοπολντ φον Ζάχερ-Μαζάκ

Σκηνοθεσία: Γιώργος Οικονόμου

Βίκυ Παπαδοπούλου
Γιώργος Παπαγεωργίου

13 & 14
Μαΐου 2014
Τρίτη & Τετάρτη

77 77 77 45
e-tickets
www.rialto.com.cy

Εισιτήρια €15 - €10

Χορηγός Επικοινωνίας
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τα Beauty Line αγκαλιάζουν τη Europa Donna Κύπρου

Όλα τα έσοδα από τις πωλήσεις του Beauty Line Magazine ενισχύουν τη **Europa Donna Κύπρου**. Το περιοδικό διατίθεται στην τιμή του €1.

Το περιοδικό διατίθεται αποκλειστικά σε όλα τα καταστήματα Beauty Line.

BEAUTY LINE
Λευκωσία | Λεμεσός | Λάρνακα | Πάφος | Παραλίμνι
Παράρτημα Τηλεφωνική Προσφ: 77771701, www.beautylinemagazine.com.cy

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ: 28.4.2014 - 4.5.2014

Πολιτισμός κυπριακής τηλεόρασης
Φταίμε εμείς που τρώμε ό,τι μας σερβίρουν ή εκείνοι που μας τα προσφέρουν;

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
Ο ημετελικός του μουσικού παιχνιδιού «The Voice» αλλά και η καθημερινή σειρά «Μπρούσκο» ήταν τα δύο τηλεοπτικά προγράμματα που ανέβασαν την περασμένη εβδομάδα ακόμα πιο ψηλά τον ANTI1 με μερίδιο τηλεθέας 23%.

Παρακολουθώντας τηλεόραση δεν θα ήθελα να πιστέψω ότι το μέγεθος του επιπέδου μας φτάνει μέχρι εκείνο του «Your Song» ή του «Πού σου νέφκω».

Ο Δήμος Λάρνακας κάλεσε του δημότες στις Φοινικοϋδες να στηρίξουν παίκτρια του «The Voice». Πολιτισμός!

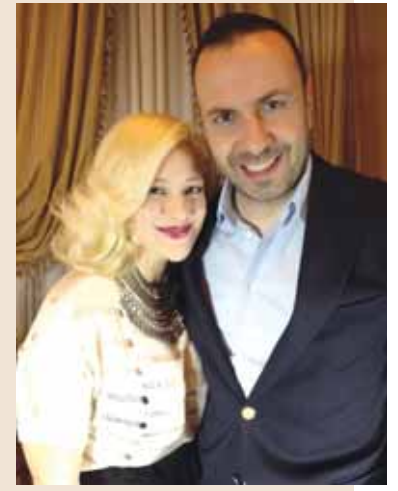
κνίδι της τηλεθέας. Ο ANTI1, σε απόσταση ασφαλείας πλέον από τους υπόλοιπους μνηστήρες της κορυφής, αναδεικνύεται νικητής της τρέχουσας τηλεοπτικής σεζόν μερικές εβδομάδες πριν από τη λήξη της. Και ενώ τα υπόλοιπα κανάλια ψάχνουν λύσεις επιβίωσης αλλά και εξοικονόμησης χρημάτων για την επόμενη σεζόν στον ANTI1 τριβούν τα χέρια με ικανοποίηση και ανακούφιση, αφού τόσο το «The Voice» όσο και το «Μπρούσκο» βάζουν πλώρη για το δεύτερο τους κύκλο γεγονός που εξασφαλίζει πιθανή πρωτιά του σταθμού και την επόμενη σεζόν. Η τρέχουσα σεζόν μας προβληματίσε ιδιαίτερα φέτος όχι τόσο για το τι πρόβαλαν τα κανάλια αλλά για το γεγονός ότι εμείς τα παρακολουθούμε. Φταίμε εμείς που τρώμε ό,τι μας σερβίρουν ή αυτοί που μας τα σερβίρουν; Βέβαια, εμείς δεν παραγγείλαμε τίποτα και μπορούμε με το τηλεχειριστήριο να αλλάζουμε κανάλι με πλήθος επιλογών από θεματικά

και συνδρομητικά κανάλια που μας προσφέρει πλέον η ψηφιακή τηλεόραση. Παρόλα αυτά το τραγικότερο είναι πως επιλέγουμε να τρώμε πιάτα όπως το ανεκδιήγητο, ανεμπνευστο και απαράδεκτο ριάλιτι «Your Song», το κακόγουστο «Πού σου νέφκω», το ακατανόητο «7 ουρανοί και τα σύννεφα αλτήες», το νερόβραστο μελό «Βαλς με δώδεκα θεούς» αλλά και προηγούμενως το «Feel fantastic». Αυτά και άλλα πολλά συναρμολογούν το παζλ της τρέχουσας τηλεοπτικής σεζόν τα οποία μάλλον τα σημειώναν και εξακολουθούν να σημειώνουν υψηλά νούμερα τηλεθέας. Και το ερώτημα είναι ένα: Τι μας συμβαίνει επιτέλους; Ο γιάλος είναι στραβός ή στραβά αρμενίζουμε; Βέβαια, μπουρδες του τύπου: «Αυτά θέλει ο κόσμος», «Η αγάπη του κόσμου τα φέρνει εκεί», «Ο κόσμος αγαπά τις κυπριακές παραγωγές οι οποίες γίνονται με αγάπη και πάθος», «Αφού γράφουν νούμερα», δεν

ευσταθούν. Η κυπριακή τηλεόραση χρειάζεται αναπροσαρμογή, έμπνευση, ποιότητα και ποιότητα δεν σπναινει μόνο: Η Μαρία Φαραντούρη συναντά την Αλίκη Καγιαλόγλου με ρεπερτόριο σε ποίηση Ρίτσου και Ελύτη και η Νένα Βενετσάνου απαγγέλλει και τραγουδά Καβαφίδια. Ποιότητα είναι ένα καλό σενάριο με αρχή, μέση και τέλος, σειρές με καλές ερμηνείες χωρίς κομπάρσους και ατάλαντους, χωρίς υπερβολές, τηλεοπτικές παραγωγές χωρίς φτιασιδία, την Ποταμίτου παρουσιάστρια να χαστουκίζει τον συμπαραουσιαστή της και τον Ακανθιώτη να ποιεεί τέχνη τέτοιου τύπου. Ο Ακανθιώτης ήταν χαριτωμένο αστέρι στους Ανοημούς, τώρα φτάνει! Παρακολουθώντας κυπριακή τηλεόραση δεν θα ήθελα να πιστέψω ότι το μέγεθος του επιπέδου μας φτάνει μέχρι εκείνο του «Your Song». Κορυφαία βέβαια στιγμή η οποία αναδεικνύει το επίπεδο του πολιτισμού μας,

είναι η ειδική πρόσκληση του Δήμου Λάρνακας για στήριξη συμμετέχουσας στο «The Voice» στην Πλατεία Ευρώπης παρακαλώ στις Φοινικοϋδες όπου και προβλήθηκε την Παρασκευή ο τελικός του μουσικού τάλεντ σόου. Βλέπετε ο Δήμος Λάρνακας στηρίζει τον πολιτισμό και το αποδεικνύει. Μας φάγανε τη Γιουροβίζιον, σου λέει, δεν θα μας φάνε και το «The Voice».

ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΠΛΑΝΟ

Η Νατάσσα Μποφίλιου στο «Τετ-α-τετ»

Ένα από τα πιο ανερχόμενα και περιζήτητα ονόματα της ελληνικής μουσικής σκηνής, η Νατάσσα Μποφίλιου, δίνει την πρώτη της μεγάλη και εξομολογητική συνέντευξη της σε κυπριακό τηλεοπτικό κανάλι. Αυτή τη Δευτέρα 12/5 στις 23:15 στο PIK1 η Ελληνίδα τραγουδίστρια που τάρταξε τα «νερά» της ελληνικής διασκογραφίας μιλάει για τη ζωή της, την καριέρα της, την κοσμοθεωρία της, την αριστερά, τη σύγκρουσή της με τη «Χρυσή Αυγή» αλλά και για τα... κιάλια της, τα μαλλιά της και το «παρεξηγημένο» look της. Η ερμηνεύτρια με τις sold out εμφανίσεις σε Ελλάδα και Κύπρο και την ολόενα και αυξανόμενη αποδοχή από τον χώρο, αποκαλύπτει γιατί απέρριψε πρόταση από το «The Voice» για να είναι κριτής.

Table with 2 columns: Rank and Channel/Percentage. 1 ANTI 23%, 2 OTHERS 18.4%, 3 ΣΙΓΜΑ 14.1%, 4 PIK1 16.3%, 5 MEGA 15.5%, 6 OTHER CY 10%, 7 PIK2 1.8%, 8 ΔΤ 1.3%, 9 CY PAV 1.3%

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Έξνο κανάλια των CytaVision, Primetel, Cablenet, OTHER CY: Extra, Capital, MADcy, Music Tv, CY PAV: LTV, LTV 1, 2, 3, LTV SPORTS 1, 2, CYTACINEMA, CYTASPORTS, NRG. ΠΗΓΗ: NELSEN AUDIENCE MEASUREMENT

PIK1 THΛ.: 22862000

- 19.20 Κυπριώτικο σκετς
07.30 Θεία λειτουργία
10.30 Στην άκρη του παράδεισου - (Ε)
12.15 Η ύπαιθρος εβδομαδιαία εκπομπή με θέματα από την κυπριακή αγροτική ζωή.
12.45 Κύπρος ένα ταξίδι Ένα οδοιπορικό στην Κύπρο του χθες και του σήμερα.
13.15 Είμαστε εδώ Νεανική εκπομπή.
14.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.15 Σάββατο και απόβραδο
15.45 Τετ-Α-Τετ - (Ε)
17.00 Η παροικία μας Μια εκπομπή με πρωταγωνιστές τους απόδημους Κυπρίους.
17.30 Αμύνεσθαι περί πάτρης
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18.15 Πατάτες 9 - (Ε) Σατιρική εκπομπή.
18.50 Χωρίς αποσκευές Ταξιδιωτική εκπομπή, με την Αλεξία Αναστασίου.
19.20 Κυπριώτικο σκετς - (Ε) «Ο Θεός μας ο Αυστραλέζος» Μέρος Β'.
20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.30 Νόρα Ρόμπερτς: Βόρειο Σέλας Αστυνομική τηλεταινία με τμήματα, με τους Λι Αν Ράιμς, Ραζάνα Αρκέτ, κ.ά.
23.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
23.15 Πατάτες 9 - (Ε)
23.45 Η παροικία μας - (Ε)
00.15 Τετ-Α-Τετ - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.
02.15 Επαναλήψεις

PIK2 THΛ.: 22862000

- 21.00 Έλληνες του Πνεύματος
07.00 MAD Music
09.00 Παιδική ζώνη
α. Το κόκκινο λεωφορείο β. Τόμας το τρενάκι γ. Ποκόγιο δ. Μπομπ ο μάστορας ε. Μπάρνι στ. Κλίφφοντ ζ. The big Cartoonie show η. Τα τρελά Καρτούνς θ. Στη χώρα του γιατί (Ε)
13.10 Παιδική ζώνη - (Ε)
α. Το κόκκινο λεωφορείο ταξιδεύει β. Τόμας το τρενάκι γ. Ποκόγιο δ. Μπομπ ο μάστορας ε. Μπάρνι στ. Στη χώρα του γιατί Γιατί TV - (Ε)
15.45 Το ταλέντο στην επικοινωνία της επιστήμης - (Ε) (Fame Lab)
Εθνικός Διαγωνισμός για την ανάδειξη νέου ταλέντου στην επικοινωνία της Επιστήμης.
17.00 Μηχανοκίνητος αθλητισμός - (Ε)
17.30 Πορεία προς το Παγκόσμιο Κύπελλο 2014 - (Road to Fifa World Cup 2014) Πρόγραμμα 12ο. (Κροατία - Κολομβία)
18.00 Επιζώντες - Γενικότητα των Αρμενίων - (Ε) Ντοκιμαντέρ.
19.00 MAD Music
20.40 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)
20.50 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)
21.00 Έλληνες του Πνεύματος και της Τέχνης Σειρά ντοκιμαντέρ. «Μίκης Θεοδωράκης». Έργα και ημέρες
22.35 ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Ε)
23.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Ε)
23.50 ΓΙΟΥΡΝΙΟΥΣ

MEGA THΛ.: 22477777

- 21.15 Your Song
06.00 Φιλοδοξίες - (Ε) Ελληνική σειρά.
07.00 Θεία λειτουργία Απευθείας μετάδοση.
10.00 Μπουκιά και σωτήριο (Ε) Εκπομπή μαγειρικής, με τον Ηλία Μαμαλάκη.
11.00 Dr. Cook - (Ε) Εκπομπή μαγειρικής με τον Γιάννη Λουκάκο.
12.00 Εραστής διτάνων προαστίων - (Ε) Ελληνική σειρά.
12.50 Μουσικό κουτί Live - (Ε)
14.30 Πού σου νέφκω special... - (Ε)
15.20 Just the 2 of us - (Ε) Με τη Ζέτα Μακρυπούλια.
18.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18.30 Κάτω Παρτάλι - (Ε) Ελληνική κωμική σειρά, με τους Τάσο Χαλκιά, Βίκυ Σταυροπούλου, κ.ά.
19.30 Είσαι το τσίρι μου - (Ε) Ελληνική σειρά, με τους Ανδρέα Μικρούτσικο, Ρίτσαρντ Τζόνσον, κ.ά.
20.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.15 Your Song - Live Talent show, με τον Ανδρέα Μικρούτσικο, Crucifer of blood
01.00 Ξένη σειρά. Επ. 7ο. «Give peace a chance».
01.20 Το σόι μου μέσα - (Ε) Ελληνική σειρά.
02.10 Λευκός Οίκος - (Ε) Ελληνική σειρά.
03.00 Το νέο του ANTI - (Ε)
04.00 Οι χωραφές - (Ε) Κυπριακή σειρά.
04.40 Η αγάπη είναι light - (Ε) Ελληνική σειρά.

ANTI THΛ.: 22200200

- 21.15 YFSF
06.20 Πρωινή ενημέρωση Ενημερωτική εκπομπή.
07.00 Το έβδομο κλειδί - (Ε) Κυπριακή σειρά.
08.00 Οι Μεν και οι Δεν - (Ε) Ελληνική σειρά.
08.50 Ο Τζιτζίκας και ο Μέρμηγκας - (Ε) Ελληνική σειρά.
09.40 Άκρως οικογενειακών - (Ε) Ελληνική σειρά.
10.30 Λίτσα.com - (Ε) Ελληνική σειρά.
11.20 Εργαζόμενη γυναίκα - (Ε) Ελληνική σειρά.
13.00 Music and more Ψυχαγωγική εκπομπή.
13.50 Βαλς με 12 θεούς - (Ε) Κυπριακή σειρά.
15.00 Μπρούσκο - (Ε) Κυπριακή σειρά.
16.50 The Voice - (Ε)
18.00 Τα νέα του ANTI σε 10'
18.10 The Voice - (Ε) Μουσικό talent show.
20.20 Τα νέα του ANTI
21.15 Your Face Sounds Familiar (B' κύκλος) Ζωντανό show με τη Μαρία Μπεκατώρου.
00.15 Τίτλοι ειδήσεων
00.20 Αθλητικές ειδήσεις
00.30 Grey's anatomy - (Ε) Τηλεοπτική σειρά. Επ. 7ο. «Give peace a chance».
01.20 Το σόι μου μέσα - (Ε) Ελληνική σειρά.
02.10 Λευκός Οίκος - (Ε) Ελληνική σειρά.
03.00 Το νέο του ANTI - (Ε)
04.00 Οι χωραφές - (Ε) Κυπριακή σειρά.
04.40 Η αγάπη είναι light - (Ε) Ελληνική σειρά.

ΣΙΓΜΑ THΛ.: 22580100

- 22.30 Κοροϊδία της ηριγκιπέας
05.40 Οι Τάκκοι - (Ε) Κυπριακή σειρά.
06.25 Βουράττε γιετόνι - (Ε) Κυπριακή σειρά.
07.15 Robbin Hood - (Ε) Παιδικό πρόγραμμα.
08.10 Παιδική ταινία UEFA Champions League Magazine
09.30 Μες στην καλή χαρά Ψυχαγωγική εκπομπή με την Κατερίνα Καραβάτου
14.00 The Social Media Show - (Ε)
14.40 7 ουρανοί και σύννεφα αλτήες - (Ε) Κυπριακή σειρά.
16.00 Μην αρχίζεις τη μουρμούρα - (Ε) Ελληνική σειρά.
16.10 The cooking - (Ε)
16.45 Άκου τι είπαν - (Ε) Τηλεοπτική με τον Χρήστο Φερεντίνου.
17.30 Τί θα φάμε σήμερα μαμά; - (Ε) Εκπομπή μαγειρικής.
18.30 Τομές στα γεγονότα
18.35 Πάμε πακέτο - (Ε) Εκπομπή με τη Βίκυ Χατζηβασιλείου.
20.20 Τομές στα γεγονότα
21.30 Joker - (Ε) Τηλεοπτική με τη Σύλβια Ιωαννίδου.
22.30 Το κοροϊδία της ηριγκιπέας Μουσική κωμωδία. Γεγονότα σε τίτλους
23.50 My babysitter's a vampire - Ξένη σειρά.
00.20 Μες στην καλή χαρά - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.
03.50 Ελένη - (Ε)

MAD THΛ.: 22472472

- 17.30 Fashion Music Project
02.00 Insomnia Mixer
06.00 Wake Up... Hits
08.00 Breakfast
11.00 Greeks Only Mixer
12.00 MAD Greek Top 10
13.00 Greeks Only Mixer
14.00 Breaking MAD
15.00 Zone M
17.00 Mixer
17.30 Fashion Music Project
18.00 Λάικ στα ελληνικά
18.00 Hits Non Stop
21.00 OK @ Night
22.00 Nu School Old School
23.00 Zone M
CAPITAL THΛ.: 25577577
21.00 Contagion
08.00 Κουζίνα με άποψη - (Ε)
08.30 Star stories - (Ε)
09.00 Παιδική ζώνη
12.05 Αρμονία και φύση - (Ε)
12.15 Τηλεαγορά
14.00 Τα κοπέλια
14.30 Τηλεαγορά
16.35 Η Λουίζα και η παρέα της
17.00 Αλόθος στον έρωτα
18.30 Πέστα στη Θέκλα
20.10 Εσμεράλδα - (Ε)
21.00 Contagion
22.55 Outlaw trail: The treasure of Butch Cassidy
00.40 Finish line
02.10 Forbidden territory
03.45 Sharper's peril
05.40 Pacific Blue - (Ε)

TV PLUS THΛ.: 22600600

- 21.15 Wag the dog
08.05 Παιδική ζώνη
12.00 KOVIZ FUN
14.00 Μελέτησε το - (Best of)
15.00 Φ+M Live - (Best of)
16.00 Τηλεαγορά
17.00 Μεταξύ μας
18.00 The Fresh Prince of Bell Air, IV
18.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
19.00 Εξελίξεις στη showbiz
19.30 Το δίδυμο της συμφωνίας
20.55 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.15 Wag the dog
22.50 The Fifth Element Περίπτωση
01.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Από το Star)
02.05 Μία - (Ε)
03.30 Φ+M Live - (Ε)
LTV THΛ.: 22357272
21.00 Like Dandelion Dust
07.30 License to drive
09.15 Working girl
11.15 The Majestic
14.00 What a girl wants
15.45 Close Up - (Ε)
16.15 Gulliver's Travels
18.00 Αγγλικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου - (Live)
20.00 LTV Sports News
21.00 Like Dandelion Dust
23.00 LOL
00.45 Ζώνη ενηλίκων
04.40 Ένα τρελό ζιζάνιο (Private Benjamin)
06.30 LTV Sports News - (Ε)

EXTRA

- 07.15 Extra Kids 11.05 Extra μαγειρική 12.00 Ελληνική ταινία 14.00 Ταξίδι ζωής 16.00 Το πάρτι της ζωής σου 16.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (νοηματική) 17.00 Ελληνική ταινία 18.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ 19.30 Ελληνική ταινία 21.00 7 μέρες Κύπρος 22.30 Ελληνική ταινία 23.55 Ξένη ταινία 01.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
NOVACINEMA 1
07.25 Cine News 08.20 Judy Moody And The Not Bumme Summer 09.55 Madagascar 3: Europe's Most Wanted 11.30 The Watch 13.15 Hotel Adlon 15.00 NCIS, XI 15.50 Person of Interest 16.40 Bachelorette 18.15 The Impossible 20.10 Playing For Keeps 22.00 Now You See Me 00.05 Your Sister's Sister 01.40 The Following 02.40 Take This Waltz
NOVASPORTS 1
06.30 Novasports - Classic Zone 09.00 ΠΑΟΚ-Ατρόμητος (Ε) 11.00 Στιγμιότυπα Χορού (Ε) 12.00 Ο Δρόμος προς το Ρίο (Ε) 12.30 Novasports - Classic Zone 14.30 TODAY 15.00 Αποστολή: Βραζιλία - Επ. 21ο 15.30 Αστέρας Τρ.-Παναθηναϊκός - (Ε) 17.30 ΜΙΑ ΠΟΛΗ-ΜΙΑ ΟΜΑΔΑ-Η ΟΜΑΔΑ ΜΟΥ 18.00 Αργεντινικό Πρωτάθλημα 20.00 Novasports - Classic Zone 20.30 Ατρόμητος-ΠΑΟΚ (Live) 22.30 Παίζουμε Ελλάδα! (Live) 23.30 ΠΑΟ-Αστέρας Τρ.
LTV SPORTS 1
07.00 Αγγλικό Πρωτάθλημα (Ε) 09.00 Γυναίκειο Βόλεϊ 11.10 Τριαθλο (Ε) 12.05 Γερμανικό Πρωτάθλημα 14.00 Μαγκαζινο Ισπανικού Πρωταθλήματος (Ε) 14.30 Χωρίς παρωπίδες (Ε) 15.15 Ιπποδρομίες (Live) 20.30 Αγώνες αυτοκινητό (Live) 21.00 Ισπανικό Πρωτάθλημα (Live) 01.00 Αγγλικό Πρωτάθλημα.

Ο κόσμος του σκοτεινού Ιντερνετ

Παραμένει κρυφό από μηχανές αναζήτησης, διωκτικές αρχές και κρατικές υπηρεσίες

Του **ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ**

Από τους εκατομμύρια ανθρώπους που «σερφάρουν» καθημερινά από τον υπολογιστή ή την «έξυπνη» συσκευή τους, πολλοί ίσως δεν έχουν διανοηθεί πως, εκτός από το «ορατό» Ιντερνετ, υπάρχει κι ένα παράλληλο online «σύμπαν» από υπηρεσίες και ιστοσελίδες στις οποίες δεν υπάρχει περίπτωση να... πέσουν κατά τύχη πάνω τους. Απροσπέλαστο από τους συμβατικούς browser, το «σύμπαν» αυτό έχει «βαφτισθεί» Σκοτεινό Διαδίκτυο (Darknet). Ένα όνομα που χρωστά στο γεγονός ότι παραμένει κρυμμένο από τις μηχανές αναζήτησης που «σαρώνουν» το web, όπως και από τις διωκτικές αρχές ή τις υπόλοιπες κρατικές υπηρεσίες ανά τον κόσμο.

Η λογική του Darknet είναι να παρέχει ανωνυμία σε όσους το χρησιμοποιούν – κάτι που, όπως ισχύει και στον πραγματικό κόσμο, αποτελεί μια ευκαιρία την οποία

Μέσα από το Darknet γίνονται παράνομες συναλλαγές από online καταστήματα ως επί το πλείστον στο εικονικό νόμισμα bitcoin.

δεν θα άφηναν ανεκμετάλλευτη οι εγκληματίες. Από τις έκνομες δραστηριότητες που έχουν βρει «στέγη» σε αυτό, ψηλά στη λίστα βρίσκεται η διακίνηση κάθε λογής παράνομου προϊόντος ή υλικού. Έτσι, το Σκοτεινό Διαδίκτυο επιστρατεύεται κατά κόρον για αγοραπωλησίες παιδικής πορνογραφίας, ναρκωτικών, όπλων, κλεμμένων πιστωτικών καρτών και πλαστών ταυτοτήτων.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι παράνομες συναλλαγές γίνονται από online «μαύρες αγορές», δηλαδή σάιτ όπου οι «πωλητές» αναρτούν τις αγγελίες τους και δέχονται παραγγελίες. Όπως λειτουργεί και το νόμιμο ηλεκτρονικό εμπόριο, τα προϊόντα αποστέλλονται ταχυδρομικά, στη διεύθυνση που θα επιλέξει ο αγοραστής. Με τη διαφορά ότι οι αγοραπωλησίες γίνονται ως επί το πλείστον σε bitcoin, το εικονικό νόμισμα στο οποίο δεν εμπλέκεται κάποια κεντρική τράπεζα, με συνέπεια να είναι πιο δύσκολο να ανιχνευθούν οι συναλλαγές.

Το Darknet είναι ένα δίκτυο από σέρβερ, οι οποίοι βασίζονται σε τεχνολογίες κρυ-

Το Σκοτεινό Διαδίκτυο επιστρατεύεται κατά κόρον για αγοραπωλησίες παιδικής πορνογραφίας, ναρκωτικών, όπλων, κλεμμένων πιστωτικών καρτών και πλαστών ταυτοτήτων.

πτογράφησης για να ανταλλάσουν δεδομένα. Η πιο διαδεδομένη τεχνολογία γι' αυτό τον σκοπό είναι το Tor (The onion router), το οποίο αναπτύχθηκε αρχικά από το Ερευνητικό Εργαστήριο του αμερικανικού πολεμικού ναυτικού, για την προστασία των στρατιωτικών επικοινωνιών. Χάρis στο Tor, ένα σάιτ μπορεί να αποκρύπτει τα ψηφιακά του ίχνη, «καμουφλάροντας» τον σέρβερ που το φιλοξενεί. Παράλληλα, η τεχνολογία εξασφαλίζει πως πρόσβαση στο Σκοτεινό Διαδίκτυο έχουν μόνον χρήστες που έχουν εγκαταστήσει το ανάλογο λογισμικό στο μηχανήμα τους. Λογισμικό που εγγυάται και τη δική τους ανωνυμία.

Μέχρι πρόσφατα, ακόμη κι αν είχε κανείς εγκαταστήσει το software, θα έπρεπε να γνωρίζει επίσης τη συγκεκριμένη διεύθυνση κάθε ιστοσελίδας που θέλει να επισκεφθεί. Ωστόσο, πριν από λίγες εβδομάδες, το Darknet απέκτησε το δικό του «ψαχτήρι», το Grams, μια μηχανή αναζήτησης που συγκεντρώνει αποτελέσματα από οκτώ online «μαύρες αγορές» και τις αγγελίες τους. Βέβαια, το κίνητρο

του δημιουργού του Grams είναι το κέρδος, αφού όπως ανέφερε στο αμερικανικό περιοδικό Wired, σύντομα θα αρχίσει να χρεώνει όσους θέλουν οι αγγελίες τους να εμφανίζονται ψηλότερα στα αποτελέσματα.

Εξάλλου, το κέρδος είναι επίσης βασική αιτία που οι περισσότερες από αυτές τις ιστοσελίδες εμφανίστηκαν μετά τον περασμένο Οκτώβριο και παρά τη σύλληψη τότε από το FBI του ανθρώπου που φέρεται να είναι ο «εγκέφαλος» πίσω από το Silk Road, «μια από τις πιο εξελιγμένες online «μαύρες αγορές» όπως έχει χαρακτηριστεί. Κι αυτό γιατί, με βάση τη δικογραφία, τα έσοδα του Silk Road μέσα σε λιγότερο από 3 χρόνια λειτουργίας άγγιξαν τα 80 εκατομμύρια δολάρια, από την προμήθεια που χρέωνε για κάθε αγοραπωλησία. Μάλιστα, οι συναλλαγές που έγιναν στο διάστημα λειτουργίας του σάιτ φαίνεται πως ξεπέρασαν τα 1,2 δισ. δολ.

Πάντως, σύμφωνα με τις διωκτικές αρχές σε όλο τον κόσμο, το Σκοτεινό Διαδίκτυο κάνει πιο δύσκολη την αντιμετώπιση του online εγκλήματος, όχι όμως και

αδύνατη. Έτσι, ενώ ο κατηγορούμενος ως διαχειριστής του Silk Road περιμένει να δικάσθει, αντιμετωπίζοντας ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 30 ετών, τον Φεβρουάριο εξαρθρώθηκε μια ακόμη online «μαύρη αγορά», η Υτορία, με τη σύλληψη πέντε υπόπτων από την ολλανδική και τη γερμανική αστυνομία.

Πάγια τακτική είναι οι αρχές να μην αποκαλύπτουν τι είδους ηλεκτρονικά «αντίμετρα» επιστρατεύουν – στην περίπτωση του Silk Road, ο εκπρόσωπος του FBI αναφέρθηκε απλώς σε «ανθρώπινα λάθη» που οδήγησαν στα ίχνη του διαχειριστή του. Από την άλλη μεριά, οι αρχές εκμεταλλεύονται το γεγονός ότι τα εγκλήματα στον online κόσμο αφήνουν ίχνη και στον πραγματικό: για την εξάρθρωση του Υτορία, σύμφωνα με το δελτίο τύπου της ολλανδικής αστυνομίας, αστυνομικοί υποδύθηκαν τους «πελάτες», αγοράζοντας ναρκωτικά και όπλα. «Η επιχείρηση στέλνει ένα ξεκαθάρo μήνυμα πως κανείς δεν μπορεί να ξεγλιστρήσει, επειδή χρησιμοποιεί το Tor», αναφέρεται χαρακτηριστικά στην ανακοίνωση.

GADGETS

SAMSUNG

Φωτογραφική Λεπτή και ελαφριά

Έκοντας τον τίτλο της λεπτότερης και ελαφρύτερης φωτογραφικής μηχανής στον κόσμο με εναλλάξιμους φακούς, η NX mini της Samsung είναι συνώνυμο της φορητότητας, δίνοντας τη δυνατότητα στους λάτρεις της φωτογραφίας να την έχουν συνεχώς μαζί τους. Στο εσωτερικό της «κρύβεται» ένας αισθητήρας BSI CMOS 20.5 Megapixel, ο οποίος εγγυάται ποιοτικές λήψεις, οι οποίες μπορούν να αναρτηθούν απευθείας online ή να ενσωματωθούν σε mail, αφού η NX mini υποστηρίζει σύνδεση σε δίκτυα Wi-Fi. Με οθόνι αφής 3 ιντσών που μπορεί να αναστραφεί 180 μοίρες, η μηχανή υποστηρίζει αρκετές «έξυπνες» λειτουργίες, όπως το Group Share, το οποίο επιτρέπει την αποστολή των φωτογραφιών σε έως και 4 συσκευές ταυτόχρονα.

SONY

Ψηφιακός ήχος 9.1 καναλιών

Καθλητική ακουστική εμπειρία αποσκονίζονται τα MDR-HW700DS της Sony, τα οποία είναι τα πρώτα στον κόσμο ασύρματα ακουστικά με ψηφιακό ήχο 9.1 καναλιών. Εκτός από το ηχείο surround 5.1 καναλιών, με τη βοήθεια της τεχνολογίας Virtualphones Technology της ιαπωνικής εταιρείας, τα ακουστικά εξομοιώνουν ακόμη πίσω ηχεία surround (2 καναλιών) και ηχεία front-high (2 καναλιών). Επομένως δίνουν την αίσθηση σε εκείνον που τα φορά πως ο ήχος προέρχεται από τις τρεις διαστάσεις.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Προκήρυξη Διαγωνισμού

Το Ταμείο Συντάξεως Δικηγόρων (Advocates Pension Fund), προκηρύσσει διαγωνισμό για την προμήθεια, εγκατάσταση, εκπαίδευση και συντήρηση, λογισμικού συστήματος διαχείρισης των λειτουργιών του Ταμείου Συντάξεως Δικηγόρων (Advocates Pension Fund). Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να ζητήσουν τα έντυπα προσφορών από τα γραφεία του Ταμείου στην πιο κάτω διεύθυνση έναντι του μη επιστρεπτέου ποσού των €50.

Φλωρίνης 11, Γρ. 101
1065 Λευκωσία
Τηλ: 22873300

Άτομο επικοινωνίας: κα Μαρία Χαλαλάμπους

Τελευταία ημέρα παραλαβής εντύπων είναι η 15^η Μαΐου 2014

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ

Πωλείται καινούργια, 2όροφη κατοικία, 4 υπν., 214 τ.μ. σε 600 τ.μ. οικιστικό τεμάχιο, στην Αλγίμπρα, πάνω στον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού. Τιμή: € 265.000 τηλ. 99622427

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωματίων με A/C κοινή πισίνα, 2 parking και μεγάλη βεράντα με κήπο στην περιοχή Τάρα των Βασιλέων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Πάφο. Τιμή: 130.000 Τηλ. 99425558

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολόσα επιπλωμένο, με κλιματισμό σε όλους τους χώρους. Διαθέτει αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης σε πολύ καλή τιμή. Πληροφορίες 99009501

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Ενοικιάζεται στην Έγκωμη απέναντι από τα φώτα του Hilton Park χώρος 2200τ.μ. από τα οποία τα 1000τ.μ. είναι στεγασμένα. Ιδανικός χώρος για οποιαδήποτε εργασία. Τηλ. 22673403, 99908143.

Ενοικιάζεται μοντέρνο διαμέρισμα στην Έγκωμη 80τμ., 2 υπνοδωμάτια, 2ος όροφος, κατα-

σκευή: 2009. Πλήρως επιπλωμένο, Κεντρική Θέρμανση, Κλιματισμός, Αποθήκη, Στεγασμένος Χώρος Στάθμευσης, Δίπλα από Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Τιμή: 750€. 99689498.

Ενοικιάζεται οροφωδιαμέρισμα στο Κάιμακλί. Αποτελείται από τρία υπνοδωμάτια en suite και κοινόχρηστη κουζίνα, τραπεζαρία και σαλόνι. Με πλήρη επίπλωση ή χωρίς έπιπλα. Τηλέφωνο 99327245.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 80 τμ., με 2 βεράντες και ιδιωτικό χώρο στάθμευσης σε ολκαίνουργια πολυκατοικία, στη περιοχή Αγία Πηνέλοφ στην Κάτω Πάφο. Τιμή ευκαιρίας. Περισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα 99632077, 99328326.

Ενοικιάζεται ρετιρέ 180τ.μ. με απρόσκοπτη θέα, στην Αγλαντζιά, παρά το ΚΕΜΑ. Διαθέτει 3 υπνοδωμάτια, 2 αποχωρητήρια, αποθήκη, κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά σε όλους τους χώρους, σούφρο και κεραμική εστία, ψυγείο και πλυντήριο ρούχων. Τιμή: 650 ευρώ (συζήτηση). Ιάκωβος 99-606-586.

Ενοικιάζονται Διαμερίσματα

Ενοικιάζονται Διαμερίσματα σε αναπαλαιωμένα κτίρια εντός των τοιχών της Λευκωσίας πλησίον «ΟΧΙ» με 3 ή 4 υπνοδωμάτια μεγάλο καθιστικό, κουζίνα, μπάνιο και shower. Τα κτήρια είναι από Κυπριακή πέτρα και μερικά από τα πατώματα είναι από κυπριακά πλακάκια, με ηλεκτρικούς συσσωρευτές, βεράντες και χώρο στάθμευσης. Για πληροφορίες στα τηλ. 99931747, 99630354.

Ανακοίνωση

- Συμβουλευτική και Ψυχοθεραπεία για παιδιά, εφήβους, ενήλικες, ζευγάρια και οικογένειες.
- Πρόγραμμα Προσωπικής Ανάπτυξης και Αυτογνωσίας για ενήλικες.
- Πρόγραμμα «Ένα Ταξίδι στον Κόσμο των Συναισθημάτων και της Γνώσης» για παιδιά και εφήβους.

Γαβριέλλα Φιλίππου,
Ψυχοθεραπεύτρια-Σύμβουλος,
Εκπαιδύτρια
Τηλ.: 99342225, www.gp-cec.com

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται στην Έγκωμη διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων, στον πρώτο όροφο, επιπλωμένο, με κεντρική θέρμανση και κλιματισμό. Στεγασμένος χώρος στάθμευσης. Για πληροφορίες στο τηλ. 99429291

ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ...

**Οικιακή Βοηθή;
Φροντίστρια Ηλικιωμένου;
Εργάτες;**

ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ!

TSA
EMPLOYMENT AGENCY LTD
Αρ. Άδειας: 250
7000 1235

V+O
PR AGENCY OF THE YEAR

Η **V&O Communication Cyprus** αναζητά Account Executive και Account Manager.

Οι υποψήφιοι πρέπει να διαθέτουν την ανάλογη εμπειρία Communications / Public Relations και να γνωρίζουν εξαιρετικά ελληνικά και αγγλικά.
Υποβολή βιογραφικών: info@vando.com.cy

Ενοικιάζεται:

Ευρύχωρο διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου καθιστικού κουζίνας και μεγάλης βεράντας εξοπλισμένο με κλιματισμό ζεστό – κρύο και όλες τις ηλεκτρικές συσκευές. Διαθέτει στεγασμένο parking. Ευρίσκεται σε καινούργια πολυκατοικία στην Αγλαντζιά κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ιδανικό για φοιτητές / νεαρά ζευγάρια.
Τηλ. 99699132

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα ρετιρέ 2 υπνοδωματίων στην Ακρόπολη (Ιφιγενείας δίπλα από Δημοτικό σχολείο) σε άριστη κατάσταση. Επιπλωμένο με εξοπλισμένη κουζίνα. Κεντρική θέρμανση και 2 air conditions.
Τιμή: €470
Τηλ: 99487313

PRIMETEL

Η δική μας επικοινωνία.

Σήμερα, η ανάγκη για επικοινωνία είναι πιο έντονη από ποτέ, γι' αυτό συνεχίζουμε να επενδύουμε σε αυτά που μας ενώνουν πραγματικά.

Εξασφαλίσαμε την τρίτη άδεια κινήτης τηλεφωνίας και φροντίσαμε να τα έχουμε όλα, για να τα δίνουμε όλα... σε μια δική μας κοινωνία που αξίζει κάτι καλύτερο και πιο αληθινό.

Μάθε περισσότερα σήμερα!
www.primetel.com.cy

| Σταθερή | Κινητή | Internet | Τηλεόραση | Wi-Fi | **133**